

6 VELIKI INTERVJU
LUKA LENIČ,
ŠAHIST

8 TEMA MESECA
AVTOMATSKI DEFIBRILATOR
REŠUJE ŽIVLJENJA

18 KULTURA
NEJC LISJAK,
REŽISER IN IGRALEC

SLAMNIK

**OBČINA
DOMŽALE**

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

26. JANUAR 2018 | LETNIK LVIII | ŠTEVILKA 1 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Karin Božič

Pepelka se je dotaknila naših src

Kreativna ekipa je po uspehu uprizoritve muzikalov Moje pesmi, moje sanje in Annie tokrat na odrske deske pripeljala brezčasno zgodbo o preobrazbi preprostega dekleta v princeso.

Zagotovo ni med nami nikogar, ki ne bi poznal zgodbe o Pepelki, mladem dekletu, ki po očetovi smrti postane služkinja zlobni mačehi in polsestrama. Kljub njenemu trpljenju in zatiranju je v njej ves čas živeło upanje, ki je na koncu zgodbo obrnilo v svetlejšo plat, saj se je preprosto dekle preobrazilo v princeso. Dobro je premagalo zlo. Ta priljubljeni čarobni lik je po zaslugi kreativne skupine mladih ustvarjalcev iz Kulturnega društva Ihan in Kulturnega društva Mlin Radomlje ter pod vodstvom režiserja Nejca Lisjaka

zaživel tudi v muzikalu, ki je premiero v vsej svojem blišču na odru Kulturnega doma Radomlje doživel v petek, 19. januarja 2018. Predstava poleg izvrstnih igralcev, pevcev in plesalcev vključuje vse elemente izvirne Pepelke – bučo, kočijo, steklene čevlje in banket, poleg tega pa še številna druga presenečenja, ob katerih so obiskovalci težko ostali ravnodušni, saj se je ta klasična pravljica v preobleki muzikala s svojo šarmantnostjo in romantičnostjo dotaknila src vseh, ki so si ogledali to čarobno predstavo. Še več. Ta klasična pravljica v preobleki muzikala je s svojo toplino in več kot obilico humorističnosti očarala tako otroke kot odrasle, sanjače pa je znova opomnila, da se te sanje izpolnijo. Za tisti pravi pridih romantičnosti sta poskrbela glavna igralca Tjaša Hrovat in Uroš Steklasa, uigran par, ki deluje v sožitju tako v glasbi kot tudi zasebno, zato pri predstavi ni bilo težav z ustvarjanjem kemije med njima, saj jo že posedujeta. Pepelka muzikal je

eden izmed številnih muzikalov, ki sta jih napisala skladatelj Richard Rodgers in tekstopisec Oscar Hammerstein II, v slovenščino pa ga je prevedel Nejc Lisjak, ki je tudi režiral muzikal in s tem poskrbel, da je v Sloveniji prvič slišan v celoti. Muzikal, ki ga spremlja simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Iztoka Kocena, je glasbeno zelo bogat in zanimiv, poln plesa, petja in igranja, bogatih barvnih kostumov ter premičnih kulis in barvnih svetlobnih efektov. Kreativna ekipa, ki je po uspehu uprizoritve muzikalov Moje pesmi, moje sanje in Annie tokrat na odrske deske pripeljala brezčasno zgodbo o preobrazbi preprostega dekleta v princeso, je ponovno zadela žebliček na glaviček in poskrbela, da se te dni o Pepelki veliko govori in to v pozitivnem smislu, saj so vsi, ki so si muzikal že ogledali, nad njim navdušeni. Če si ga še niste ogledali, potem nikar ne odlašajte. Pepelka in njen princ se po 11. februarju odpravljata na poročno potovanje.

MIHA ULČAR

AKTUALNO

Anton Komat

Redni kolumnist časopisa Slamnik, naš sokrajan, ki je izpričan okoljevarstvenik, je v zadnjih tednih eden najbolj zaposlenih in iskanih ljudi. Tako rekoč vsak dan potuje po Sloveniji na srečanja in pogovore, s katerimi ozavešča ljudi in jih spodbuja k bolj odgovornemu ravnanju do narave, zemlje in dediščine. Pater Karel Gržan ga je lanskem Slovenskem knjižnem sejmu v skladu s sporočilom njegove zadnje knjige, ki nosi naslov Zemlja, voda, seme, poimenoval duhovni aristokrat, ki nam kaže pot. **> 12**

OPRAVIČILO

Spoštovane bralke in spoštovani bralci časopisa Slamnik, pri distribuciji decembrske številke je na območju Zaboršta, Preloga in dela Ihana prišlo do težav. V imeni izvajalca se vam za nevednosti iskreno opravičujem.

Slavko A. Bogataj,
direktor Izberi, d. o. o.

OBVESTILO

Starši, ne spreglejte! Razpis skupnega javnega vpisa novincev v javna vzgojnovarstvena zavoda Vrtec Urša in Vrtec Domžale za šolsko leto 2018/2019. **>37**

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

OBČINA **DOMŽALE**

Slavnostna akademija
ob SLOVENSKEM
KULTURNEM PRAZNIKU

sreda, 7. februarja 2018, ob 19. uri
Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Slavnostna govornica: Andreja Pogačnik Jarc

Kulturni program:

MLADI VERZI NA KLAVIRJIH MALEGA ČLOVEKA
preplet glasbe, poezije in videa

Slovenski citrarski kvartet

Igralca **Ana Urbanc** in **Luka Cimprič**

Brezplačne vstopnice lahko rezervirate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale do zapolnitve dvorane,
od petka, 2. februarja 2018 dalje,
med 9. in 12. uro osebno ali po telefonu 01 722 50 50.

DUDE - center za
svetovne jezike

20 let

**VPISI V
JEZIKOVNE TEČAJE**
ZA OTROKE IN ODRASLE

Breznikova ul. 15, Domžale,
Tel.: 01 721 69 13, **GSM: 041 317 444**
dude@dude.si, www.dude.si

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

naslovnico prve letošnje izdaje Slamnika krasí fotografija s premiere novega muzikla *Pepelka na odru Kulturnega doma Radomlje*, ki je požel veliko navdušenje občinstva. V kulturnem intervjuju je zato naš gost Nejc Lisjak, s katerim smo se pogovarjali na novinarski konferenci ob uprizoritvi muzikala *Pepelka*, kjer nastopa kot urejevalec vseh formalnosti za uprizoritev muzikala, režiser, igralec, pevec, plesalec, majčkeno se vtika tudi v kostumografijo in scenografijo, predvsem pa je človek, ki ve, kaj hoče. V Velikem intervjuju vam predstavljamo Luko Leniča, trenutno najboljšega slovenskega šahista, ki je v minulemu letu nastopal na vrsti odmevnih tekmovanj in beležil lepe uspehe. Tema meseca je namenjena osveščanju o pomenu uporabe avtomatskega defibrilatorja (AED), s katerim lahko ob pravilni uporabi le-tega pomagate rešiti življenje. Ker se zavedamo, kako pomembno je vedeti čim več o defibrilatorju, vas v prispevku seznanjamo z lokacijami defibrilatorjev v naši občini. Z vodjo službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Domžale mag. Renato Rajapakse, dr. med., spec. druž. in urg. med. pa smo se tudi pogovorili o tem, kar moramo laiki vedeti o temeljnih postopkih oživljanja in uporabi defibrilatorja.

Ob izidu nove knjige našega stalnega kolumnista in okoljevarstvenika Antona Komata Zemlja, voda, seme smo se z avtorjem pogovarjali o spremembah, ki bi jih morali storiti, o odločitvah, ki bi jih morali sprejeti, če bi želeli svet zavrteti v do ljudi in narave prijaznejšo smer.

Na straneh športa vam podrobneje predstavljamo Akademijo Nogometnega kluba Domžale, katere namen je dodati pomemben kamenček v celoten mozaik razvijanja novega rodu najboljših domačinskih in hkrati tudi slovenskih nogometašev. S pogledom v preteklost smo se dotaknili grobeljskega drevoreda ter tragedije Kamniško-zasavske terenske čete na Oklem.

Na zadnji strani Slamnika si lahko kot vsako leto preberete, kakšno vreme smo imeli v lanskem letu v primerjavi s povprečjem preteklih let. V mesecu, ki je pred nami, pa nas Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah vabi na letos že 28. pustni karneval.

Naj bo februar kulturno in veselo obarvan!

Špela Trškan,
odgovorna urednica

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, **23. februarja 2018**.

Rok za oddajo prispevkov je v petek, **9. februarja 2018, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa in komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, zunaj uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale Slamnik nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:
urednistvo.slamnik@gmail.com

Z urednico Špelo Trškan se lahko osebno pogovorite v sredo, 31. januarja 2018, med 16. in 17. uro v prostorih Kulturnega doma Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, Domžale. Prosimo, da svoj prihod obvezno predhodno najavite do 30. januarja 2018 do 12. ure Tini Kušar na telefonsko številko 01 722 50 50.

Povabilo k udeležbi na 28. pustnem karnevalu na Viru 2018

Pustna sekcija Striček z Vira pri Domžalah bo letos organizirala že 28. tradicionalni pustni karneval. Z dobrim in vestnim delom so postali znani po vsej Sloveniji in tudi medijsko prepoznavni prireditelji.

Tudi letos se nam obeta pestro pustno dogajanje z bogatim programom, ki bo Vir spremenil v pravo pustno deželo.

S povabilom k sodelovanju želijo nedeljski karneval razširiti in obogatiti z domačimi, okoliškimi in gostujočimi maskami. Lepo vabljeni v svet norčij, smeha in zabave!

Prijavite svojo masko na spletni strani **www.stricek.si** in očarajte obiskovalce nedeljskega velikega karnevala.

Že sama izdelava maske je lahko zelo zabavna. Člani pustne sekcije vam z veseljem priskočijo na pomoč ali pa vam ponudijo že narejen kostum ali masko.

Izbirali bodo tudi najbolj izvirne, zabavne, inovativne, igrane in kreativne maske v dveh kategorijah:

- Kategorija 1: **skupinska maska** (minimalno 5 odraslih udeležencev)
- Kategorija 2: **družinska/otroška maska**, kjer sodelujejo odrasli in otroci (minimalno 3 udeleženci)

Razpisane so bogate nagrade! Za najboljšo izbrano masko v prvi kategoriji kar 1000 evrov!

Več o pogojih sodelovanja, kriterijih ocenjevanja in nagradnem skladu na spletni strani **www.stricek.si**.

PROGRAM ZA LETO 2018

Sobota, 27. januarja 2018, ob 10. uri
POSTAVITEV MASKOTE STRIČEK

Striček potuje v karavani od papirnice Količevu po Bukovčevi cesti z vmesnimi postanki, da se kurenti in ostala pustna delegacija lahko malce spočijemo in okrepčamo. Maskoto spremljamo ministri, skupinske gostujoče maske, kurenti, glasbeniki in seveda novinarji s celotne Slovenije.

Stričkov končni cilj je udoben sedež na strehi lekarne na Viru, kjer z viška opazuje in spremlja celotno dogajanje v pustni deželi.

Na postavitvi Strička nikoli ne manjka župan občine Domžale, ki slavnostno preda ključ prazne občinske blagajne našemu predsedniku Pipiju. Pustna sekcija Striček končno prevzame oblast in v veljavo stopijo strogi pustni zakoni.

Četrtek, 8. februarja 2018, od 10. do 17. ure

KULTURNI DAN IN PREŠERNO OTROŠKO RAJANJE S SKUPINO ČUKI V velikem ogrevanem šotoru!

Čas je za romantiko 19. stoletja.

Letos smo se odločili, da vam bomo pripravili sejem, ki bo oživel spomin na 19. stoletje in našega največjega pesnika Franceta Prešerna. Pod velikim ogrevanim šotorom bo potekal sejem domače in umetnostne obrti, na odru pa se bodo predstavila domača kulturna društva, pevski zbori, glasbena šola, recitacije Prešernovih pesmi ter tradicionalni plesi folklornih skupin. Sprehodite se letos prvič po romantičnem stoletju.

Preteklosti pa se bo na prazničen in hkrati tudi na debeli četrtek oziroma mali pust priključilo prešerno otroško rajanje v družbi glasbene skupine Čuki. Otroci bodo lahko uživali v različnih delavnica in si sami izdelali masko za sobotno otroško rajanje. Poleg tega bomo organizirali sejem izmenjave pustne opreme in kostumov. Vsi, ki imate doma pustne kostume, ki bi jih želeli zamenjati ali podariti, lepo vabljeni.

Petek, 9. februarja 2018, ob 20. uri
MEGA GLASBENI SPEKTAKEL ZA OČI IN PRAVI BALZAM ZA UŠESA
*** ZaROCKANI Vir ***
NAJVEČJI EVROPSKI

QUEEN TRIBUTE BAND ***
Predskupina : San Di Ego Band

V velikem ogrevanem šotoru!
Queen Tribute Band so že štiri velike turneje po Braziliji (prek 75 koncertov), nastopili so na mnogih velikih festivalih in Queen konvencijah v Evropi in širom po svetu.

Poleg odlične izvedbe in energije bend krasi garderoba, identična tisti, ki so jo nosili člani originalne zasedbe. Kitarist igra enako kitaro s kovinskim kovancem, enako kot Brian May, da dobi originalen zvok kitare. Pevec ima enako barvo glasu kot Freddy Mercury ...

Koncert, kjer boste v živo podoživele veličino legendarne skupine Queen in obudili enega največjih svetovnih pevcev Freddieja Mercuryja. The Show Must Go On, We Are the Champions, I Want to Break Free, Radio Ga Ga, We Will Rock You, Bohemian Rhapsody ... so samo nekateri od legendarnih hitov, ki jih boste lahko slišali v živo.

Mega glasbeni spektakel, ki ga preprosto ne smete zamuditi!

Predskupina San Di Ego Band – vedno bolj prepoznavno slovensko rock skupino sestavljajo štirje izkušeni glasbeniki. Nastala je v začetku leta 2013. Njihovo rokarsko glasbeno izražanje se je skozi ta leta odvil skozi deset avtorskih singlov: Zadnji cent, Sonce je tam, kjer si ti, Domina, Izbrisani, To je to (za ta denar), Pompin in Brez Tebe, ki so bili odlična podlaga za številne spote, posnetih jih je bilo vse skupaj sedem, med katerimi blestijo tudi znamenite priredbe legendarnih komadov Stayin' Alive, Julija in nazadnje Touch Me.

PRODAJA VSTOPNIC: Na vseh Petrolovih bencinskih servisih in preko Eventim.si. V predprodaji bodo vstopnice na voljo tudi v baru DON JUAN na Viru.

CENA: 10,00 evrov v predprodaji in 12,00 evrov na dan dogodka 9. februarja 2018.

Sobota, 10. februarja 2018, ob 14. uri
NOVOST: VELIKA POVORKA OTROŠKIH PUSTNIH MASK v sodelovanju z Občino Domžale z zborom ob 13. uri v Češminovem parku.

Ob 14.15 bo organizirana povorka krenila izpred Češminovega parka po sprehajalni poti ob Kamniški Bistrici do ogrevanega prireditvenega šotora na Viru, kjer se bo ob 15. uri začelo VELIKO OTROŠKO PUSTNO RAJANJE:

– **OTROŠKI ŽIV ŽAV v velikem ogrevanem šotoru v športnem parku na Viru.**
VELIKA PUSTNA ZABAVA S PIKO NOGAVIČKO IN GUSARJEM VALOM: Otroke skozi rajanje, ples, smešne skeče in pustne norčije popeljeta do otoka zakladov, kjer se skriva VELIKO PUSTNO PRESENEČENJE.

– **PIKA IN GUSAR VAL UGANJATA PUSTNE NORČIJE:** Pogumni gusarski kapitan Val se odloči, da bo poiskal starodavni gusarski zaklad, toda najti mora pogumne gusarske pomočnike in manjkajoči del zemljevida. Ko že hoče oditi, mu pot prekriza zabavna in navihana Pika Nogavička. Pika in maskare prepričujejo gusarja, da vzame tudi njih na pot. Po kratki interaktivni animaciji in uspešno opravljenih nalogah gusar Val in Pika Nogavička vse pustne maskare odpeljeta na otok pustnih norčij, kjer sledi nepozabna pustna zabava, ki se zaključi z iskanjem skritega zaklada in velikim presenečenjem.

– **DRUŽINSKO PUSTNO RAJANJE Z MANCO ŠPIK od 16. ure dalje:** Manca Špik je pevka, ki zelo podpira družinske vrednote in bo poskrbela za pravo pustno rajanje ter zagotovila glasbeno obarvano vzdušje in vsem članom družine narisala nasmeš na obraz.

Sobota, 10. februarja 2018, ob 20. uri
Veliko pustovanje z glasbeno skupino Harmonk'N'Roll in glasbeno skupino POP DESIGN v velikem ogrevanem šotoru!

Skupino Harmonk'N'Roll sestavljajo mladi fantje, ki jih obdaja pozitivna energija, izjemna karizma na odru in kakovost izvedbe raznolike glasbe. To so glavne značilnosti skupine, ki nas že desetletje zabava in žura z nami.

Skupina POP DESIGN je zvezda stalnica na slovenskem glasbenem nebu že od leta 1985. Poskrbijo za nepozaben žur ter obilico zabave in plesa.

Najbolj izvirne skupinske in posamične maske bodo bogato nagrajene!

PRODAJA VSTOPNIC: Na vseh Petrolovih bencinskih servisih in preko Eventim.si. V predprodaji bodo vstopnice na voljo tudi v baru DON JUAN na Viru.

CENA: 10,00 evrov v predprodaji in 12,00 evrov na dan dogodka 10. februarja 2018

Nedelja, 11. februarja 2018

Ob 14. uri in 28 sekund: Veliki pustni karneval

Vabimo na ogled enega največjih pustnih karnevalov v Sloveniji. Predstavile se bodo različne, zabavne, barvite, tematske, okoliške in gostujoče maske, ki jih vsako leto z veseljem gostimo.

K sodelovanju in ustvarjanju skupinskih mask ste lepo vabljeni tudi vi. Prijavite skupinsko masko na naši spletni strani, zabava in smeh zagotovljena!

Po karnevalu sledi zabava v ogrevanem šotoru s TV Golica. Na **Golica odru** nas bosta zabavala ansambel **ZAKA' PA NE** s pevko Ljubico Špurej, udeleženko šova Znan obraz ima svoj glas, in mlad ansambel **Murni**. Gre za mlad štiričlanski glasbeni sestav, ki prihaja iz okolice Šentjurja in je letos nase zelo opazno opozoril na več narodno-zabavnih festivalih. Člani ansambla Murni so prejeli tudi nagrado za absolutnega zmagovalca festivala Pesem lun'ce. Nedeljski program bo povezoval voditelj **Robert Pečnik - Pečo**.

Torek, 13. februarja 2018

Pokop pusta in sežig na Saharskem hribu

Po vsej zabavi sledi žalosten dan – pokop našega dragega pusta.

Umetniško obdelana lesena krsta, ki jo spremljajo nune in župnik, potuje po Viru in Domžalah. Obiščemo tudi naše večje sponzorje in donatorje.

Zaključek s solzami v očeh spremljamo s sežigom pusta na Saharskem hribu.

Spominska slovesnost ob spomeniku NOB na Rudniku

Na Rudniku pri Radomljah je v soboto, 6. januarja 2018, potekala vsakoletna spominska slovesnost v spomin na dogodke, ki so se na tem območju odvijali 6. januarja 1945 in v katerih je življenje zaradi izdaje izgubilo prek 30 borcev NOB.

Padlim žrtvam se je ob prisotnosti zastavonoš poklonil tudi župan Občine Kamnik Marjan Šarec skupaj s poslanko Državnega zbora mag.

sporoča, da Slovenci nismo nikoli želeli tujega. Da nismo nikoli napadali. Da nismo nikoli zaničevali drugih, ampak smo vedno želeli biti del mednaro-

Kamnik, je s slavnostnim govorom zbrane nagovoril predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Dušan Božičnik:

Julijano Bizjak Mlakar, z županom in podžupanjo Občine Domžale Tonijem Dragarjem in mag. Renato Kossec, častnim predsednikom Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Matevžem Koširjem in predsednico Združenja borcev za vrednote NOB Domžale Marijo Majhenič. Tokratni slavnostni govornik je bil predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Kamnik Dušan Božičnik.

Župan Marjan Šarec je ob tej priložnosti spomnil na pomen polpreteklih dogodkov: »Spoštovane tovarišice in tovariši, gospe in gospodje, pozdravljam vas na kraju spomina in opomina, kjer so kot žrtve izdaje padli zavedni domoljubi, ki so se borili za to, da lahko danes živimo v svoji državi. Da lahko živimo v svobodi. Da lahko živimo svoje vrednote, ki jih cenimo. To je bil krut čas, ki nam predvsem

dne skupnosti in želeli živeti tako, kot to pritiče poštenim, delovnim narodom, kar je slovenski narodi vedno bil in vedno bo. Nikoli ne smemo pozabiti, da so drugi prišli k nam in nam želeli vse vzeti. To so bile ideologije, ki niso priznavale pravice obstoja drugim narodom. Ideologije, ki niso priznavale, ampak so imele sebe za nekaj več. In to je bistvo 2. svetovne vojne. Boj proti temu. Seveda se je tudi po vojni marsikaj dogajalo. Marsikaj je bilo tudi narobe. A to ne spremeni dejstva, da si domoljubi, ki so iskreno odšli v borbo, zaslužijo večni spomin in so tudi nam v večni opomin. In njim smo to dolžni. Dali so največ, kar so lahko, dali so svoja življenja in to pravzaprav na pragu svobode. In zaradi tega nas naj ne bo nikoli sram reči: smrt fašizmu.«

Na slovesnosti, ki jo je pripravilo Združenje borcev za vrednote NOB

»Zgodovino NOB smo dolžni zapustiti našim zanamcem čim bolj popolno in jo rešiti pozabe. Mlajše rodove moramo seznaniti s trpljenjem in žrtvami naših ljudi za svobodo takratne Jugoslavije. Na celotnem območju občine Kamnik in občine Komenda imamo 104 spominska obeležja, za katere se bomo trudili, da nikoli ne izginejo v pozabo.«

Za glasbeno popestritev so poskrbeli člani Pevskega zbora DKD Solidarnost Kamnik ter učenke in učenci pevskega zbora Osnovne šole Marije Vere. Z recitacijami sta na preteklo dogodke spomnila učenka in učenec Osnovne šole Marije Vere, za preplet misli pa je poskrbela Dragica Požek.

OBČINA KAMNIK
FOTO: VIDO REPANŠEK

Februarja znani domžalski športniki leta

Tudi v začetku leta 2018 bo Zavod za šport in rekreacijo Domžale podelili priznanja na področju športa.

»Priznanja športnikom in športnim delavcem bomo letos izbirali po novih smernicah, ki smo jih pripravili skupaj s strokovnim svetom Zavoda za šport in rekreacijo Domžale. Priznanje je nagrada in javno priznanje uspešnemu delu, mnogokrat tudi odrekanjem, vendar smo prepričani, da za tem stoji predvsem ljubezen do športa in dela, ki ga opravljajo. Pri tem pa, poleg športnic in športnikov, ne gre pozabiti tudi na ljudi iz ozadja. To so ljudje, ki so vedno prisotni in si zaslužijo priznanje za svojo aktivnost, ki vpliva na vse nas,« pravi direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič. Zaključna slovesnost, ki bo 14. februarja 2018, bo letos ob bogatem kulturnem programu prvič potekala v Športni dvorani Domžale. Prireditelj bo tudi letos vodil Domen Valič.

Kmalu bomo torej izvedeli, kdo so športniki, športnice in organizacije, ki so v minulem letu največ prispevali k promociji športa, ne samo na občinskem, ampak tudi državnem in svetovnem nivoju.

MMK

ZDRUŽENJE BORCEV ZA
VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE IN
KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZB IHAN

vabita na

SPOMINSKO SLOVESNOST

pri spomeniku
padlim borcem
Kamniško-zasavskega
odreda
na Oklem nad Ihanom

v soboto,
24. februarja 2018,
ob 11. uri.

Skupni odhod na Oklo bo
ob 10.30 iz Dobovelj.

Udeležence bo pozdravila
Marija Majhenič,
predsednica ZB za vrednote
NOB Občine Domžale

Slavnostni govornik bo
Toni Dragar,
župan Občine Domžale

Kulturni program

Dobrodošli!

8. februar

KULTURNI PRAZNIK

Preživite ga v vaši najljubši
kulturni ustanovi

Vstop prost!

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

MENAČENKOVA DOMAČIJA

odprta od 10.-12. in od 17.-19. ure

ob 10.00 vodeni ogled po stalni razstavi Kipar France Ahčin (vodi Katarina Rus Krušelj), ogled mesečne razstave Jasmina Vidmar: Preludij

SLAMNIKARSKI MUZEJ

odprt od 10.-12. in od 17.-19. ure

ob 11.00 Spoznajmo legendo o domžalskem slamniku (po muzeju z mobilno aplikacijo), interaktivna igra za najmlajše v spremstvu odraslih / v okviru festivala Bobri na potepu

GALERIJA DOMŽALE

odprta od 10.-12. in od 17.-19. ure

ob 18.00 vodeni ogled po razstavi Jurij Smole: Prošnje in molitve (vodi Lučka Berlot)

MESTNI KINO

ob 10.00 Martin Krpan in ostali junaki, 4+ / ob 16.00 Deček z oblaki / ob 18.00 Z ljubeznijo, Vincent: Van Goghova skrivnost / ob 20.00 Trije plakati pred mestom

OTROŠKO
PUSTNO
RAJANJE

sobota, 10. februar 2018, ob 13. uri

ČEŠMINOV PARK DOMŽALE

13h • Rajanje z Mali- Bujem in domžalskimi maskotami • krofi • baloni

14h • Otroška pustna povorka Češminov park, ob Kamniški Bistrici do Vira.

15h • Otroški živ žav v družbi Pike Nogavičke in Gusarja Vala in družinsko rajanje z Manco Špik na Viru.

DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

URAR
Štefanac

Odprto:
delavnici od 8. do 12.
in od 15. do 18.,
sobote od 8. do 12.
Telefon: 01 721 43 96

Cenjene stranke in občane Domžal obveščam, da sem se po 32 letih dela na Karantanski 2 preselil na novo lokacijo v **SPB na Ljubljansko 84** (v drugem hodniku). Hvala za razumevanje in se priporočamo.

Norčavi pustni čas

Vsako leto se zgodi, da se v našem mestu zamenja oblast, ki poskrbi, da je v pustni deželi norčavo in veselo. Društvo pustna sekcija Striček, nas že tradicionalno razvaja ob pustnem času, ko z organizacijo različnih dogodkov popestri dolgo zimsko obdobje. Pustni karneval je osrednji dogodek, ki ga ne obiščejo le domačini, ampak tudi drugi gostje od blizu in daleč. Pustni karneval z vsemi spremljajočimi dogodki – predajo oblasti, postavitvi-jo Strička, izdelavo pustnih mask, koncerti, pokopom pu- sta in ostalimi spremljajočimi dogodki priča o kulturni in etnografski razsežnosti naše- ga kraja. Letos prihaja že 28. Pustni karneval na Viru, ki bo ponovno prinesel svojevrstno dogajanje in nam pričaral pravo pustno deželo.

Ponosen sem, da organiza- torjem virskega karnevala ni vseeno za pustno izročilo, ki je v naši občini zelo izrazito in s katerim pustne šege in navade prenašajo na mlajšo populacijo, da ne utonejo v pozabo. Lepo je namreč videti, da se sodobnost kaže tudi na tem področju, in je vsako leto pustna povorka polna inovativnih doma izdelanih mask. Hkrati pa je največje veselje v tem, da je pust ohranil svojo pristno, na- jizvirnejšo, starodavno obliko pustnega časa in veselja.

Tudi na tradicionalno otro- ško pustovanje v Češminovem parku nismo pozabili. Otroške maske boste lahko s krofi v roki rajale v družbi Malega Buja od 13. ure naprej in se pozneje v povorki od Češmi- novega parka in po sprehajal- ni poti ob Kamniški Bistrici pridružili ostalim maskam na velikem otroškem pustnem rajanju, ki bo potekalo od 15. ure dalje v prireditvenem šotoru na Viru.

Čaka nas prijetno zimsko obdobje, ki ga vsako leto ob pustnem času še dodatno popestri društvo Pustna sekcija Striček Vir. Zahvala gre vsem članom društva in prostovoljcem, ki se vrsto let trudijo, da pričarajo na naše obraze široke nasmeh in pustijo nepozabne spomine. Pogumno naprej, naj vam ne zmanjka zanosa in idej.

Pred nami je norčavi pustni čas, naj vam prinese obilo dobre volje in kakšen smeh več!

Dodeljenih 15 novih občinskih štipendij za dijake in študente iz občine Domžale

V sejni sobi Občine Domžale je 15. januarja 2018 potekal slavnostni podpis pogodb o štipendiranju.

Občina želi na tak način pomagati uspešnim dijakom in študentom, ki se šolajo doma in v tujini in, ki so predani svojemu šolanju in ambicijam, ter pomagati dijakom in študentom iz socialno ogroženih družin. Štipendije se podeljujejo na podlagi odloka o štipendiranju v občini Domžale, ki velja od 1. septembra 2013. Občina Domžale poleg celoletnih štipendij podeljuje tudi enkratne štipendije na podlagi javnega razpisa, pri čemer se sofinan- cirajo le šolnine. Konec leta 2017 je bila sprejeta sprememba odloka o štipen- diranju, zdaj za prejemanje občinske štipendije ni več pogoj, da kandidat ne prejema katere druge štipendije.

Na tokratni javni razpis se je prija- vilo 34 kandidatov, 22 jih je izpolnjeva- lo pogoje. Občina Domžale je v šolskem letu 2017/2018 podelila skupno 15 šti- pendij, od tega 13 štipendij za nadarje- ne dijake in študente, eno za socialno šibkega študenta in eno štipendijo za študenta, ki študira v tujini. Celoletna štipendija za dijake znaša 181 evrov, za študente 237 evrov mesečno in se izpla- čuje za nazaj. V obdobju od šolskega leta 1995/1996 do vključno 2017/2018 je bilo podeljenih 275 štipendij.

»Iskrene čestitke vsem vam, ki ste danes postali štipendisti oziroma šti- pendistke Občine Domžale,« je v uvo- dnem nagovoru mlade pozdravil žu-

pan Občine Domžale Toni Dragar in nadaljeval: »Želim vam uspešno leto, delajte tisto, kar vas veseli. Čestitam vam za izbor in verjamem, da vam ni bilo lahko. Pridni ste in nadarjeni, kar nadaljujte s študijem in z veseljem se še kdaj srečam z vami. Če ne prej, pri

nas na praksi, v občinski stavbi ali v ka- kšnem javnem zavodu. Uspešno 2018.« Z bolj tehničnimi detajli je nove šti- pendiste seznanila vodja oddelka za družbene dejavnosti Kristina Slapar, ki je zbrane opomnila na dva ključna pogoja. Štipendija se dodeli dijakom

za obdobje do zaključka 5. ravni izo- brazbe (do konca srednje šole), štu- dentom pa do zaključene 7. ravni izo- brazbe (absolventskega staža) in obvezno opravljanje študijske prakse.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Novi štipendisti Občine Domžale

Nadgradnja CCN prispeva k izboljšanju kakovosti reke Kamniške Bistrice, varuje podtalnico in zagotavlja čisto pitno vodo

Javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale – Kamnik. d. o. o., (JP CCN) je izvajalec obvezne gospodarske javne službe čiščenja odpadne vode za občine Domžale, Kamnik, Mengeš, Komenda, Cerklje na Gorenjskem in Trzin. CCN je bila ena prvih čistilnih naprav v Sloveniji in že 37 let zagotavlja optimalno čiščenje odpadnih vod za prebivalce in industrijo.

CCN je bila v letu 2017 nadgrajena za doseganje višjega učinka čiščenja in sprejem večje količine odpadne vode v čiščenje, kar posledično pomeni tudi povečane stroške za čiščenje odpadne vode. V nadgradnjo je bilo vloženih 15,5 milijona evrov sredstev in posledično se mora skladno z zakonodajo obračunavati amortizacija za vložena

sredstva. Centralna čistilna naprava, ki velja za eno cenejših v Sloveniji, s svojimi kapacitetami lahko zagotavlja visoko kakovost čiščenja komunalnih in industrijskih odpadnih voda, kar je za 30.000 gospodinjstev in tukajšnje industrijske obrate velikega pomena. Izvedena je bila prilagoditev cene tako, da bo spremenjena cena stori-

tve na položnici za čiščenje odpadne vode za povprečno gospodinjstvo, ki ga pokriva CCN, prilagojena za do- bre 3 evre na mesec. Pokrivanje stro- ška čiščenja odpadne vode bo omogo- čilo učinkovito izvajanje storitve, kar bo pomembno prispevalo k izboljša- nju kakovosti reke Kamniške Bistrice, posledično k varovanju podtalnice in

zagotavljanju čiste pitne vode. Var- stvo okolja stane. Ker smo se v Slo- veniji odločili, da želimo živeti v ure- jenem in zdravem bivanjskem oko- lju, smo nadgradili tako pomemben objekt, ki za svoje vzdrževanje terja tudi prilagojene cene.

OBČINA DOMŽALE
FOTO: BLAŽ OMAN

Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik po nadgradnji 2016

Pešpoti in premostitveni objekti

Varna, občanom in okolju prijazna mreža pešpoti. Urejene povezave prek rek, potokov in obremenjenih cest

Nadaljujemo z uresničevanjem večletnega projekta urejanja rekreacijske osi, ki bo povezala izvir in izliv Kamniške Bistrice. Občina Domžale je v sklopu tega projekta namenila veliko pozornosti gradnji pešpoti in premostitvenih objektov na obeh bregovih reke. Poleg že obstoječih objektov čez reko Kamniško Bistrico smo v zadnjih nekaj letih na novo zgradili in preuredili več premostitvenih objektov. Pred-

vsem smo zgradili in obnovili mostove ob Kamniški Bistrici. Prvi je most, ki povezuje drevored 88 lip in Podrečje, potem most želja v Nožicah, pa most Škrjančevo ob papirnici Količevo in še preurejen most v Biščah ter zadnja popolnoma nova Mlinarska brv med Homcem in Radomljami. Gradimo in obnavljamo tudi drugod, za potrebe rekreacijske poti je bilo obnovljen most na Rači v Dobu, na Podrečju pa

prav tako poteka gradnja nadomestnega mostu čez mlinščico. Za lažje in varnejše prečkanje cest smo na novo zgradili podhod pri Lidlju pod Šaranovičevo cesto ob Kamniški Bistrici, ter podhoda ob Rači, in sicer eden pod Virsko cesto in drugi pod Litijsko cesto na Podrečju. Kot zadnji je bil zgrajen podhod ob Kamniški Bistrici v Radomljah pod Pelehovo cesto.

Do zdaj smo zgradili večji del rekreacijske poti ob Kamniški Bistrici med Kajuhovo cesto v Preserjah in radomeljskim mostom, z gradnjo pa smo zaključili tudi od Pelehove ceste proti Mlinarski brvi na levem bregu, gledano gorvodno ob reki Kamniški Bistrici. Postopoma uresničujemo večletni projekt urejanja rekreacijske osi ob Kamniški Bistrici in na ta način pove-

zujemo našo občino s soslednjimi. Namen investicije je občanom ponuditi prostor za rekreacijo na prostem. Ob poti se trudimo zagotoviti tudi potrebno urbano opremo, otroška igrišča, fitnese na prostem, kolesarski poligon-pump track KOLOvoz in ostalo vsebino, ki dviga kvaliteto bivanja in povezuje krajane obeh bregov. OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA FOTO: VIDO REPANŠEK

Na novo urejena rekreacijska pot v Preserjah

Na Podrečju poteka gradnja nadomestnega mostu čez mlinščico.

Nova rekreacijska pot v Radomljah in podhod ob Kamniški Bistrici pod Pelehovo cesto

Urad župana obiskali koledniki iz vrtca Dominik Savio

Šestega januarja katoliki praznujejo praznik svetih treh kraljev. Po starem slovenskem običaju so Urad župana obiskali koledniki – otroci iz vrtca Dominik Savio in županu Toniju Dragarju ter podžupanji mag. Renati Kosec zapeli pesmico.

Sveti trije kralji so krščanski praznik, ki se vsako leto 6. januarja praznuje v spomin prihoda treh kraljev Gašperja, Mihe in Boltežarja, ki so se prišli poklonit novorojenemu Jezuščku. Na Urad župana so prispeli trije kralji, zvezdonosec, angelček in drugi koledniki ter vzgojiteljice. Otroci so županu in podžupanji zapeli koledniško pesem, vzgojiteljice pa so zaželele

veliko blagoslova in vse dobro v letu 2018. Nato so nad vrata pisarn nalepile modro nalepko za tekoče leto 20+G+M+B+18. Gre za običaj, ki ni znan le v Sloveniji, temveč tudi po mnogih drugih evropskih državah. Okoli praznika svetih treh kraljev oziroma Gospodovega razglasenja po hišah hodijo skupine kolednikov, zvezdonosec in sv.

trije kralji, ki pojejo značilne koledniške pesmi, oznanjajo veselo vest, da se je v Betlehemu rodil Kristus (gr. Odrešenik) in v današnjem času zbirajo darove za potrebe misijonov. Sveto pisimo pripoveduje, da so modri prinesli dragocene darove zlata, kadila in mire, tako koledniki simbolično vabijo k darovanju tudi druge ljudi.

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE

VELIKI INTERVJU

ELITNI KLUB ŠAHISTOV IMA PO SEDEM ŽIVLJENJ

LUKA LENIČ, NAJBOLJŠI SLOVENSKI ŠAHIST

Domžalčan Luka Lenič, velemojster in v zadnjih letih nesporno najmočnejši šahist v Sloveniji, je zlasti v drugi polovici minulega leta nastopal na vrsti odmevnih tekmoval in beležil lepe uspehe.

Jože Skok**Foto: Iztok Dimc**

Luka ta čas spada med 80 najboljših šahistov sveta. Ne zanimajo pa ga samo uspehi, temveč tudi, kako bi v največji meri populariziral kraljevsko igro.

Zadnje čase si šahovsko zelo dejaven, skratka veliko nastopaš. Kje so vzroki za to?

Res je, da načrtno nastopam več. V zadnjih dveh treh letih sem bil manj aktiven, dosti več časa sem posvečal analizam pa drugim igralcem tudi kot trener. V dveh letih sem zbral ogromno materiala, ki ga zdaj z veseljem koristim. In to je tudi razlog, zakaj toliko nastopam. Enostavno lahko svoj polni potencial kažem na ta način.

S katerimi igralci si sodeloval?

To je bil vrhunski avstrijski velemojster Markus Ragger. Nekaj časa sem sodeloval tudi s srbskim velemojstrom Robertom Markušem, ogromno časa pa tudi z velemojstrom Matejem Šebenikom. Sodelujem tudi v reprezentančnih akcijah. Veliko časa sem preživel s selektorjem Matjažem Mikcem, tudi njemu sem dal analizirati nekaj pozicij, tako da sva se naknadno slišala, se usklajevala, je bilo kar aktivno leto.

Nastopal si tudi na lanskem evropskem prvenstvu v Minsku v Belorusiji in osvojil zelo dobro 28. mesto med 397 igralci iz 38. držav. Koliko je bilo velemojstrov?

Tega podatka ne poznam, vem pa, da je prvih 100 igralcev imelo višji rejting kot 2600. To je najboljši podatek, ki pove, kako je bilo prvenstvo močno. To je bil najmočnejši turnir, ki se ga spomnim, in je bil zame zelo specifičen. 28. mesto se morda ne sliši tako dobro. Običajno je tako, da na takem tekmovalju z osvojitvijo naslova lahko računa 30 igralcev. Ko toliko igralcev računa na to, potem veš, kako težko je priti v to kvoto. 28. mesto me je tudi pripeljalo na svetovni pokal. Večina igralcev gre tja, da igra ali pa da je tam, ker je to zelo močan turnir. Višji cilj je, da dobiš medaljo. Ta turnir je bil res brutalen.

Uvrstitev na 28. mesto je bila zelo dobra, še posebej, ker so te med tekmovaljem pestile zdravstvene težave.

Drugi dan turnirja sem dobil angino. Imel sem nekoliko popačeno sliko, kakšna je Belorusija, kakšno sta okolje in standard. Bilo me je kar malo strah ob dvanajstih zapustiti hotel, oditi v bolnišnico in se prevažati po mestu. Ampak, ko malo potuješ po svetu, non stop doživljaš presenečenja in Belorusija me je zelo pozitivno presenetila. Najmanj kar lahko rečem, je, da sem se počutil tako varno kot v Sloveniji. Minsk je zelo lepo urejen. Ljudje so zelo prijazni, enostavno sem bil pozitivno presenečen. Do konca turnirja sem se nekako boril z angino, stanje je bilo boljše in v zadnjih treh partijah sem osvojil dve točki in pol, kar je zadostovalo za 28. mesto in svetovni pokal.

Na svetovnem pokalu v Tbilisiju septembra lani, kjer je nastopala skoraj vsa svetovna elita, si žal že

Menim, da je šah dobronameren nasvet. Šah je odličen pri odločanju, zelo hitro te nauči prenašati poraze pa tudi zmage, predvsem pa, da otroci v svojem svetu razmišljajo tudi o drugih stvareh. Tudi oni so v nekem hudem tempu, ker so zasedeni s tisočimi stvarmi. Pri šahu se ustvarja nek mir in za mlade je to zelo pomembno.

v drugem kolu naletel na slovitega Fabiana Caruano, ki spada med pet najboljših šahistov na svetu, in dvoboj tesno izgubil.

Že prvi krog je bil zelo težak, tam ni lahkih nasprotnikov. Moj je bil vodja štaba Magnusa Carlse, najboljšega šahista na svetu, Francoz Laurent Fressinet, ki igra odlično hitrejšo tempo. To je zelo pomemben dejavnik na teh turnirjih, kajti če se počasne partije končajo nedoločeno, potem sledijo s hitrejšim tempom. Z mojo ekipo sem se začel pripravljati kakšna dva meseca prej, vsi so opravili odlično delo. Na prvenstvo sem odšel zelo samozavesten, pripravljen kot še nikoli v življenju. Prvi dvoboj sem dobil celo v skrajšanem tempu. Potem sem igral v drugem kolu s Caruano, ki je bil na papirju veliki favorit. Vendar sva ime-

la že neko zgodovino. Leta 2013 sem ga premagal na evropskem prvenstvu v Varšavi. Ko enkrat nekoga premagaš, je to veliko lažje, veš, kako to izgleda. Šel sem v dvoboj neobremenjen, hotel sem se boriti do konca in ga premagati. Dogajala so se veliko večja presenečenja, kot če bi jaz premagal Caruano. Dve klasični partiji sta se končali z remijem, pa še tretja s hitrejšim tempom, ko sem ocenil, da imam realne možnosti za morebitni uspeh. Ko sem bil v četrti partiji že dobljen, se je Caruana boljše znašel, in res mi je žal za dve do tri poteze, da takrat nisem pokazal nekoliko več zbranosti. Potem se na žalost nisem več zbral v peti partiji, Fabiano je to izkoristil in zmagal.

Blestel si na evropskem ekipnem prvenstvu v Grčiji, kjer si na prvi deski za Slovenijo dosegel šest točk iz devetih partij, brez poraza.

Prvenstvo je bilo na Kreti. Tam sem bil že četrtič in osvojil okoli sto točk rejtinga, ker na vsakem turnirju igram izjemno. Moj največji dosedanji uspeh, osvojitve naslova svetovnega mladinskega prvaka, je bil dosežen v isti dvorani, tako rekoč za istimi mizami. Moram reči, da v tem prostoru čutim neko posebno energijo, ugaja mi okolje na Kreti in tudi mediteransko vreme, celotno moje počutje je dobro in vedno igram na nivoju. Veselil sem se tega prvenstva, ker je bilo kmalu po svetovnem pokalu. Čutil sem, da sem dobro pripravljen in da sem lahko kos vsem na prvih deskah. Ogromno je odvisno od tega, ali ti nasprotnik pade v varianto, ali igra tisto, na kar si se pripravljaj, zagotovo je nekaj sreče tudi v tem. Enostavno sem držal dobro formo, tudi od prej, od svetov-

nega pokala, in to je zadostovalo za šest točk iz devetih partij.

Premagal si enega najmočnejših šahistov na svetu Aniša Girija, sicer reprezentanta Nizozemske.

Ko sem leta 2013 premagal Caruano, je imel rejting okoli 2800, tako da je bila to moja najvišja rejtingška zmaga. Časi se v šahu zelo hitro spreminjajo. Giri je predstavnik nove generacije, ki je odlično teoretsko podkovana. Praktično ga je nemogoče presenetiti v otvoritvi, star je 23 let. Težko je premagati nasprotnike, ki so tako dobro pripravljani. Iz priprav na svetovni pokal mi je ostala neka varianta, ki se je zgodila v partiji z Girijem, ko je ,padel' vanjo. Pri tem je smešno, da sem uporabil zelo podobno novost z nekim šahistom, ki je imel rejting okoli 2300, pa te partije nisem uspel dobiti in sem jo remiziral. Z Girijem, ki je imel 2800 rejtinga, sem uporabil varianto, ki ni bila nič posebnega, ampak dobro analizirana, in sem zmagal. Zelo čudno se obrne, ampak to je eden mojih največjih uspehov v posamičnih partijah. Elitni klub šahistov ima po sedem življenj. Ko nasprotnika že povsem nadgrajaš in ima izgubljeno pozicijo, se vedno znova in znova vrne.

V komentarju o partiji v Šahovski misli si zapisal, da se najmočnejši šahisti nikdar ne predajo, iščejo taktične možnosti, nastavljajo pasti. Prav tvoja partija z Girijem je v končnici to tudi dokazovala, čeprav si partijo dobil.

Partija je trajala pet ur in pol, odigrana je bila v zadnjem, devetem kolu. Bilo je precej napornega tempa, igral sem z zelo renomiranim igralcem,

težko je odmisлити, koga imaš pred seboj. Potem se začenjajo pojavljati nepravilnosti pri izračunu. Ena od teh vodi k drugi, in ko vse skupaj ponavljáš, vidiš, da si storil napako in postajaš malce nesamozavesten in nestabilen. Proti koncu partije sem postal nestabilen. Partija je bila kmalu dobljena zame, ker sem po nepotrebnem zakompliciral, sem se moral zelo potruditi, da sem jo dobil. Ampak to je normalno, ljudje delamo napake, to je drugače, če igramo z računalnikom, kjer skoraj ni napak. Nek velemojster je izjavil – pustimo perfektne partije igralcem, ki igrajo dopisni šah. Generalno vzeta je bila z Anišo odigrana ,čista' partija, pod nadzorom od začetka do konca in dobro izvedena.

Tvoje šahovsko delovanje je povezano z Lauro Unuk, svetovno mladinsko prvakinja, ki je lani pri 17 letih osvojila zlato kolajno na svetovnem mladinskem prvenstvu do 18 let v Urugvaju.

Včasih se moje sodelovanje z Lauro napačno interpretira. Nisem njen trener in daleč do tega, da bi bil njen glavni trener, ki je Matej Šebenik. Zelo sem vesel, da se je v Sloveniji pojavil nekdo, ki je na ravni, kot je ona. Pripravljen sem ji pomagati z vsemi svojimi izkušnjami in znanjem in sodelovati na njeni poti, ker ima potencial. V sklopu našega sodelovanja sem postal nekoliko več kot nekdo, ki samo svetuje, nekako sem postal njen koordinator, hkrati s trenerjem. Skupaj debatiramo, na katerih turnirjih bi lahko sodelovala, analiziramo njene partije. Sem bolj v vlogi svetovalca, opozarjam jo na stvari, za katere me-

nim, da niso v redu, da bi čim hitreje in lažje napredovala.

Ne smemo zanemariti tudi Zale Urh iz Kranja, ki je v Urugvaju osvojila 7. mesto v kategoriji deklet do 16 let.

Soglašam, čeprav ne spremljam veliko mladinskega šaha, razen v povezavi z Lauro. Vem pa, da se dela sistematično, vmes je bila vrzel, ko ni bilo videti, kdaj bo mladinski šah konkurenčen na mladinskih prvenstvih. Zdaj vidimo talente od Jana Šublja, Zale Urh pa Domžalčanke Teje Vidic, ki so konkurenčni na evropski ravni, kar kaže, da so načrtno delali z njimi.

Laura, članica Šahovskega kluba Ljubljana, kamor si vključen tudi ti, si je priigrala že drugi naslov svetovne prvakinja, potem ko je bila leta 2014 najboljša na svetu med šahistkami do 16 let, kar je poseben podvig. Ali si bil morda navzoč pri njenem šahovskem zorenju?

Nikoli nisem bil njen mentor, ker je bila že pred leti formirana igralka, ko sem z njo prvič govoril.

Njeni uspehi so povezani tudi s teboj, saj si bil do osvojitve naslova svetovne mladinske prvakinja zadnji slovenski šahist, ki je postal svetovni prvak. Ta uspeh si dosegel leta 2002, ko si bil svetovni prvak do 14 let. Ali te ta dosežek navdihuje še danes?

Da, prav gotovo. Ko pogledam svojo generacijo, s katerimi sem igral na mladinskih svetovnih prvenstvih in smo bili med prvimi tretjimi oziroma petimi, so v njej uveljavljena imena. Med temi igralci sem tretji po rejtingu, kar pomeni, da je bila ta generacija zelo močna in smo se vsi razvili v vrhunske igralce. Velikokrat se spominam na tiste uspehe. Se je pa šah od takrat popolnoma spremenil, vstopil je računalnik. Nisem prepričan, ali sem tedaj sploh imel računalnik. Danes brez njega ne analiziram pozicij, niti ne grem brez njega na turnirje. Moram reči, da včasih pogrešam čase, ko ni bilo toliko podatkov tudi s pomočjo računalnika.

Ne smemo pozabiti, da si leta 2003 na svetovnem prvenstvu v Grčiji osvojil tretje mesto v kategoriji do 16 let, kar je bil prav tako izjemen uspeh?

Da, na to se pozablja. V istem letu sem bil tudi drugi na evropskem mladinskem prvenstvu. Ljudje se spominjajo zmagovalcev in prvih treh mest, vse ostalo gre zelo hitro v pozabo. Mene se spominjajo po tem, da sem bil svetovni prvak med fanti do 14 let. To je splet okoliščin, v družbi enakih smo se borili za vodilna mesta. Včasih je uspelo nemu, drugič drugemu. Lahko rečem, da sta bila leto pozneje dva moja uspeha z dvema medaljama podobna osvojitvi svetovnega prvenstva. Moja forma je bila na takšni ravni, da sem bil zaradi spleta okoliščin tretji in drugi in ne prvi.

S svojo družino živiš v Domžalah, s šahistko Tino Bukovec, zdaj Lenič, ki je tudi šahovska mentorica v bližnjih osnovnih šolah.

Mislím, da zaenkrat poučuje v Rado mljah in Dobu. Ima dobre izkušnje s tem. Prej je dve ali tri leta poučevala na okoli dvanajstih mariborskih osnovnih šolah. Oba sva ostala zvesta šahu, ki je na našem dnevnem meniju. Upam, da bo tako tudi za najino leto in pol staro hčerko Olivijo, ki se zdaj igra z dvema skakačema, kot da se objemata. Definitivno pa smo šahovska družina.

Šah je bil izjemno popularen v Osnovni šoli Vencija Perka, ko si ti in tvoji vrstniki igrali zanj pod vodstvom mentorja Jožeta Koritnika, potem pa manj.

Živimo okoli dvesto metrov stran od šole. Imam zelo lepe spomine nanjo, posebej na mentorja gospoda Koritnika. Z njim sva v stiku še danes, česar

sem zelo vesel. Bili smo dobra generacija, nastopali smo skupaj na tekmovanjih. Koritnik se je razdal s svojim časom, potem se je generacija nekako porazgubila, šaha je bilo manj na šoli. Lani sem bil na uri izbirnega predmeta o šahu, ki ga tudi uči Jože Koritnik, opremljeni so z modernimi programi in pripomočki. Otroci imajo precej znanja o šahu, z njim imajo stik bolj na ljubiteljski način, težko pa bi rekel, da je šah tam zelo razvit. Vem, da v šoli deluje šahovski krožek, vodi ga Bor Turek Lucijan, tudi iz moje generacije, ki je dosegala ekipne uspehe.

Kaj meniš, da je treba storiti, da bi bil šah v šolah bolj navzoč?

V srednji šoli je bolj kot ne posameznikova iniciativa, kaj bo počel, že odločena. V osnovni šoli pa je priložnost, ko šah lahko približamo otrokom. Tam bi morali več storiti Šahovska zveza in morda klubi, da bi ozaveščali pozitivne lastnosti, ki jih otrok pridobi s tem, ko igra šah. Neka raziskava pravi, da se otrokom, ki se ukvarjajo s šahom, bolje utrjuje spomin, bolje se učijo, imajo boljšo koncentracijo, znajo še bolj kvalitetno brskati po internetu. Veliko staršev se tega zaveda, z mnogimi sem se o tem pogovarjal. Menim, da je šah dobronamernen nasvet. Šah je odličen pri odločanju, zelo hitro te nauči prenašati poraze pa tudi zmage, predvsem pa, da otroci v svojem svetu razmišljajo tudi o drugih stvareh. Tudi oni so v nekem hudem tempu, ker so zasedeni s tisočimi stvarmi. Pri šahu se ustvarja nek mir in za mlade je to zelo pomembno. Ta mir je potreben, da se seznaniš z nekimi stvarmi, kot je spoštovanje nasprotnikov, prenašanje porazov in zmag. Resnično mislim, da je šah odlično vzgojno orodje.

Že najmlajši uporabljajo osebne računalnike pa telefone za razne igrice, vendar pa bi jim pri tem lahko zelo koristili šahovski programi, ki so miselno seveda zahtevnejši. Kakšno je tvoje mnenje o tem?

Z mojimi šahovskimi prijatelji in sodelavci smo se odločili, da bomo naredili program aplikacij za mobilne, to je „chess raiders“ (šahovski jezdec). Različne igrice in aplikacije otroke poneumljajo, posebej v velikih količinah. Odločili smo se za aplikacijo, ki bo zanimiva in šahovsko obarvana. Otroci naj torej, če so že ob telefonu, ob njem preživijo na malo bolj miselni način in razvijajo nekaj več, kot da izgubljajo čas.

V domžalskem šahovskem društvu trenutno potekajo tri šahovske šole. Ti si spadal v generacijo tistih, ki so v Domžalah pred kakšnimi dvajsetimi leti obiskovali šahovsko šolo z mednarodnim mojstrom Matjažem Mikcem. To je bil dokaj pionirski pristop za tedanje razmere v slovenskem šahu, društvo, predsednik je bil Stane Skok, pa ga je podpiralo.

Mi smo bili v tistih letih v šahu glede organizacije resnično med najboljšimi v Sloveniji. Ta šola je bila odlična, zdaj je nekoliko izgubila na renomeju. Obiskoval sem jo pri desetih letih z Matjažem Mikcem kot vodjo. Začel sem kariero z načrtnim delom; to je bila odlična in napredna poteza takratnega vodstva. Slovenci smo generalno vzeto zelo nadarjeni za šport in miselne dejavnosti. Poleg tega smo zvečine še disciplinirani, kar se pri šahu še posebej pokaže. Mislim, da je bil glavni razlog, da je pri nas v šahu nastala neka vrzel, da ni bilo podobnih šahovskih šol, kot so jo zastavili v Domžalah. Tudi kakšna Nemčija nam bi lahko zavidala uporabljeni pristop.

Si član ŠK Ljubljana, v državni ligi ste že s prvim nastopom postali ekipni prvak. Ali bo to oplemenitilo tudi širše okolje pri razvoju šaha, saj ima Ljubljana po dolgih letih državnega prvaka?

Pred štirimi leti smo se trije prijatelji, Duško Pavasovič, Darja Kapš in jaz odločili, da oblikujemo društvo, ki ne

bo le osvojilo naslova državnega ekipnega prvaka, ampak še nekaj več. Enostavno, da bomo šahovsko dejavnost obudili v Ljubljani in širši okolici. Da v šahu obudimo prestiž, ki ga je imel že prej. Želeli smo se povezati v družbo, v kateri se dobro razumemo ter narediti neke premike v Ljubljani in Sloveniji, da se na splošno spremenijo mnenje o šahu v javnosti in medijih. Iskreno povedano, poznam malo šahistov, ki bi imeli v življenju težave, saj dobro razmišljajo.

Lani si proti koncu leta igral tudi v avstrijski zvezni ligi. Danes je pot poklicnega šahista nedvomno zahtevna, razpet si na širokem prostoru.

V tem so prednosti in slabosti. Ko ustvariš družino, potem se potovanja še bolj potencirajo in postajajo težja. Uživam v svojem poklicu, igram v raznih ligah in klubih. V vsaki državi lahko igram v nekem klubu. Zneski plačil niso takšni kot v nogometu, so pa v raznih državah različni. Moram priznati, da sem pred leti užival v tekmovanjih v zahodni Evropi, v zadnjih letih pa sem začel dajati prednost vzhodu, še posebej postsocialističnim državam nekdanje Sovjetske zveze. Šah ima tam zelo bogato tradicijo in ga zelo cenijo. Veliko bolj skrbijo za šahiste, več jim ponudijo kot drugod, in so zelo prijazni. Enostavno mi ta kulisa bolj ustreza kot zahodna ali ameriška. Bolj ko greš proti vzhodu, bolj se stvari spreminjajo. Videl sem Minsk in kar je okoli njega. Imaš neko predstavo o Azerbajdžanu, Armeniji, Gruziji in tako naprej. Tam se odlično počutim, tudi nad ljudmi sem prijeto presenečen.

Ali kaj preigravaš partije domžalskega mojstra Vlada Ivačiča, ki žal že nekaj let ne tekmuje, pa že pokojnega Vida Vavpetiča, in naposled Marjana Karnarja, lani novembra je dopolnil 70 let, tvojih vzornikov v zgodnjem šahovskem obdobju?

Najprej Marjanu Karnarju iskrene čestitke za jubilej. Nekajkrat sem povedal, da smo šahisti družina. Ko sem imel 10 ali 12 let, sem s temi gospodi preživel veliko vikendov in dni po turnirjih na Bledu in drugod, ko zase še nisem mogel skrbeti, pa so to storili oni, me spremljali in mi svetovali. Z mano so bili zelo prijateljski, potrpežljivi in optimistični. Vedno so me spodbujali. Ravno zadnjič sem preigral partije iz 1. članske lige – zahod, igrali smo v hotelu Krim na Bledu, kjer smo nastopali več let. Včasih v svojih pripravah naletim na te partije, na domžalske soigralce se spominim z nostalgijo, pa na lepe partije, in sem jim zelo hvaležen.

Kakšni so tvoji načrti v letu 2018?

Sem na okoli 80. mestu na svetovni lestvici šahistov in seveda želim, da grem še bolj navzgor, proti rejtingu 2700. Moj plan je, da povečam število kvalitetnih, torej zelo močnih turnirjev. Do rejtinga 2700 mi trenutno manjka velikih 38 točk. Morda je bil Milan Vidmar na tej ravni. Če se preveč obremenjuješ z rejtingom, te porazi zelo prizadenejo. Na koncu imaš takšen rejting, kot si ga zaslužiš. S tem se ne mislim preveč obremenjevati in izgubljati energijo. Začel sem z nekimi novimi pristopi, da skušam dati računalnike stran in ne delati le z njimi in s tem pridobiti neko prednost pred drugimi. Da bi delal nekaj, kar oni ne delajo in igral boljši šah. Ne vem, če se bo to obrestovalo, ker je tak pristop tudi zame povsem nova izkušnja.

Na Šahovsko zvezo Slovenijo sem oddal svoj tekmovalni načrt, in upam, da me bodo finančno podprli in da bom dobil kakšnega sponzorja. Na zvezi vedo, kakšno uspešno leto je bilo lani za mano, torej bomo videli, kako bo s tem. □

Mestni Kino Domžale

POKLIČI ME PO SVOJEM IMENU

od 2. feb

romantična drama / *Call Me by Your Name* / režija: Luca Guadagnino / scenarij: James Ivory, André Aciman / igrajo: Armie Hammer, Timothée Chalamet, Michael Stuhlbarg, Amira Casar, Esther Garrel, Victoire Du Bois, Vanda Capriolo / 2017, Italija, Francija, Brazilija, ZDA / distribucija: Con film / 130'

Poletje 1983. Sedemnajstletni Elio s starši preživlja počitnice na severu Italije, ob igranju klasične glasbe, prebiranju knjig in spogledovanju s prijateljico Marzio. Čeprav je od malih nog obdan z intelektualnim svetom, je zanj to vendarle še čas čustvenega zorenja, radovednosti in raziskovanja. Nekega dne se družini pridruži postavni Američan Oliver, doktorski študent in med mladeničema se začne počasi prebujati nezadržna privlačnost. Luca Guadagnino (Nemirna obala) se vrača v opojno in obsijano osrčje Italije s tenkočutno zgodbo o odrasčanju ter nadvse čutno zgodbo o prvi ljubezni.

TRIJE PLAKATI PRED MESTOM

od 8. feb

kriminalna drama / *Three Billboards Outside Ebbing, Missouri* / režija: Martin McDonagh / scenarij: Martin McDonagh / igrajo: Frances McDormand, Woody Harrelson, Sam Rockwell, John Hawkes, Peter Dinklage, Caleb Landry Jones, Željko Ivanek / 2017, Velika Britanija, ZDA / distribucija: Blitz / 115'

Več mesecev je že minilo, odkar so Mildred Hayes umorili hčerko, policija pa še vedno ni našla morilca. Razjarjena in prizadeta mati se zato odloči za drzno potezo. Najame tri reklamne panoje, ki stojijo pred vstopom v domače mestce, nanje pa da napisati ogorčeno sporočilo, namenjeno šefu policije Williamu Willoughbyju. Plakati nemudoma sprožijo kontroverzo. Ko se v primer vmeša policist Dixon, nezrel mamin sinko in nesrpen nasilnež, se bitka med Mildred in možmi postave v mestecu Ebbing še zaostri.

LADY BIRD

16. | 21. | 26. feb

komična drama / *Lady Bird* / režija: Greta Gerwig / scenarij: Greta Gerwig / igrajo: Saoirse Ronan, Laurie Metcalf, Tracy Letts, Lucas Hedges, Timothée Chalamet, Beanie Feldstein, Lois Smith, Stephen McKinley Henderson, Odeya Rush, Jordan Rodrigues / 2017, ZDA / distribucija: Karantanija / 94'

2002, kalifornijski Sacramento. Christine "Lady Bird" McPherson je bistra, ambiciozna in uporniška najstnica. Kljubuje svoji materi, ljubeči, a kritični in odločni medicinski sestri, ki ji je v resnici na las podobna. Oče je izgubil službo, zato se mati na vso moč trudi, da bi preživela družino. Lady Bird obiskuje zadnji letnik katoliške srednje šole in sanjari o pobezi iz predmestja ter univerzah in nebotičnikih ameriške Vzhodne obale. Režijski prvenec Grete Gerwig prinaša očarljivo oseben pogled na turbulenten odnos med materjo in najstniško hčerko, na pritiske odrasčanja in resnični pomen tistega, čemur pravimo dom.

O TELESU IN DUŠI

16. | 19. | 26. feb

romantična drama / *Estről és lélekéről* / režija: Ildikó Enyedi / scenarij: Ildikó Enyedi / igrajo: Géza Marcsányi, Alexandra Borbély, Zoltán Schneider, Ervin Nagy / 2017, Madžarska / 116' / distribucija: Fiv / 116'

Nenavadna ljubezenska zgodba v še bolj nenavadnem okolju. Endre je finančni direktor klavnice, Mária pa stroga, neprilagodljiva in malce posebna kontrolorka kvalitete. Med psihološko evalvacijo zaposlenih, ko jo sproži skrivnostna in nepojasnjena kraja v podjetju, izvesta, da vsako noč sanjata iste sanje. V njih se srečujeta kot jelen in srna in med njima se spletoje ljubezenska čustva. Psihologinja je prepričana, da je tarča potegavščine, tudi Endre in Mária sprva ne verjmeta v skupne sanje, a ko začneta primerjati svoja pričevanja, se nekolikaj asocijalna posameznika začneta počasi zblíževati. Ko pa skušata tudi ljubezen iz sanj prenesti v pravo življenje, ugotovita, da je to težje kot se zdi.

MESTNI KINO DOMŽALE

Ljubljanska 61, 1230 Domžale
rezervacije: t. 722 50 50 / blagajna@kd-domzale.si / www.kd-domzale.si/kino

TEMA MESECA

Z AED LAHKO REŠIMO ŽIVLJENJE

Prav hitro se lahko vsak izmed nas v določeni situaciji znajde pred človekom, ki rabi oživljanje. Poleg temeljnega postopka oživljanja pa ponesrečencu lahko pomagamo tudi z avtomatskim defibrilatorjem (AED), saj jih je na različnih lokacijah v domžalski občini kar nekaj.

Miha Ulčar

Foto: Janez Ravnikar in Karin Božič

Poleg tega, da imamo tudi na domžalskem območju iz dneva v dan na voljo vedno več avtomatskih defibrilatorjev, je zelo oziroma nujno pomembno poznavanje temeljnih postopkov oživljanja, zato so brezplačna usposabljanja, ki jih izvajajo v Zdravstvenem domu Domžale, Območnem združenju Rdečega križa Domžale, prostovoljnih gasilskih društev in drugih organizacijah, izredno pomembna, saj se tam lahko seznanimo s temeljnimi postopki oživljanja v kombinaciji z uporabo defibrilatorja. Cilj usposabljanj pa je, da se izobrazi čim več ljudi, ki bodo lahko prvi pomagali ponesrečencu, še pred prihodom reševalcev. Vsaka sekunda je namreč zelo dragocena, saj takojšen začetek oživljanja poveča možnost, da bo ponesrečenec preživel po srčnem zastoju.

Takojšen začetek oživljanja do štirikrat poveča število preživelih po srčnem zastoju

V Sloveniji približno 1600 ljudi letno doživi nenaden srčni zastoj, stotine pa jih umre, ker jim očitvidci ne pomagajo, čeprav bi jih z zelo preprostimi, a pravočasno izvedenimi postopki oživljanja, lahko rešili. Takojšen začetek oživljanja namreč celo do štirikrat poveča število preživelih po srčnem zastoju. Kar 70 % srčnih zastojev se zgodi doma, 55 % pred pričami. Vendar pa v Sloveniji – glede na podatke iz leta 2015, oživlja le 30 % očitvidcev, kar nas uvršča v spodnjo tretjino evropskih držav, saj v povprečju začne s postopki oživljanja 45 % laikov, ki so priča srčnemu zastoju. Po opravljeni raziskavi večina Slovencev (60 %) tudi ve, kaj je AED – avtomatski zunanji defibrilator – vendar pa je izrazito nepoznavanje med starejšimi: kar 60 % starejših od 55 let ne ve, kaj je to. Velika večina tistih, ki vedo, kaj je AED, tudi ve, kje v bližini njihovega doma se nahaja, in bi si ga upali uporabiti.

Pomembno je, da se seznanijo čim širši krog ljudi

Ker se zavedamo, kako pomembno je vedeti čim več o defibrilatorju, vas

v nadaljevanju seznanjamo z lokacijami defibrilatorjev v naši občini, ki nam jih je posredovala vodja službe nujne medicinske pomoči Zdravstvene doma Domžale, **mag. Renata Rajapakse, dr. med., spec. druž. in urg. med.** Z njo smo se tudi pogovorili o tem, kar moramo laiki vedeti o temeljnih postopkih oživljanja in o uporabi defibrilatorja. Zelo pomembno je namreč, da se o tem čim več govori in se seznani čim širši krog ljudi. S tem pa se na tem področju stori lahko veliko več takrat, ko je to potrebno. To se pa lahko zgodi že v bližnji prihodnosti.

Poznavanje temeljnih postopkov oživljanja je izrednega pomena

Pohvalno je zagotovo to, da imamo na Domžalskem na voljo čedalje več defibrilatorjev in da se prek brezplačnih usposabljanj temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja usposablja čedalje več občanov. Poznavanje temeljnih postopkov oživljanja je po besedah mag. Renate Rajapakse izrednega pomena. Defibrilator namreč ni zamenjava za temeljni postopek oživljanja, je namreč pripomoček pri oživljanju. Njegova uporaba pa je zelo enostavna, saj nas skozi postopek vodi sam.

Kaj je avtomatski defibrilator?

Gre za aparat za oživljanje. Z njim lahko prekinemo določeni srčni ritm, ki je pri srčnem zastoju najpogostejši – ventrikularna fibrilacija. To je edino zdravlilo za to motnjo srčnega ritma. Avtomatski defibrilator sproži elektriko, ki jo pošlje čez srce in s tem, če smo dovolj hitri, ujamemo še pravi trenutek, da prekinemo fibrilacijo in povrnemo srce v normalni srčni sinusni ritm.

Postopek ravnanja z avtomatskim defibrilatorjem

Rokovanje z avtomatskim defibrilatorjem je enostavno. Čisto enostavno ga je namestiti na poškodovanca oziroma obolelega, nato nas aparat vodi, saj pove, kako postopati. Če oboleli rabi električno defibrilacijo, jo sprožite, in rešite pacienta. Ko pristopite in začnete dajati temeljne postopke oživljanja (sprostitev dihalne poti, zunanjo masažo srca in uporabo AED), s tem podaljšujete možnost preživetja pacientu, preden pride reševalna ekipa.

Uporaba avtomatski defibrilator je preprosta. Aparati so sicer različni, veliko jih ima samo en gumb – za sprožitev električnega sunka in se prižgejo sami, ko odpremo pokrov. Ko je aparat prižgan, vas glasovno vodi od začetka do konca postopka. Ko pritrdite elektrode – nalepke na poškodovanca oziroma obolelega, bo aparat opozoril, kako delati naprej, in ko bo analiziral srčni ritm, vam bo povedal, ali je potrebna defibrilacija ali ne. Če bo potrebna, vas bo aparat vodil naprej v izvedbo in povedal, kdaj protisniti na gumb, s čimer pošljete električni tok skozi srce. Nikoli pa ni možno sprožiti aparata, če defibrilacija ni potrebna. Električno energijo bo aparat sprožil le takrat, ko bo prepoznal ritm, ki rabi

čer z zdravstvenim znanjem, ki bo tudi ostal na zvezi s klicateljem in bo ves čas dajal navodila za oživljanje po telefonu. Pomembno pri tem pa je, da se že takoj prične s temeljnim postopkom oživljanja in da se nato znotraj štirih minut defibrilator pojavi na mestu, kjer se ga potrebuje. Uporaba defibrilatorja je, kot smo že omenili, preprosta, saj te pri uporabi vodi z navodili. Po besedah mag. Renate Rajapakse da naprava včasih navodilo, da ni potrebe po električni defibrilaciji in jo naprava nato ne sproži. Takrat je dovolj, da se vodi samo temeljni postopek oživljanja.

Ne bi bilo odveč, če bi se usposabljanja o temeljnih postopkih oživljanja z uporabo defibrilatorja udeležil vsak izmed nas

Ko se nekdo zgrudi ali negibno leži na tleh, moramo ukrepati hitro in preudarno. V ta namen so izdelana tudi navodila, teoretično in praktično znanje pa lahko pridobite na brezplačnih tečajih usposabljanja temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibri-

Kako ukrepamo ob nujnih stanjih?

Po besedah mag. Renate Rajapakse so navodila pripravljena na podlagi dozdajšnjih izkušenj pri oživljanju. Ta navodila Evropski svet za oživljanje (European resuscitation council – ERC) vsakih pet let na podlagi zbranih minulih praks ponovno preuči in če je potreba jih dopolni oziroma popravi.

Ko se nekdo zgrudi ali negibno leži na tleh:

- **Rahlo ga stresemo za ramena in glasno pokličemo:** »Kako ste?!« Če se odzove, ga pustimo v tem položaju. Preverjamo stanje, če ne:
- **Pokličemo pomoč!**
- **Sprostimo dihalno pot** tako, da zvrnemo glavo in dvignemo brado, razpremo usta, preverimo, da v njih ni tujka, snemne proteze ... Če kaj opazimo, to odstranimo ...
- **Preverimo dihanje:** Prislonimo uho čim bližje nosu in ustom in poslušamo, občutimo, ali zrak prihaja iz dihal ter gledamo na prsni koš ali se dviga in spušča. Za to porabimo 10 sekund.
- Če ugotovimo, da bolnik **ne diha: pokličemo 112 in pošljemo nekoga po avtomatični defibrilator (AED)**, če vemo, da je nameščen nekje v bližini, **mi pa takoj pričnemo z oživljanjem!**
- **Oživljanje 30:2 (30 stisov, 2 vpiha)**
- Ko dobimo **AED**, ga čim prej vključimo, namestimo elektrode na bolnikove gole prsi in sledimo navodilom, ki jih daje naprava. **AED je varen!** Z njim **ni možno** škodovati bolniku, na katerega ga namestimo!
- Po sunku električnega toka **sledimo navodilom! Aparat ne nadomesti oživljanja.**
- **Otroke** oživljamo enako **kot odrasle, 30:2** (30 masaž, 2 vpiha, 100 na minuto).
- Večina aparatov ima tudi elektrode **za otroke** (od 1 leta do pubertete). Pri otrocih, starejših od 8 let, lahko izjemoma uporabimo tudi elektrode za odrasle.

električni tok. V primeru, da defibrilacija ni potrebna, vas bo aparat vodil naprej z izvajanjem temeljnih postopkov oživljanja.

Pomembno je, da je na voljo vse več defibrilatorjev in da so čim bližje dogodku

Mag. Renata Rajapakse pravi, da je v domžalski občini in v občinah, ki jih pokriva Zdravstveni dom Domžale, na voljo čedalje več defibrilatorjev. Zadnje štiri so prek razpisa ministrstva za zdravje kupili v Zdravstvenem domu Domžale, ki so jih nato namestili na stavbo ambulate v Trzinu, steno lekarne v Radomljah, stavbo Centra za zaščito in reševanje Domžale na Količevem in stavbo ambulate v Lukovici. »*Pomembno je, da je defibrilatorjev čedalje več in da so čim bližje dogodku. Težimo tudi k temu, da so nameščeni na javnih in odprtih mestih, se pravi, da so dostopni vsak trenutek.*« Novost bo po besedah mag. Renate Rajapakse tudi v tem, da bo z vsemi lokacijami defibrilatorjev razpolagala Dispečerska služba zdravstva, ki bo začela delovati v letšnjem letu. Po klicu na 112 z zdravstvenim problemom, bo klic prevzel dispe-

latorja. Mag. Renata Rajapakse pravi, da v Zdravstvenem domu Domžale izvajajo usposabljanja, in sicer običajno tako, da v tajništvu uprave najprej zbirajo prijave interesentov, po določenem številu prijav pa nato izvedejo usposabljanje, ki obsega uvodno predavanje, prikaz oživljanja na lutki, prikaz uporabe defibrilatorja, prikaz pravilne odstranitve tujka iz dihal in prikaz pravilnega bočnega položaja pri nezavestnem človeku. Poudarek je na praktičnih vajah, ki jih vsi tečajniki lastnoročno opravijo.

Usposabljanja izvajajo tudi v Območnem združenju Rdečega križa Domžale in v prostovoljnih gasilskih društvih, kjer usposabljanja vodijo prvi posredovalci. Gre za usposobljene osebe, običajno so to prostovoljni gasilci, ki znanje temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja prenašajo na druge. Sami pa delujejo tudi v sistemu zaščite in reševanja in se kot prvi posredovalci odzovejo na pomoč, v kolikor so pozvani. Zagotovo pa ne bi bilo odveč, če bi se tovrstnih usposabljanj vsaj enkrat udeležil vsak občan. Z znanjem, ki ga pridobimo na usposabljanju, lahko komu nekoč rešimo življenje. □

Lokacije AED v občini Domžale

Lokacije AED, ki so v občini Domžale na voljo 24 ur:

- Zdravstveni dom Domžale, Domžale, Mestni trg 2 (ob vhodu v zobne ambulate)
- Občina Domžale, Domžale, Ljubljanska cesta 69 (ob vhodu v občinsko stavbo)
- PGD Vir, Vir, Šaranovičeva cesta 19 (na steni gasilskega doma)
- PGD Studenec, Studenec pri Krtini 15 (na steni gasilskega doma)
- PGD Pšata - Dragomelj, Pšata 28 a (na steni gasilskega doma)
- Osnovna šola Dragomelj, Dragomelj 180 (pri vhodu v OŠ)
- PGD Študa, Domžale, Študljanska cesta 86 (na steni gasilskega doma)
- Dom upokojencev Domžale, Domžale, Karantanska cesta 5 (v avli pri vratarju)
- PGD Rova, Rova, Žiška cesta 10 (na steni gasilskega doma)
- PGD Dob, Ulica 7. avgusta 16 (na južni steni novega gasilskega doma)
- PGD Homec, Homec, Bolkova ulica 46 (na steni gasilskega doma)
- Center za zaščito in reševanje Domžale, Količevo 2, dva AED (v intervencijskem vozilu)
- Center za zaščito in reševanje Domžale, Količevo 2 (na steni)
- Lekarna Radomlje, Cesta borcev 5 (na steni lekarne)

Lokacije AED, ki so v občini Domžale na voljo v delovnem času:

- Zavod za šport Domžale, Domžale, Kopališka cesta 4 (ob vhodu v bazen)
- Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Domžale, Ljubljanska cesta 51 (na steni ob garderobah)
- Območno združenje Rdečega križa Domžale, Domžale, Ljubljanska cesta 36 (v glavnih pisarni)
- Mercator center Domžale, Domžale, Cesta talcev 4 (na steni ob glavnem vhodu)
- Breza center Domžale, Domžale, Breznikova cesta 15 (na steni nasproti vhoda)
- Helios, Količevo 54 (pri glavnem vratarju)
- PGD Žeje - Sv. Trojica, Žeje 10 (v garaži gasilskega doma)
- PGD Ihan, Ihan, Breznikova cesta 76 (v intervencijskem vozilu)

Projekt Socialna aktivacija – priložnost za zaposlitev dolgotrajno brezposelnih oseb

V oktobru 2017 smo v Zavodu GeRI začeli z izvajanjem projekta Socialna aktivacija – priložnost za zaposlitev, ki se izvaja pod okriljem ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. V projekt je vključenih 20 dolgotrajno brezpo-

V novembru smo se z osebami udeležili Kariernega sejma v Ljubljani, v decembru pa so se osebe udeležile tudi različnih tematskih delavnic na javnem zavodu Cene Štupar, centru za izobraževanje Ljubljana. V skupini so se nam predstavili ne-

processe dela, delodajalci pa bodo v osebah prepoznali potencial za trajno obliko sodelovanja oziroma zaposlitev. Njihove izkušnje pri delodajalcih bomo povezovali z različnimi tematskimi delavnicami, ki jih bomo izvajali v skupini.

Predstavitve delodajalca v skupini socialne aktivacije

selnih oseb iz Domžal in Kamnika. Projektni partner pri izvajanju projekta je Dom upokoencev Domžale, ki je omogočil uporabo prostorov za izvajanje skupinskih oblik dela. Namen projekta je opolnomočenje dolgotrajno brezposelnih oseb za lažjo vrnitev dela in krepitev njihovih socialnih, funkcionalnih in delovnih kompetenc. Aktivnosti v projektu se izvajajo vsak dopoldan od ponedeljka do petka.

kateri potencialni delodajalci, osebe pa smo seznanili z različnimi procesi dela ter z osnovnimi informacijami za delo v poslovnem svetu. Knjižnica Domžale nam je enkrat tedensko omogočila uporabo njihove računalniške učilnice, kjer so osebe utrdile svoje osnovno znanje računalništva. V januarju so vključene osebe začele z aktivnostmi pri različnih delodajalcih na območju Domžal, Kamnika in Ljubljane, kjer bodo osebe spoznale

Ves čas izvajanja projekta sodelujemo z ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, koordinatorjema socialne aktivacije, Centroma za socialno delo Domžale in Kamnik, Uradom za delo ter z drugimi delodajalci in deležniki na območju Domžal in Kamnika.

DR. BARBARA GRINTAL IN
DR. PETER SELJAK
GERI, IZVAJALCA PROJEKTA
FOTO: ARHIV GERI

Kako nove digitalne tehnologije spreminjajo življenja in sanje naših otrok

Kot direktorica Zavoda 1-2-3, ki se ukvarja z moderno teologijo, kjer na nek način usmerjamo in navdušujemo nad tehnologijo raznolikih starostnih skupin in posledično tudi spodbujamo k enakosti spolov oziroma podajamo ključno odločitev glede interesov izobraževanja in kariernih poti, sem se čutila dolžna, da se tovrstnega izobraževanja tudi udeležim.

Predavanje je bilo izjemno! Prof. Janez Musek, Inštitut za etiko in vrednote Jože Trontelj je zanimivo opisoval, kako novodobni čas vpliva na vse nas. Kako se moramo z okoljem soočiti in pomagati vsem, ki težje razumejo napredni čas.

O življenju-naravi in zdravju je razlagal naš Domžalčan Anton Komat, svobodni raziskovalec in naravovarstvenik. Človek brez slikanih vsebin na platnu velike dvorane zna pričarati toplino in razumevanje. Po udari, da si moramo priznati, da imamo problem. Da se težav ne smemo bati, da imamo v svojem telesu 50 milijard bakterij, ki vsaka skrbi za svoj košček ozemlja in da otrokom moramo pustiti raziskovanja v gozdu in okolju, ki jih obdajajo. Poudari, da si izjemno želi odkriti bolj vključujočo šolo, več aktivnega in praktičnega dela v okolici šol, pouk v naravi, gozdu s predmeti in stvarmi, ki nas obdajajo in postajajo naš svet. Čutenje, občutenje in aktivnost v naravi in z naravo je ključnega pomena.

Miha Kramli, terapevt na področju zasvojenosti, je govoril o radostih in pasteh nove tehnologije. Kramli pove, da že prvi in-zvoki v ropotuljah in sedežih, knjižicah silijo otroke k odvisnosti. Poudari, da imamo v tem času

preširoko paleto teh igrac in da je treba tudi tovrstne igrace že zgodaj uporabno časovno omejiti. Pove, da raziskave kažejo, da že 60 odstotkov otrok dan preživi v virtualnem svetu! Da kar 35 odstotkov otrok že izvaja nasilje nad starši zaradi IKT naprav.

Sašo Kronegger, svetovalec 3P izobraževanje in svetovanje, je govoril o mladih v svetu danes. Predavanje začne s stavkom: »Moderna tehnologija naj bi olajšala življenje ljudi? Bedarija.« Kronegger govori, da je danes otrok središče družine:

- Današnji otroci imajo pomanjkanje meja.
- Današnji straši so 'helikopterski starši' – vse dajo, vse prinesejo, vse posteljejo.
- Beseda 'ti si poseben', je v centru pogovora.
- Otroci imajo nizko samopodobo.
- Današnji starši se vtaknejo v vsako malenkost, predvsem in tudi v šoli!

Vprašanje je, ali je to prav! Kakšne otroke bomo vzgojili in kje nastopijo težave? Predavanje tega svetovalca bi priporočala marsikateri šoli in vrtcu, kjer bi besede slišali starši.

O zasvojenosti s spletom – izkušnje iz prakse Logout nam je nekaj zanimivosti predala Špela Reš, svetovalka Logout. Rešova je povedala, da se največkrat z zasvojenostjo srečujejo v družinah, kjer je v ozadju družinska problematika. Veliko poudarek pa ima tu industrija, ki je nek biznis. Igre-zasvojenosti. Poudari, da se v Sloveniji pojavlja velik porast duševnih težav. Pojavlja se 'Feeling of missing out'. Poudari, da je ključnega pomena avtoriteta za zagotavljanje varnosti v vsej družini. Omeni nomofobi-

bijo, ki pomeni strah, da bi bili nedosegljivi na svoj prenosni telefon, pa naj bo to zaradi izgube mobilnega, premajhne vsote denarja na telefonu, prazne baterije ali slabega signala in posledično tudi nezmožni telefonirati. Pravi, da je bolezensko stanje resno in da pride tudi do izgube notranje kontrole. Usmeri, da je nujno potrebna omejitev IKT naprav s časovnimi in prostorskimi elementi.

Dr. Zvezdan Pirtošek, predstojnik katedre za nevrologijo na ljubljanski Medicinski fakulteti, nam slikovite prikaže sestavo možganov in opiše vpliv moderne tehnologije nanje. Omeni, da raziskave ne kažejo na okvare ali kakšne druge anomalije v zvezi z možgani in da tudi nedavne govorice, da zaradi IKT naprav postajamo dementni, ravno ne držijo. Zavrača izraz digitalna demenca. Poudari pa, da če delamo več stvari hkrati, je pozornost ogrožena. Kar pomeni, da je varnost na prvem mestu pri ohranjanju življenja. Pirtošek pove zanimivo stališče: »Internet, poguba ali priložnost!« Po njegovem mnenju je treba izločiti najboljše in najlepše.

Zatorej, omejiti, imeti avtoriteto, usmeriti in pravočasno opaziti, če se pojavi nomofobija.

Delavnice robotike potekajo tudi z računalniki, tablicami in tudi telefoni. A naloge in raziskovanje je izključno poučnega modela. Nikakor ne gre za ponavljajoče se gibe oziroma klike, ampak za iskanje rešitev in programiranje.

MOJCA GROJZDEK
DIREKTORICA ZAVOD 1-2-3
POUČNO-KREATIVNO-ZABAVNO!

Novo: Mladost v rejništvu

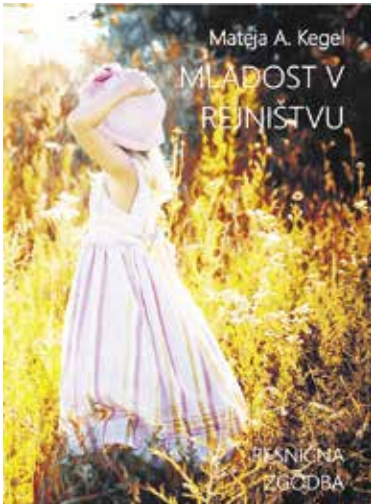
December nam je tik pred koncem leta postregel še z eno novo knjigo avtorice Mateje A. Kegel, ki je tokrat javnosti predstavila novo resnično zgodbo. Mladost v rejništvu je zgodba deklice, ki je živela med Domžalami in Moravčami, deklice, ki je imela tri mame, poznala pa je le dve. Zgodba o deklici, ki je srečna leta svojega otroštva preživela prav v rejništvu.

»V Sloveniji poznamo številne rejniške zgodbe. Vse se žal ne končajo srečno. Prevečkrat smo že videli, da otroci predstavljajo delovno silo rejnikom, kar je bil povod za slab predznak rejništvu. A s tem je bila storjena krivica vsem tistim rejnikom, ki so se za tak način življenja odločili s plemenitim namenom. Knjiga Mladost v rejništvu je posvečena vsem rejnikom, ki poskrbijo, da otroci resnično dobijo nov, topel dom, še posebej rejnici teti Minki, ki je danes žal že pokojna, a je v tem svetu pustila močan pečat,« pravi avtorica knjige.

Resnična zgodba male Neže, ki je odrasla v čudovito žensko, nam odstra vpogled v svet rejništva, o katerem običajno tako od blizu ne slišimo in vidimo. Knjiga nas popelje skozi solze in smeh dekletca, ki je danes že odrasla ženska. »Hvala, zna sem usodi in iz srca hvaležna osebi, ki je to zgodbo pripravljena deliti

tudi z vsemi vami,« še dodaja Mateja A. Kegel, ki priznava, da je nastajanje knjige prineslo veliko solza, žalosti in sreče, veselja.

Sicer pa je izid knjige podprla tudi Občina Domžale, ki je na področju rejništva (skupaj s preostalimi občinami, s katerimi tvori nekdanjo skupnost) ena najmočnejših v Sloveni-

ji. Več o knjigi lahko preberete na: www.priznaj.si/rejnistvo, kjer jo lahko tudi naročite.

TINKARA ROZINA

Medsebojno sodelovanje za nadaljnji razvoj športa v Domžalah

Šport v občini Domžale je strokovno obravnavana in splošno dobro razvita dejavnost, ki je ustrezno podprta z dolgoročnimi občinskimi strateškimi načrti. Ti med drugim vključujejo tudi infrastrukturne investicije, ki naj bi bile izvedene do leta 2025 (do tega leta je tudi veljavna strategija).

Športna društva in klubi predstavljajo hrbtenico športne ponudbe v občini. Zato je ključnega pomena, da je za njihovo delovanje na voljo ustrezna strokovna, kadrovska in finančna podpora; večina podpore prihaja iz javnega zavoda za rekreacijo in šport Domžale, ki med drugim skrbi tudi za pripravo vsakoletnega javnega razpisa za šport, pred kratkim pa je pripravil tudi prenovljena merila in kriterije za vrednotenje prijav na razpis, ki so bistven element vsakoletnega razpisa, saj so se občinski akti morali uskladiti z novim Zakonom o športu (ZŠpo-1), ki je začel veljati v letu 2017.

Občina Domžale je prek javnega razpisa za šport v letu 2017 športnim društvom, klubom in vsem drugim pravnim osebam, ki izvajajo športne programe v občini, v celoti namenila 532.000 evrov. To predstavlja več kot 30 % vseh sredstev, ki jih je občina namenila za delovanje celotnega nevladnega sektorja. Dejstvo priča o velikem pomenu izvajanja različnih de-

javnosti športa za občino in lokalno prebivalstvo.

Sredstva so še vsebinsko razdeljena na splošne športne in rekreativne programe, na vrhunski šport ter na investicijsko vzdrževalna dela na športnih objektih, parkih in na športni opremi, ki niso v lasti občine, in so javno dostopni.

Na Stičišču NVO osrednje Slovenije redno spremljamo delovanje Občine Domžale, ki že predstavlja dobro prakso na področju športa, predvsem z vidika dolgoročnega strateškega načrtovanja razvoja športa in strokovne podpore za izvajanje raznolikih športnih programov. Obenem pa ponovno poudarjamo, kako pomembno vlogo imajo občinska športna društva in klubi pri celotni ponudbi športnih programov v občini; zato je bistvenega pomena, da se njihove interese in mnenja upošteva tako pri pripravi občinskih aktov, ki so podlaga za sofinanciranje njihovih dejavnosti, kot pri oblikovanju skupnih strateških dokumentov. Le tako lahko razvoj športa še naprej poteka transparentno in kakovostno in je v skupno korist vseh; tako občank in občanov kot uporabnikov kot ponudnikov športnih programov in seveda celotni občini.

Le tako naprej, športniki!

STIČIŠČE NVO OSREDNJE SLOVENIJE

Hvala, ker pomagate reševati življenja

V sredo, 10., in v četrtek, 11. januarja 2018, je v Domžalskem domu potekala krvodajalska akcija, v kateri je sodelovalo skupaj 328 krvodajalcev, ki so skupaj darovali skoraj 150 litrov zbrane krvi.

Območno združenje Rdečega križa Domžale se iskreno zahvaljuje krvodajalcem in krvodajalkam iz vseh petih občin, ki z darovano krvjo pomagajo reševati življenja, hkrati pa izreka iskreno zahvalo tudi vsem, ki so pri krvodajalski akciji pomagali, predvsem pa: Centru za mlade Domžale, NSi in SDS, Zvezi prijateljev mladine Domžale ter Občini Domžale za uporabo prostorov v Domžalskem domu.

Sekretarka Občinskega združenja RK Domžale Majda Mernik se posebej zahvaljuje svojim sodelavcem in prostovoljcem RK za njihovo neprecenljivo pomoč.

OBMOČNO ZDRUŽENJE RK DOMŽALE

NOVICE

Očetovski dopust v letu 2018 bo trajal 30 dni

Plačan očetovski dopust bo trajal v letu 2018 največ 30 dni, neplačanega dopusta pa ne bo več.

V letu 2018 se bo ukinil neplačani del očetovskega dopusta v korist plačanih dni.

V letu 2016 se je namreč začelo postopno preoblikovanje neplačanega očetovskega dopusta v plačanega. Plačani očetovski dopust se je tako najprej podaljšal s 15 na 20 dni, v letu 2017 na 25, letošnje leto pa torej na 30 dni. Vendar pa se hkrati skrajšuje neplačani očetovski dopust, ki ga lahko očetje koristijo do dopolnjenega 3. leta otrokove starosti. Leta 2016 je bil ta dolg 50 dni, v letu 2017 25 dni, v letošnjem letu pa neplačanega očetovskega dopusta ne bo več.

Očetovski dopust v letu 2018 bo torej trajal 30 koledarskih dni, za katere bo država očetom zagotovila očetovsko nadomestilo.

Kako se koristi očetovski dopust v letu 2018?

Prvih 15 koledarskih dni očetovskega dopusta mora oče izrabiti do šeste meseca otrokove starosti. Po 1. 1. 2018 ima oče pravico še do 15 koledarskih dni plačanega očetovskega dopusta, ki ga mora izrabiti v strnjem nizu po koncu starševskega dopusta, najpozneje pa do konca prvega razreda osnovne šole otroka.

Kot pojasnjuje na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se bo verjetno koriščenje očetovskega dopusta spremenilo v prvi polovici leta 2018 zaradi spremembe zakonodaje.

Predlagano je naslednje. Očetje bodo lahko porabili vseh 30 dni očetovskega dopusta skupaj. Pri tem morajo najmanj 15 dni izrabiti kadarkoli od rojstva otroka do najpozneje en mesec po poteku starševskega dopusta v strnjem nizu, preostanek pa do končnega prvega razre-

da osnovne šole. Lahko ga bodo npr. izrabili v celoti istočasno z materjo otroka takoj po rojstvu ali v celoti po poteku starševskega dopusta, lahko pa ga bodo delili na dva dela.

Kdo lahko koristi očetovski dopust v letu 2018?

Ureditev za očetovski dopust v letu 2018 velja za vse očete novorojenčkov, ki prvič uveljavljajo pravico do očetovskega dopusta (vloge vložene po 1. 1. 2018).

Plačane dneve očetovskega dopusta po novi ureditvi bodo lahko uveljavljali tudi očetje otrok, mlajših

od treh let, ki še niso v celoti izrabili neplačanega dela očetovskega dopusta, tudi če so v letu 2016 že pridobili pravico do 5 plačanih dni oziroma v letu 2017 do 10 plačanih dni. Če so jih že izrabili, bodo imeli možnost izrabiti še 10 oziroma 5 dni. Če pa teh 10 oziroma 5 plačanih dni še niso izrabili, pa bodo lahko izrabili 15 dni v strnjem nizu.

Za tiste očete, ki imajo otroka, starejšega od treh let, nova ureditev ne velja. Pravice do neplačanega dopusta, ki se preoblikuje v plačani dopust, namreč nimajo več oziroma je ne morejo uveljavljati.

Očetovski dopust se uveljavlja na centru za socialno delo v vlogi. Center prizna pravico do očetovskega dopusta z odločbo in o tem obvesti delodajalca.

Alzheimer Caffé: Demenca ne prizadene le pacienta, ampak tudi vse, ki zanj skrbijo

V organizaciji Doma upokoencev Domžale, društva Spominčica, podružnica Domžale, in Knjižnice Domžale je v šesti sezoni in petintridesetem srečanju Alzheimer caffè popotekal pogovor o demenci. Tokratni gost je bil predstojnik katedre za nevrologijo na ljubljanski Medicinski fakulteti dr. Zvezdan Pirtošek, ki velja za enega najboljših slovenskih nevrologov in enega najboljših sogovornikov med zdravniki, saj je vedno oborožen z goro zanimivih informacij o možganih. Pogovor, ki je potekal v knjižnici Domžale v četrtek, 18. januarja 2018, je vodila Cveta Zalokar.

Kot je splošno znano, so svojci bolnikov z demenco v hudih stiskah pogosto prepuščeni samim sebi. Če želi biti slovenska družba humana, bi morala tem družinam po besedah Zvezdana Pirtoške stati ob strani pre-

»Bolezen ne prizadene le pacienta, ampak tudi vse, ki zanj skrbijo. Za enega pacienta v povprečju skrbita vsaj dva človeka. Vse to pripelje do čustvenih stisk, je finančno breme in ob dolgotrajni oskrbi vodi do izgorevanja in socialne izključenosti,« pravi dr. Pirtošek.

Pacienti z demenco predstavljajo vse večji zdravstveni, socialni in ekonomski problem. Glede na demografske trende staranja prebivalstva v prihodnje pričakujemo porast pacientov. Žal v RS ne beležimo natančnejših podatkov o obravnavi pacientov z demenco. Število pacientov z demenco je izračunana ocena na podlagi epidemioloških podatkov sosednjih držav, za leto 2015 je bilo število pacientov z demenco ocenjeno na 30.000. In če damo še enega do dva človeka, ki skrbita za dementno osebo, je številka res alarmantna. Demenca je nepredvidljiva

niti minimalnega jasnega komuniciranja. Ob tem imajo lahko bolečine, probleme v smislu težavnega obnašanja ali nevropsihiatrične simptome,« pravi dr. Pirtošek.

Znani so že tudi rezultati prvega vseslovenskega projekta za zgodnje odkrivanje demence Adam, v katerem se je brezplačno testiralo 500 prostovoljcev v povprečni starosti 71 let. Kot je povedal nevrolog Zvezdan Pirtošek, je polovica sodelujočih na testu dosegla slabši rezultat kognitivnih sposobnosti. To ne pomeni nujno, da imajo demenco, lahko pa je ta upad prvi pokazatelj te bolezni. Vzorec projekta Adam je prvi pomemben korak k zbiranju kritičnih podatkov s področja demence.

Prisluhniti je treba, pravi nevrolog dr. Zvezdan Pirtošek, ko opisuje, kako bi lahko v zdravstvu prej zaznali prve

cej bolj kot danes. To bo odvisno tudi od političnih odločitev, na primer o plačilu vsakodnevne skrbi za obolele.

»Demenca je kronična nevrodegenerativna, napredujoča in neozdravljiva bolezen možganov, ki prizadene možganske celice, odgovorne za spomin, mišljenje, orientacijo, razumevanje ter sposobnosti govornega izražanja in presoje. Te motnje pogosto spremljajo spremembe čustvovanja, socialnega vedenja in motivacije. Bolezen paciente ovira pri vsakodnevnih aktivnostih in omejuje njihovo sposobnost obvladovanja vsakodnevnega življenja. Najpogostejša oblika demence je Alzheimerjeva demenca, ki predstavlja več kot dve tretjini diagnosticiranih primerov demence,« pravi dr. Pirtošek.

va bolezen, ki se pri vsakemu posamezniku odraža na drugačen način. Na predavanju smo tako izvedeli, katere so najbolj opazne spremembe, ki jih v naš vsakdan prinaša demenca, izvedeli smo tudi, kako osebi z demenco čim bolj približati okolje, v katerem živi, kaj lahko za varnost domačega okolja svojci naredijo sami in katere aktivnosti naj izberejo, da bodo kvalitetno zapolnili vsakdan osebe z demenco.

»V zadnjem obdobju življenja imajo, po ugotovitvah strokovnjakov, osebe z napredovalo demenco običajno ne le kognitivno, temveč tudi telesno težko oslabele, da so popolnoma odvisne od oskrbe druge osebe. Pri tem imajo lahko probleme hranjenja, hujšajo, so nepokretne in imajo lahko rane zaradi pritiska ter niso več sposobne

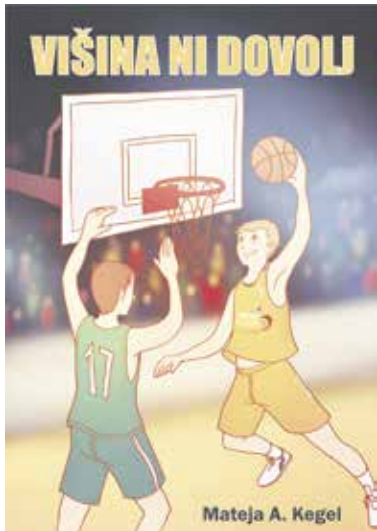
znake demence pri pacientih. Ljudje sprva tudi sami čutijo, da z njimi nekaj ni v redu, pravi. Prej ko bodo začeli z zdravljenjem, lažje bo preprečevati napredovanje bolezni. Zgodnejšemu prepoznavanju demence je namenjen projekt Adam, ki ga strokovno vodijo na oddelku za bolezni živčevja Nevrološke klinike UKC Ljubljana. Preseči želijo tudi prepričanje, da se ne da za te bolnike storiti nič bistvenega, pravi dr. Pirtošek, ki ta projekt nadzoruje.

Še mnogo smo izvedeli iz zelo poučnega in zanimivega pogovora, ki je napolnil prostor za dogodke do zadnjega kotička, pri pogovoru pa so sodelovali tudi obiskovalci sami z vprašanji, na katere je dr. Pirtošek z veseлим odgovoril.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

Domžalska športna kriminalka

Ni veliko klubov, ki se lahko ponašajo z leposlovno knjigo, ki je namenjena prav njim, a domžalski košarkarji Helios Suns so konec minulega leta dobili prav to – svoj mladinski športni roman. Višina ni dovolj je nova knjiga avtorice Mateje A. Kegel, v kateri na mladim prijazen način približa literaturo. V knjigi je združila svojo ljubezen do košarke in kriminalnih zgodb.

Knjiga prinaša napeto zgodbo z nepričakovanimi preobrat, nastala pa je z željo mladim približati športni svet, prepleten z nepričakovanimi zapleti in vrednotami, ki odlikujejo mlade športnike. Izid knjige je podprla druž-

ba Helios, in kot lahko preberemo v knjigi, je veliko podjetij, ki podpirajo profesionalne športne klube, ki s pomočjo podpore iz gospodarstva niza uspehe. A malo je takih, ki so eni športni organizaciji zvesti več desetletij, kot je to v primeru družbe Helios in Košarkarskega kluba Domžale. Rast in razvoj članske ekipe, predvsem pa konstantno delo na razvoju mladih košarkarjev skozi vse generacije je tisto, kar odlikuje to sodelovanje, ki je že zdavnaj preseglo okvire same družbene odgovornosti. Heliosov košarkarski pogon sicer vključuje več kot 700 otrok in mladostnikov, s čimer je med največjimi v Sloveniji. Velik del teh otrok je konec decembra prejelo tudi novo knjigo, na naslovnici katere je glavni junak, oblečen v njihov dres, prav tako pa se v knjigi na igrišču proti nasprotnikom športno borijo mladi, ki zagovarjajo enake vrednote. Lahkotna knjiga je sicer primerna za vse generacije, in kot so povedali prvi bralci, zadržuje napetost vse do konca.

Sicer pa je za Matejo A. Kegel plodno knjižno leto, v 2017 je izšlo pet njenih knjig: otroška knjiga Lina in Jaka sta v vsem enaka, zbirka zabavnih zgodb Smo boljši sami ali v dvojci?, mladinski roman Višina ni dovolj, resnična zgodba Mladost v rejništvu in motivacijska knjiga Iz ujetništva v svobodo. Večina knjig je bralcem že na voljo tako v tiskani kot tudi e-knjižni obliki.

T. ROZINA

Muravidék

Kontrabant je izdal madžarsko-romsko različico predzadnjega projekta (Najboukše prešvercano) in ga poimenoval Muravidék. Gre za CD ploščo, na kateri je 14 skladb, uspešnic iz četrtr stoletnega obdobja, kolikor Kontrabant že ustvarja. Deset skladb je v madžarščini, štiri pa v romščini; nekatere med njimi so v Prekmurju že ponarodele (Dal ti bom pesem, Prekmurje, moje Prekmurje, Barva v očeh, Fse san punčoke ponuco ...). Zasedba, ki je projekt naredila, je razvidna iz priložene zadnje strani ploščke. Kmalu bo za slovenski, srbski in japonski trg izšla tudi vinilna kompilacijska plošča z enajstimi uspešnicami naše glasbene skupine.

BÉLA SZOMI KRALJ, KONTRABANT

Ajda
Domžale

vabi na
**ZAČETNI
TEČAJ
BIODINAMIKE**

Tečaj bo potekal v Domžalskem domu (Ljubljanska c. 58, Domžale) v soboto, 17. 2., 24. 2., 10. 3. 2018 (+ praktično delo) od 9. do 13. ure. Cena celotnega tečaja: 40 evrov.

Prijave in več informacij:
andreja.videmsek@gmail.com
051 204 436 (Andreja)
041 323 249 (Jože)
www.ajda-domzale.si

VABLJENI!

Območno združenje Rdečega križa Domžale – Program 2018

Območno združenje Rdečega križa Domžale ima za leto 2018 že sprejet program, v katerem se bodo ob pomoči vseh 13 krajevnih organizacij in številnih prostovoljcev trudili uspešno izvajati vse zastavljene programe in se s svojimi aktivnostmi prilagajati aktualnim družbenim potrebam ter stanju, pri čemer bodo tudi v letu 2018 probleme reševali prepričljivo, dobro in uspešno. V programu združenja ostajajo prednostne naloge dosledno in odgovorno uresničevanje javnih pooblastil, hkrati pa je RK kot humanitarna organizacija usmerjen k izboljšanju kvalitete življenja ranljivih skupin občanov.

Poglejmo konkretne aktivnosti na področju javnih pooblastil, kjer sta pri krvodajalstvu in darovanju človeških organov načrtovani dve dvodnevni krvodajalski akciji (januar, maj – Dom-

2018 organizira tekmovanje ekip PP. Sicer pa bosta ekipi prikazovali oživiljanja in uporabo defibratorja, izvajali delavnice TPO in AED v širši javnosti, v podjetjih in osnovnih šolah. Ekipa prve pomoči osnovnih šol se bodo v organizaciji OŠ Jurij Vega Moravče v aprilu pomerile na regijskem tekmovanju. Posebna skrb je namenjena pripravljenosti in ukrepanju v primeru naravnih in drugih nesreč, kjer je načrtovano sodelovanje pri občinskih zaščitno-reševalnih vajah ter potrebni ukrepi ob nesrečah, pomoč pri odpravljanju posledic nesreč in stalno usposabljanje, pozabili pa niso niti na službo za iskanje pogrešanih.

Kot že zapisano, bo tudi letos poudarek na humanitarnih programih, ki so jedro poslanstva Rdečega križa. Zbirali in skladiščili ter delili bodo materialne pomoči (prehranski izdel-

jejo izboljšati kakovost življenja starejših ter jih spodbujati in vključevati v širše socialno okolje, v nujnih primerih pa nuditi socialno in materialno pomoč, pomagati družinam ter v njih krepiti solidarnosti med generacijami. Posebna skrb je namenjena pomoči starostnikom, ki živijo sami doma ali v domovih za ostarele. Prostovoljci v krajevnih organizacijah najbolje poznajo potrebe lastnega okolja, se nanje odzivajo s predlogi za pomoč, za obiske, srečanja, predavanja, informiranja in ozaveščanja, druženja in svetovanja, kar poteka vse leto.

Dobrodošli bodo njihovi predlogi za letovanja socialno ogroženih otrok in socialno ogroženih starejših, bolnih, invalidnih in osamljenih oseb.

Še naprej bo RK s pomočjo Občine Domžale zagotavljal topel obrok za brezdomce in socialno ogrožene po-

Zveza prijateljev mladine Domžale pred novimi izzivi

Če je bil december za Zvezo prijateljev mladine Domžale čas, v katerem so pripravili vrsto kulturnih prireditev in ustvarjalnih delavnic za otroke ter so se zaključili različni dobrodelni projekti, je bil januar čas za pregled opravljene dela in izvolitev novega predsednika domžalske ZPM, hkrati pa čas za iskreno zahvalo vsem, ki so omogočili, da je bilo leto 2017 prijazno tudi do otrok v socialno šibkejših družinah.

Tudi v lanskoletnih dneh okoli novega leta se je izkazalo, da otroci s starši radi prihajajo na ustvarjalne delavnice, ki jih je Zveza prijateljev mladine Domžale pripravila skupaj s Knjižnico Domžale. Enako je bil odličen obisk tudi vseh prireditev v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale. Prireditve v organizaciji ZPM Domžale so se lepo usklajevale s prireditvami drugih organizatorjev, tako da je bilo v prazničnih dneh za vse otroke naše občine vzdušje res praznično. Za najmlajše in šolarje iz socialno šibkih družin se je ob koncu leta končalo kar nekaj dobrodelnih projektov. Tako je ZPM Domžale v okviru projekta Alpine Podari svoj par prejela blizu 200 parov obutve, ki so bili razdeljeni med otroke, copati tudi med vrtce, nekaj parov pa svojega lastnika še čaka.

Pred kratkim se je zaključila tudi dobrodelna akcija Petrolovih servisov (Kamnik, Ljubljanska cesta, Kamnik – Pero-vo, Mengeš). Vsem hvala, zbrani denar je šel k dvema socialno ogroženima družinama in gibalno ogroženemu šolarju.

Genialnost je v tebi, prebudi jo Brainobraino, je moto projekta, ki ga je skupaj s Knjižnico Domžale pripravila animatorka Tanja. Z otroki so v delavnici ustvarjali ter hkrati s starši spoznavali mednarodni program Brainobrain, ki je namenjen otrokom od 4. do 14. leta starosti. Program temelji na dolgotrajnih spoznanjih o pomenu posameznega dela možganov. Ugotavlja se, da je klasično šolanje večinoma usmerje-

no v razvoj leve možganske polovice, ki skrbi za logiko, razumskost in analitičnost, desna polovica, ki je odgovorna za kreativnost, pa je običajno slabše razvita. Čeprav so v družbi cenjene predvsem lastnosti, ki izhajajo iz leve polovice možganov, je izjemno pomembno, da je dobro razvita tudi desna polovica, ki ima izjemen pomen pri hitrosti učenja, koncentraciji, spominu, intuitivnem reševanju problemov, iskanju rešitev, senzitivnosti, empatiji, iskanju kreativnih rešitev itd. Te lastnosti ustvarjajo uspešne, kreativne ljudi. Otroci, vključeni v metodo Brainobrain iz OŠ Domžale in okoliških šol, so bili tudi dobrodelni. Zvezi prijateljev mladi Domžale so namreč podarili veliko vrečo novih šolskih potrebščin, ki so jih kupili z lastnim denarjem in s pomočjo staršev. Ker je na sedežu ZPM Domžale ostalo še nekaj šolskih potrebščin, tudi iz akcije Poštar Pavli polni šolske torbe, vsi, ki potrebščine potrebuje, dobrodošli.

Sestanek širšega vodstva ZPM Domžale je bil namenjen pregledu opravljene dela v letu 2017. Program je bil v celoti uresničen (letovanja v okviru domžalske ZPM in ZPM Slovenije, posebej ZPM Ljubljana-Moste), pomoč socialno šibkim družinam, programi za zimске in letne počitnice, šolski parlament, prireditve ob vstopu v novo leto, sodelovanje s šolami in vrtci, občinami). Predsednica Ema Škrjanc Ogorevc se je posebej za sodelovanje zahvalila vrtcem in šolam, dobrodelnim organizacijam in društvom (RK Domžale, Lions Domžale), Zvezi prijateljev mladine Slovenije, še posebej pa ZPM Ljubljana-Moste, številnim posameznikom, med katerimi je veliko anonimnih, in vsem, ki so prispevali k prijaznejšemu otroštvu naših otrok. Posebej je poudarila pomen prostovoljstva, saj v Zveza prijateljev mladine Domžale delajo izključno prostovoljci. Opravljeno delo je bilo ugodno ocenjeno in bo zanesljivo uspešno tudi v prihodnjem obdobju, ko ga bo vodila nova predsednica Karolina Strehar, pred katero je že v kratkem pomembna naloga – izvedba šolskega parlamenta na temo Šolstvo in šolski parlament, ki bo letov v OŠ Trzin. Vodstvo ZPM Domžale je dosedanja predsednica Emi Škrjanc Ogorevc izreklo iskreno zahvalo za njeno dolgoletno delo v ZPM, kjer pa bo tudi v prihodnje skrbela za socialno področje ter povezavo z ZPM Slovenije.

VERA VOJSKA

Utrinek z zadnje krvodajalske akcije v Domžalskem domu

žale) in enodnevna (september – Mengeš), pridobivanje novih in zadržanje stalnih oziroma rednih krvodajalcev, pridobivanje mladih (povezovanje s Srednjo šolo Domžale), podelitev priznanj krvodajalcem, pridobivanje novih darovalcev organov in vpis v bazo Transplant.

Na področju prve pomoči bodo zagotovili redno izvajanje vseh tečajev prve pomoči, nadaljevali z usposabljanjem in sodelovanjem obeh prostovoljnih ekip prve pomoči RK Domžale na tekmovanjih in prireditvah, kjer naše združenje predvidoma maja

ki in paketi, oblačila, obutev, šolske potrebščine ...), hrano iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim v EU, prehranske pakete TUŠ, FIHO in drugo, plačevali položnice in zagotovili svetovanje najbolj ogroženim. V Domžalah se materialna pomoč deli vsako sredo med 8. in 12. uro ter med 14. in 16. uro na Ljubljanski cesti 36.

Posebna skrb bo namenjena prostovoljcem, ki krepijo vezi med ljudmi ter dobro poznajo socialno in materialno ogrožene občane vseh petih občin. Posebne programe pripravljajo za delo s starejšo populacijo, kjer načrta-

sameznike ter nastanitev za štiri osebe ter nadaljeval z aktivnostmi in projekti, kot so: Drobtinica, Peljimo jih na morje, Lepo je deliti, Teden solidarnosti, Vaš trenutek za dobrodelnost in drugi.

Posebno skrb bodo namenjali tudi učinkovitosti in uspešnosti lastne organiziranosti, v tem okviru izpeljali tudi volitve, pridobivanju novih članov in prostovoljcev ter sodelovanju z lokalnimi skupnostmi na vseh področjih.

VERA VOJSKA

FOTO: OZ RK DOMŽALE

Nova podoba spletnega portala domžalec.si

V sredini meseca januarja je luč sveta ugledal temeljito prenovljen portal www.domzalec.si, ki prinaša svežino ter najnovejšo tehnično in grafično zasnovo. Pri prenovi portala smo upoštevali vse tisto, kar se nam je zdelo, da bo tako za nas, ki ustvarjamo portal, kot za bralce najboljše. Pri tem smo upoštevali, da je dizajn, poleg osebnih računalnikov in prenosnikov, prilagojen tudi za tablične računalnike in pametne telefone. Poleg sveže oblikovne zasnove in nove postavitve, kjer so najbolj sveže novice še bolj izpostavljene kot prej, prenovljeni portal prinaša tudi nekaj novosti. Ena izmed njih je nova rubrika O čem smo pisali na današnji dan, ki je na spodnjem delu domače strani. V tej rubriki se prikazujejo novice iz preteklih let, ki so bile objavljene na datum tekočega dne, bralci pa se bodo lahko iz prve roke prepričali, kaj se je dogajalo na ta dan v preteklosti. Ne manjka kalendar prihajajočih dogodkov, ki je nov in veliko bolj pregleden, ponuja pa širok nabor prihajajočih dogodkov v Domžalah in okolici. Dobrodošla novost je tudi ta, da bo domžalec.si od zdaj naprej tudi v e-poštnih nabiralnikih. Enkrat tedensko, vsako nedeljo zjutraj, bomo vse naše uporabnike, ki se bodo prijavili na naše e-novice, razveseljevali z domžalec.si – Tedenskim novičnikom, kjer se

bomo sprehodili skozi pregled ter za bralce pripravili izbor najbolj odmevnih in udarnih novic preteklega tedna na našem spletnem portalu.

Urednik Miha Ulčar ob prenovi portala ni skrival zadovoljstva. Zaveda se, da je celostna podoba portala s kvaliteto vsebine ter najnovejšo tehnično in grafično zasnovo, izredno pomembna, saj se s tem kaže profesionalni odnos do dela kot tudi spoštovanje do uporabnikov portala. »Veseli me, da je dosežen nov mejnik pri delovanju našega portala. Velika zahvala, da smo prišli do tega, gre v prvi vrsti Urošu Juračiču, vodi tehnič-

nega dela prenove portala, ki je skupaj s sodelavci poskrbel, da smo prišli do prenovljenega portala. Prepričan sem, da bo prenovljeni portal vsem nam, ki dan za dnem ustvarjamo zgodbe, dal še večjo motivacijo pri našem delu. Se pravi, da bomo še z večjo vno ustvarjali zgodbe, ki povezujejo. Hvala vsem mojim sodelavcem, fotografirni in grafični oblikovalki Karin Božič, na čelu z Urošem, ki so vložili veliko svojega truda, časa in profesionalnosti za prenovno. Prepričan sem, da so s prenovljenim portalom naše novice postale še bolj zanimive in privlačnejše,« je povedal Miha Ulčar.

NOVA PODOBA SPLETNEGA PORTALA

Uroš Juračič, vodja tehničnega dela prenove portala in direktor podjetja Programiranje in računalniške storitve, UKI, d. o. o., je povedal, da je prenovljeni domžalec.si zasnovan na podlagi najnovejših smernic, ki vladajo v svetu interneta: »Celotna prenova portala je bila skrbno načrtovana in je trajala šest mesecev, saj smo želeli uporabnikom v bodoče zagotoviti še kvalitetnejšo uporabniško izkušnjo, prilagojeno ter v skladu z najnovejšimi tehničnimi in grafičnimi smernicami. Verjamemo, da nam je to uspelo, saj smo ob prenovi uporabili in upoštevali najnovejšo tehnologijo, ki so ta trenutek v trendu. S temeljito analizo trga in smeri spletnega razvoja ter analizo zdaj že bivšega portala domžalec.si, smo skupaj z grafičnimi, marketinškimi delavci in ustvarjalci vsebin (novinarji, fotografi, snemalci) ter programerji poskušali rešitve, za katere verjamemo, da bodo zadovoljile vse uporabnike in obiskovalce ter urednike in ostale ustvarjalce portala, ki dnevno zagotavljajo kvalitetne in poglobljene vsebine o dogajanju v Domžalah in okolici. Naj omenim še to, da smo ob prenovi poskrbeli tudi za vse, ki portal obiskujejo prek tabličnih računalnikov in pametnih telefonov, saj boste od zdaj naprej, s pomočjo prilagojenega dizajna, še lažje dostopali do vsebin, ki jih ponuja domžalec.si.«

Prenovljeni portal domžalec.si je z veseljem pozdravil tudi župan Občine Domžale Toni Dragar: »Poleg prenovljene občinske spletne strani in novega spletnega portala www.visitdomzale.si, zdaj tudi prenovljeni portal domžalec.si našim občanom in občanom prinaša sodobnejšo obliko obveščanja javnosti o dogodkih, novostih in vsakodnevnem utripu na območju občine Domžale in širše. Verjamem v nadaljnje uspešno sodelovanje in čestitam celotni ekipi za izjemno delo, ki ste ga v vseh petih letih obstoja opravljali srčno, zelo ažurno in pogumno. Kar tako naprej!«

Vabljeni k ogledu prenovljenega portala domžalec.si!

SODELAVCI PORTALA DOMŽALEC.SI

Optika Škofic že od 1975
Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06
delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

AKTUALNO

Ko se bomo ljudje spremenili, se bo spremenil svet

Z Antonom Komatom smo se pogovarjali ob izidu njegove nove knjige Zemlja, voda, seme.

Cveta Zalokar
Foto: Iztok Dimc

Redni kolumnist časopisa Slamnik, naš sokrajan, ki je izpričan okoljevarstvenik, je v zadnjih tednih eden najbolj zaposlenih in iskanih ljudi. Tako rekoč vsak dan potuje po Sloveniji, na različna srečanja in pogo-vore, s katerimi ozavešča ljudi in jih spodbuja k bolj odgovornemu ravnanju do narave, zemlje in dediščine. V času, ko smo vse bolj neme žrtve globalnega kapitalizma, v kreppljih multinacionalk, in vse bolj odvisni od njihovega ravnanja, a žal tudi preveč ravnodušni. Pater Karel Gržan ga je na pogovoru na lanskoletnem Slovenskem knjižnem sejmu v skladu s sporočilom njegove zadnje knjige, ki nosi naslov Zemlja, voda, seme, poimenoval duhovni aristokrat, ki nam kaže pot. Zanj je Komat 'prva liga'. In lahko se le strinjamo z njim.

Kako je prišlo do ideje za knjigo?

Nekega dne sem vrtel gumb na radijskem sprejemniku in zaslišal besede: »Lačni pa že ne bomo, bomo pa njivo prodali!«. Povedano je name delovalo kot vedro ledene vode in spreletela me je drgetajoča misel: »Kaj bo z ljudmi, ki tako noro razmišljajo?« Od osamosvojitve naprej smo zabetonirali 100.000 hektarjev rodovitnih tal – četrtno kmetijskih površin! V zadnjih desetih letih je propadlo 16.000 malih kmetij – štiri vsak dan! Imamo pa največjo površino nakupovalnih središč na prebivalca v EU. Imamo najnižjo stopnjo samooskrbe s hrano v EU! Uvažamo dve tretjini hrane in 85 odstotkov semen! Vse to ob dejstvu, da je prehranska varnost osnova nacionalne varnosti.

Kdo je duhovni aristokrat, o katerem govoriš v knjigi?

Podoba propada sveta, ki je v rokah človeka in odvisna od njegovih odločitev, je nekaj povsem novega. Svet je danes kot ogromen skedenj sena, v katerem se otroci igrajo z vžigalicami. Prej so bile te zadeve predmet odločitev bogov, ogenj je prihajal od zgoraj in ne od spodaj. Zdaj prihaja od spodaj in glavni netilec preteče katastrofe civilizacije so vladajoče globalne finančne elite in njim priležni politiki, ki sledijo korporacijam kot zvesti pes svojemu gospodarju. Zlo izvira iz korporacij in bank, ki so danes materializirani pohlep in globalna moč. Rešitev ni niti brezbržnost niti upor niti umik, pač pa mi ljudje. Duhovni aristokrat je dovolj pogumen, da se drzne podati do kupljenih navad vsakdanjosti, daleč od prahu in betona templjev potrošništva, proč od hrupa kramarskih sejmov in vreščočih resničnostnih šovov, daleč proč od igrane resnosti lažnivih politikov, njihovih ideologov in plačanih manipulatorjev. Duhovni aristokrat je izviren človek, kakor ga je ustvarila narava, je pogumen in zvest, plemenit in sočuten, in ker mu je dana beseda sveta. Sledi večnim zakonom človeka, načelom naravne etike, zato je lahko nosilec bratstva med ljudmi in naravo. Pri teh svojih prizadevanjih je kot gozdohodec, ki z mačeto skozi trnovo goščo izsekuje pot rešitve za vse ljudi, ki mu sledijo. Njegov poziv ljudem se glasi: »Premakni se, da te ne premikajo drugi!« Rešitev je torej v nas samih, v spremembi naših navad. Ko se bomo ljudje spremenili,

se bo spremenil svet. Nimamo več mnogo časa, zdaj gre zares, gre za preživetje.

V času neoliberalizma, pogoltnega potrošništva, po patru Gržanu poimenovanega hrematizem, ko je človek ujetnik korporacij, finančnih lobijev, patoloških in narcističnih političnih voditeljev, nas skuša vendarle prebuditi in usmeriti v akcijo. Kakšna je lahko sprememba?

Vsaka oblast v zgodovini je nenehno širila strah med podaniki. V času informacijske družbe jo to še posebno učinkovito, saj nam množični mediji nenehno reproducirajo grožnje, ki so v veliki večini lažne, strah pred teroristi, pred sosedi, pred epidemijami, pred boleznimi, pred ujmami, naravnimi katastrofami, pred vsemi možnimi krikami ... Kaj bi našteval, saj jih poznate iz medijev. Ujeti smo v 'Bermudski' trikotnik: pričakovanja – odvisnost – strah. Nenehno nekaj pričakujemo, zato smo odvisni od uresničitve svojih pričakovanj, kar vodi v strah, da se naša pričakovanja ne bodo uresničila. In ker nas je strah, postajamo nasilni. V tej točki vskočita državna represija in nadzor, ki naj bi zagotavljala varnost. Varnost komu? Ne nam, ampak eliti. Krog je s tem sklenjen, ljudje pa okovani v verige. Človek je ujetnik zato, ker naseda ideologijam, ker se sam tako odloči. Mnogo načinov je, da se osvobodimo suženjstva. Najbolj zanesljiv je, čim višja stopnja avtonomije skozi vzpostavljane močne lokalne družbene mreže vzajemne pomoči in sodelovanja. Prav tega se najbolj boje centri moči, ki si nenehno prizadevajo, da uničijo vzajemne vezi med ljudmi in jih zmeljejo v nemočen prah bedastih potrošnikov. Rešitev je enostavna, vendar zahteva temeljito spremembo navad, ki so nam bile vsiljene v imenu profita manjšine. Verjemite, da bi le na ta način lahko dosegli bistveni višjo kvaliteto življenja.

Imamo mačehovski odnos do zemlje, polja, kmetijskih površin ... A naše zdravje korenini v prsti. Se tega sploh zavedamo?

Zdrava živa prst je temelj človekovega zdravja. Fiziologi, biokemiki in mikrobiologi so prišli do presenetljivih odkritij, da je sestava humusa analo-

gna sestavi vsebine našega črevesja – mikrobioma.

V kavni žlički rodovitne prsti je več organizmov kot ljudi na planetu in njihovi izločki vstopajo prek rastlin in njihovih aktivnih snovi s hrano v naša telesa. Če s pesticidi ubijemo življenje prsti in poškodujemo metabolizem rastlin, dobimo eksplozijo degenerativnih obolenj, kot jo imamo danes: kardiovaskularna obolenja, diabetes, avtoimunska obolenja, motnje hormonskega in imunskega sistema, alergije, debelost in rakava obolenja. Svoj delež prispeva tudi pretirana raba antibiotikov, ki razsujejo mikrobiom. Tu mi prostor ne dopušča podrobnejše razlage, ki jo najdete v moji novi knjigi: Zemlja, voda, seme.

Živimo v iluziji, da je vode v Sloveniji dovolj, da ni problema ... Kaj pomeni zaščita vode, zapisana v ustavo? Bo to ustavilo razprodajo vodnih virov?

Kot vsaka iluzija, je tudi iluzija obilja vode nevarna. Že vrsto let opozarjam, kar so prvič javno priznali lansko leto hidrologi, da imamo negativno vodno bilanco, torej, da več vode odteče iz dežele, kot nam jo naravni vodni krog povrne. Hkrati pa opozarjam, da je Slovenija v vodnem stresu, ki ga določa večja pojavnost poplav, suš in upad talne vode. Izgovarjanje na podnebne spremembe je laž, kajti poglavitni krivec je človek, ki z regulacijami vodotokov in uničevanjem mokrišč ruši vodni režim pokrajine. Z vodo ravnamo tako kot s podjetjem v stečajnem postopku, toda narava ni v stečajnem postopku, v stečaju je naša civilizacija. Ustavna zaščita vode je velik dosežek, saj je nam aktivistom v treh akcijah uspelo zbrati več kot 100.000 podpisov podpore, in politika je morala prisluhniti tej zahtevi. Še težja naloga pa nas čaka pri usklajevanju ustrezne zakonodaje, kjer se bo marsikaj poskušalo izničiti, predvsem glede privatizacije vodnih virov.

Tretja tema knjige so semena. V čem je čudežnost semen?

Zavedati se moramo, da so semena tradicionalnih varietet kulturnih rastlin temelj prehranske suverenosti vsakega naroda. Kmet ima lahko dvesto konjski traktor in dvesto hektarjev njiv, vendar, če ne bo imel svojih semen,

bo odvisen od vsakoletnega nakupa od semenarskih korporacij. Če ne bo njegova država 'ubogljiva', jih seveda ne bo dobil. Naši predniki so sobivali z rastlinami, ki so jih hranile, jih oblačile, zdravile in dajale odličen gradbeni material za stavbe. V tem sobivanju (koevoluciji) ljudi in rastlin se je razvilo na tisoče sort, ki so prilagojene na naša tla in klimatske razmere ter zato naravno odporne. Dopustili pa smo, da nam je propaganda 'zelene revolucije' v kmetijstvu z uvajanjem tujih hibridov, uničila vsaj 70 odstotkov vseh tradicionalnih varietet kulturnih rastlin. Izumrle so in to je največji zločin nad kulturno dediščino naših prednikov. Ali veste, kateri je najbolj varovani objekt na svetu? Na spletu otipkajte Doomsday Vault in zvedeli boste, da je to podzemni bunker v globini nekaj sto metrov, kjer v bazaltu (najtrši kamnini) hranijo korporacije nakradena semena z vsega sveta. Lokacija je na otočju Spitzbergi na skrajnem severu, kjer je najmanjša verjetnost padca asteroida. Bunker preživi udar termonuklearnega projektila!

Kako modre skupnosti ravna jo in se ščitijo v zvezi s semeni?

V Evropi v vsaki državi obstoji ena ali več organizacij, v katerih ljudje zbirajo in s tem rešujejo dragocene stare sorte pred izumrtjem. Te organizacije semen ne smejo prodajati, ampak jih lahko le izmenjujejo. To je posledica udara semenarskih korporacij, ki so leta 1978 izsilile International Convention for the Protection of New Varieties, bruselske uradnike pa leta 1980 podkupile, da so sprejeli zakonodajo, ki je uvedla nacionalne liste in sortne certifikate, za katere je potrebno veliko denarja. EU komisija je tega leta ukinila pridelavo več kot 1500 različnih sort zelenjave. Vrtnarji, mali zasebni semenarji in kmetje so bili izgnani iz trga, ki so si ga prigrabile korporacije. Te so na teren poslale lovce na semena, ki so nakradena semena prinašali v korporativne laboratorije, kjer so jih testirali in najbolj primerne patentirali kot svojo intelektualno lastnino. Ta globalni kriminal se je z gensko tehnologijo razširil na genske pirate, ki so počeli isto. Ko smo v Mariboru ustanavljali mrežo reševalcev svojih starih sort, so nam izjemno pomagali prijatelji iz avstrijske mreže Noetova barka. Lahko

se po spletu včlanite v obe organizaciji, našli boste kataloge in izbrali sorte, ki jih želite gojiti.

Knjiga je prava in najboljša strategija slovenskega razvoja, prehranska biblija. Na čem naj temelji naša prihodnost?

Temelji varne prihodnosti naroda so trije: zadostna površina rodovitne prsti, neoporečni viri žive vode in ohranjanje semen tradicionalnih sort kulturnih rastlin. Toda zemlja umira, vodno obilje odteka in semena izumirajo. Če želimo preživeti, moramo varovati dragocene darove narave. Zato je nujna sprememba, ki je v naših rokah in uresničljiva. Že naši predniki so vedeli, da lahko preživijo samo, če bodo sodelovali, si pomagali in se samoorganizirali.

Kaj konkretno lahko in mora narediti vsaka lokalna skupnost, če se želi odgovorno pripraviti na prihodnje izzive?

Bistveno je, da se lokalno organizira zadovoljevanje vseh osnovnih biotskih potreb človeka za preživetje: gradnja bivališč, energetska oskrba, hrana in voda, obleka in obutev, šolstvo, zdravstvo, kulturna identiteta in lokalna samouprava. Vse druge dobrine lahko pridobimo z menjavo in trgovino.

Lahko finančni krizi sledi prehranska in kakšna bi bila slovenska izpostavljenost?

Iluzija sedanjega obilja hrane v supermarketih se lahko razpoči kot milni mehurček. Globalni prehranski sistem je pred zlomom, le še datum ni znan. Slovenija je izjemno ranljiva, saj premoremo zgolj približno 850 m2 obdelovalnih površin na prebivalca in kar dve tretjini potrebne hrane uvažamo. Kako bi se počutili, če bi se police s hrano v marketih izpraznile ali pa bi cene hrane poletele v nebo? Ali se zavedate, da takrat razpade imunski sistem države, da se začnejo kraje in ropanje? Ni hitrih rešitev, saj je potrebna cela rastna sezona, da zraste karkoli primernega za v lonec.

V dobro svojega zdravja omejite nakupe v supermarketih, kjer prodajajo mrtvo hrano, ki nima več življenja, ampak na dolgi rok prinaša bolezen in smrt. Še bela barva za zid ima rok trajanja, prodaja pa se trajno mleko, ki so mu dodali še oznako eko. To je norčevanje iz zdravega razuma. Nujno je ohraniti male kmetije in še povečati njihovo število, saj so temelj prehranske varnosti dežele. Njihovo preživetje boste podprli le tako, če kupujete hrano, ki jo pridelujejo, pri njih doma ali na tržnici. Lokalna pridelava hrane prinaša tri do štirikrat večji dohodek lokalni skupnosti kot kate-rakoli druga gospodarska dejavnost in ves denar ostane ljudem. Zavedati se moramo, da je dragocen vsak kvadratni meter obdelovalnih površin. Tudi domači vrt, kjer lahko pridelate zdravo in živo hrano, je mnogo boljša rešitev kot sterilna okrasna trata. Pa še fitnes in solarij imate zastonj.

Kaj torej lahko naredi ozaveščen, etično čuteč in čuječ človek?

Če je ekologija veda o našem domu planetu Zemlja, moramo organizirati ekonomijo dobrega gospodarja na tem edinem domu, ki ga imamo. Najboljša rešitev je samoorganizacija lokalne skupnosti in njeno opolnomočenje. V slogi je moč! Na potezi smo ljudje, za nas gre! □

Bi tudi vi radi preživeli prijetno jesen življenja?

Društvo upokojencev Domžale je v letu 2017 praznovalo prvih sedem desetletij uspešnega dela, s katerim je polepšalo življenja številnih generacij v njihovi jeseni življenja.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE Jubilej, ob katerem so prejeli tudi občinsko priznanje, je bil priložnost, da leto 2017 še bolj obogatijo s svojimi dejavnostmi in prav to so sklenili na dobro obiskanem jubilejnem občnem zboru.

Ob koncu leta se je vodstvo društva Ferdinand Starin, predsednik, in oba podpredsednika Marija Radkovič in Florjan Zabret, sestali še z nekaterimi člani vodstva ter ugodno ocenili aktivnosti v jubilejnem letu, posebej še so za odlične športne uspehe čestitali šahovski sekciji, hkrati pa sprejeli tudi nekatere usmeritve za leto, katerega prvi mesec je za nami.

Tako so sklenili, da posebno skrb namenijo pridobivanju novih članov in članic Društva upokojencev Domžale, več pozornosti namenijo informiranju članstva o aktivnostih v društvu, hkrati pa povečajo tudi število sekcij ter pri tem upoštevajo interes članstva. Tako je že v letu 2017 svoje delo zelo okrepila ročnodelska sekcija, ob šahistih so postali aktivni tudi strelci, ki se dvakrat tedensko srečujejo na strelišču v Trzinu, pred ustanovitvijo in prvim kolesarskim izletom je kolesarska

sekcija, kar lepo število članov in članic pa zanima tudi pohodništvo. Omenimo tudi, da se že pripravlja program izletov in prijetnih družabnih srečanj, oba programa je v letu 2017 obiskalo več kot 1000 zadovoljnih udeležencev.

Posebna skrb pa je že in še bo namenjena slovenskemu projektu Starejši za starejše, katere temeljni namen je izboljševanje kakovosti življenja v starosti tako z zdravstvenega kot socialnega vidika. Z njim želijo zmanjševati sti-

sko starejših ob življenjskih prelomnicah. Tako bi radi poiskali vse starejše od 69 let, ki živijo v svojih lastnih gospodinjstvih ali skupaj s sorodniki in potrebujejo za to, da bi lahko čim dlje ostali v svojem domu, dodatno pomoč okolja. Pri projektu se bodo povezovali z drugimi društvi in javnimi službami ter skušali zagotoviti pomoč, če jo potrebujejo, starejšim, za kvalitetno življenje na domu. Pri izvedbi projekta je posebej pomembno delo prostovoljcev, ki se še kako zavedajo, da jih tovrstna pomoč, pri kateri koristno porabijo svoj prosti čas, znanje in izkušnje bogati in navdaja z upanjem, da bo nekoč nekdo drugi pomagal njim. Več o projektu v eni od naslednji številki.

Zdaj pa le še povabilo, tako starejšim, ki bi potrebovali pomoč ali le želeli delati v Društvu upokojencev Domžale, kot mlajšim, ki bi morda pomagali s prostovoljnim delom, da se oglasijo v Društvu upokojencev Domžale v Ulici Simona Jenka 11. Uradne ure so ob ponedeljkih in petkih od 9. do 12. ure, lahko pa pokličete tudi po telefonu 01 724 19 04. Dobrodošli!

VERA VOJSKA

Novoletno medgeneracijsko druženje z učenci OŠ Domžale

V decembru 2017 je Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet organiziralo medgeneracijsko druženje med učenci OŠ Domžale ter člani in prostovoljci društva.

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET Z dogodkom smo želeli popestriti decembrske praznike starejšim, ki so sicer manj vključeni v decembrsko veselo dogajanje. Tokrat se nismo odločili za klasično praznovanje novega leta s prihodom enega od radodarnih decembrskih mož, pač pa smo spoznavali življenje otrok na OŠ Domžale, predvsem njihovih obšolskih dejavnosti. Učenci so se nam predstavili z dejavnostmi, ki jih radi počno v okviru svojih interesnih dejavnosti. Tako smo spoznali dva pevsko zbor, njihovo plesno skupino Sovice, mažoretke ter še razne druge gimnastične in plesne aktivnosti

učencev na tej šoli. Zaigrali so nam tudi na instrumente in pripravili še vrsto drugih točk.

Starejši smo bili navdušeni nad njihovim bogatim znanjem tako na področju glasbe kot gimnastike in plesa ter nad njihovo spretnostjo. Vsak nastop je bil nekaj posebnega in vreden občudovanja, večino pa je najbolj navdušila skupina starejših učenek, ki je pripravila pravi ritmični spektakel. Vsi smo zadrževali dih ob res zahtevnih vajah, saltah in obratih, ki so jih izvajale. Seveda pa se starejši vedno raznežimo ob nastopih najmlajših prvošolčkov, ki so zelo prisrčni in nas popeljejo v naše mlade dni. Kar nekaj dedkov in babic, ki so tudi naši člani, pa je lahko spremljalo nastope svojih vnukov in vnučk, kar pa je bilo zanje še bolj zanimivo in čustveno bogato doživetje. Nekaj naših članic je bilo tudi bivših učiteljic na OŠ Domžale. Tudi one so z zanimanjem pa tudi z malce nostalgije in s spomini na svoja delovna leta navdušeno spremljale predstavo otrok.

Osnovne šole pred 50 leti in več niso imele za učence toliko krožkov, zato je bilo zelo zanimivo spoznavati, kaj vse počno današnji osnovnošolci. Res veliko znajo in se trudijo prav na vseh področjih od glasbe, plesa, gimnastike, telovadbe in še kaj bi lahko dodali ...

Dragi učenci in učitelji mentorji, hvala vam za ta dogodek! Posebej se zahvaljujemo organizatorici Mateji Chvatal, in upamo, da bomo lahko še kdaj deležni predstavitev ustvarjalnega delovanja naših osnovnošolcev na OŠ Domžale.

MAKSIMILJANA MALI

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

POČITNIŠKA "stop-motion" DELAVNICA

Med zimskimi počitnicami se v Mestnem kinu Domžale posvečamo "stop motion" animaciji. Štiri dopoldneve bomo na delavnici z našimi mentorici ustvarjali kratek animirani film, gledali risanke in se ogromno naučili o tehnikah animiranja. Delavnica bo potekala **od 19. do 22. februarja** od 8.00 do 15.00 ure.

Število udeležencev je omejeno, najmanjša starost pa je 10 let. Cena 4-dnevne delavnice je 30 Eur. V ceno sta vključena tudi malica in kosilo. Prijave sprejemamo do 25. oktobra na simona@kd-domzale.si / info na tel. 01/722 50 50

VESELE ZIMSKE POČITNICE V CENTRU ZA MLADE DOMŽALE

19. 2. - 23. 2. med 9.00 in 15.00 ZA UČENCE OD 1. RAZREDA DALJE

PRISPEVEK JE 4€/DAN (VKLJUČUJE SADJE IN PRIBOLJSKE, KREATIVNI MATERIAL, VSTOPNINE). MALICO OTROCI PRINESEJO S SEBOJ.

OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE! PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. 2. 2018 OD 8. URE DALJE NA 040/255-568 ALI 01/722-66-00.

ŠTEVILO MEST JE OMEJENO. PREDNOST IMAJO OTROCI IZ OBČINE DOMŽALE.

CZM CENTER ZA MLADE DOMŽALE, LJUBLJANSKA C. 58 WWW.CZM-DOMZALE.SI, INFO@CZM-DOMZALE.SI 01/722-66-00, 040/255-568

na kratko

ŠIVANKARICE PREDELUJEMO OBLAČILA IN TEKSTIL

Najmlajša tečajnica z velikim navdušenjem ustvarja in šiva

Osnovnošolka je občanka domžalske občine. V juniju 2017 se je vključila v družbeno-socialni in socialno humanitarni program, ki ga je financirala Občina Domžale. V tem času brezplačno obiskuje te-

čaj šivankarice predelujemo oblačila in tekstil, ki se kopiči v domači omari. Na tečaju pred božičem je s pomočjo in navodili krojila srčke za novoletno darila, obe plasti blaga spenjala z bucikami, pred strojnim šivanjem je obe plasti srčka iz recikliranega blaga tudi sama na šivalnem stroju sešila, narezala reciklirano blago za polnjenje srčkov, napolnila in odprtino ročno sešila.

Sprejmite izzive v vaše in naše zadovoljstvo.

TD JARŠE - RODICA

Blagoslov jaslic pred cerkvijo v Grobljah

Članom TD Jarše - Rodica se je porodila zamisel, da bi pred cerkvijo v Grobljah postavili jaslice in na ta način še dodatno polepšali božično-novoletne praznike.

Tako so se že nekaj dni pred božičnimi prazniki pridno lotili dela. Da pa dogodek ni šel mimo kar tako, so poskrbeli še za prireditev, ki so jo obarvali z blagoslovom jaslic ter obenem počastili še Dan samostojnosti in enotnosti. Na prireditvi se je zbralo veliko število krajanov, ki so v temi pričakali prižig luči na jaslicah in bližnjem drevju.

Sledil je kratek program pod vodstvom Drage Jeretina Anžin. Domači župnik Matjaž Križnar je najprej blagoslovil jaslice, nato pa je sledil kulturni program, v katerem so sodelovali otroški cerkveni zbor župnije Jarše pod vodstvom Jerce Letnar ter recitatorka Ana Marija Čibej iz društva mladih župnije Jarše.

Zbrane obiskovalce je nagovoril tudi predsednik TD Jarše - Rodica Stane Cotman ter jim zaželel lepe praznike in vse dobro v prihajajočem letu.

Glavna zasluga za postavitev jaslic in oblikovanje figur gre Niku Svetlinu in Vidi Strajnar.

NATAŠA KERŽAN
FOTO: VIDO REPANŠEK

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL
Pančur d.o.o.

**01/72 45 106
031/353 347**

(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Krajsanje nohtov ter odstranjevanje trde kože na bolnih in zdravih nogah.

Zaupajte našim strokovnjakom.

DRUŠTVA

Poročilo o delu

Delo v preteklem letu ni popuščalo, število intervencij še vedno iz leta v leto raste. Tako smo v letu 2017 opravili 398 intervencij, ki so bile dokaj enakomerno porazdeljene po mesecih. Od povprečja najbolj izstopa marec, ko je bilo zaradi suše prišlo večje število požarov v naravi. Nekaj več intervencij je bilo tudi junija, predvsem na račun neurja oziroma močnega vetra v zadnjih dneh meseca. Vsaj statistično je videti, da imajo nočne izmene manj dela v delu leta, ko je dan krajši. Največ dogodkov pa je v delu dneva, ko noč prehaja v dan in obratno.

Vse intervencije skupaj predstavljajo 344 ur (ena intervencija je v povprečju trajala 52 minut od prejetega klica do vrnitve ekipe v enoto). Skupaj je bilo na intervencijah opravljenih 1594 delovnih ur.

Ce prometnih nesreč ne bi delili na tiste, ki so se zgodile na avtocesti in na tiste z lokalnih cest, bi predstavljale daleč največ naših intervencij. Tako pa so požari in raznovrstne tehnične intervencije (odpiranje vrat, zapiranje ventilov, reševanje živali, odstranjevanje posledic vetra in poplav, itd) na prvem mestu. Približno dvakrat na mesec nas za pomoč zaprosijo reševalci iz NMP ZD Domžale.

Največ intervencij smo opravili v matični občini Domžale. Sledijo prometne nesreče na avtocestnem odseku od Šentjakoba do Vranskega. Nato so zvrščene še sosednje občine, tudi Mengeš, ki ga pogodbeno ne pokrivamo, a smo kljub temu dvakrat zapeljali čez mejo – seveda obkraj po pozivu krajevno pristojne gasilske enote.

Vse to so zgolj intervencije, opravljene v okviru javne gasilske službe, in nalog, ki jih kot gasilska enota širšega pomena opravljamo v primeru reševanja v prometnih nesrečah, na in iz vode ter v primeru razlitij nevarnih snovi. Nemogoče je oceniti število požarov in nesreč, ki smo jih preprečili z našim preventivnim delom – požarnimi stražami in obhodi v podjetjih, pregledi gasilnikov in hidrantov, skrbnim preverjanjem sproženih požarnih alarmov, obiskovanjem šol in vrtcev in še marsičem.

Seveda se z decembrskimi prazniki naše delo ni ustavilo, nismo imeli kolektivnega dopusta. V dneh pred božičem je bilo kar nekaj intervencij, celo na božični večer je dežurna ekipa vlomila v hišo na Krtini in se do prihoda reševalcev NMP trudila z oživiljanjem občana ob zastoji srca. Poleg tega smo v zadnjem mesecu še trikrat pomagali reševalcem pri prenosu obolele oziroma poškodovane osebe.

Sedem klicev smo prejeli zaradi požarov. Dvakrat dimniški požar, potem še ogenj v kurilnici, žal ne v peči in skladovnica drv ob hiši v Nožicah. Zagorel je tudi pomivalni stroj v trgovini v trgovskem centru.

Zgodilo se je deset prometnih nesreč – tri na avtocesti in sedem na lokalnih cestah. Na avtocesti je imel sofer ob trku tovornega vozila v odstavno lino v predoru Trojane veliko sreče, saj je le nekaj centimetrov manjkalo do tragičnih posledic. Sicer so bila v vseh nesrečah, razen eni, udeležena le osebna in tovorna vozila. Enkrat pa je osebno vozilo trčilo v kolesarko. Poleg kolesarke je v omenjenih nesrečah telesne poškodbe utrpelo še pet oseb.

Vabimo vas, da naše delo spremljate na spletni strani www.czrdomzale.si in na naši facebook strani. Želimo prijetne in varne zimske dni.

20. maj je svetovni dan čebel

Morda se bralci Slamnika še spomnijo, da smo tudi v našem lokalnem časopisu pisali o začetku konkretnih aktivnosti za razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel.

Slovenski čebelarji so namreč v okviru Slovenije in vseh čebelarjskih društev pripravili vrsto aktivnosti, vse z namenom, da resnično ustvarijo pogoje, ki bodo omogočili, da čebele v svetu dobijo svoj dan. Odločitev za 20. maj ni bila težka, saj je Slovenija predlagala, da se svetovni dan čebel zaznamuje v maju, ko so čebele na severni polobli najdejavnije in se začnejo razmnoževati, obenem pa je v tem času potreba po opravljanju največja, na južni polobli pa je tedaj jesen, čas spravila čebeljega pridelka ter s tem dnevi in tedni medu. Dvajseti maj je tudi rojstni dan Antona Janše (1734–1773), ki velja za pionirja sodobnega čebelarstva in enega največjih strokovnjakov

lanskega leta soglasno podprle tako članice Evropske unije kot Generalna skupščina OZN, kar pomeni, da je 115 držav s podpisalo resolucijo o razglasitvi svetovnega dneva čebel.

Vodja projekta, minister za kmetijstvo Dejan Židan, je ob razglasitvi svetovnega dne čebel dejal, da to razglasitev razume predvsem kot obveznost ter med drugim poudaril: »Več želimo narediti za zaščito čebel in drugih opravevalcev, aktivnejši želimo biti pri zagotavljanju biotske raznovrstnosti in zlasti uspešnejši v boju proti svetovni lakoti, saj čebele in drugi opravevalci na svojih krilih nosijo pomembno breme zagotavljanja proizvodnje hrane.« Pri tem pa je dobro vedeti, da je

Še en čebelarjski pogled v leto 2017: Skupinska fotografija z Ambroževe maše, ki jo je Čebelarstvo društvo Krtina, Dob pred koncem leta pripravilo v dobski cerkvi.

za to področje v tistem času. Bil je prvi učitelj sodobnega čebelarstva na svetu, ki ga je cesarica avstrijskega cesarstva Marija Terezija imenovala za stalnega učitelja na novi šoli za čebelarstvo na Dunaju.

Vesela sem, da lahko zapišem, da so imeli pri pripravi predloga za svetovni dan čebel svoj delež tudi naši čebelarji, ki bodo kmalu praznovali zelo pomemben jubilej. V okviru Čebelarjske zveze Slovenije, s katero tudi sicer odlično sodelujejo, so namreč bili pomemben del posebnega projekta, v katerem so slovenski čebelarji skupaj združili ustvarjalne moči, predvsem pa ljubezen do čebel in narave ter pripravili vsebinsko bogat predlog resolucije za razglasitev 20. maja za svetovni dan čebel, ki so ga konec

od opravljanja odvisna kar tretjina vse pridelane hrane na svetu

Prvi svetovni dan čebel bomo v svetu torej zaznamovali 20. maja 2018. Na ta dan so predvideni proslava, mednarodna ministrska konferenca in svetovno srečanje na temo, kako pomagati čebelam, prepričani pa smo lahko, da bodo tudi naša čebelarjska društva pripravila vrsto prireditev in aktivnosti, s katerimi bodo zaznamovala prvi svetovni dan čebel, saj spada jo med najbolj aktivna v naši državi.

Vsem našim društvom in čebelarjem iskrene čestitke za njihov delež v razglasitvi svetovnega dne čebel ter uspešno delo tudi v prihodnje. Se vidimo 20. maja 2018!

VERA VOJSKA
FOTO: DOMZALEC.SI

Tudi v letu 2018 se spominjamo in smo ponosni

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dob - Krtina je večji del decembra namenila obiskom najstarejših članov organizacije na njihovih domovih oziroma domovih upokojencev.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA BORCEV ZA VREDNOTE NOB DOB - KRTINA Žal smo se v decembru zadnjič poslovili od dveh naših tovarišev, Ivanke Gorenc in Feliksa - Srečka Pirnata, ki ju ohranjamo v lepem spominu.

Obiskov, drobne pozornosti in dobrih želja za leto 2018 so bili člani in članice, starejši od 80 let, zelo veseli. Kratki pogovori so pokazali, da si v letu 2018 najbolj želijo zdravja, ki jim ga vsi od srca privoščimo.

Sicer pa je manjša delegacija naše organizacije že v decembru na povabilo Občine Kamnik in Združenja bor-

Sledil je obisk spominske slovesnosti, ki jo izmenoma v spomin na Rudniku pripravljata občinski združenji borcev za vrednote NOB Kamnik oziroma Domžale, naši člani pa so se udeležili tudi spominske slovesnosti v Dražgošah. Manjkali nismo niti na slovesnosti ob obletnici tragedije Pohorskega bataljona, v februarju pa se bomo udeležili spominske slovesnosti na Oklem.

Krajevna organizacija borcev za vrednote NOB Dob - Krtina v kratkem pričakuje novi prapor in se še enkrat iskreno zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri njegovem sofinanciranju – posebej

cev za vrednote NOB Kamnik obiskala spominsko slovesnost ob spomeniku na Prevojah v Zgornjem Tuhinju, kjer so se poklonili, skupaj z Veleposlaništvom ZDA, padlemu vodji ameriške vojne misije, kapetanu Charlesu Fischerju, 192 padlim borcem in narodnemu heroju Martinu Kotarju ter ob spomenik položili vence. Številni udeleženci so prisluhnili vrsti govornikov, ki so izrazili spoštovanje do vseh padlih v bojih za svobodno Slovenijo.

VERA VOJSKA
FOTO: OBČINA KAMNIK

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU
SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Društvo izgnancev Domžale v letu 2018

Radi smo skupaj

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Občni zbor Društva izgnancev Domžale, ki smo ga tudi letos v decembru združili z novoletnim srečanjem članov in članic, je pokazal, da smo radi skupaj. Blizu sto žrtev vojne se je skupaj s svojimi domačimi, prijatelji in znanci zbralo v prijetnem gostišču v Moravški dolini. Veseli smo bili vseh gostov, med njimi županov obeh občin, ki društvu zelo pomagata s finančnimi sredstvi: župana Občine Domžale Tonija Dragarja in župana Občine Lukovica Mateja Kotnika, ob odsotnosti Ivice Žnidaršič, predsednice Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, pa je vse zbrane pozdravil podpredsednik društva Martin Podlesnik ter prisotne seznanil z nekaterimi aktualnimi nalogami, ki so pred društvom v letu 2018. Ob tem so si bili prisotni edini, da je Društvo izgnancev Slovenije veliko prispevalo k urensičevanju njihovih pravic v vseh več kot 25 letih delovanja. Med gosti je bil tudi Marjan Križman, predsednik organizacije za vrednote NOB Lukovica.

Z minuto molka smo obudili spomine na umrle člane in članice, nato

pa je zbrane nagovoril predsednik domžalskega društva Jože Kveder ter jih seznanil z opravljenim delom, se zahvalil vsem za sodelovanje ter tudi občinama za pomoč. Prisotni člani in članice društva so sprejeli program dela za leto 2018, v katerem je obisk

Čestitke jubilentom

spominskih slovesnosti, povezan z medvojnimi dogajanjmi, načrtujemo pa tudi obisk Planice in Bele krajine ter nadaljevanje vseh tradicionalnih aktivnosti. Društvo je sprejelo tudi poročilo o finančnem poslovanju v letu 2017, s posebej glasnim aplavzom pa

čestitalo članom in članicam, ki so v letu 2017 praznovali okrogle jubileje.

V kulturnem programu so z imenitnim igranjem nastopili Domžalski rogisti, člani in članice Društva izgnancev Domžale pa so se razveselili voščil obeh prisotnih županov ter jima tudi sami zaželeli vse dobro v letu 2018, hkrati pa se njima in občinama Domžale in Lukovica še enkrat zahvalili za finančno pomoč.

Po opravljenih formalnostih in voščilu za uspešno, predvsem pa zdravo leto 2018 je zazvenela slovenska pesem, ki so ji pritegnili vsi prisotni. Za prijetno počutje sta poskrbela člana ansambla Habjanič. Življenje je lepo, je rekla večina ob zaključku prijetnega dne in si zaželela, da bi bilo tako tudi v letu 2018.

Vse člane in članice obveščamo, da bodo v februarju in marcu uradne ure vsak ponedeljek med 9. in 10. uro v prostorih KS Domžale, ki se jim za pomoč iskreno zahvaljujemo. V tem času lahko poravnate obveznosti do društva. Hvala.

VERA VOJSKA
FOTO: JOŽE NOVAK

Silvestrski krap iz Rače 3

Lep sončen silvestrski dan 31. decembra 2017 je obetal dober ribolov.

Tako sem se tudi sam v dopoldanskih urah odpravil na lov ščuk. Ker sem bil v pretekli sezoni kar uspešen v ribarjenju, sem se tudi ta dan odločil za ribolov na tekoči vodi, ki pozimi skorajda ne zamrzne. Revir Rača 3 pod Gorjušo je ciprinidni revir, poln krapov, klenov, linjev, zelenik in tudi večjih primerkov ščuk. Skorajda neposeljen in zato bolj naraven predel vodotoka, ki izvira v Zgornjem Tuštanju v občini Moravče in se po dobrih devetih kilometrih izteka v potok Radomlja v Dobu, ki je že v občini Domžale in nato združena v revirju Rača 4 potuje v svoj iztek do Kamniške Bistrice pod Šumberkom v Domžalah, je ta dan privabil kar pet ribičev.

Sam sem navezal jekleno predvrvico in dodal klasično blestivko, ki šču-ko dovolj motivira, v kolikor je blizu in lovi, da se požene za pločevinasti nadomestek ribice. Po večkratnih pozikusih metov na eno, drugo in tretjo stran, ščuke ni bilo na spregled. V tistem času si je prišel vodo ogledat ribiški tovariš Aleš Benko in se navsezadnje odločil za ribolov. Prek portala ribiskekarte.si je kar na kraju samem kupil in aktiviral ribolovno dovolilnico ter takoj prišel z ribolovom ščuke. Na znanem kraju se mu je že po nekaj metih na krajšo silikonsko ribico obesila ščuka, dolga nekje 40 cm, a se mu je uspela zaradi slabega zasega izmuzniti nazaj v vodo. Ob premiku nekaj mest višje po vodotoku pa je nenadoma začutil močan vlek v globino, kar je pomenilo, da se mu je na silikon-

Aleš Benko s silvestrskim krapom iz Rače 3

sko vabo ujela večja riba. Po desetih minutah boja z neznano ribo je bila ta vse bližje obali. V tem času so na tem območju izvajali lovske aktivnosti tudi člani Lovske družine Domžale, ki so si z zanimanjem ogledovali, kaj je Aleš ujel in na koncu tudi pomagali spraviti divjega krapa na suho. Tehnica je pokazala dobrih osem kilogramov. Po pregledu, kako se je krap ujel, smo vsi ugotovili, da je ta ravno v nekem napačnem trenutku zamahnil z repom, tako da se mu je trnek s silikonsko ribico vanj tudi zapil. Ko smo ga rešili ostre nadloge in se s krapom fotografirali, ga je Aleš izpustil v hladno Račo, kjer je ponovno zaplaval v njene globine. Ostali ribiči smo lovili ščuko še naprej, a največ sreče je imel ponovno Aleš, ki je ujel še eno ščuko dolžine 60 cm in manjšega navadnega ostriža. Na koncu se je izkazalo, da je bil to kar uspešen dan, čeprav sam nisem imel ulova. Ribolovni trud pa je bil poplačan s tem, da je bil ujet silvestrski krap.

FOTO: DR. TOMAŽ LAVRIČ

Geografija – Svet je en sam velik čudež

Ljudje si vse življenje želimo spoznavati svet, spoznati najprej domačo deželo, nato pokukati v sosednje države, seveda pa radovednost nima meja, zato je veliko ljudi, ki si želijo spoznavati, pa tudi odpotovati, daljne dežele.

DRUŠTVO LIPA – UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE Seveda za tovrstne odprave večini navadno v življenju zmanjka časa, tudi denarja, ostanejo pa želje, za katere se najde čas v času upokojitve. Prav za uresničevanje teh želja na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, društvo Lipa, obstaja predmet geografija, ki je daleč od tega, da bi v njem slušatelji spoznavali države le po številkah in sprehodu po straneh atlasa. Ko posamezni državi določijo njen položaj v svetu, je na vrsti spoznavanje osnovnih naravnih in družbeno geografskih procesov, seznanijo se z njeno zgodovino, političnem sistemom, oblikami vladavine, skupaj raziščejo,

va še lahko sama obnavlja, ko še zmore prenašati človeško pogoltnost, ki ji ni meja,« je ob 20. rojstnem dnevu društva Lipa o predmetu geografija med drugim zapisala Marjana Majdič Kočar, univ. dipl. geografinja, ki na Univerzi za tretje življenjsko obdobje predava ta zanimiv predmet.

Po njenem mnenju je svet en sam velik čudež, poln zanimivosti. In te zanimivosti skušaj kar čim bolj približati slušateljem, ki jih nikoli ne manjka, vendar so vedno veseli novih 'bodočih' geografov.

Ob tem pa profesorica Marjana Majdič Kočar posebno skrb namenja naravnim dejavnikom, ki izoblikujejo državo, da je nekaj posebnega še da-

šateljem ni vseeno, kjer jih zadeve zanimajo. Seveda sveta ne bomo rešili, bomo pa vsaj z odprtimi očmi gledali in z ušesi poslušali, kaj se dogaja, in si pred problemi ne bomo zatiskali oči, ampak bomo poskušali vsak na svoj način prispevati k čim večji ozaveščenosti in s tem k spoštovanju do okolja, do narave, ki nas obdaja, ki je nekaj čudovitega, prava lepota. Vsak dan ji bodimo hvaležni, da jo imamo.«

Letos so največ pozornosti namenili Vietnamu ter spoznavali njegove značilnosti in zanimivosti. Zdaj, ko ga že dobro poznajo, je v letošnjem šolskem letu na vrsti obisk te daljne dežele, na katerem bodo lahko v praksi preverili pridobljena znanja o njej.

kaj jo dela prepoznavno v svetu. Seznanijo se z njenim bogastvom, ekonomijo in kulturo. Približajo se problemom obravnavanega območja in jih primerjajo s tistimi v Sloveniji. Ob tem si pomagajo z vrsto prosojnic pa tudi prispevkov, fotografij in drugega gradiva, ki ga poiščejo sami. In ko državo dobro spoznajo, to svoje znanje uporabijo pri potovanju vanjo, še pred tem pa je na vrsti tudi učenje vsaj osnovnih besed, s katerimi je obisk države še prijetnejši.

»Za študij geografije sem se odločila, ker zajema naravo in družbo, njuno medsebojno odvisnost. Človek naravo lahko uporablja, vse njene dobrine ima v najemu, do takrat, ko se nara-

nes, ne pozabi pa niti na to, da državo oblikuje narava, da narava oblikuje ljudi – njihove navade, prehranjevanje, oblačenje, način gradnje bivališč, boj z mrazom, vročino, sušo, vlagost – in vse to poveže v celovito znanje slušateljev o posamezni državi. Poudarja pa tudi na pomen skladnosti človeka z naravo. Če tudi vas spremlja želja po spoznavanju sveta, objavljene torej h geografiji, kjer ne boste le poslušalec, temveč aktivni udeleženec spoznavanja držav sveta. Prepričana sem, da boste že na uvodni uri spoznali, zakaj je ta predmet prof. Marjane Majdič Kočar tako priljubljen. Pravi namreč: »Zelo rada predavam, sploh v razredu, kjer slu-

Dobrodošli, še vedno je čas, da se geografskemu krožku pridružite tudi vi. Več informacij po telefonu (01 722 66 70) in na spletni strani www.drustvo-lipa.si.

VERA VOJSKA
FOTO: DRUŠTVO LIPA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Šola, ki mi je blizu!

srednja šola domžale

- Gimnazija
- Tehnik racunalništva
- Trgovec
- Avtoserviser
- Inštalater strojnih inštalacij
- Ekonomski tehnik (PTI)
- Strojni tehnik (PTI)

VABLJENI NA
INFORMATIVNA DNEVA
9. in 10. februar 2018

Cesta talcev 12, 1230 Domžale

01/724-06-30

www.ssdomezale.si

VABI NA Tečaje predelovanja oblačil in tekstila, ki se kopiči v domačih omarah

Pogoji: Od kandidatov ne pričakujemo predznanja, zaželen šivalni stroj, ki pa ni pogoj za udeležbo.

Termini: januar in februar

Šivalnica Dragomelj: ponedeljek in sredo – od 16.00 do 20.00, torek, četrtek in sobota – od 9.00 do 13.00,

Župnija Domžale: petek – od 16.00 do 20.00.

Kdo se lahko prijavi: Brezplačna udeležba za občane Občine Domžale, ki izpolnjujejo naslednje pogoje – ki nimajo ali pa imajo nizke dohodke in so v slabem materialnem stanju:

- brezposelne osebe in njihovi družinski člani (12 oseb)
- udeležence in udeleženci, ki obiskujejo katerega izmed programov socialne aktivacije v letu 2017 in v letu 2018 (12 oseb)
- rejniške družine in njihovi člani (12 oseb)
- starostniki (12 oseb)
- enostarševske družine in njihovi člani (12 oseb)
- osnovnošolci, srednješolci, dijaki, študentje, ki so oziroma so njihovi starši upravičeni do pomoči na Centru za socialno delo (12 oseb)
- osebe s posebnimi potrebami – z okvaro sluha (z občasnim spremestvom prevajalca) (12 oseb)

Prijavite se z izpolnjeno prijavnico in potrdilom ali sklepom, s katerim dokazovanje upravičenost do brezplačne udeležbe na tečaju. Vse tečajnice in tečajniki iz ranljive skupine ob mesečni predložitvi potrdila si podaljšajo mesečno brezplačno udeležbo na tečaju.

Društvo se je prijavilo na Javni razpis za sofinanciranje programov družbeno-socialnih in socialno humanitarnih društev oziroma organizacij v letu 2018 Občine Domžale.

Zaposleni – 2 meseca (64 ur) / 240 evrov, **osnovnošolci** – 2 meseca (64 ur) / 100 evrov, **študentje in upokojeanci** - 2 meseca (64 ur) / 190 evrov.

Prijavite se – tel: 068 602 136, e-naslov: sinica.jozic@gmail.com

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Kuhna pa to

Letošnje šolsko leto smo se na Osnovni šoli Rodica odločili, da bomo sodelovali v projektu Otroci otrokom pripravljajo zdravo tradicionalno slovensko kosilo.

OŠ RODICA V okviru projekta smo raziskovali, kakšna so tradicionalna kosila naših dedkov in babic. Skupaj smo ugotovili, da so v naših krajih v vseh družinah kuhali ričet. Zato smo se odločili, da bo vsak prinesel

naredili ‘reciklirano’ sladico iz kruha, ki smo ga izdoblili iz kruhovih skodelic, hrušk, smetane in sladkorja. Medtem, ko smo čakali, da se ričet skuha, sladica speče, nismo počivali. Obiskali so nas peki pekarnarice Zdrav obrok in

recept za ričet, kakršnega kuhajo pri njih doma. Zbrali smo osem receptov in prišli do zelo zanimive ugotovitve: Vsaka družina ričet kuha na svoj način. Niti en recept ni bil enak drugemu. Iz zbranih receptov smo sestavili svoj recept za ričet in ga pripravili za celotno dislocirano enoto Jarše, To je bil pravi izziv, saj je bilo treba pripraviti 130 kosil, kar za mlade neizkušene kuharje ni mačji kašelj. Obenem smo

nam pokazali, kako se naredi kruh. Ko je bilo kosilo pripravljeno, smo ga postregli učencem in učiteljicam v njihovih razredih. Učenci so bili nad kosilom navdušeni, najboljši dokaz za to je, da ostankov ni bilo. Na koncu smo bili vsi prijetno utrujeni in zadovoljni z našim delom, obenem pa smo v mislih že načrtovali naš naslednji kuharski izziv.

RODIŠKI KUHAJI Z MENTORICO KRISTINO ZUPANČIČ

POIŠČITE NAS TUDI NA FACEBOOKU SLAMNIK

GLASILO OBČINE DOMŽALE

KID Limbar predstavlja komedijo

Avtor: Maximilian Dalhoff Neal
Režija: Fani Capuder in Alojzij Štefan

TRINE VAŠKI SVE TNIKI

sobota, 3. februar 2018, ob 19. uri

KULTURNI DOM GROBLJE

Prisrčno vabljeni!

Zgodba se iz vsakdanje lokalne scene začne razvijati, ko na dan pridejo najdena pisma ljubezni. Pisma bremenijo tri vaške veljake - svetnika Petra Bavdka in Blaža Šimenca, ki ima, mimogrede, lepo in za močitev zrelo hčer Marjanco, ter župana Šimna Porento. Skrita »la femme fatale« te zgodbe jih neizprosno molze predvsem s tem, da jim naloži očetovstvo in, seveda, alimente.

Vstopnice bodo na voljo eno uro pred predstavo v predverju kulturnega doma.
Cena vstopnic: 7 evrov za odrasle in 5 evrov za otroke.

Moje urice na Brainobrainu

Letos sem začela hoditi na Brainobrain, hodim že en mesec.

V skupini nas je sedem. Najprej nisem vedela, kaj bomo počeli in kaj Brainobrain sploh je. Ko smo začeli s tečajem, pa sem izvedela in sicer gre takole: Prvič na Brainobrainu smo na abaku spoznali števila od 1 do 4 in na njem računali s temi števili. Abak je naš računalnik. Izvedeli smo tudi, da je zgornja kroglica vredna 5 kroglic. Do 9 smo računali pozneje. Naučiti smo se morali magične besede v angleščini. Magične besede nam povejo pot, kako moramo računati. Tudi števila govorimo v angleščini.

Kmalu smo začeli računati s partnerji, najprej na plus, nato tudi na minus. Naslednja snov je bila računanje s prijatelji. Z njimi se računa na dve palčki. Poleg računanja smo decembra tudi darovali. Kupili smo šolske potrebščine za družine brez denarja. Odnegli smo jih na Zvezo prijateljev mladine Domžale, oni pa jih bodo razdelili otrokom. Na začetku vsake ure se pogovarjamo o izreku. Včasih je izrek v angleščini, takrat se nove besede naučimo. Pozneje jih ponavljamo, tako da iz žakeljčka žrebamo besede in jih prevajamo.

Poleg tega delamo vaje za močgane, npr. nasprotni komolec na nasprotno koleno in pajke s prsti. Pogovarjali smo se o naših vzornikih in idolih. Glasovali smo in skupaj enega izbrali. Naš idol je Peter Prevc. O njem smo naredili plakat. Skoraj vsakič pišemo tudi kratek test brez ocen, samo za nas. Ko kon-

čamo prvo stopnjo, pa bomo pisali pravi izpit. Aprila imamo prvo tekmo. Na Brainobrainu se imam zelo lepo. Veliko se naučim. Upam, da bom čim bolj uspešna, saj bi rada vztrajala pri tem.

KAJA ZABRET, 8 LET

Naravoslovni dan: biotehnologija

V sredo, 15. novembra 2017, smo imeli učenci devetih razredov OŠ Vencija Perka pod mentorstvom vodje naravoslovnega dne mag. Tjaše Kampos naravoslovni dan na temo biotehnologija.

OŠ VENCILJA PERKA Dan dejavnosti je trajal pet šolskih ur, bil je razdeljen na predavanja in delavnice na temo biotehnologije in mikrobiologije. Naravoslovni dan so vodili zunanji izvajalci, sodelavci podjetja Mikrobiologija Avberšek, d. o. o. Uvodna ura za vse učence devetih razredov je potekala v projekcijski dvorani. Vodja naravoslovnega dne Miha Avberšek nas je uvodoma seznanil s svojim poklicem in delom, ki ga opravlja. Na kratko nam je predstavil vrste mikroorganizmov, njihovo zgradbo, obliko in delovanje. Povedal nam je, da je po splošni definiciji mikroorganizem vsak organizem, ki ni viden s prostim očesom, zato je njegovo opazovanje možno samo z mikroskopom. Tako med mikroorganizme prištevamo bakterije, mnoge glive (kvasovke), viruse, nekatere alge in tudi živali, kot so s

prostim očesom nevidne pršice. Mikroorganizmi izkoriščajo zelo različne vire hrane, živijo lahko tudi v izjemno vročih, hladnih, slanih ali za višje organizme strupenih okoljih, celo v vesolju. V ustreznih razmerah se lahko zelo hitro razmnožujejo, sposobni so hitre prilagoditve na novo okolje in hitre evolucije. Po uvodnem predavanju smo učenci, razporejeni v tri skupine, odšli vsak v svojo učilnico. Na prvi delavnici smo mikroskopirali različne organizme (glive kvasovke, žuželke), pa tudi nežive predmete (radirka, svinčnik). Nekatere mikroorganizme smo tudi skicirali v zvezek. Tretjo šolsko uro smo izvajali eksperiment, kjer smo opazovali hitrost odpiranja posamezne epice, napolnjene z vodo, sladkorjem in kvasom. Dobljene rezultate smo vpisali v tabelo. Zadnje šolsko uro smo rezulta-

te primerjali z rezultati drugih dveh devetih razredov in tudi z rezultati drugih šol ter jih ponazorili z grafom. Na tretji delavnici, ki jo je vodil Miha Avberšek, smo prek igre spoznavali različne pojme, kot so DNA, bakterije in virusi. Zadnja ura naravoslovnega dne je ponovno potekala v projekcijski dvorani. Gospod Avberšek je razložil pomen biotehnologije v vsakdanjem življenju, njeno uporabo v industrijske namene, v kmetijstvu, medicini, veterini in varovanju okolja. Naravoslovni dan nam je bil učencem všeč, saj smo spoznali, kako se biologija, kemija in tehnologija med seboj prepletajo in kako so prisotne v našem življenju.

SARA ŠPELKO, UČENKA 9. B RAZREDA, OŠ VENCILJA PERKA

Ustvarjalna delavnica Dan brez televizije

Vsak mesec brezplačne delavnice vzpodbujajo ustvarjalnost in ročne spretnosti.

DRUŠTVO VRTILJAK ŽIVLJENJA v okviru svojega projekta Dan brez televizije pri ustvarjalnih delavnicah omogoča vsak mesec brezplačne delavnice za predšolske in šolske otroke, mladostnike, odrasle, starostnike ter vse ostale, ki

jih zanima svobodno ustvarjanje brez omejitev ter vzpodbujanje ustvarjalnosti in ročnih spretnosti. Glavni cilj je otroke in mladostnike odmakniti od televizije, računalnikov, tablic, mobilnih telefonov in druge tehnologije.

Ustvarjalna delavnica adventnih venčkov in božično-novoletnih voščilnic.

V predprazničnem vzdušju smo izdelovali adventne venčke in božično-novoletne voščilnice. Izdelovali smo jih po navodilih in po svobodni volji, kjer domišljija ne pozna ovir. Nastali so čudoviti izdelki, ki so jih udeleženci odnesli domov. Naslednja ustvarjalna delavnica bo 27. januarja 2018 od 9. do 12. ure v prostorih Prostovoljnega gasilskega društva Jarše - Rodica. Vabljeni!

MAGDALENA KAPLA FOTO: ARHIV VRTILJAK ŽIVLJENJA

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v petek, 23. februarja 2018. Rok za oddajo prispevkov je v petek, 9. februarja 2018, do 12. ure.

Zgodovinski spomin

Tragedija Kamniško-zasavske terenske čete na Oklem¹

Franci Gerbec
Foto: Vido Repanšek

Kamniško-zasavska četa se po spopadu pri Vrhpolju pri Moravčahna območju Sv. Trojice ni več počutila dovolj varno pred Nemci, zato se je odločila, da se umakne na območje Sv. Križa oziroma v Štance Laze. Tik pred premikom je od Okrajnega komiteja Komunistične partije Slovenije za Kamnik (OK KPS Kamnik) dobila obvestilo, da se naj četa 24. februarja 1944 zjutraj javi na Oklem za skupni sestanek o nadaljnjih nalogah in akcijah.

Tako se je kamniško-zasavska (terenska) četa zvečer 23. februarja 1944 premaknila prek Žej in Brezovice pri Dobu, kjer je prenočila. V zgodnjih jutranjih urah je prišla v zaselek Oklo nad Goričico pri Ihanu. Četa 94 borcev in mobiliziranih novincev se je namestila v treh hišah. Štab čete se je nastanil pri kmetu Baležu, večina borcev pa na dvorišču in v gospodarskem poslopju.² Dežurni je postavil tri straže, in sicer prvo v smeri od Dobovelj proti Vinjam s stražarjem Alojzem Pestotnikom - Rudijem, drugo blizu današnjega spomenika padlim v boju, tretjo pa pri Baleževi hiši.

Kmalu zatem so iz smeri Svetega Križa v dveh skupinah prišli člani OK KPS Kamnik, ki so se nastanili pri Kramarju.³ To so bili Franc Zupančič - Marjan, sekretar OK KPS, načelnik okrožne VOS Slavko Dobovšek - Stane Bregar, Viktor Janež - Jovo, poveljnik okrožnih varnostnikov (udarnikov) okrožja Kamnik, nekaj pripadnikov VOS, administratorica komiteja Milena Horn ter okoli deset udarnikov. Namen skupnega sestanka je bila razprava o trenutnih nalogah, zlasti pa o mobilizaciji in varnostnih razmerah na območju. OK KPS za Kamnik je že kak teden pred tem opozoril politične delavce in kurirje, da se naj zaradi povečane dejavnosti okupatorja in njegovih sodelavcev na tem območju ne zadržujejo. Od sredine 1943 pa vse do tega dogodka je bil na Oklem sedež okrožnih političnih forumov, Karel Zupančič - Žan je v ta zaselek julija 1943 preselil tudi okrožno tehniko.

Medtem se je ponoči s tremi osebnimi avtomobili in tremi tovornjaki pripeljalo pred orožniško postajo v Ihanu okoli 80 do 100 policistov, gestapovcev in raztrgancev.⁴ Od tod so ponoči skrivaj odšli proti Brdu, kjer so jih opazili in o premikih okupatorjevih enot takoj javili na Dobovlje. Ker pa je kamniško-zasavska četa odreda že bila na Oklu, so za partizani poslali dve mladi aktivistki, eno v smer Žej, drugo pa proti Oklu. Slednjo je tam ustavil stražar in poklical dežurnega, ta pa namestnika poveljnika čete Ivana Hočevarja, ki je odšel v štab čete h komisarju Borisu. Predlagal naj bi mu čimprejšnji umik čete, vendar je komisar čete ukazal, naj s patruljo na terenu preveri dejansko stanje.⁵ V tem času je v vas prišla še neka ženska z enako novico, zato je Hočevar v dolino poslal kmeta Baleža, da bi preveril informacije obeh žena. Med potjo je ta že naletel na nemške enote, ki so ga sicer izpustile iz obroča, toda ni se mogel vrniti. V tem času je poročila o okupatorjevih aktivnostih potrdil še intendant, ki je pripeljal v Kramarjev hlev kravo, da bi jo pozneje zaklali za prehrano čete in aktivistov.

Vsa ta opozorila in sledeči ukrepi so bili žal že prepozni, saj so nemške enote že pred jutranjo zarjo zasedle ključne točke okoli zaselka. Prvi jih je opazil stražar Alojz Pestotnik - Rudi, ki je nadzoroval smer iz Dobovelj. Po vnaprej dogovorjenem znaku je ta zažvižgal in trikrat ustrelil, preden se je umaknil v gozd. Potem so nemške enote, oborožene z brzostrelkami in strojnicami, z vso silo udarile na polo-

Nekdanja Kramarjeva domačija - prizorišče bitke na Oklem 24. februarja 1944

Spomenik borcem Kamniško-zasavskega odreda na Oklem pri Ihanu

žaje partizanov v hiši, na dvorišču in v gospodarskem poslopju.

Partizani so si poiskali zaklone ob hiši in gospodarskem poslopju, ki se je kmalu po napadu vnelo in začelo goreti. Borci v hiši so streljali izza zamreženih oken. Nemci so začeli stiskati obroč okoli partizanskih položajev. Številne partizane, ki so se poskušali rešiti iz hiše skozi glavna vrata, je potolkla nemška strojnica, nekaj jih je ob sovražnem ognju padlo tudi v sami hiši, kjer so pozneje zgoreli s hišo vred.

V smeri do gozda proti Žejam se je skušala prebiti manjša skupina borcev, nekaj tudi v smeri proti Rači, ob hiši je ostalo nekaj borcev, ki so skušali kriti njihov umik. Do zadnjega jih je s svojo protiletalsko strojnico varoval partizan Srečo. Ko se je nekaterim borcem uspelo prebiti do uravnave za hišo, so jih nemške enote spet opazile in napadle. Borci so bili prisiljeni v spopad na prostem, kjer je padlo okoli 40 pripadnikov čete.

Rado Kokalj - Tine, ki je ob napadu stal pred kamnitim pragom hiše, se je s političnim delegatom čete Tonetom Stoparjem - Zvonetom umaknil za vogal Baleževega hleva, od koder sta streljala na bližajoče se Nemce. Nato je ob poskusu preboja proti Šuštarčkovi hiši⁶ uspelo samo Kokalju. Tam je ob kleti

poslopja našel Ceneta Testena - Vida in Avgusta Del Bella - Boruta, ki sta se iz hiše uspela prebiti skozi zadnja vrata. Skupaj so se umaknili v grapo za Šuštarčkovo hišo, kjer so potem na poti v bunker na Sveti Trojici spotoma pobrali še Jožeta Goloba - Miška, Alojza Pestotnika - Rudija, okrožnega partijskega sekretarja Marjana in ranjenega partizana Staneta. V drugi skupini šestih borcev, ki so pobegnili na Sveto Trojico, je bil tudi ranjeni Ivan Hočevar, od koder so ga poslali v partizansko bolnišnico v Peče. Preostali so se umaknili v Veliko vas, kjer so ugotovili, da se jih je rešilo 23.

Mobilizirani novinci so se ob začetku spopada umaknili v Kramarjev hlev in se skušali skriti v jasli, nekateri so tudi odmetavali predmete, ki bi jih lahko povezali s partizani in narodnoosvobodilnim gibanjem. Z njimi so bili tudi trije partizani, ki so padli ob poskusu preboja iz hleva. Kramar, ki je v tem času krmil živino, je odšel k vratom in pozval Nemce, da naj prenehajo streljati. V tistem trenutku ga je ranila nemška ročna bomba, Nemci pa so mu oskrbeli rano in ustavili krvavitev. Potem so novince poklicali ven in jih prepustili raztrgancem, ki so se z brkami in s puškinimi kopiti izžvižljali nad njimi.

Posebej goreča sta bila dva raztrganca iz Kamnika in eden iz Črnuč. Potem so Nemci, glede na predmete, ki so jih našli pri novincih, razdelili v dve skupini. V prvi je bilo 16 mož in fantov ter dve partizanki, ki so jih pustili pri življenju. Drugo skupino 16 novincev so v bližnji grapi takoj usmrtili.

Preden so požgali Baleževo, Kramarjevo in Šuštarčkovo hišo, so jim dovolili, da vzamejo svoje stvari, ujetniki pa so morali naložiti vozove z mrtvimi okupatorjevimi vojaki in zaplenjeno robo. Vse preživele so zvezane za vozove odpeljali v svojo postojanko v Ihan, od tam pa je bila večina odpeljana v Begunje in naprej v taborišče v bližini Salzburga. Družino Kramarja, soseda Šuštarčka in Baleževo dekle Tino so izselili, verjetno prav tako v Avstrijo.

Na Oklem je bilo 105 pripadnikov NOV, od tega 63 oboroženih, ostali so bili mobilizirani novinci. Padlo je 48 partizanov Kamniško-zasavske čete KZO in devet članov OK KPS Kamnik, trije so bili ranjeni. Nemci so zajeli 28 novincev in zaplenili nemški mitraljez, okoli 60 pušk, vse bombe, strelivo, pištole, dokumentacijo čete in OK KPS Kamnik ter drugo vojaško opremo padlih oziroma zajetih. V izgubljenih dokumentih čete so bili podatki o številu

novincev, ki so v februarju 1944 prečkali Savo, in poimenski seznam borcev.

V napadu je sodelovalo od 80 do 100 nemških policistov, gestapovcev in raztrgancev, ki so bili oboroženi z avtomatskim orožjem, minometi, tromblonskimi minami in dvema protitankovskima puškama. Okupator je imel 10 mrtvih.

Na potek dogodkov na Oklem je vplivalo tudi dejstvo, da med napadom v četi ni bilo štaba Kamniško-zasavskega odreda, ki je bil ravno v tem času na poti k četi, potem ko je organiziral prehode čez reko Savo. Poveljstvo čete ni bilo sposobno voditi obrambnega boja oziroma preboja v gozd, saj je med prvimi padel politični komisar čete Boris, prejšnji dan je bil pri Vrhpolju ranjen poveljnik čete, namestnik poveljnika in namestnik političnega komisarja čete pa sta bila v zaščitnici za partijsko šolo oblastnega komiteja za Štajersko.

Verjetno je tudi zaradi izdaje okupatorju uspel element presenečenja, ko so v zgodnjih jutranjih urah obkolili območje in z avtomatskim orožjem nadzirali čistino okoli poslopij, kjer so se zadrževali partizani, pripadniki OK KPS Kamnik in neoboroženi novinci. Poleg neugodnega položaja zaselka za obrambo je bila četa slabo zavarovana s stražarskimi mesti in patruljami, ki bi nadzorovale območje.

Po tem dogodku je Glavni štab NOV in POS v svojih navodilih ukazal, da naj podrejene enote ves čas menjajo svoje položaje, patrulje svoje smeri in straže svoja mesta. Več pozornosti naj se posveča razvoju obveščevalne dejavnosti v nižjih enotah in brigadni oziroma odredni štabi najmanj morajo dvakrat na teden pregledati delovanje svojih bataljonov. Kot je poročal štab 4. operativne cone, je zaradi tega poraza Kamniško-zasavske čete KZO zelo padla morala med prebivalstvom, kar je vplivalo tudi na mobilizacijo. Izgubo so primerjali celo z uničenjem Pohorskega bataljona. □

Izsek iz knjige Ivan Vidali: Kamniško-zasavski odred (izid knjige februar 2018)

- 1 Vire in literaturo za dogodek na Oklem v celoti navajam na tem mestu:
 - Ustni viri: Jože Golob-Miško, Janko Grošelj, Ivan Hočevar, Rado Kokalj-Tine, Stane Kovač-Urban, Mira Medved, Alojz Pustotnik-Rudi, Ivan Seliškar, Cita Uršič, Francka Virjent, Franc Zupančič-Marjan.
 - *Zbornik dokumentov in podatkov o NOV*, VI/11, dokument št. 93, 99; VI/12, dokument št. 66
 - Avbelj in drugi, Pomniki revolucionarnega delavskega gibanja in narodnoosvobodilnega boja v domžalski občini, str. 166–167; Stražar, *Svet pod Taborom*, str. 280–284.
- 2 Vidali v rokopisu ugotavlja, da naj bi to bil Franc Gostinčar.
- 3 Vidali v rokopisu ugotavlja, da naj bi to bil Franc Orehek.
- 4 Raztrganci oziroma Gegenbanden so bili pripadniki posebne oborožene skupine nemške varnostne policije in gestapa za boj proti manjšim partizanskim skupinam in za odkrivanje njihovih sodelavcev med lokalnim prebivalstvom. Ime so dobili po raztrganih oblekah, ki so jih opremili z lažnimi partizanskimi oznakami, da bi lažje odkrivali in napadali partizanske tabore, terenske aktiviste, kurirje ter podpornike narodnoosvobodilnega gibanja. V kamniškem okrožju je delovala skupina raztrgancev »Martin«.
- 5 Ravno takrat, ko je intendant čete Janez Vozelj-Marko nameraval borcem razdeliti darila in pribliške, ki so jih ob prazniku Rdeče armade poslale organizacije SPŽŽ in ZSM iz Domžal, Ihana, Mengša in bližnje okolice.
- 6 Vidali v rokopisu ugotavlja, da naj bi v tej hiši takrat stanoval Janez Črnič.

KULTURA

STRASTNO ZALJUBLJEN V MUZIKALE

NEJC LISJAK, REŽISER, IGRALEC, PEVEC, PLESALEC, NOVINAR

Z Nejcem Lisjakom smo se pogovarjali na novinarski konferenci ob uprizoritvi muzikala Pepelka, kjer 'nastopa' kot urejevalec vseh formalnosti za uprizoritev muzikala, režiser, igralec, pevec, plesalec, majčkeno se vtika tudi v kostumografijo in scenografijo, predvsem pa je človek, ki ve, kaj hoče.

Vera Vojska

Foto: Matevž Cerar, iz predstave Drumlife Production, Metka Komatar

Ko sem pred leti v okviru Festivala gorenjskih komedijantov v Dobu gledala predstavo Fiziki v izvedbi Kulturno umetniškega društva Franc Kotar iz Trzina, me je s svojo igro presenetil Nejc Lisjak, tedaj še dijak, s katerim sem se prej sicer že srečala kot nastopajočim pevcem in moderatorjem na eni od prireditev Medobčinskega društva invalidov Domžale, ko je obiskoval še osnovno šolo.

Kot igralec je bil opazen tudi v domačih predstavah Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan. S svojo igro in režiserskim pristopom pa me je navdušil tudi v zelo odmevni predstavi Dvom: Prilika v letu 2016 v Kulturnem domu Radomlje, da ne pišem posebej o njegovih uspehih pri postavitvi muzikalov Moje pesmi, moje sanje in Annie, o katerih uspešnosti smo lahko brali v vseh slovenskih medijih.

Pestra kulturna zgodovina Osnovne šole Trzin in Kulturnega društva Franc Kotar Trzin pa pokaže, da je kot režiser in igralec s svojo dramsko skupino v OŠ navduševal že pri desetih letih, v društvu pa je deloval že od leta 2004. V KUD se je podpisal pod vrsto uspešnih predstav, ki so navduševale predvsem mlajše tudi na številnih gostovanjih.

Z Nejcem Lisjakom, režiserjem, prevajalcem, igralcem, pevcem, v zadnjih projektih tudi plesalcem, novinarjem, saj ste tudi v Slamniku lahko prebrali kar nekaj njegovih prispevkov, sem se ponovno srečala na novinarski konferenci ob uprizoritvi muzikala Pepelka, kjer 'nastopa' kot urejevalec vseh formalnosti za uprizoritev muzikala, režiser, igralec, pevec,

To, da ne morem, ne da bi se vtaknil v kostumografijo in scenografijo, imam še iz časov, ko sem tovrstne funkcije opravljal sam ...

Pepelka je očarljiva, romantična in čudovita predstava, v kateri blestijo prav vsi – vsak po svoje in vsi skupaj: igralci, glasbeniki, plesalci, vse tehnično osebje in Nejc Lisjak – kot igralec, režiser in vse drugo. Predstava, ki jo morate videti in se prepričati, da se sanje lahko uresničijo – tudi vaše.

bi v tovrstnih predstavah sodeloval tudi sam. Po nekaj manjših poskusih v KUD Franc Kotar Trzin je prišla pobuda kulturnih društev Mlin Radomlje in Ihan, da bi skupaj pripravili muzikal Moje pesmi, moje sanje. To je bil za sprva zelo majhno ekipo res velik izziv, ki pa je bil hkrati lažji zaradi dobrega sodelovanja vodstev obeh društev, predvsem predsednic, ob pomoči katerih je šlo vse lažje. V veliko pomoč nam je pri vseh projektih tudi glasbena pedagoginja in skladateljica Uršula Jašovec, zborovodkinja v Radomljah. Skromni začetki zaljubljenec v kulturo, vsi po vrsti so bili in so še prostovoljci, so pripeljali do številne ekipe, tudi s Simfoničnim orkestrom Domžale - Kamnik, za katero z velikim veseljem pa tudi ponosom rad rečem, da, čeprav v veliki večini amaterji, delamo profesionalno.

O odlično 'profesionalno' opravljenem delu režiserja in igralca Nejca Lisjaka ter njegove ekipe smo lahko prebrali v številnih medijih, pohvale so prišle tudi iz vrst strokovnjakov, zato je bilo kar pričakovano, da se bo delo mladih 'lokalnih' kulturnih delavcev nadaljevalo. Ste se za Annie odločili zaradi odličnih ocen izvedbe in številnih pohval zadovoljnih obiskovalcev in razprodanih 20 predstav muzikala Moje pesmi, moje sanje?

Res je, še posebej, ker sta zagnanost in dobro delo privabila v naše vrste že kar nekaj profesionalcev, denimo pevki Evo Černe in Nežo Drobnič. Za Annie sem se odločil zaradi aktualne vsebine, navdušenja ekipe nad glasbo, kjer moram še enkrat pohvaliti tako delo Uršule Jašovec in koreografije Petre Vegelj kot Godbe Domžale, da o uspešnih nastopih posameznih igralcev in pevcov ne govorim posebej. Prav vsak je muzikalu Annie dodal svoj delček. Tako smo ustvarili še en odlično obiskani in ocenjeni muzikal, po katerem se je naša ekipa (približno 100 ljudi in prav vsi smo prostovoljci) odločila za Pepelko.

Zakaj Pepelka, ki ste jo tudi sami prevedli v slovenščino in je vaša predstavitev muzikala v celoti prva v Sloveniji?

Muzikal Pepelka ima pestro zgodovino, katere rdeča nit je, da je očarala

dno na voljo. Ob tem pa bi rad poudaril, da dandanes popolnoma zaupam ljudem, ki jih izberem za sodelovanje v projektu, saj so fantastični na svojem področju. A kot pravijo, je stara navada železna srajca, zato so večkrat deležni kakšnega mojega predloga. Vesel sem, da se o njem pogovorimo in skupaj ugotovimo, ali bi ga upoštevali ali ne. Doslej se je to izkazalo za izredno uspešen način dela.

In kaj ste med temi funkcijami najraje?

Najbolj uživam kot igralec. Vsaka vloga zase je zame izziv. O predstavi celovito razmišljam, jo postavim na oder – z vsemi igralci – nazadnje, se jim pridružim še sam.

Lahko pričakujemo še kakšen muzikal?

Zagotovo. Naš cilj je nadaljevati tradicijo in vsako leto v Radomljah uprizoriti nov muzikal, saj vidimo, da je so obiskovalci tega željni. Kateri točno pa bo na vrsti naslednji, pa zaenkrat ne moremo obljubiti še nič.

Načrti za prihodnost ...

Z ogromno sreče in veliko dela se preseliti v tujino, definitivno tam tudi študirati in dobiti službo oziroma redno nastopati v predstavi – nekega lepega dne upam, da mi to uspe, potem pa bomo vide-li, kaj bo.

Je morda kakšen slovenski muzikal, ki bi ga želeli postaviti na radomeljski oder?

Slovenskih izvirnih muzikalov ni veliko, tisti, ki pa so, pa so še vedno precej sveži in še v teku, zato se zaenkrat še ne poigram z idejo njihove uprizoritve. Zakladnica standardnih muzikalov še ni izpraznjena, zato se rad vračam tja.

Morda nekaj besed o sodelujočih v muzikalu Pepelka.

Ekipa muzikala Pepelka je preprosto čudovita in lahko bi rekel, da so moja druga družina. Del zasedbe, ki šteje prek 25 igralcev, pevcov in plesalcev, so poleg glavnih dveh igralcev Tjaše Hrovat in Uroša Steklase, ki sta glasbeno romantični par tudi v resničnem življenju, še Uršula Jašovec, Natja Levec, Gaja Sorč, Tadej Pustotnik, Edita Stegnar Dodič in moja malenkost. Muzikal spremlja več kot 25-članski orkester, ki ga vodi dirigent Iztok Kocen. Seveda pa je v ozadju še veliko ljudi, od kostumografov, tonskih mojstrov, mojstrov svetlobnih efektov, frizerk in maskerk do izdelovalcev in postavljalcev odličnih kulis ter še mnogi drugi. Izredno sem ponosen na vse, kar smo s to ekipo dosegli, saj smo se lotili vseh sprva neverjetnih reči in jih naredili mogoče, in prepričan sem, da bomo v prihodnje skupaj sodelovali še pri kakšnem čudovitem projektu.

Hvala in veliko uspeha pri vseh prihodnjih projektih, za katere sem prepričana, da bodo enako ali še bolj uspešni kot Moje pesmi moje sanje, Annie in Pepelka, saj jih boste 'delali' z veseljem in ljubeznijo. □

Dobrodošli na muzikalu Pepelka!

Muzikal si lahko ogledate:

v nedeljo, 28. januarja, ob 17.00
v petek, 2. februarja, ob 19.30
v petek, 9. februarja, ob 19.30
v soboto, 10. februarja, ob 19.30
v nedeljo, 11. februarja, ob 17.00

Vse predstave bodo v **Kulturnem domu Radomlje**. (Prešernova cesta 43, Radomlje)

Vstopnice lahko kupite:

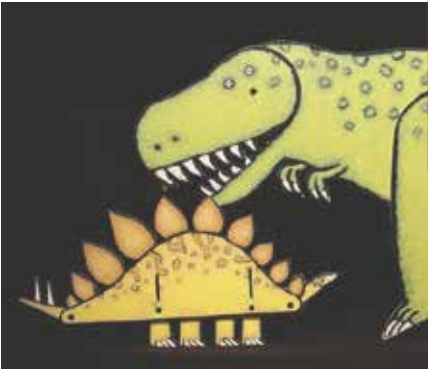
-na www.mojekarte.si,
-na njihovih prodajnih mestih (Petrol, OMV, Kompas, itd.),
-na telefonski številki 051 230 554 (Klavičija)
-na elektronskem naslovu: pepelka.muzikal@gmail.com
-na blagajni 1 uro pred predstavo (glede na razpoložljivost)

Vljudno vabljeni!

sobota, 3. februar / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Po slikanici Lile Prap: DINOZAVRI?!

igrano-lutkovna predstava / Gledališče Labirint / režiser: Saša Jovanović / igrajo: Alja Kapun, Tina Oman / 40' / 3+ / Raziskovalki Vesna in Živa odkrijeta čisto pravo dinozavrsko jajce – ampak kaj naj z njim?

FEBRUAR 2018

KULTURNI
DOM
FRANCA
BERNIKA
DOMŽALE

sreda, 7. februar / 19.00 / vabila in za IZVEN

MLADI VERZI NA KLAVIRJIH MALEGA ČLOVEKA

multimedijski dogodek ob slovenskem kulturnem prazniku / preplet glasbe, poezije in videa / režija in scenarij: Jure Matičič / oblikovanje video projekcij: Lina Steiner, Jure Matičič / nastopajo: Ana Urbanc, Luka Cimprič in Slovenski citrarski kvartet: Peter Napret, Anita Veršec, Janja Brlec, Tomaž Plahutnik / slavnostna govornica: Andreja Jarc Pogačnik

sreda, 14. februar / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

KDO SEM....?

program: Bedrich Smetana "Godalni kvartet iz mojega življenja", Miroslav Weber "Septet iz mojega življenja" za violino, violo, violončelo, klarinet, fagot in dva horna / nastopajo: Godalni kvartet Accademia (Majca Fortin, Beti Bratina, Gea Pantner, Zoran Bičanin), Mate Bekavac / Koncertni večer glasbenih novitet, združenih z deli, ki raziskujejo naše identitete in se sprešujejo "kdo sem?"

sobota, 17. februar / 10.00 / Sobotna otroška matineja / abonma SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Po motivih H.C. Andersena: KDO JE SEŠIL CESARJU NOVA OBLAČILA

igrano-lutkovna predstava / Slovensko stalno gledališče Trst / režija: Tadej Pišek / lutke: Dennis Katzman / igrata: Romeo Grebenšek, Luka Cimprič / 30' / 4+ / Nečimrnega cesarja, ki si želi sijajne nove obleke dva goljufa prepričata, da mu lahko izdelata najlepšo obleko na svetu.

torek, 20. februar / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN

Christina Clemente: DRUŽINSKI PARLAMENT

Mestno gledališče ljubljansko / režija: Primož Ekart / igrajo: Lena Hribar, Jernej Gašperlin, Jožef Ropoša, Tanja Dimitrievska, Domen Valič / Tragikomedija, ki se konča točno tako, kot se pravkar končuje zgodba slovenskega plemena in njegovih družin.

torek, 27. februar / 20.00 / abonma glasbeno scenski PRVI in IZVEN

sreda, 28. februar / 20.00 / abonma glasbeno scenski DRUGI in IZVEN

Peter Quilter: GLORIOUS!

glasbena komedija / Drama in Opera SNG Maribor / režija: Krešimir Dolenčič / igrajo: Nataša Matjašec Rošker, Žan Koprivnik, Alojz Svete, Milada Kalezić, Guadalupe Barrientos, Irena Mihelič / Resnična zgodba o najverjetneje najslabši sopranistki vseh časov, Florence Foster Jenkins, ki je celo življenje sanjala, da bi postala operna pevka, čeprav ni imela ne talenta, ne izobrazbe.

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE

Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

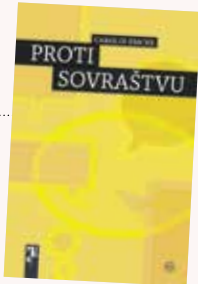
knjige za odrasle

Carolín Emcke

Proti sovraštvu

MLADINSKA KNJIGA, 2017

Aktualen tekst, v katerem avtorica razmišlja o krčenju prostora dialoga in razraščanju sovraštva. Zakaj se družba histerizira, od kot strast do sovražnega govora v javnem prostoru, v politiki, na socialnih omrežjih. Sovraštvo, o katerem piše, ni le nedoločen občutek, ki pač kdaj pa kdaj izbruhne, kar tako, ali v domnevni stiski. Gre za kolektivno in ideološko formirano sovraštvo, ki se zaredi na valovih lahkotnih posplošitev, netočnosti in predsodkov. Nasproti temu nevarno naivnemu, črno-belemu dojemanja realnosti, avtorica postavi potrebo po proaktivnem delovanju za zaščito ter spoštovanje različnosti in demokracije.

Tone Partljič

Ljudje iz Maribora

BELETRINA, 2017

Knjiga je zbirka devetih novel, od katerih so nekatere zgolj prepis arhivskega gradiva, pri drugih pa je avtor spremenil imena osrednjih protagonistov, pri nekaterih se je skoraj v celoti prepustil domišljiji. Navdušuje izbor predstavljenih likov, saj je večina manj znanih, predvsem pa so njihove življenjske zgodbe ne samo zanimive, temveč ponekod že kar osupljive, in potrjujejo prepričanje, da je stvarnost res bolj nenavadna od fikcije. Knjiga je mešanica zgodovinskih dejstev, intimnih razmišljanj in izmišljenih dialogov. V uvodu knjige so pisateljeva intimna razmišljanja, predvsem o minljivosti. Vsaka novela se začne s predstavitvijo specifičnih okoliščin in naključij, prek katerih je avtor dobil informacije o posameznih dogodkih. Dogodivščine posameznika so intrigantne kot družbene turbulence in preobrti. Avtor oživi mikrozgodovinske detajle, ki jih zgodovinopisje pogosto ignorira kot nepomembne ali celo moteče. Nenavadne in osupljive življenjske zgodbe. Knjiga se bere skoraj kot napet triler.

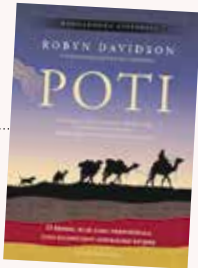

Robyn Davidson

Poti

UMCO, 2017

Centralna Avstralija sredi 70. let prejšnjega stoletja, malo puščavsko mesto Alice Springs, v kate-rega pripotuje mlado dekle z velikimi sanjami. V žepu ima samo šest dolarjev, v glavi pa načrt, da sama z udomačenimi kamelami prepotuje 2700 km avstralske puščave. Seveda je na začetku nihče ne jemlje resno, vendar trdno odločena, da uresniči svoj načrt, se tri leta bojuje z 'mlini na veter' in končno ji uspe. Polna znanja o kamelah in z neomajno voljo se s pomočjo revije National Geographic končno poda na pot. Skozi pretresljiv, navdihujoč in strasten opis potovanja spoznava sebe in človekovo neupogljivo voljo, predvsem pa je velik poudarek v knjigi namenjen tudi domorodnim prebivalcem Avstralije – Aboriginom. Skozi svoj potopis opiše tudi realno stanje in stališče Avstralije do Aboriginov. Kakšen je njihov status in vdanost v usodo, ker beli ljudje nimajo ne volje ne poslušanja, da bi jim vrnili, kar jim pripada – zemljo, za katero živijo, skupaj z njo dihamo in jo spoštujemo.

Nicola Lecca

Hotel Borg

MLADINSKA KNJIGA, 2010

Slavni dirigent Alexander Norberg se nepričakovano odloči, da bo zaključil svojo kariero. To namerava storiti na precej nenavaden način. Na svojem zadnjem koncertu si želi dirigirati Pergolesijevo Stabat mater s slavno solistko Rebecca in mladim solistom Marcelom. Tudi onadva bosta s tem koncertom zaključila svojo kariero. Da pa bo koncert res poseben, se Norberg odloči dogodek izvesti na Islandiji, povabljeni pa so naključno izbrani iz telefonskega imenika, kar seveda močno pretrese ves glasbeni svet. Tako spremljamo intimne zgodbe nastopajočih in povablencev, ki jim bo koncert spremenil življenje ... Literarna poslastica za vse ljubitelje klasične glasbe ...

knjige za otroke in mladino

Francesc Puigpelat

Deklica, ki se je spremenila v mobi

ZALA, 2017

Mukele je dvanajstletna deklica, ki živi v majhni vasici v Afriki. Tudi tam otroci hodijo v šolo, gledajo televizijo, Mukele pa ima celo svoj mobi, ki ga je izgubil neki turist. A nekega dne z njim fotografira hudobnega vaškega vrača Amwila, ki je prepričan, da bi mu tisti, ki bi ga fotografiral, vzel košček duše, zato jo za kazen spremeni v mobi. Tako je Mukele prisiljena živeti kot mobi, ujeto v mobi jo pot pelje vse do Amerike. Otroci, ki jo dobijo v roke, kmalu spoznajo, da to ni običajen mobi in ji skušajo pomagati. Jim bo uspelo, da Mukele rešijo uroka? Bo postala spet deklica in se vrnila k svojim staršem? Napeto zgodbo, ki je nikakor ne moremo odložiti, dokler je ne preberemo do konca, toplo priporočam mladim bralcem.

Erin Frankel

Čudna!

GRLICA, 2017

Čudna! Je ena izmed treh knjig iz serije Čudno, treh resničnih zgodb iz življenja otrok, ki govorijo o medvrstniškem nasilju. Zanimivo je, da si lahko preberemo zgodbe s treh različnih strani: s strani otroka, ki doživlja nasilje, s strani opazovalcev in tudi s strani nasilneža. Čudna! je zgodba o deklici, ki ima svoj stil oblačenja, prihaja iz drugega okolja in sošolka Sandra jo, ne glede na to, kaj Luisa stori, zmerja, da je čudna. Tudi ko Luisa zavrne celo svoje škornje, se odnos ne spremeni. Luisa premišljuje, kaj storiti, obrne se na starše ... Ali bo Luisi uspelo ustaviti besedno nasilje? Zakaj ji nihče od vrstnikov ne pomaga? Zakaj le nemo opazujejo?

Fearne Cotton

Joga malčki

SKRIVNOST, 2017

Joga malčki je simpatična poučna slikanica, v kateri skozi preproste opise v rimah spoznavamo različne otroke, ki spontano ali s pomočjo svojih staršev izvajajo nekatere jogijske položaje (asane). Položaj otroka, psa, mačke, metulja in drugi so zelo koristne jogijske vaje, ki so za otroke še povsem naravne in jih velikokrat skozi igro naredijo spontano, spotoma (od tod recimo tudi ime položaja otroka). Za odrasle, ki ob sedenju za računalniki in ob drugih nezdravih položajih hrbtnicam in celim telesom pridelamo veliko težav in bolečin, pa je joga nadvse priporočljiva vadba ter tudi še kako potrebna sprostitev in meditacija. Ta slikanica sicer ni priročnik za jogo, nam je pa lahko v pomoč pri motivaciji, da se joge lotimo tudi sami ter se nato ob preprostih jogijskih položajih družimo in zabavamo še z otroki.

medioteka

DVD

Pariz, Teksas (Paris, Texas)

FIVIA, 2017

Gre za prelep kultni ameriški film nemškega režiserja Wima Wendersa, v katerem je svojo življenjsko vlogo odigral lani septembra preminuli Harry Dean Stanton. Zgodba se odvija tekoče, umirjeno in se stopnjuje z vračanjem glavnega lika nazaj v resnično življenje in k družini. Skozi vrhunsko igro, ravno prav dozirane dialoge in profesionalni scenarij počasi izvemo, kaj se je pred leti mladi družini dogajalo, čemu je mati pobegnila in pustila svojega majhnega otroka, zakaj se oče zdaj kar naenkrat ves izčrpan peš iz puščave pojavi z rdečo čepico na glavi in kam je tako neomajno namenjen. Obžalovanje preteklosti, bratovska podpora, nežno zbliževanje s sinom in bivšo ženo, materjo, je prikazano z največjo možno mero empatije, občutljivosti in vere v navadnega človeka. Film je že v davnih osemdesetih upravičeno prejel več prestižnih nagrad, njegova vrednost pa v minulih naslednjih desetletjih ni prav nič zbledela.

DOGAJA SE ...

Belanski impresarij, komedija
Kulturni dom na Močilniku Dob, 3. februar

A mate kaj za pusta hrusta
Kulturni dom Franca Bernika, 10. februar

Smetišči mi škrat
Kulturni dom na Močilniku, 18. februar

Predstavitve knjige - Pa se je to res zgodilo?
Knjižnica Domžale, 20. februar

Po slamnikarski poti
Slamnikarski muzej, 27. februar

Predstavitve Kofutnikove domačije
Slamnikarski muzej, 28. februar

1. februar, četrtek

Knjižnica Domžale
Festivalski dan Bralnice pod slamnikom

10.00 | NE LIŽI TE KNJIGE
Predstavitve knjige / gostja: dr. Tina Bilban / vstop prost.

17.00 | IZZIVI SODOBNE VZGOJE
Predstavitve knjige / gostja: Eva Hrovat Kuhar / vstop prost.

17.00 | PRAVLJIČNE URICE
Za otroke od 4. do 6. leta starosti / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | PEVCI POZABLJENIH PESMI
Predstavitve knjige / gost: Jemnej Dirnbek / vstop prost / org.: MIS založba, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale
18.00 | IZDELAJ SI SVOJ PREDSTAVITVENI VIDEO
Delavnica izdelave predstavitvenega zaposlitvenega videa, za mlade do 35. leta starosti / vodi David Banovič / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Mestni kino Domžale
18.00 | OBUPANA
Drama / ko Katjina mož in sin umreta v bombnem napadu, se njeno življenje sesuje. Ker storilci niso obsodeni, se strta vdova odloči, da bo pravico vzela v svoje roke.

20.00 | DRUŽINA
Dokumentarni film + pogovor / Rok Biček (Razredni sovražnik) je deset let beležil življenje mladeniča, ki je odrasčal v zelo neobičajni družini / film je prejel glavno nagrado na Tednu kritike v Locamu in vesno za najboljši celovečerec v Portorožu.

2. februar, petek
Knjižnica Domžale
19.00 | FRANCI HORVAT: CIPER
Potopisno predavanje / vstop prost / org.: Franci Horvat, Knjižnica Domžale.

Mestni kino Domžale
18.00 | LUNAPARK
Drama / najnovejša stvaritev Woodyja Allena je zgodba o ljubezni, prevarti ter vlogah, ki jih ljudje igramo v vrtiljaku življenja.

20.00 | POKLIČI ME PO SVOJEM IMENU
Drama / film po romanu Andréja Acimana se vrača v opojno in obsijano osrčje obmorske Italije s tenkočutno zgodbo o odrasčanju ter zgodbo o prvi ljubezni.

3. januar, sobota
KD Franca Bernika
10.00 | DINOZAVRI?
Sobotna otroška matineja / za IZVEN

Po slikanici Lile Prap / Igrano-lutkovna predstava / gledališče Labirint / 40' / 3+ / raziskovalki Vesna in žimo odlični, žimo svetlo, disonantno, izjelo

11. februar, nedelja

Mestni kino Domžale
16.00 | LISIČKA IN OSTALE PRAVLJICE
Kratki anim. filmi z ustvarjalnimi delavnicami / 40' / izbor kratkih anim. filmov s festivala Animateka, ki jih pospremimo še z ustvarjalnimi delavnicami.

17.30 | POKLIČI ME PO SVOJEM IMENU
Glej opis pod 2. februar.

20.00 | TRUJE PLAKATI PRED MESTOM
Glej opis pod 8. februar.

Menačenkova domačija
18.00 | JASMINA VIDMAR: PRELUDIJ K MELANHOLIJI
Odprije fotografske razstave / kulturni program: Peter Andrej, kantavtor / postavitve: Jasmina Vidmar, Roman Kos / pokrovitelji odprja: Vinska klet Vidmar Domžale / razstava bo odprta do 27. 2. / vstop prost.

Center za mlade Domžale
17.00 | NADALJEVALNI TEČAJ FRANCOŠČINE
Tečaj francoskega jezika za mlade med 15. in 30. letom starosti / vodi diplomirana profesorica francoskega jezika in književnosti Tanja Manigoda Stanojevič / prijave na 040 255 568.

Knjižnica Domžale
19.00 | DOMINIK VAKE: POMEN PREHRANE IN GIBANJA PO TRADICIONALNI KITAJSKI MEDICINI
Dan za zdravje, šport in rekreacijo / predava: Dominik Vake / vstop prost / org.: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet, Knjižnica Domžale.

13. februar, torek
Center za mlade Domžale
16.00 | TEHNIKE UČENJA
Glej opis pod 5. februar.

18.00 | MASAŽNA SVEČKA ZA VALENTINOVO
Delavnica naravne kozmetike za mlade med 15. in 30. letom starosti / brezplačno / vodi Anja Vrhovc, dipl. kozmetologinja / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Knjižnica Domžale
19.00 | DOMINIK VAKE: POMEN PREHRANE IN GIBANJA PO TRADICIONALNI KITAJSKI MEDICINI
Dan za zdravje, šport in rekreacijo / predava: Dominik Vake / vstop prost / org.: Medgeneracijsko društvo Jesenski cvet, Knjižnica Domžale.

13. februar, torek
Center za mlade Domžale
14.30 | USTVARJALNE DELAVNICE
Delavnice za mlade med 8. in 12. letom starosti / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | USTVARJALNE DELAVNICE
Delavnice za mlade med 13. in 30. letom starosti / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | ZAVEŠČANJE POMEMBNIH VARNOSTNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Knjižnica Domžale

17.00 | ZAPLEŠIMO V PRAVLJICO
Pravljica in ples / za otroke od 4. do 6. leta starosti / prijave na oddelku za otroke in mladino / org.: PŠ Miki, Knjižnica Domžale.

Blunout
20.30 | VEČER ELVISA PRESLEYA
Večer, posvečen enemu največjih glasbenikov.

17. februar, sobota

Galerija na potepu
10.00 | MARIJ PREGELJ IN IVAN MEŠTROVIČ
Zanimiv sprehod v Moderno galerijo in Galerijo Cankarjevega doma v Ljubljani / zbor pred Moderno galerijo / vstopnini: Moderna galerija 3 evre in Galerija Cankarjev dom 4 evre / po razstavah vas bo popeljal strokovni vodja Galerije Domžale Iurij Smole / zaželeno prijave v KDFB do 14. 2. / sporočite, če potrebujete prevoz, ker se lahko medsebojno povežemo.

KD Franca Bernika
12.00 | PO SLAMNIKARSKI POTI
Voden ogled po tematski poti v centru Domžal (Mednarodni dan turističnih vodnikov) / zbor v Slamnikarskem muzeju / 1,5 ure / vstopnina: 1 € / obvezne prijave do 19. 2. na 01 722 50 50.

Blunout
20.30 | TADEJ TOŠ STAND UP
Večer, poln smeha.

22. februar, četrtek
Mestni kino Domžale
8.00 | POČITNIŠKA STOP MOTION DELAVNICA
Glej opis pod 19. februar.

10.00 | MEDVEDEK PADDINGTON 2 + POČITNIŠKA DELAVNICA
Družinska komedija / 103' / sinhronizirano, 6+ / Paddington se s prijatelji podaja na pustolovščino, v kateri bo obilo okusne pomarančne marmelade.

18.00 | JAZ, TONYA
Biog. športna drama / zgodba o ameriški drsalci Tonyji Harding, trikratni olimpijki, ki je kariero končala zaradi domnevnega napada na rivalko Nancy Kerrigan.

20.15 | BREZ LJUBEZNI
Drama / ženja in Boris prestajata težko ločitev, polno zamer, frustracij, obožev in očitkov / nagrada žirije v Cannesu in nominacija za zlati globus za najboljši tujejezični film.

Center za mlade Domžale
9.00-15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Glej opis pod 19. februar.

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 19. februar.

17.00 | PRAVLJIČNE URICE
Glej opis pod 1. februar.

19.00 | PLETEMO SPOMINE ... Z BLAŽEM
Stalna razstava o kmečko-obrtniški družini Ahčin in stalna kmečko-obrtniška razstava Ahčin

18.00 | TRIJE PLAKATI PRED MESTOM

Glej opis pod 8. februar.

20.15 | LADY BIRD
Glej opis pod 16. februar.

Center za mlade Domžale
9.00-15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Glej opis pod 19. februar.

18.00 | ZAČETNI TEČAJ ŠPANSČINE
Glej opis pod 7. februar.

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 19. februar.

19.00 | KULTURNO DRUŠTVO JOŽE GOSTIČ HOMEC
Kulturna društva se predstavijo / vstop prost / org.: JSKD Domžale, Knjižnica Domžale.

Slamnikarski muzej
12.00 | PO SLAMNIKARSKI POTI
Voden ogled po tematski poti v centru Domžal (Mednarodni dan turističnih vodnikov) / zbor v Slamnikarskem muzeju / 1,5 ure / vstopnina: 1 € / obvezne prijave do 19. 2. na 01 722 50 50.

Blunout
20.30 | TADEJ TOŠ STAND UP
Večer, poln smeha.

22. februar, četrtek
Mestni kino Domžale
8.00 | POČITNIŠKA STOP MOTION DELAVNICA
Glej opis pod 19. februar.

10.00 | MEDVEDEK PADDINGTON 2 + POČITNIŠKA DELAVNICA
Družinska komedija / 103' / sinhronizirano, 6+ / Paddington se s prijatelji podaja na pustolovščino, v kateri bo obilo okusne pomarančne marmelade.

18.00 | JAZ, TONYA
Biog. športna drama / zgodba o ameriški drsalci Tonyji Harding, trikratni olimpijki, ki je kariero končala zaradi domnevnega napada na rivalko Nancy Kerrigan.

20.15 | BREZ LJUBEZNI
Drama / ženja in Boris prestajata težko ločitev, polno zamer, frustracij, obožev in očitkov / nagrada žirije v Cannesu in nominacija za zlati globus za najboljši tujejezični film.

Center za mlade Domžale
9.00-15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Glej opis pod 19. februar.

Knjižnica Domžale
10.00-12.00 | ODKLOPI SE!
Glej opis pod 19. februar.

17.00 | PRAVLJIČNE URICE
Glej opis pod 1. februar.

19.00 | PLETEMO SPOMINE ... Z BLAŽEM
Stalna razstava o kmečko-obrtniški družini Ahčin in stalna kmečko-obrtniška razstava Ahčin

27. februar, torek

Knjižnica Domžale
9.30 | IGRALNE URICE
Glej opis pod 6. februar.

16.00 | ROČNA DELA: KVAČKANJE
Delav. ročnih del / vodi: Valbone Bajrami / vstop prost / org.: Valbone Bajrami, Knjižnica Domžale.

19.00 | METKA LAMPRET: KAM BI DALA TAKLE DAN
Literarna kavarna / vstop prost / org.: Blanka Mam, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale
17.00 | NADALJEVALNI TEČAJ FRANCOŠČINE
Glej opis pod 6. februar.

KD Franca Bernika
20.00 | PETER QUILTER: GLORIOUS!
Abonma glasbeno scenski PRVI in IZVEN

Glasbena komedija / Drama in Opera SNG Maribor / resnična zgodba o Florence Foster Jenkins, ki je sanjala, da bi postala operna pevka.

28. februar, sreda

Knjižnica Domžale
10.00 | ZDRUŽJEMO GENERACIJE OB BRANJU
Predstavitve knjig / gostja: Tilka Jamnik / prireditelj v sklopu festivala Bralnice pod slamnikom / vstop prost / org.: MIS založba, Knjižnica Domžale.

Center za mlade Domžale
18.00 | USTVARJALNE DELAVNICE
Glej opis pod 7. februar.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | PREDAVANJE POMEMBNIH NAVEDIL
Predavanje vodil Lidije Bašič Jančar. Šola za družino - Študijsko raziskovalni center za družino / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

V ziva okurjela čisto pravo umnozaviskro jalce – ampak kaj naj z njim?

Kulturni dom na Močilniku Dob

19.30 | BELANSKI IMPRESARIJ
Komedija italijanskega komediografa v novi preoblebi / gostuje gledališče Belansko Kulturnega društva Bohinjska Bela / info in rezervacije: 040 420 610.

Mestni kino Domžale

16.00 | BIKEC FERDINAND
Animirana komična pustolovščina / sinhronizirano, 6+ / 108' / zgodba o biku Ferdinandu, ki je najraje posedal pod drevesom in duhal cvetlice.

18.00 | ZAMOLČANI DOKUMENTI

Biografska zgodovinska drama / Steven Spielberg s filmom o novinarjih ki so leta 1971 odkrili in kljub pritiskom objavili resnico o vietnamski vojni.

20.15 | VES DENAR SVETA

Zgodovinska drama, kriminalka / zgodba o ugrabitvi Johna Paula Gettyja III in obupanem poskusu njegove mame, da bi njegovega dedka, milijarderja, prepričala, naj plača odkupnino.

Blunout

21.00 | MARINA MARTENSSON
Angelski glas in odlični teksti, zato je uživanje na njenih koncertih najmanj dvojni.

4. februar, nedelja

KD Franca Bernika

10.00 | DIČI, DIČI!

V okviru Festivala Bobri na potepu

Lutkovna predstava za družine / 40' / primerno za 2+ / v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine / Lutkovna Fru-fru / vstop z brezplačnimi vstopnicami.

Mestni kino Domžale

16.00 | PALČKI POMAGALČKI

Anim. druž. komična pust. / 89' / sinhronizirano, 6+ / delčka Chloe se preseli v novo hišo, v kateri je polno vrtnih palčkov, ki jo varujejo pred zlobneži.

17.45 | NAJTEMNEJŠA URA

Biografska zg. drama / resnična zgodba z začetka 2. sv. vojne, ko se novi predsednik britanske vlade Winston Churchill zoperstavi mirovnim pogajanjem.

20.00 | POKLIČI ME PO SVOJEM IMENU

Glej opis pod 2. februar.

5. februar, ponedeljek

Center za mlade Domžale

16.00 | TEHNIKE UČENJA

Delavnice o tehnikah učenja za učence od 6. do 9. razreda / brezplačno / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

18.00 | FOTO DELAVNICE

Delavnice za mlade med 15. in 30. letom starosti / prijave na info@czm-domzale.si ali 040 255 568.

Mestni kino Domžale

18.00 | LUNAPARK

Glej opis pod 2. februar.

20.00 | VES DENAR SVETA

Glej opis pod 3. februar.

Blunout

21.00 | JAMSESSION

Dr. Vaso in D plebeks s prijatelji / preigravanje svetovnih in domačih uspešnic.

6. februar, torek

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE

Za predšolske otroke od 2. leta dalje ter stariše, skrbnike, dedke in babice / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Knjižnica Domžale.

19.00 | TADEJ GOLOB: GORE NISO LE BESEDA
Gorniški večer / gost: Tadej Golob / vstop prost / org.: Planinsko društvo Domžale, Borut Petšolja, Knjižnica Domžale.

14. februar, sreda

KD Franca Bernika

10.00 | SVETLANA MAKAROVIČ: ŠKRAT KUZMA DOBI NAGRADO
Abonma OTROŠKI in IZVEN
Glej opis pod 13. februar.

Center za mlade Domžale

14.30 | USTVARJALNE DELAVNICE

Glej opis pod 7. februar.

18.00 | USTVARJALNE DELAVNICE

Glej opis pod 7. februar.

18.00 | IZAČETNI TEČAJ ŠPANŠČINE
Glej opis pod 7. februar.

Knjižnica Domžale

17.00 | NEUSTRAŠNA PIKA

Pikina Čajanka / za otroke od 5. leta dalje / prijava na oddelku za otroke in mladino / org.: Lidija Smerkolj Turšič, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

20.00 | KDO SEM ...?

Abonma koncertni MODRI in IZVEN
Program: Weber, Misson, Mauko, Firšt / nastopajo: abonmajski ansambel in Mate Bekavac / koncertni večer glasbenih novitet, združenih z deli, ki raziskujejo naše identitete.

Blunout

21.00 | ALENKA GODEC IN MIRAN JUVAN
Priznana izvajalka in pianist.

15. februar, četrtek

Knjižnica Domžale

17.00 | PRAVLJIČNE URICE

Glej opis pod 1. februar.

18.00 | SILVA RAKELA: DEMENCA NA VIŠKU USTVARJALNOSTI
Alzheimer cafe / pogovori o demenci / gostja: Silva Rakela / vstop prost / org.: Cveta Zalokar, Dom upokojencev Domžale, Knjižnica Domžale, Društvo Spominčica, podružnica Domžale.

Mestni kino Domžale

17.45 | 150 MILIGRAMOV

Drama / prepričljiva drama o pogumni žrnigački, ki je razkritja škodljive učinke zdravil na zdravje ljudi, posneta po resnični zgodbi iz knjige Mediator 150 mg Irene Frachon.

20.15 | DEMOKRACIJA

Dokumentarni film + pogovor / pogled v zakulisje evropskega zakonodajnega postopka: od prvega osnutka prek rekordnih predlaganih sprememb vse do novega zakona o varstvu podatkov.

Center za mlade Domžale

19.00 | LIKOVNA RAZSTAVA: RAZSTAVA NA RUMENI STENI

Odprtje likovne razstave Razstava na rumeni steni / razstavlja: Maja Maselj, dipl. oblikovalka vizualnih komunikacij.

Blunout

20.30 | MARKO HATLAK S KAPOBANDO,

GOST VLATKO STEFANOVSKI

Prekaljeni v Terrafolku, uveljavljeni solisti, glasbeniki prinesejo na oder najboljše od balkanskega temperamenta, ciganskih, irskih ljudskih pesmi in klasike.

16. februar, petek

Mestni kino Domžale

16.00 | LADY BIRD

Komična drama / režijski prvenec igralke Greta Gerwig prinaša očarljivo oseben pogled na turbulenten odnos med materjo in najstniško hčerko.

20.00 | O TELESU IN DUŠI

Romantična drama / Endre in Maria svojo ljubezen iz sanj skušata prenesti v pravo življenje, a ugotovita, da je to težje, kot se zdi / Zlat medved, Berlinale 2017.

V živalski vrt se je prikradel Smetiščni škrat, ki smeti vsenaokrog, zato bomo ob smehu in glasbi resili naravo od onesenazevanja / gostuje Gledališče KU-KUC Lendava / inf. in rezervacije: 041 420 610.

19. februar, ponedeljek

Mestni kino Domžale

8.00 | POČITNIŠKA STOP MOTION DELAVNICA

Ustvarjanje kratkega animiranega filma, gledanje risank in učenje o tehnikah animiranja / število omejeno / najmanjša starost 10 let / cena 4-dnevne delavnice: 30 evrov, vključena tudi malica in kosilo / več informacij 01 722 50 50.

10.00 | PALČKI POMAGALČKI + POČITNIŠKA DELAVNICA

Glej opis pod 4. februar.

18.00 | O TELESU IN DUŠI
Glej opis pod 16. februar.

20.15 | POKLIČI ME PO SVOJEM IMENU

Glej opis pod 2. februar.

Center za mlade Domžale

9.00–15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Druženje s sovrstniki, kreativne delavnice in še mnogo več / za otroke od 6. leta dalje.

18.00 | FOTO DELAVNICE

Glej opis pod 5. februar.

Knjižnica Domžale

10.00–12.00 | ODKLOPI SEI
Druženje ob družabnih igrah / za osnovnošolce / vstop prost / org.: Knjižnica Domžale.

18.00 | ADI SMOLAR: PISATELJ ZARADI MORSKEGA PRAŠIČKA

Srečanja z ustvarjalci / pogovor bo vodila Cveta Zalokar / vstop prost / org.: Cveta Zalokar, Knjižnica Domžale.

Blunout

20.30 | JAMSESSION

Dr. Vaso in D plebeks s prijatelji / ponedeljkovo preigravanje svetovnih in domačih uspešnic.

20. februar, torek

Mestni kino Domžale

8.00 | POČITNIŠKA STOP MOTION DELAVNICA
Glej opis pod 19. februar.

10.00 | MARTIN KRPAN IN DRUGI JUNAKI + DELAVNICA
Glej opis pod 8. februar.

Center za mlade Domžale

9.00–15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Glej opis pod 19. februar.

Knjižnica Domžale

9.30 | IGRALNE URICE

Glej opis pod 6. februar.

19.00 | DR. AMBROŽ KVARTIČ: PA SE JE TO RES ZGODILO? SODOBNE PRIPOVEDKE V SLOVENIJI

Predstavitve knjige / vstop prost / org.: Ambrož Kvartič, Knjižnica Domžale.

KD Franca Bernika

20.00 | CHRISTINA CLEMENTE: DRUŽINSKI PARLAMENT
Abonma gledališka RDEČI in IZVEN

Mestno gledališče ljubljansko / tragikomedija, ki se konča točno tako, kot se pravkar končuje zgodba slovenskega plemena in njegovih družin.

21. februar, sreda

Mestni kino Domžale

8.00 | POČITNIŠKA STOP MOTION DELAVNICA
Glej opis pod 19. februar.

10.00 | BIKEC FERDINAND + POČITNIŠKA DELAVNICA
Glej opis pod 3. februar.

KRIZNARJEM

Še pomnite, Domžalci? / gost: Blaž Križnar / pogovor vodi: Andreja Čokl / vstop prost / org.: TIC Domžale, Andreja Čokl, Knjižnica Domžale.

23. februar, petek

Mestni kino Domžale

10.00 | LISIČKA IN DRUGE PRAVLJICE + POČITNIŠKA DELAVNICA

Kratki anim. filmi z ustvarjalnimi delavnicami / 40' omejeno / najmanjša starost 10 let / cena 4-dnevne delavnice: 30 evrov, vključena tudi malica in kosilo / več informacij 01 722 50 50.

17.30 | ČRNI PANTER

Glej opis pod 17. februar.

20.00 | FANTOMSKA NIT

Drama / režiser Paul Thomas Anderson in oskarjevec Daniel Day-Lewis, ki s filmom zaključuje svojo igralsko kariero, naslikata razkošen portret umetnika in ženske, zaradi katerih se vrti njegov svet.

Center za mlade Domžale

9.00–15.00 | VESELE ZIMSKE POČITNICE
Glej opis pod 19. februar.

Knjižnica Domžale

10.00 | ZIMA, ZIMA BELA

Ustvarjalna delavnica / za otroke od 6. do 15. leta starosti / delavnico vodi: Nives Podmiljšak / prijave na oddelku za otroke in mladino.

16.00–18.30 | DVORANA IGRAČ

Predstavitve knjižnične igrateke / za otroke od 3. leta dalje / prisotnost staršev ali skrbnikov / vstop prost.

Blunout

20.30 | SKUPINA FUNKTASY

Band, ki se je podal v vode funka, jazza, bluesa, soula.

24. februar, sobota

Mestni kino Domžale

10.00 | PALČKI POMAGALČKI

Glej opis pod 4. februar.

18.00 | PETDESET ODTENKOV SVOBODE
Glej opis pod 9. februar.

20.00 | JAZ, TONYA

Glej opis pod 22. februar.

Oklo nad lhanom

11.00 | SPOMINSKA SLOVESNOST NA OKLEM
Združenje borcev za vrednote NOB Občine Domžale in krajevna organizacija združenja borcev lhan padlim borcev kamniško-zasavskega odreda na Oklem nad lhanom.

25. februar, nedelja

Mestni kino Domžale

16.00 | FANT Z OBLAKI

Glej opis pod 8. februar.

17.30 | FANTOMSKA NIT
Glej opis pod 23. februar.

20.00 | BREZ LJUBEZNI

Glej opis pod 22. februar.

26. februar, ponedeljek

Center za mlade Domžale

16.00 | TEHNIKE UČENJA
Glej opis pod 5. februar.

Mestni kino Domžale

18.00 | LADY BIRD

Glej opis pod 16. februar.

20.00 | O TELESU IN DUŠI
Glej opis pod 16. februar.

Blunout

21.00 | JAMSESSION
Dr. Vaso in D plebeks s prijatelji / ponedeljkovo preigravanje svetovnih in domačih uspešnic.

in starna kipaška postavitev Franeta Ancula

JASMINA VIDMAR: PRELUDIJ K

MELANHOLIJ

Biografska razstava bo odprta od 6. do 27. februarja.

Slamnikarski muzej

Stalna razstava

Galerija Domžale

JURIJ SMOLE: PROŠNJE IN MOLITVE
Razstava je na ogled še do 8. februarja.

Knjižnica Domžale

ČLANI DRUŠTVA ROKODELSKI CENTER MORAVCE: ZGODBE MORAVSKIH ROK
Razstava fotografij in izdelkov je na ogled še do 3. februarja.

IZAR LUNAČEK: ZVERISBICE
Razstava ilustracij in stripov bo na ogled od 5. do 24. februarja.

UČENCI OŠ RODICA IN ČLANI UNIVERZE ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE LIPA DOMŽALE IN SUTŽO LJUBLJANA: SKODE-LICA KAVE IN MAME V OTROŠKIH OČEH
Razstava slik in keramik bo na ogled od 26. februarja do 17. marca.

VRTEC URŠA: MALI INSTRUMENTI IZ NARAVNIH IN ODPADNIH MATERIALOV
Razstava izdelkov bo na ogled še do 11. februarja.

KNJIŽNICA DOMŽALE: ČUSTVA
Razstava barv našega ranljivega jaza v slikaniških izdajah bo na ogled od 12. februarja do 1. marca.

BRALNICE V GALERIJ: ZALOŽBA MIŠ
Razstava slik likovnega in literarnega natečaja Bralnice pod Slamnikom, na ogled do 16. februarja.

IGOR KUŽNIK IN VOJKA SUŠNIK: IGOR KOVOŠTVO SKOZI ČAS
Pregledna razstava bo na ogled od 19. februarja do 19. marca.

Tečaji, natečaji

COBISS – VIRTUALNA KNJIŽNICA SLOVENIJE
Brezplačno izobraževanje za otroke in mlade vsako sredo med 12. in 14. uro. Prijave: 01 724 12 04.

PREDSTAVITEV APLIKACIJ

V Knjižnici Domžale vam lahko pokažemo delovanje aplikacij mCobiss, DomLib, Biblos ipd. Prijave in rezervacije terminov: vojka.susnik@dom.sik.si ali petra.strajnar@dom.sik.si.

RAČUNALNIŠKI TEČAJ ZA ZAČETNIKE
Brezplačen računalniški tečaj za začetnike (osnovna uporaba računalnika in interneta), lepo vabljeno predvsem seniorji. Obvezne prijave na tel. št. 01 724 12 04.

NADALJEVALNI RAČUNALNIŠKI TEČAJ
Tečaj, namenjen vsem članom knjižnice, ki so se že udeležili računalniškega tečaja za začetnike. Obvezne prijave na helena.prelc@dom.sik.si.

VARNI NA INTERNETU IN UPORABA E-NAPRAV
Predavanje o varnosti na internetu. Izobraževanje bo organizirano, ko bodo zapolnjena mesta. Obvezne prijave na tel. št. 01 724 12 04.

PRVA RAČUNALNIŠKA POMOČ
Vsak drugi petek v mesecu med 12. in 14. uro vam nudimo brezplačno pomoč pri uporabi računalnika, osvojite pa lahko tudi osnove drugih vseh informacijske tehnologije (katalog COBISS in Moja knjižnica). Prijave na tel. št. 01 724 12 04.

Koledar dogodkov

Zbira in ureja: **Matija Kralj**

Fotografije: **promocijsko gradivo**
Koledar kulturnih prireditvev izhaja v glasilu Slamnik. Za točnost informacij odgovarja prijavitelj dogodka. Uredništvo ne odgovarja za spremembe programov in si pridržuje pravico do krajšanja prispelih informacij. Informacije o dogodkih v

marcu 2018 pošljite do **15. februarja** na naslov: **koledar@kd-domzale.si**.

KULTURA

KOLUMNA • ODTIS ČLOVEČNOSTI

LENART ZAJC

TRDNJAVE LAŽI

Resnična sprevrženost pošasti je v dejstvu, da si sami sebe zamišljajo kot žrtev.

Predstavljajmo si družino: brata in dve sestri, ki živijo skupaj. Vsi trije so že v letih, skupaj živijo kot družina. On je sodnik, ena od sester intelektualka, priklenjena na invalidski voziček, druga sestra pa skrbi za prva dva. On ima poleg sodniške tudi aktivno civilno družbeno vlogo: bori se za ohranjanje čistega okolja, za kar zastavlja tudi svoj sodniški ugled. So odrasli ljudje z visokim družbenim ugledom in temu primernim vplivom na svojo okolico. Se pravi, na prvi pogled bi lahko rekli, da so zgledni ljudje, ki bi si jih želeli imeti za sosede. Pa vendarle imajo svojo posebnost: vsako leto skrivaj praznujejo rojstni dan enega najvišjih voditeljev mračne totalitarne družbe, ki jo je na srečo pogoltnila zgodovina. Na ta dan se razpelo, ki običajno krasno steno nad kuhinjsko mizo, umakne, nadomesti ga fotografija omenjenega krvnika. Ugledni sodnik se preobleče v službeno uniformo, ki jo je nosil v času režima, sestra skrbnica v strog kostim, invalidno sestro, nasprotnico minulega totalitarizma v tem internem vsakoletnem praznovanju doleti vloga zatirane žrtve, ki s svojim ugovarjanjem moti bratov in sestrin hvalospjev, ki je obenem opravičilo minule, poražene krutosti.

No, da ne bo pomote, pišem o gledališki igri Thomasa Bernharda Pred upokojitvijo, ki smo si jo v odlični uprizoritvi Prešernovega gledališča Kranj lahko pred nedavnim ogledali tudi v Domžalah v Kulturnem domu Franca Bernika. Ta, ki nadomesti razpelo v njegovi igri, ni nihče drug kot Heinrich Himmler, in naš sodnik si oblači svojo uniformo še iz časa, ko je bil namestnik poveljnika koncentracijskega taborišča. Slednje je dejstvo, ob katerem ugledni sodnik, živec s svojima sestrama, postane le privid, kulisa, ki skriva pošast. Resnična sprevrženost pošasti je v dejstvu, da si sami sebe zamišljajo kot žrtev. Ni greh v pobitih milijonih nedolžnih ljudi, ni greh v preganjanju Židov, vse to je bilo storjeno za Nemčijo, krivda leži na Američanih, ki so bombardirali uboge Nemce in mimogrede spravili sestro protinacistko na invalidski voziček. Krivda je v demokraciji, ki ni sposobna vzpostaviti reda in discipline in krivda je v samih žrtvah, ker so si s svojo eksistenco priklicale nadse gnev nemškega ljudstva. Sprevrženost je v nesposobnosti in lastni šibkosti prevzeti odgovornost za lastno ravnanje. No, v Bernhardovi zgodbi dejanja preteklosti vendarle dohitijo begunce v trenutku upokojitve sodnika in posledično nezmožnostjo bega pred samim seboj in tiščanja glave v lastno delo. Soočenje je tako silovito, da mu odpove srce. Takšno zavračanje krivde in sprevračanje resničnosti, kot ga je odlično orisal Bernhard, sem sam spoznal v živo ob svojem delu z zaporniki. Namreč, veliko jih je med njimi, ki so sveto prepričani o lastni nedolžnosti, o nesorazmernosti kazni, ki jih je doletela zaradi nesposobnosti odvetnika, politične volje sodnika ali česar koli že. Zapor je kraj, kjer lahko slišiš tisoč in eno pripoved o nedolžnosti in krivici. Naivno bi bilo misliti, da zaporniki to pač počnejo, ker upajo, da jih bodo oprostili krivde, če bodo le dovolj dolgo gonili svojo. Ne, gre za nemoč ubežati lastnim grdim dejanjem. Dejanjem, pred katerimi si posameznik iz laži, manipulacij in sprevračanja resnice zgradi trdnjavo lastne resničnosti, v katero se zaklene, da ga pošasti, ki jih je ustvaril, ne bi dohitele. Večje, ko so pošasti, tr-

dnejša mora biti trdnjava. Za Bernhardovega sodnika je najboljša trdnjava prav pravosodje samo. Samo znotraj slednjega je lahko deloval striktno v skladu z zakoni in pravičnostjo, in najostreje obsodil zavržnega morilca, hkrati pa mu je ravno skladnost nje-

“Zapor je kraj, kjer lahko slišiš tisoč in eno pripoved o nedolžnosti in krivici. Naivno bi bilo misliti, da zaporniki to pač počnejo, ker upajo, da jih bodo oprostili krivde, če bodo le dovolj dolgo gonili svojo. Ne, gre za nemoč ubežati lastnim grdim dejanjem. Dejanjem, pred katerimi si posameznik iz laži, manipulacij in sprevračanja resnice zgradi trdnjavo lastne resničnosti, v katero se zaklene, da ga pošasti, ki jih je ustvaril, ne bi dohitele.

govega ravnanja z obstoječimi zakoni omogočala legitimizacijo lastnega sodelovanja pri umorih tisočev. Pač, njegovo ravnanje je bilo za razliko od ravnanja običajnega morilca skladno z zakoni, in namenjeno preživetju zatiranih Nemcev. Torej po črki zakona zakonito vsaj toliko, kot je zakonito njegovo sodniško delovanje. Izgovor, ki izpuhti v trenutku, ko se zave, da se bo moral od sodniške službe posloviti in se sooči z dejstvom, ki ga globoko v sebi pozna ves čas: kar je počel, je bila svinjarija. Verjetno je že tako, da so lahko človeška dejanja takšna, da se človek zaradi njih ne more spraviti sam s seboj in vedno znova zanje išče opravičilo, ki je praviloma v drugih. Tragična zgodba, ki pa je nam Slovencem dobro znana skozi bolj ali manj neuspešne poizkuse sprave samih s seboj za dejanja, storjena pred več kot sedemdesetimi leti. Torej za dejanja, ki so bila storjena, še preden je bila večina aktivnih državljanov Slovenije sploh rojena. Se pravi, za nekaj, kar ni bilo storjeno nam, in kar mi nismo storili drugim, za nekaj, kar nam veliki večini niti ne leži na duši, pa vendar je v glavah nekaterih še vedno nepremostljiva ovira, da bi lahko segli do drugih. Pustimo ob strani, da ta čustva razplamteva predvsem politika, ki se je nesposobna soočati z resničnimi problemi, in raje odvraca pozornost na nekaj, kar je že davno mimo. Bistveno je, da nekateri med nami tej isti nesposobni politiki to dopuščajo predvsem zato, ker se niso sposobni sprijazniti z napačnimi odločitvami lastnih prednikov, kot se pred njimi s svojimi napakami niso bili sposobni spraviti slednji. Počasi bi bil čas, da si vsak, ki ga zaradi kakršnega koli še kar bremeni ta preteklost in noče, da ga ta ista preteklost dohiti, kot je dohitela Bernhardovega sodnika, pogleda v ogledalo. Potem naj si še enkrat ogleda letnico svojega rojstva. Šele za tem pa naj si prizna napake, ki so jih storili tisti, ki jih goreče zagovarja, zleze iz trdnjave laži, izgovorov in sprevrženih resnic, ter si reče: »Gremo naprej!« □

Letni časi

Tretji koncert 20. jubilejne sezone koncertnega, modrega abonmaja KD

Tudi tale, 3. koncert letošnje jubilejne 20. sezone koncertnega-modrega abonmaja KD je bil naravnan programsko. Kako tudi ne, saj je umeetniški vodja Mate Bekavac zanj izhajal iz glasbe, ki so jo v ta bogat opus prispevali skladatelji, ki jih bolj ali ne poznamo prav po Letnih časih: Antonio Vivaldi, Astor Piazzolla, Peter Iljič Čajkovski in še standardi v obdelavi oziroma priredbah našega Jake Puciharja. Vmes pa v neke vrste obratnem kronološkem redu ali dramaturgiji koncerta: Jesen-Poletje-Pomlad-Zima še vrsta presenečenj, dodatkov, priredb, novih, tudi slovenskih skladb na to in analogno tematiko.

Spet se je na veliki oder Tomčeve dvorane KD (15. januarja 2018) vrnil 21-članski godalni Abonmajski ansambel s po šest prvih in drugih violin, štiri viole, štiri violončela, dva kontrabasa in tolkala z M. Bekavcem v vlogi solista: klarinet, duduk in piščal ter dirigenta pa še pevska solista, mezzosopranistka Nuška Drašček in tenorist Aco Biščević ter Jošt Lampret jazz trio (Jake Pucihar/klavir, Jože Bogolin/bobni in Jošt Lampret/kontrabas). Koncertna mojstrica je bila violinistka Božena Angelov (tudi z nekaj soli), vmes pa še cela vrsta odličnih (mladih) godalcev; mdr. npr. s soli vodje violončelov Urbanom Marinkom idr. Čeprav je bila

tole še ena več kot odlično ocenjena glasbena predstava, pa smo tu pa tam le slišali kakšne intonančne odstopa, vmes pa številna presenečanja; verjetno sploh ne bo mogoče navesti vseh, zagotovo pa so skladateljski prispevki in igra (jazzovskega) pianista J. Puciharja in kar dvoje (novitet v priredbi z godali) Andreja Missona in Matije Krečiča in ena Slavka Šuklarja ter seveda odlične vloge vseh treh solistov. Odrska novost je bila tudi ta, da je prenekatera skladba pa najsi je šlo za t. i. klasično ali jazzovsko, prehajala ena v drugo. Nemaokrat pa so se solisti z godali spojili kar z jazzovskim triom. To so novosti, ki jih seveda ne bi bilo, če ne bi imeli eni in drugi izjemno zvezo prav z M. Bekavcem, ki že dolgo velja tako za odličnega (klasičnega) klarinetista kot tudi za izvrstnega improvizatorja. Vse tole pa jim je omogočilo tudi uvrstitev skladb, ki so jih napisali ali/in priredili P. I. Čajkovski, Toru Takemitsu, M. Krečič, K. Weill, S. Šuklar, B. Martino, A. Piazzolla, A. Misson, V. Duke, A. Vivaldi, J. Pucihar in B. Manilow. Noben bolj ali manj vreden, nobena zvrst posebej izstopajoča ali zaostajajoča, muzika z muziko ob rami. Prav neke vrste šok pa je bila zagotovo Puciharjeva priredba slovitega Vivaldijevega Koncerta za violino, godala in continuo v f-molu, op. VIII, št. 4 - Zima iz slovite-

ga skladateljevega ciklusa, tetralogije Štirje letni časi: violina je bila zamenjana s solističnim klarinetom, godala z (bassom) continuo pa skupni v soigri godal in jazzovskega tria. To je bil več kot happening (= pripetljaj, dogodek), nekaj, česar sploh še nismo slišali; ne le v KD, ampak še marsikje drugod ne! Vsa tista drobna (Vivaldijeva) notografija je bila skrajno podrejena že omenjenemu programu, programu Zime: mrz, ki ga slišimo v instrumentaciji kot šklepetanje z zobmi, ter onomatopoetske odseve nevarne hoje po ledu. Vsa omenjena stvar je bila tako zaradi spoštovanja izvirnika kot tudi zaradi (kompozicijskih) prijemov našega skladatelja (J. Puciharja) in vseh izvajalcev po vrsti – z našim klarinetistom M. Bekavcem na čelu, mnogo več kot pa formalna programska uvrstitev, bila je moderna, sodobna in estetsko sprejemljiva muzika v celoti: ustvarjalno in poustvarjalno.

Še en koncert v omenjeni seriji, še ena prireditev KD, ki daleč štrlijo iz našega povprečja iz naše umeetniške sivine; iz sivine je marsikdaj v vseh teh strašnih in (ne)kulturnih časih komaj še zaznavna, komaj še (ne) vredna marsičesa drugega, kar se sicer po vseh normah in nomenklaturah še prišteva med umetnost

DR. FRANC KRIŽNAR

Kako nastane pri Mavrici fotografska razstava o mlinih

Fotografska razstava je temeljna dejavnost društva, kot je Foto, kino in video klub Mavrica Radomlje.

FOTO, KINO IN VIDEO KLUB MAVRICA RADOMLJE Z njo se društvo predstavi in obogati krajevni vsakdan ter povabi sokrajane, da se družijo in povezujejo. »Fotografske razstave Mavrica prireja na lastno pobudo ali pobudo domžalske izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti,« pravi Janez Kosmač, predsednik društva iz Radomelj. »Leto 2017 je bilo bogato, saj smo postavili razstave v Radomljah in Domžalah. Najprej se rodi zamisel za prepričljiv in vabljev naslov. Potem se odločimo za društveno, meddruštveno ali mednarodno razstavo ter o (ne) tekmovalnem značaju. Nato pošljemo razpis; zdaj samo še elektronsko. Imenujemo komisijo, ki pregleda prispele fotografije, jih izbere in nagradi. Potem fotografije uokvirimo in obesimo v razstavišču. Za otvoritveni dan pošljemo vabila in pripravimo kulturni program. Po nekaj tednih razstavo pospravimo in slike arhiviramo.«

V žiriji razstave Vrtijo se mlinska kolesa je bila profesorica Dušica Kunaver. V oceno dokumentarne razstave, ki je oris krajev, dogodkov in običajev ob Kamniški Bistrici, je zapisala: »Mavrica bo kmalu slavila 50-letnico svojega obstoja in predsednikovanja Janeza Kosmača. V tem času je klub ustvaril množico filmov in fotografij. Kaj delo tega kluba pomeni za ohranjanje dediščine, bodo (o)cenili šele zanamci. Na ustvarjalni poti - Rešiti, kar se rešiti da - je klub za vsebi no razstave izbral mlino. Motive starih, zapuščenih, osamljenih mlinov; razpadla, strohnela mlinska kolesa in obraščene mlinske kamne, ki jih je že davno ustavljal čas, so našli ob rekah, potokih, odmaknjenih grapah. Čas jih je prehitel, ostali so kot neme priče neverjetne sposobnosti nepismenih dedov, ki so ustvarjali neverjetne tehnične stvaritve, zapletene mehanizme, ki jih z vso iskrenostjo občudujemo.

Mlinarstvo je ena najstarejših obrti. Opisi mlinov izvirajo iz 13. stoletja. Valvasor zazna pestrost mlinov: vo-

dni mlini, plavajoči mlini, mlini na vater. Iz mlina so prihajali moka, kaša in ješprenj. Domačija je sama pridelovala hrano in izdelovala obleko, obutev in orodje; zrnje, ki so ga hranili doma v kašči, pa so kmetje postopoma nosili ali vozili v mlin. Za svoje delo si je mlinar odmeril 'mlinsko merico' od prinesenega zrnja,večinoma šestnajstino. Vendar so bile mere sporne. Ljudstvo je dvome izrazilo v obliki pregovorov: Več mlinarjev – manj moka. Vsak mlinar vodi vodo na svoj mlin.

la biti stalnica, saj – koristi ni, če mlin stoji in jezik molči.

Bilo je naporno: poleti vode premalo, jeseni preveč, pozimi ledene sveče, ki so vklenile kolesa v mrzli oklep. Temu navkljub so ljudske pesmi o delu vedre in poskočne. Mlinarjevo pesem je spremljal živahen ritem stop in melodija vode. Ob bistrem potoku je mlin, a jaz sem pa mlinarjev sin ..., gre pesem, ki se jo otroci učijo že v vrtcu. Otroci izdelujejo mlinčke na vodi; videli smo ga na razstavi. Vsaka slika je dragocen zapis časa, ki se ne

Profesorica Dušica Kunaver med ocenjevanjem fotografij za razstavo Vrtijo se mlinska kolesa.

Premožnejši mlinarji so imeli moko v zalogi in so kmetu lahko takoj zamenjali zrnje za moko. Drugače je bilo treba v mlinu počakati. Zato so v mlinu potrpeljivo čakali na vrsto – kdor prej pride – prej melje. Čakajoči so si izmenjevali novice; dalo se je marsikaj izvedeti. V mlinu in od otrok se vse zve. Vsakdo je želel slišati, kaj so se pogovarjali pred njegovim prihodom – v mlinu se trikrat pove, glasi še danes uporaben rek. Mletje in pogovor sta mora-

vrne. Vse bolj razpadajo mlini, žage, kolzci. Pred pozabo jih reši fotografija.

Mlini ob rekah in potokih so v preteklosti dajali svojski pečat pokrajini. Naj v prihodnosti, tedaj, ko tudi njihovih razpadajočih koles ne bo več – ko bodo ostali samo še na slikah – vzbuja v narodu tiho spoštovanje do skromnosti, iznajdljivosti, trdoživosti in izjemnih sposobnosti naših dedov.»

IGOR LIPOVŠEK
FOTO: IZTOK KONČINA

Sprehod po Plečnikovi dediščini v Domžalah

Na ta veseli dan kulture, 3. decembra, smo se izpred Menačenkove domačije, kjer je bila postavljena razstava o Plečnikovi dediščini v Domžalah, s katero smo tudi v Domžalah obeležili spomin na 145-letnico rojstva in 60-letnico smrti enega zadnjih univerzalnih svetovnih umetnikov, arhitekta Jožeta Plečnika, podali na sprehod in ogled njegove zapuščine v našem mestu.

Klub mrazu se nas je zbralo kar lepo število (21) in po uvodnem nagovoru in dogovoru (dogovorili smo se, če bo ob poti kakšna domoznanska 'zanimivost', lahko povem tudi kaj o tej), kako bo potekal naš ogled, krenili na ogled. Naša prva postaja je bila v Usnjarski ulici, kjer smo si ogledali vhod s pergolo, ki jo je pred svojo hišo po Plečnikovih načrtih postavil usnjarski Franc Bolhar. Kovana vhodna vrata in vložne mreže v ograji so izdelali v Končanovi ključavničarski delavnici.

Pot smo nadaljevali proti centru mesta in se ustavili na Skokovi ulici. To je bila že prva točka, vredna postanka in omembe župana Antona Skoka, ki je županoval v času, ko so Domžale postale trg. Ustavili smo se pred 'njegovo' žago in za trg Domžale še bolj pomembno malo hidroelektrarno, ki je dala Domžalam prvo razsvetljavo leta 1910 in jih razsvetljevala vse do leta 1931. Žal ta zanimiva tehnična dediščina propada. V Skokovi ulici stoji tudi hiša Jožeta Karlovška, raziskovalca slovenske ljudske ornamentike, bajeslovja in stavbarstva. Napisal je številne knjige in strokovne članke o ornamentiki in stavbarstvu, poznan pa je bil tudi kot likovni ustvarjalec in stavbenik.

Po Karantanski cesti smo nadaljevali pot do Slamnikarske ulice, kjer smo se skoraj morali ustaviti nasproti bivše tovarne Univerzale, saj smo bili tako rekoč lokacijsko v 'epicentru'-kvartu nekdanje domžalske slamnikarske industrije. Na severni strani tega kvarta je bila Polževa slamnikarska tovarna, to je tovarna Josipa Oberwalderja, (bratje Oberwalder), ki so mu bili v pomoč bratje, predvsem Tomaž, ki je bil zelo inovativen človek, zanimala ga je tudi fotografija in prav prvi posnetki Domžal so njegovo delo. Na južni strani je ta kvart zapirala največja domžalska slamnikarska tovarna – tovarna Petra Ladstätterja, ki jo je vodil sin Krizant. Na zahodni strani je bila slamnikarska tovarna bratov Kurzthaler, o tovarni ni več sledu, stoji pa še reprezentančna stanovanjsko upravna zgradba, zgradba, ki se ponaša s prvim centralnim gretjem v Domžalah. Na vzhodni strani ta kvart zaključuje že omenjena tovarna Univerzale, preje slamnikarska tovarna Jakoba Oberwalderja. Na kratko smo osvetlili njihove zgodbe skozi čas, vzpone in propade in omenili njihove zgodbe, ki so nastale na njihovih mestih vse do današnjega stanja. Osvetlili smo tudi zgodbo dimnika, ki stoji pri Mercatorju – na tem mestu je bila prva parna elektrarna v nekdanji Avstro-Ogrski državi, ki je bila zgrajena za potrebe Ladstätterjeve slamnikarske tovarne, litarne, modelarne, barvarne ...

Sprehod smo nadaljevali proti Češminovemu parku, kjer ob Ljubljanski cesti stoji Zajčeva kapelica, ki jo je leta 1936 postavil Zajčev oče v zahvalo sinovega ozdravljenja po idejni zasnovi Jožeta Plečnika. To je edina Plečnikova dediščina v mestu, ki je v občinski lasti. Glede njenega stanja nismo ravno zgledni lastniki.

Od Zajčeve kapelice smo krenili nazaj proti centru mesta, mimo najstarejše domžalske gostilne Keber (1785) ter se nato ustavili ob križišču Ljubljanske in Kamniške ulice in sku-

šali približno locirati, kje sta stala Sokolski dom in znana Turkova hiša, v kateri je zelo dolgo deloval priznani fotograf Majhenič.

Po nekaj dobrih sto metrih smo nato zavili proti Kolodvorski ulici, ki je ena naših 'najbogatejših' ulic, kar se naše pretekle in polpretekle zgodovine tiče, saj skoraj vsaka zgradba (ali lokacija) na tej ulici dodaja svojo zgodbo v mozaik naše preteklosti. Najprej smo se spomnili stare lekarne, nasproti nje Flerinove slamnikarske tovarne, ledenice – shrambe za led, Erbežnikove popravilnice slamnikov, Kolodvorske restavracije ter seveda železnice in železniške postaje in njen pomen za razvoj kraja, bifeja Vatikana, nato Jančigajeve slamnikarske tovarne (preje Mačkove), nato Ravnikarjeve, (pravzaprav te ni več, na tem mestu je zdaj parkirišče) in nove Ravnikarjeve slamnikarske tovarne. Poleg nje je hiša, v kateri je imel foto delavnico fotograf Klemen, na sproti nje pa je hiša, ki je bila naš prvenstveni cilj na tej ulici, to je hiša rezbarja, mizarja, gospodarstvenika in tudi župana Janeza Vrečarja, ki je veliko sodeloval in prijateljeval z Jožetom Plečnikom. Sad te vezi je tudi portal na tej hiši, ki je narejen po Plečnikovi zasnovi in tudi izredno domiselno oblikovano notranje stopnišče, ki smo si ga po zaslugi zdajšnjega lastnika te hiše g. Jesenka imeli priložnost ogledati. Spomnili smo se tudi na bombardiranje Domžal leta 1945 in bombe, ki je padla prav na sredino ceste pred Vrečarjevo in Klemenovo hišo ter povzročila smrt fotografa Klemena in pravo razdejanie na Vrečarjevi hiši. Stebre, ki so bili močno poškodovani, je Vrečar s pomočniki obnovil sam. Poleg Vrečarjeve hiše stoji na vogalu znana polkrožna Menartova vila. Nasproti je spomenik padlim, delo znanega domžalskega kiparja Petra Lobode, ki pa je med njegovo realizacijo umrl, tako da je spomenik dokončal kipar Smerdu. Takoj za spomenikom stoji Cerarjeva hiša, v kateri je bila nemška šola za tirolske otroke in prva banka v Domžalah – podružnica Zagrebške komercialne banke. Čez cesto stoji občinska stavba, prvotno prva večjih tirolskih slamnikarskih tovarn, zgrajena leta 1874, ki ima zelo zanimivo zgodovino. Po propadu slamnikarske tovarne je imel v teh prostorih skladišča veletrgovec z žiti Vovk (uredil si je tudi eksotični park, nekatera drevesa še danes krasijo Slamnikarski park, ki je ob tej zgradbi), po njegovem propadu se naseli v te prosto-

re usnjarsko galanterijska dejavnost in druge (tudi kipar Peter Loboda si je v tej stavbi uredil atelje). Tudi ta zgradba je doživela leta 1945 bombni napad – pravzaprav je bila prav ta zgradba cilj teh napadov, ker je bila na vrhu zgradbe nemška opazovalnica za prelet zavezniških letal. Zgradbo so po vojni adaptirali in jo dvignili za eno nadstropje. Stavba je v svoji preteklosti gostila različne dejavnosti: od pošte, banke, zdravstvenega doma do sodišča, danes pa je sedež pbčine in upravne enote. Poleg nje pa se nahaja stavba, znana kot prvi domžalski hotel – hotel Wenzel z lastno ledenico in prvim sodobnim kgljiščem na Kranjskem.

Pot smo nadaljevali proti Kulturnemu domu Franca Bernika in par besed namenili tudi propadajoči hišici – nekdanji Hranilnici in posojilnici, ki je delovala pod okriljem tedanjega Društvenega doma.

Nato smo se 'povzpeli' na našo Goričico, kjer stoji cerkev Marije vnebovzete, ki je v virih prvič omenjena leta 1526, se spomnili na protiturški tabor in na vse predelave cerkve, nastanek pokopališča in fare. Naš cilj pa je bila notranost cerkve in njen kor, ki ga je na prošnjo tedanjega župnika in skladatelja Matije Tomca zasnoval Jože Plečnik. Kor je Plečnik povečal vse do oken. Ograja je sestavljena iz petih elementov, ki jih pod zgornjim naslonom zaključujejo pentlje. Kor in ograjo so izdelali v Vrečarjevi delavnici.

Na Goričici je še eno Plečnikovo delo. Na pokopališču je grobnica družine Končan, za katero je Plečnik zasnoval železni nagrobnik (napravil je celo pet predlogov), ki so ga izdelali v svoji ključavničarski delavnici.

Z Goričice smo pot nadaljevali po Cankarjevi ulici in se ustavili pri ključavničarski delavnici Franca Končana, v kateri sta mojstra Franca (oče in sin) veliko naročil izdelala prav za arhitekta Jožeta Plečnika, ki je naročila v delavnico prinašal osebno. Delavnica je še prav takšna, v kakršno je zahajal Plečnik, in je enkratna kulturna tehnična dediščina, ki bi jo morali vsekakor ohraniti.

Na tem mestu smo naš sprehod po Plečnikovi dediščini (s še drugimi zanimivimi podatki in dodatki, ki so nam jih ponujali objekti ob tej poti) zaključili in ugotovili, da bi ta sprehod po Plečnikovih Domžalah lahko še kdaj ponovili – mogoče že 18. maja na Dan muzejev.

ROMAN KOS
FOTO: MIRO PIVAR

FKVK Mavrica Radomlje: Naš objektiv

Teh naših petdeset let

FKVK MAVRICA RADOMLJE Foto kino video klub Mavrica Radomlje, kulturno društvo, ki se ukvarja s fotografijo, videom in filmom, zanesljivo nima težav pri pripravi različnih biltenov, zbornikov in drugih publikacij, s katerimi označujejo jubilejna leta. Pri ohranjanju spominov na svoje delo so namreč zelo skrbni, hkrati pa se trudijo, da bi z različnimi publikacijami ohranjali svoje dejavnosti tudi za jutrišnji dan. Eden izmed projektov, ki jim pri tem veliko pomaga, je izdajanje zanimive, z besedili predvsem pa fotografijami napolnjene publikacije z naslovom Naš objektiv (sprva imenovan Informator), v katerem predstavljajo aktivnosti v posameznem letu ali včasih za daljše obdobje.

Tudi letošnji začetek leta je prinesel to publikacijo, v kateri so shranjena besedila o aktivnostih v letih 2016 in 2017, posebej pa se je za to številko potrudil njihov predsednik Janez Kosmač, ki se je v daljšem besedilu z naslovom Teh naših petdeset let sprehodil po bogati zgodovini društva, brez katerega bi bilo tudi o zgodovini območja naše občine in širše, tudi območja Slovenije, o dogodkih zadnjih petih desetletij ohranjenega bistveno manj fotografskega, video in filmskega gradiva.

Letošnji Mavričin Naš objektiv nas namreč želi spomniti, da je bil Foto kino video klub Mavrica ustanovljen 29. januarja 1969 in kot lahko preberemo tudi na spletu (Wikipedija), je društvo kmalu postalo eno najbolj znanih in dejavnih tovrstnih društev v Sloveniji. Društvo je bilo dve desetletji med organizacijsko najbolj plodnimi in ustvarjalno najuspešnejšimi društvi v tedanji Jugoslaviji. Pripravilo je več fotografskih razstav in filmskih festivalov.

Podrobno o zgodovini in uspehih društva lahko preberemo v že omenjenem prispevku predsednika kluba Janeza Kosmača, ki je mnogo več kot le štetje in kratke predstavitve posameznih aktivnosti in projektov, organizacije pomembnih srečanj, številnih nagrad in priznanj društvu ter posameznikom, ki so pomembno prispevali k uspešnosti društva, ki je bilo znano po vsej nekdanji skupni domovini. Ob vseh naštevanjih namreč lahko preberemo tudi njegova razmišljanja o posameznih dogodkih, skupaj z njim sledimo tehnološkemu razvoju in modernizaciji tega področja, v ospredje pa predsednik Mavrice Janez Kosmač vselej postavlja prizadevno prostovoljno

delo ljudi, ki so imeli in še danes imajo društvo radi ter v njem uresničujejo s prostovoljnim delom bogat program, ki je npr. v letu 2017 ob številnih drobni dogodkih in aktivnostih, obsegal kar sedem večjih dogodkov, na katerih so predstavljali svojo dejavnost. Tako dogodke kot dejavnost pa redno predstavljajo tudi v lokalnih glasilih.

Ob zlatem jubileju Foto kino video kluba Mavrica Radomlje iskrene čestitke z iskreno hvaležnostjo vsem generacijam kluba, ki je po petih desetletjih dela še vedno mlad, za opravljeno delo ter bogate sadove, zaradi katerih smo bogatejši vsi.

VERA VOJSKA

**POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU
SLAMNIK**

GLASILO OBČINE DOMŽALE

MAŠA GALA

KROMA (barva)

22. 2. - 8. 3. 2018

► Vabimo vas na odprtje razstave, ki bo v četrtek, 22. februarja 2018, ob 19. uri v Galeriji Domžale. Z umetnico se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50

EROTIKA
kolaž in mešana tehnika
na platnu, 130 x 195 cm,
2009, foto Marjan Smrke,
Institut Jožeta Stefana

KULTURA

Recenzija filmov: Največji šovmen in Krčenje

Posebna omemba: Družina

Primerjajmo dva filma, ki si sicer med seboj ne bi mogla biti bolj različna: Največji šovmen Michaela Graceyja in Krčenje Alexandra Paynea. Če je prvi močno precenjen in se na internetni strani IMDB, najbolj splošno znani filmski podatkovni bazi, ponaša z nezasluzeno visoko oceno 8, je drugi ‘nesramno’ podcenjen, saj je njegova ocena le 5,8. Je pa res, da gre za stran, ki je v kakovostnem smislu objektivno gledano skrajno vprašljiva, saj je

Krčenje

posvečena izključno publiki, zato je v tem kontekstu prav vse možno.

V Največjem šovmenu tako lahko vidimo prav vse, kar je danes z državo in družbo narobe. Predvsem pa naravnost odurno eksploatacijo ‘depri-viligriranih in degeneriranih izmečkov družbe v obliki človeških kreatur’, ki so zgolj zaradi svojega fizičnega hendikepa prepuščeni življenju na družbeni margini, in ki šele po srečanju s svojim ‘odrešiteljem’ P. T. Barnumom in možnostjo nastopa v njegovem cirkusu, dobijo svoj prostor pod soncem. Seveda je celotna zgodba narejena tako, da povprečnega gledalca zadovolji in mu imponira, celo na način, da iz njega izvablja čustva, ko se le-ta v nič hudega sluteči maniri poistoveti z vlogo žrtve, kar pa je seveda vsaj etično sporno. Da pa je sam namen takšnega početja še bolj pritrlehen, je vse skupaj speljano na rokohitrski, deloma obrtniški na-

Največji šovmen

čin, brez sleherne razgradnje in glo-bine ter karakterizacije filmskih značajev. Naravnost smešna, če že ne žaljiva, pa je tudi sama žanrska oznaka filma, da gre pač za biografsko zgodbo. P. T. Barnum, ‘prvi’ šovmen, politik, poslovnež, predvsem pa filantrop, je bil namreč resnična oseba iz 19. stoletja, ki pa je v omenjenem filmu prikazan tako bebavo, naivno in enoznačno, zraven pa še sluzasto politično korektno, da je s tem celotna igralska kari- era Hughja Jackmana, ki Barnuma tudi upodobi, lahko postavljena pod vprašaj. In kot da objestne pretencioznosti še ne bi bilo dovolj, moramo skozi celotno zgodbo poslušati še podpovprečne glasbene izvedbe, ki vse skupaj zvenijo kot ena, v neskončnost razvlečena in do obisti ‘pocukrana’ pesem, saj gre med drugim tudi za muzikal. Čeprav se sam velikokrat s kritiki, ki so film – za spremembo po zdravi pameti – raztrgali, ne strinjam, moram reči, da sem v omenjenem primeru absolutno na njihovi strani, saj gre za več vsiljenega sladkorja, kot bi ga lahko našli celo v cisterni Coca-Cole.

Diametralno nasprotje omenjene-ga filma pa je Krčenje, ki v tipični maniri enega najbolj humanističnih režiserjev moderne dobe, potrpežljivo gradi presenečenj polno zgodbo, sati-

ro, ki pokaže na številne sodobne proble-me, v katere smo se ljudje (ne)hote zaplezali in iz katerih ne vidimo izhoda. Film so začuda prezrli tako ob-činstvo kot tudi kritiki, in ne moremo sklepati drugega, kot da je s skokovi-tim naraščanjem sodobne tehnologije in nekritične potrošnje, odšel tudi dobršen del človeške pameti. Kako si drugače razložiti mnenja številnih gledalcev, da jim je film sicer mučen in razvlečen, vendar kljub temu premore obilo srca? Morda sam česa ne razumem, vendar mar ni ravno slednje prav najpomembnejše in najbolj dragoceno, kar človek sploh premore? Payne je namreč znan po tem, da družbi rad nastavlja ogledalo, kar pa seveda še ne pomeni, da nam bo uzrta podoba v njem tudi všeč. Vselej pa je slednje seveda tudi priložnost za temeljito samorefleksijo. Sodobni gle-dalec ima po drugi strani, v tipični konformistični maniri, raje tisto ‘var-nejšo’ percepcijo sveta – pa četudi je čisto zlagana – zaradi enega samega razloga: da mu ne bi bilo treba karkoli spremeniti in tako lahko spi še naprej.

Naj vendarle za konec omenim še malo filmsko mojstrovino našega Roka Bička, z Vesno za najboljši film nagrajeni dokumentarec na zadnjem Festivalu slovenskega filma, Družina, ko skozi večletno obdobje spremlja razmeroma netipično slovensko družino, kjer s svojim potrpežljivim pričevanjem pričara trenutke pristne zaskrbljenosti, vendar tudi nenade-jane topline, ki jih v slovenskih filmih praviloma ni moč zaznati. Hkrati pa je z omenjenim filmskim izdelkom na neki način lahko postavil tudi kriterije za slovenski igrani film. Čakajmo.

Vse filme si lahko ogledate tudi v Mestnem kinu Domžale.

ŽIGA ČAMERNIK

Komedija Čakalnica

Kulturno društvo Vir za prijetnejši začetek leta 2018

KD VIR Kar nekaj bi nam manjkalo, če se ne bi tudi letos na povabilo Kulturnega društva Vir tik pred vstopom v novo leto 2018 nasmejali ob poslušanju in gledanju komedije, ki nas tradicionalno vesele pospremi v novo leto. Letos smo se nasmejali ob komediji Čakalnica, v kateri sta nas pričakala Janez Hočevar Rifle in Lado Bizovičar, še prej pa nam je Tanja Tekavc, predsednica Kulturnega društva Vir, ki je bil naš gostitelj, na kratko spregovorila o času, v katerem živimo, v katerem nam je lahko tudi lepše, prijetnejše, svetlejše, če smo prijatelji, če pomagamo drug drugemu in se skupaj veselimo življenja. V imenu Kulturnega društva Vir in Krajevne skupnosti Vir nam je zaželela lepe praznike in vse dobro v letu 2018.

Potem sta prišla Janez Hočevar Rifle in Lado Bizovičar. Po hudi prometni nesreči, krivico zanjo valita drug na drugega, se znajdeti v onostranstvu – v čakalnici, pred tremi vrati (najbrž nebesa, vice in pekel ...), kjer se tudi borijo s čakalnimi vrstami. V času do odločitve, kam ju bodo razporedili, se starejši Rifle kar hitro sprijazni z novo situacijo, medtem ko je Lado Bizovičar prepričan, da gre za halucinacije, ki bodo minile, da se bo dobro naspal. Vmes je seveda vrsta komičnih situacij, življenjskih resnic, v katerih izvemo marsikaj z življenjskih poti obeh nastopajočih. Tako se še posebej prepičamo, kako starost pravzaprav ni nič kaj lepa, malce žalostni pa smo ob ugotavljanju Lada, kaj vse bo zamudil s selitvijo v onostranstvo. Vmes nas vedno znova presenečajo nenavadne rešitve, s katerimi nas režiser Dejan Batočanin skupaj z Urošem Fürstom, vedno znova prepičuje,

da je ob prihodu na drugi svet možen še marsikak dogovor.

Polno dvorano je njuna igra navdušila, smejali smo se, včasih tudi grenko, pogovoru dveh generacij, dveh karier in dveh osebnosti, ki sta, to izve-

Dob v dvorani na Viru pripravilo novoletno srečanje – praznični novoletni koncert, v katerem so obiskovalce navdušili pevci pod vodstvom zborovodkinje Karmen Banko, veliko aplavza pa je bila deležna tudi gledališka skupi-

mo skoraj na koncu, med seboj skrivnostno povezana kot oče in sin in sta tudi na tak način v življenju veliko izgubila in bi rada nadoknadila. Imata srečo – onostranstvo bo še malo počakalo, sama pa bosta zaživela drugo življenje – na Slovaškem. Pa kdo bi zametil Rajku, da ne ve, kje je Slovenija.

Kot je bilo napovedano, je bil to večer poln presenečenj in smeha, ki smo si ga zapomnili do konca – in še dlje!

Pa to ni bila edina prireditev Kulturnega društva Vir v prazničnem decembru. Že prej je skupaj z Osnovno šolo

Praznični koncert ženske klape Kamelije

Večer dalmatinskih pesmi v župnijski cerkvi na Viru

Po vseh božičnih in novoletnih, ki smo si jih v decembru peli in vrteli, smo se klapa Kamelije z gosti večera Klapo Stari trg z umetniškim vodjem Primožem Leskovcem odločile ob začetku letošnjega leta, 6. januarja 2018, pripraviti malo drugačen praznični koncert: večer pretežno dalmatinske vokalne glasbe v župnijski cerkvi na Viru pri Domžalah.

pevk in z njimi vrnilo dogajanje nazaj na domača tla – na Šuštarški most in med soline. Večer smo umirile z dodatkom – priredbo Avsenikove pesmi V gozdni samoti.

Za ta dogodek je več svojih priredb prispeval **Primož Leskovec**, ki nas je Kamelije pred nekaj leti zbral in klapo že od vsega začetka vodi z vsem

Praznični koncert ženske klape Kamelije

Svoj koncert smo **Kamelije** začele po slovensko in ga tako tudi zaključile. Človek se v svet vselej odpravlja iz varnega zavetja doma in se vanj, če ima srečo, vselej znova vrača. V času vmes pa je dobro, da odpre svoje čute in svoje srce tudi čemu, kar ni domače – drugačnemu, novemu. Tako raste.

S to popotnico smo se podali v bogat svet občutij, ki jih izraža glasba naših sosedov. Prvi del smo namenile dalmatinskim ljudskim pesmim, v drugem delu pa smo izvedle nekaj priredb popularnih pesmi, navdahnjenih ne le od morja, pač pa tudi od plodne ravnice in toka reke Cetine. Pa, seveda, od ljubezni – ta navdihuje vselej in vedno znova.

Koncert je v osrednjem delu večera lepo dopolnil nastop **Klape Stari trg**. Slišali smo nekaj res kvalitetno izvedenih zabavnih dalmatinskih skladb, ki so zaradi svoje priljubljenosti mnogim sinonim dalmatinske glasbe.

Svoj program smo Kamelije zaključile s priredbami slovenskih po-

potrebni žarom. Nastopil pa je tudi kot umetniški vodja in član Klape Stari trg. Nepogrešljiv akter in duša tega večera, torej.

Svoj pečat koncertu sta dala tudi povezovalca, Marjan Potočnik in Romanca Božič, oba člana nastopajočih klap. Ob koncu sta se toplo zahvalila župniku Aleksandru Ureku za gostoljubje, predsedniku Kulturnega društva Domžale Pavlu Pevcu, v okviru katerega klapa Kamelije deluje; Občini Domžale, predsedniku JSKD Domžale Mateju Primožiču, sponzorju podjetju iPlus-IT rešitve, fotografu in oblikovalcu Nejcu Trampužu, PR svetovalki Beatrice Božič, snemalcu Janu Šuštarju in vsem poslušalcem, brez katerih tega prijetnega večera ne bi bilo.

Ker čas hitro teče in bo pomlad tu, kot bi mignil, že snujemo nove načrte, da bomo kmalu lahko spet povabile v svet dalmatinskega melosa.

MARIJA KAVČIČ
FOTO: NEJC TRAMPUŽ

Avdicija za prosta mesta v Kulturnem društvu Godba Domžale

Kulturno društvo Godba Domžale razpisuje avdicijo za prosta mesta v posameznih instrumentalnih sekcijah Godbe Domžale. Avdicija bo v petek, 2. marca 2018, ob 19. uri.

Avdicija je razpisana za eno mesto godbenika v sekcijah oboj, klarinetov, saksofonov, fagotov, rogov, trobent, pozavn, tenorjev in baritonov ter ostalih nizkih trobil in tolkal.

Rok za prijavo na avdicijo je ponedeljek, 12. februar 2018. Kandidati svojo prijavo s krajšim življenjepisom in potrdili o glasbeni izobrazbi do tega datuma lahko pošljejo fizično po pošti na naslov Kajuhova cesta 5, 1230 Domžale ali na elektronski naslov info@godba-domzale.si.

Kandidat bo imel na avdiciji na voljo 20 minut, v katerih bo pred komisijo, sestavljeno iz članov strokovnega sveta KD Godbe Domžale, predstavil eno skladbo ali etudo po lastnem izboru in pet skladb, ki jih po potrjeni prijavi kandidatu pošlje pristojni član KD Godba Domžale.

Kandidat prijavi priloži fotokopijo skladbe ali etude po lastnem izboru, ki ne sme presegati dolžine 5 minut.

Pogoj za sprejem med člane Kulturnega društva Godbe Domžale je uspešno opravljena avdicija po odločitvi članov strokovne komisije.

VERA VOJSKA

Johan Giovanelli pripoveduje (1. del): Moje otroštvo in mladost

V prejšnji številki Slamnika smo začeli s predstavitvijo zgodb, ki jih pripoveduje Kofutnikova domačija iz Srednjih Jarš. Življenjske zgodbe Kofutnikovih – vpogledi v življenje tistih, ki so tukaj živeli in delali, nam odstirajo tudi do zdaj redko na glas slišane zgodbe o rejništvu, o Tržačanih pa tudi zgodbe 20. stoletja, npr. o delu v slamnikarskih tovarnah doma in v tujini, izgnanstvu med drugo svetovno vojno, življenju industrijskih delavcev itd.

V interpretacijskem načrtu, ki smo ga v okviru priprav idejnih zasnov za ohranitev objekta zasnovali v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, je osrednje mesto zavzela zgodba župana Johana Giovanellija, ki pripoveduje o svojem življenju in življenju svoje družine. Za župana Občine Jarše je bil izvoljen prvič leta 1924, potem pa še dvakrat, tako da je to delo opravljal kar 12 let. Bil je tudi aktiven član v več društvih. Njegovo osebno pripoved smo postavili v konkreten prostor in čas, s tem da smo postavili župana kot osebo in njegov fizični življenjski prostor, ki ga predstavlja tradicionalna stanovanjska hiša, dojemanje sveta pa prikazemo skozi njegove oči.

Namen prenove Kofutnikove domačije je ohraniti materialno substanco domačije v največji možni meri – ohraniti volumen, tlorisno zasnovo in razporeditev prostorov z namenom, da pričajo o preteklem, zelo razširjenem načinu bivanja na tem območju. Vsebinsko pa sloni na zapuščini družine Giovanelli, ki jo sestavljajo predmeti, pisma, fotografije, osebne zgodbe in spomini.

Pripoved o otroštvu in mladosti v Jaršah v začetku 20. stoletja

Johan Giovanelli se je rodil leta 1894 kot najmlajši med osmimi otroki, od katerih sta dve deklici umrli v času otroštva. Njegov oče je bil Johan Giovanelli, st., rejnec iz Trsta, ki so ga Kofutnikovi (takrat so se pisali Maček) sprejeli v svojo družino in ga pozneje posvojili. O rejniški zgodbi Kofutnikove domačije, ki nam pripoveduje, da

je bilo rejništvo v 19. stoletju zastopano tudi na našem območju, ste lahko prebrali v prejšnji številki Slamnika. Ker Mačkovi svojih otrok niso imeli, je podedoval kmetijo. Družina, ki jo je ustvaril po poroki z Marijo Habjan, Škrabarjevo iz Domžal, pripoveduje zgodbe druge generacije Giovanellijev v Kofutnikovi domačiji.

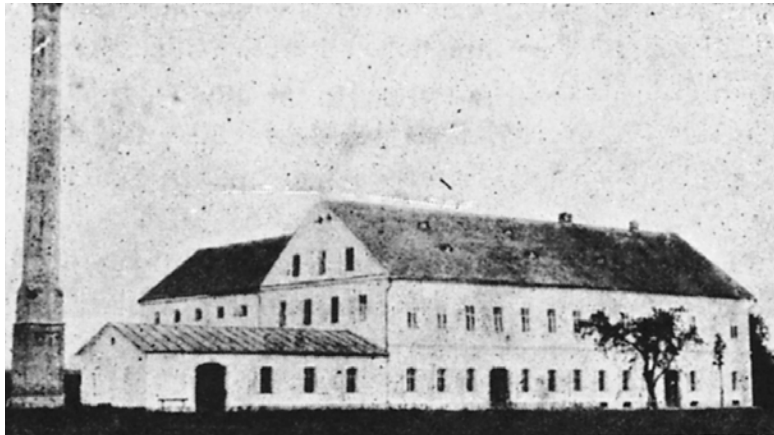
Jarška šola leta 1906; med prvimi učenci v jarški šoli je bil tudi Johan Gi-

Jarška šola leta 1906

Johan Giovanelli leta 1924, ko je postal župan Občine Jarše (arhiv Pepce Žebovec).

Majdičev mlin v Zgornjih Jaršah leta 1919 (povzeto po: Stane Stražar, Ob bregovih Bistrice, 1988, str. 779).

Johan Giovanelli v neki igri, v kateri je igral vlogo hudiča (arhiv Pepce Žebovec).

ovanelli. Učitelji so 14. julija 1906 prvič pospremili okrog 120 jarških učencev v njihovo novo šolo. Devetega septembra 1906 je bila šola slovesno blagoslovljena, z rednim poukom pa so v njej začeli 8. oktobra 1906. Pouk je potekal v dveh razredih, saj je bila šola že od začetka dvorazredna.

Johan Giovanelli je tako kot večina otrok iz Jarš v začetku 20. stoletja hodil v ljudsko šolo v Mengeš. V Jaršah je bila šola zgrajena leta 1906, zato je zadnji del šolanja hodil tudi v to novo zgrajeno šolo. Po končani šoli zanj ni bilo možnosti za nadaljevanje šolanja, zato se je zaposlil v Majdičevem mlinu, ki je bil tedaj med največjimi industrijskimi obrati na tem območju. Po požaru leta 1922 je na njegovem mestu zrasla tovarna Induplati Jarše. Leta 1916 sta Viktor Velkavrh in njegova žena Johana (roj. Giovanelli, Johanova sestra) kupila bližnji mlin, zato je Johan potem delal v njem (takrat se

je imenoval Velkavrhov, pozneje pa Osolinov mlin).

V tistem času je v Mengeš hodil k pevskemu zboru, kjer je pelo več Jaršanov. Kot mladenič je velikokrat igral tudi raznih igrar, ki so bile v tistem času ena od najpomembnejših kulturnih udejstvosovanj mladih.

Ko je dopolnil 20 let, mu je umrla mama. To je bil tudi čas, ko je v našo deželo vstopila prva svetovna vojna. Njegova zgodba iz tega obdobja z grenkimi vojnimi izkušnjami bo izpričana v eni izmed naslednjih številčk Slamnika.

Vira pri pripravi članka: pričevanja Pepce Žebovec in raziskovalna naloga OŠ Rodica Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah, avtorjev Marka Poljanška in Gabra Cencija, mentorici Vilma Vrtačnik Merčun in Saša Klemenc (2016).

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINO KOFUTNIKOVE DOMAČIJE

Danica Šraj: Skozi priprte oči

Izbranka likovnega natečaja samostojno razstavlja v Menačenkovi domačiji

Turobno deževen večer je barvno popestrilo odprtje razstave Danice Šraj, izbranke 6. likovnega natečaja z naslovom Portret. V naši organizaciji vsako leto na določeno temo izpeljemo natečaj, na katerem se predstavijo

strial kitarist Nejc Pirnat, je njeno delo na področju ljubiteljskega ustvarjanja predstavil akademski slikar Janez Zalaznik, mentor LD Senožeti Radomlje. Danica Šraj kot ljubiteljica umetnosti ne zagovarja le izkustvenega ustvarja-

mi pristopi. Ugotovila je, da v slikanju, ki temelji na izhodiščih kubizma, lahko izrazi občutja, razmišljanja in pripoved, ki ji je blizu. Rada se izraža na način, ki ni nujno vezan na posnemanje narave, ampak jo le interpretira, pri tem pa uporablja čiste in kontrastne, največkrat nasprotnne barve. Poleg kubističnih osnov ji je blizu tudi ekspresivno raziskovanje narave in človeške figure.

Na razstavi, ki je na ogled do 27. januarja, avtorica nadaljuje s predstavitvijo portretov in avtoportretov, pridaja pa jim tudi linijo kubistično in ekspresivno naznačenih slik, ki jih je največ ustvarila pri mentorju Janezu Zalazniku, v likovni šoli društva Senožeti v Radomljah, katerega je ustanoviteljica in voditeljica. Akrilnim slikam je dodana tudi študijska skicirka, ki daje vpogled v natančno vajo risanja človeškega obraza in telesa ter prikazuje, da avtorica k ustvarjalnemu delu vselej pristopa premišljeno in prizadevno.

KATARINA RUS KRUSHELJ

likovni ustvarjalci iz domačih krajev. Ne preseneča nas, da je bila tokratna izbranka Danica Šraj iz Radomelj, saj se s študijskim portretom ukvarja že vrsto let. Portretiranje ji predstavlja poseben ustvarjalni izziv, predvsem v iskanju psiholoških karakteristik in razpoloženj bodisi portretiranca bodisi lastne podobe.

Na otvoritvenem dogodku, 9. januarja 2018, ki ga je glasbeno pope-

nja, temveč tudi poznavanje teorije likovne umetnosti. Izvedeli smo, da se je že kot mladenka učila risati pri priznanem ilustratorju Mikiju Mustru. Že od prvih likovnih korakov je pod strokovnim mentorskim vodenjem svojo ustvarjalno pot začela s pomembnimi izhodišči, kot so spoznavanje z likovnimi zakonitostmi, abecedo likovnega jezika, umetnostnozgodovinski mi nauki in tudi s sodobnimi likovni-

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

LJUBLJANA, SOBOTA, 17. 2. 2018

MARIJ PREGELJ / IVAN MEŠTROVIĆ

Galerija na potepu Vas v februar-skem potepu vabi na zanimiv sprehod v **Moderno Galerijo** in **Galerijo Cankarjevega doma** v Ljubljani. Razstavi, ki si ju bomo ogledali, si ne bi mogli biti bolj različni in prav to je srečna okoliščina, ki nam podarja intenzivno doživetje razstavljenih del. Moderna galerija je pripravila retrospektivno razstavo del slikarja Marija Preglja, ki je s svojim delom močno zaznamoval slovensko slikarstvo. V Cankarjevem domu pa si bomo ogledali razstavo erotičnega kiparstva in risb hrvaškega kiparja Ivana Meštrovića.

Razstavi sta nagrada za vse ljubitelje likovne umetnosti!

Galerija se bo potepala v **soboto, 17. 2. 2018**, zberemo se pred **Moderno galerijo ob 10. uri**. Vstopnini: Moderna galerija 3 eur in Galerija Cankarjev dom 4 eur. Kot vedno nas bo po razstavah popeljal strokovni vodja Galerije Domžale JurijSmole.

Zaželene prijave v KDFB (722 50 50) do 14. 2. 2018. Sporočite, če potrebujete prevoz, ker se lahko medsebojno povežemo.

PRIJAZNO VABLJENI!

INFORMACIJE: www.kd-domzale.si / tel.: 01/722 50 50

V srcih vseh se upanje budi

Tradicionalni božični koncert Mešanega pevskega zbora Klas Groblje v Železni jami

MPZ KLAS Med številnimi božičnimi in novoletnimi koncerti, s katerimi pevski zbori v naši občini polepšajo praznične dni pred vstopom v novo leto, je zanesljivo nekaj posebnega tradicionalni božični koncert Mešane-ga pevskega zbora Klas v Železni jami. Najprej zaradi same jame, predvsem pa zaradi izbranega in kvalitetnega petja, s katerim zbor razveseljuje ljubitelje že 25 let.

Mešani pevski zbor Klas Groblje je bil namreč ustanovljen leta 1993 v okviru Kulturnega društva Groblje, od leta 2010 pa deluje kot samostojno Pevsko društvo mešani pevski zbor Klas Groblje. Zbor od septembra 2017 vodi zborovodkinja Ana Česnjevar. Železna jama je seveda mnogo starejša od zbora, pa bo vendar tudi ona v letu 2018 praznovala svojevrsten jubilej. Prvega septembra 1963 je bila jama namreč odprta za obiskovalce, vsa leta pa jo uspešno ureja in tudi po njej vodi obiskovalce Društvo za raziskovanje jam Simon Robič Domžale.

In če se združita Mešani pevski zbor Klas, ki se lahko pohvali z vrsto priznanj in plaket na različnih srečanjih odraslih pevskih zborov v Sloveniji, zamejstvu in izven meja domovine, ter Železna jama, potem dobimo kar dva tradicionalna božična koncer-

ta, ki v prazničnih dneh pred vstopom v novo leto privabita številne ljubitelje božičnih in drugih pesmi, ki jih tudi na letošnjih koncertih v Železni jami ni manjkalo.

Program koncertov, iz ene od zapetih pesmi sem si izposodila tudi naslov, je bil pravzaprav mednarodni, saj je Mešani pevski zbor Klas Groblje pod vodstvom zborovodkinje Ane Če-

šnjevar predstavil božične pesmi iz različnih držav, pozabil pa ni niti na slovensko ljudsko pesem. Ta je pomemben del njegovega programa, ki vedno navdušuje ljubitelje kvali-

tetnega petja. Tako pevci kot pevke so s svojimi ubranimi glasovi, pa naj gre za ženske ali moški del zboru, pa tudi vsi skupaj, so ustvarili odlično vzdušje, ki je navdušilo vse zbra-
ne. Pri ustvarjanju le-tega je pomagala tudi violinistka Klara Matzele, Urška Gregorič se je predstavila kot flav-
tistka in pevka, Taja Komar pa je kon-
cert spremljala na orglah. Vse tri glas-
benice in zborovodkinja Ana češnj-
var so bile deležne glasnih aplavzov
za res odlično izvedbo programa, pri
zadnji pesmi, na vrsti je bila po vošči-
lu zboru, Sveta noč, blažena noč pa so
pomasali vsi prisotni.

Imenitno pevsko srečanje je navdušilo prav vse, saj je zbor, kot je rekel eden od obiskovalcev, v dobrih rokah nove zborovodkinje Ane Češnjevar. Pa to še ni bilo vse. Ob odhodu s prijetnega večera je pevsko društvo skupaj z Društvom za raziskovanje jam Simon Robič Domžale poskrbelo tudi za prijetno osvežitev in domače pecivo ter sproščen pogovor o koncertu.

Hvala Mešanemu pevskeemu zboru Klas za prijeten božični večer in voščilo, njim pa iskrene čestitke ob srebrnem jubileju uspešnega prepevanja in pevsko odlično leto 2018.

VERA VOJSKA
FOTO: MPZ KLAS

**POIŠČITE NAS TUDI
NA FACEBOOKU**

SLAMNIK

GLASILO

GLASILO OBČINE DOMŽALE

Folklorno društvo Groblje, Domžale uspešno zaključilo jubilejno leto

Vabimo vse mlade, ki jim je folklor blizu.

FOLKLORNO DRUŠTVO GROBLJE V začetku januarja 2018 je Folklorno društvo Groblje, Domžale pripravilo občni zbor. Pregled v letu 2017 opravljenega dela je pokazal, da so v letu, ko so praznovali prvih deset let uspešnega nastopanja, imeli kar 25 nastopov, med njimi 15 v domači občini, gostovali so na Portugalskem in avstrijskem Koroškem, nepozaben je bil folklorni večer ob 10-letnici uspešnega plesanja folkloristov iz Groblj, kjer so bili z njimi prijatelji s Hrvaški, častni pokrovitelj pa predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Posebej so veseli folklornih delavnic v vrtcih in šolah, povečanja števila plesalcev v folklorni skupini, ponosni pa na nastope na srečanjih folklornih skupine Gorenjske.

Na dobro obiskanem občnem zboru so sprejeli vsa potrebna poročila, težav pa ni bilo niti pri izvolitvi novega vodstva, ob kateri je predsednik dr. Franci Hribovšek izpostavil zasluge prav vseh članov upravnega in nadzornega odbora, še posebej pa poudaril skupno uspešno sodelovanje vseh članov društva. Člani in članice so za predsednika ponovno izvolili dr. Francija Hribovška, funkcijo podpredsednika pa bo opravičeval dr. Franci Hribovšek.

vljal Franc Strle. Posebej slovesno je bilo, ko je dr. Franc Hribovšek podelil članom in članicam društvena priznanja za 5 oziroma 10 let delovanja. Posebej pozorno so člani in članice sprejemali načrte za leto 2018, v katerem bodo predvidoma opravili 15 nastopov, med njimi dva v tujini (Italija, Avstrija), posebno skrb pa 21. aprila 2018 namenili organizaciji in izvedbi prvega otroškega folklornega festivala Pleši, pleši črni kos, ki bo del prireditve ob občinskem prazniku. Na festival ste bralci Slamnika povabljeni že zdaj, otroške folklorne skupine pa naj le pohitijo s prijavi.

Pozabili niso niti na gala mednarodni folklorni večer V Grobljah kot nekoč, ki bo letos 8. septembra v Športni dvorani Domžale, skupaj z njimi bodo nastopili: Godba Domžale, udarno slavna folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane, skupina Lužiških Srbov iz Nemčije ter vokalna skupina Adam Ravbar iz Domžal. Pri organizaciji prvič sodeluje Turistično informativni center Domžale.

Folklorno društvo Groblje, Domžale sprejema nove člane, mlade od 16 do 30 let. Ponujamo strokovno vodene plesne vaje ob živi glasbi, možnost nastopanja in gostovanja doma

in na mednarodnih festivalih v tujini. Kandidati bodo dobrodošli v uveljavljenem in urejenem društvu.

Zainteresirani naj se oglasio na telefon 031 436 561 ali pisno na e-naslov: franc.hribovsek@gmail.com. Po preizkusni dobi bo opravljena avdicija.

Posebno skrb bodo v letu 2018 namenili sodelovanju z mladimi. Tako bodo nadaljevali s folklornimi delavnicami v šolah in vrtcih, posebej pa vabijo mlade iz KS Jarše - Rodica in Domžal k vpisu v folklorno skupino. Kot je povedal predsednik dr. Franci Hribovšek, želijo pridobiti vsaj tri do štiri pare. Tem boljše, če bi jih bilo še več. »S tem želimo pomladiti skupino in zagotoviti, da začeto delo ne bi prenehalo zaradi pomanjkanja plesalcev. Odločitev je podprla Krajevna skupnost Jarše - Rodica, ki zagotavlja prostor za vaje v večjem obsegu, kot do zdaj, za kar se predsedniku KS Janezu Juhantu najlepše zahvaljujem,« je povedal predsednik in še enkrat povabil mlade, da se jim pridružijo in da skupaj ohranjajo kulturno dediščino na tem področju. Dobrodošli!

VERA VOJSKA
FOTO: VILJEM KAKER

ALI ODHAJAŠ, GROBELJSKI DREVORED?

Bodo ptice s polja v drevoredu še imele zavetje in ljudem pele?

Matjaž Brojan

Grobelska cerkev sv. Mohorja in Fortunata (nekoč je bila posvečena sv. Notburgi) je eden največjih baročnih sakralnih spomenikov na Slovenskem. Odlikujejo jo znamenite Jelovškove freske, ki jih je umetnik končal leta 1761, z nadpovprečno akustičnostjo pa je cerkvi dana glasbena izjemnost, zato je postala pomembno koncertno prizorišče. V sklopu grobeljskega kompleksa je nekoč stala grobeljska graščina, v njej pa je pred drugo svetovno vojno delovala Misijonska tiskarna z milijoni tiskanih knjig in brošuric za misijone po vsem svetu. V smeri proti zahodu stojita gozdiček in grobeljski drevored, ki sta oba v mengeškem katastrskem območju. Za oboje je bilo ves čas nekako poskrbljeno vse do leta 1989, ko so gozdiček posekali delavci Kmetijskega poskusnega centra Jable, z izgovorom, da so drevesa bolna. Pa niso bila, bolezen je bila izgovor, da se gozdiček tedaj ni vrnil prvotnim lastnikom, redu sester sv. Vincencija Pavelskega iz Mengša. Danes je 'podrta lepota' le še prispodoba nečesa urejenega in vrednega.

Kaj je o drevoredu povedal Valvasor?

Naš največji polihistor Janez Vajkard Valvasor je poznal Groblje in jih ovekovečil v svoji Topografiji v letu 1679. Hkrati je tudi zapisal, da bi bilo lepo, če bi bil v bližini drevoreda tudi manjši gozdiček, kamor bi se zatekale ptice s polja, imele v njem zavetje in bi tam ljudem pele. Morda je nekdo slišal Valvasorjevo željo, pridne, a neznane roke so nekako pred 200 leti zasadile s hortikulturnim občutkom mnoga drevesa, med njimi tudi eksotična, kakršnih ni najti nikjer 70 km okoli Domžal in Mengša.

Čigava sta pravzaprav gozdiček in drevored?

Gozdiček v grobeljskem drevoredu je bil prvotno vpisan pod vložno številko 648 katastrske občine Jarše. Parcelna številka je bila sprva 420 k. o. Jarše, v letu 1975 pa se je spremenila v današnjo št. 3162 k. o. Mengeš z vpisano kulturo: sadovnjak III. Leta 1931 je bila omenjena posest v lasti Misijonske družbe sv. Vincencija Pavelskega iz Ljubljane, ki ima še danes svojo podružnico v Mengšu. Po vojni sta bila od leta 1950 dalje drevored in gozdiček v lasti Toplovoča iz Ljubljane, v letu 1952 pa je postal lastnik Gradis iz Ljubljane. Od leta 1975 sta bila gozdiček in drevored vse do denacionalizacije v lasti KPC Jable. Kakšen je bil postopek spreminjanja od tedanje lastnine jabelskih kmetijcev do današnje lastnice – države mi ni znano, o zdajšnji lasti pač govori napisna tabla, na njej pa piše čigava sta zdaj gozdiček in drevored: državn!

KPC Jable je svoje lastništvo 'oplemenitil' z zločinskim dejanjem, saj je pred aktom denacionalizacije gozdiček preprosto posekal, na poseki pa ni zasadil niti enega samega drevesa. Tedanji direktor KPC Jable Ljotze Avšič se je po poseku cinično posmehoval vsem, ki smo bili besni nad posekom več kot 100 kubičnih metrov eksotičnih, zdravih (!) dreves. Tako je po poseku ugotovil strokovnjak za dreve-

Spomladi 1989: leto, ko smo sadili lipe (15 smo jih v enem dopoldnevu) in je vsaka dobila svoje botre. Tole lipo na fotografiji sta posadila nekdanji župan in zaljubljenec v vse domžalsko Franc Habjan ter neutrudni turistični delavec in predsednik TD Domžale Drago Burja.

Starka od šestero skoraj že podrtilih lip, ki se poslavlja.

Nikoli več ne bo pognala dišečega lipovega cvetja!

snicarstvo iz Kamnika. Storiti ni bilo več mogoče ničesar: ko so drevesa padla, jih noben ukrep ali kazen nista mogla vnovič postaviti pokonci. Tako je bilo to! Katastrofa!

Potem je sledilo obdobje smeti ...

Bili so časi, ko še nismo uporabljali besede ekologija, v takem so mnogi svoje smeti odlagali tja, kjer je bil prostor. Na Mengeškem polju smo uspešno zasuli tri ali štiri jame, od koder

so po letu 1945 odvažali gramoz za cesto, betoniranje in nasipe ob cesti. Opuščene jame smo vsi zasipali vsak s svojimi smetmi, mnogi so mesto za svoje smeti našli odlagališče ob drevoredu in v gozdičku.

V takem smo se na začetku 80. let zbrali vsi, ki nam je mar za okolje ter se s krajani Rodice in Jarš lotili čiščenja. Štirinajst prikolic smo nabrali vsakršne nesnage in navlake, ki so jo v gozdiček vozili tudi nekateri obrtniki in posebej radi domžalski gostinci.

Tole je dokument časa. Ko smo pred prireditvami množično čistili grobeljski gozdiček, je pripeljal nove smeti tale ata ... Prisilili smo ga, da je obrnil, zdaj pa tam ni nikogar, ki bi ukrepal. Vse gre po starem: v uničenje!

Novoletno jutro 2018: Ko je spet znorela in udarila uničevalska vandalska strast. Nova »kultura« uničuje staro, ki je na tleh ...

Tedanje Komunalno podjetje nam je postavilo dva velika kovinska zabojnika, smo napolnili še njiju in poskrbeli za – žal začasno – lepoto tega okolja.

Razstava, koncerti godb in Stobljanov ...

Drevored in gozd sta spet zaživela, postavili smo kovinski paviljon, v drevoredu sem razstavil mnoge svoje narodne rezbarije, na prireditvi v gozdičku sta takrat nastopili domžalska in mengeška godba, Stobljanski oktet, svoje kipe pa

je razstavil tudi akademski kipar Jože Tönig. Bilo je prelepo, da bi trajalo!

Kako je pa zdaj?

Potem je šlo vse spet po starem. Gozdiček in drevored sta po poseku spet morala sprejeti dejstvo, da so smeti del naše kulture, ob tem pa je svoje storil tudi čas. Drevesa, lipe v drevoredu, so v letih polagoma ostarevale, postajale so starke, nekatere so že klecnile docela in do konca. Stojijo le še kot žalostni strohneli kipi, dokumenti žalostnega dejstva, da drevored nima nikakršnega skrbnika. Gozdič je žalostna gošča brez omembe vrednih dreves, drevored pa – četudi polno obiskan – vse bolj propada. Opravljen je bila sicer študija o stanju drevnin v drevoredu (med lipami je tudi nekaj drugih dreves), žal pa taka študija ničesar ne urejuje ali spreminja.

Na sprehajalce danes preži vse več nevarnosti: hujši vetrovi, celo viharji, zmrzal, sneg in ostali vremenski neprijazni pojavi puščajo posledice, vse več je na tleh debelih vej, ki k sreči še niso ubile nikogar od sprehajalcev, ki nas je vsak dan mnogo Vsaj šest velikih »kadarov« nekoč imenitnih čistiljivih dreves je postalo simbol neskrbi gospodarja oziroma lastnika drevoreda. Mengeška občina, v njej drevored uradno stoji, ni pa ta občina lastnik, skrbno poskrbi za košnjo trave ob drevesih, za odvoze vej, nasipanje poti skozi drevored in vse drugo. Ustvarja si stroške z nečim, kar ni njeno! Lastnik pa nič! Razumi, kdor moreš!

Kakšna bo usoda drevoreda? Kdo se bo zdaj zganil?

Nam, ki se v drevoredu veliko zadržujemo, grozi, da se zgane zaradi vsega omenjenega ena od inšpekcijskih služb in v skrb za varnost ljudi preprosti prepove hojo, vožnjo in zadrževanje v drevoredu. Smo že tako daleč? Da! Hoja in zadrževanje v drevoredu sta postala smrtno nevarna! Država je zainteresiranim že posredovala informacijo, da za kakršneoli posege ali investicije v drevored preprosto nima denarja. Kaj pa bližnji občini Domžale in Mengeš, kamor z ljudmi in samim terenom drevored spada? Naj omenjeni občini investirata v nekaj, kar ni njuna lastnina? Zakonodajca jima tega ne bi dovoljevala!

Le čas – ta pač ima čas! Polagoma, počasi in zanesljivo dela svoje! Zato se zdaj vprašajmo: drevored, kaj bo s tabo? Tristo let si stal, zdaj odhajaš. V časih, za katere vsi govorimo, da so časi kulture, spoštovanja vrednot, tudi narave ...

Kaj pa, če si ob vsem predvsem simbol, ki kaže na vse nas, simbol časov in odnosov, ki jih živimo? To bo! ☐

24. september 1989: Bilo je vzneseno občutje, ko sta na posebej za to priložnost postavljenem paviljonu zaigrali godbi (domžalska in mengeška na sliki), ko so peli pevci Stoblanskega okteta in je številnim Domžalčanom spregovoril prof. dr. Miroslav Stiplovšek.

POLITIČNE STRANKE

NSI / MAG. ALEŠ TRTNIK

Mlade bo v Sloveniji zadržala predvsem višja plača

Klub slovenskih podjetnikov je v sredini januarja pripravil forum, ki je bil posvečen utrjevanju dobrih gospodarskih odnosov z Nemčijo, ki je ena izmed naših najpomembnejših izvoznih partneric. Kljub trenutno ugodni gospodarski rasti pa so naši podjetniki opozorili, da v preteklih letih nismo naredili svoje ‘domače naloge’. Kot so zapisali v svoj predlog ukrepov za bolj prodorno Slovenijo, je za nami celo desetletje izgubljenih priložnosti. Zdaj, v času visoke gospodarske rasti, bi lahko poplačali kredite in stabilizirali javne finance, a se je vlada zelo nespretno lotila pogajanj s sindikati. Namesto da bi znižali davke in prispevke za vse zaposlene, so nagradili le nekatere, kar ni pravično, apetiti pa so zrasli tudi tistim, ki že danes nimajo slabih plač. Predlog za višje neto plače smo v NSi dali na mizo že lansko leto, a ga je vladna koalicija zavrnila kot nepotrebnega in napačnega ...

Pogosto se sprašujemo, zakaj naši mladi hodijo v tujino. Povsem jasno je, da sta glavna razloga boljša plača in boljši pogoji za delo. V Sloveniji so mladi deležni dobre izobrazbe, nato pa iščejo možnosti, kjer bi za svoje znanje in inovativnost največ iztržili. Kdo bi jim zameril! Naj gredo in se dokažejo. Lepo bi seveda bilo, da bi se vrnil, a jih bo treba motivirati. V Sloveniji se bomo tako kmalu morali odločiti, do kdaj bomo še odlagali prepotrebne spremembe davčne za-

“ Pogosto se sprašujemo, zakaj naši mladi hodijo v tujino. Povsem jasno je, da sta glavna razloga boljša plača in boljši pogoji za delo.

konodaje, pokojninskega, zdravstvenega ter šolskega sistema in čakali s prenovo poslovnega okolja. V NSi se dobro zavedamo, da je prenovitev ključnih sistemov nujna, če želimo preprečiti nova krizna obdobja. Pred letošnjimi parlamentarnimi volitvami bomo zato predstavili povsem konkretne rešitve za posamezna področja. Ne bomo risali nedosegljivih gradov v oblakih. Naše rešitve bodo realne, usmerjene v prihodnost in uresničljive. Upam, da končno prihaja čas, ko se bo slovensko stopicanje na mestu končalo in bodo tudi mladi svoje priložnosti za delo in življenje iskali v svoji domovini.

LTD / ANDREJA POGAČNIK JARC

Kjer preteklost sreča prihodnost

Evropski parlament je leto 2018 razglasil za leto kulturne dediščine in slogan Evropskega leta kulturne dediščine, ki se glasi: Naša dediščina: kjer preteklost sreča prihodnost, želi spomniti, da nam kulturna dediščina pomaga razumeti preteklost in ustvarjati boljšo prihodnost. Temu predlogu sledimo tudi člani liste LTD.

Če se ji je v preteklosti posvečalo predvsem nekaj zanesenjakov, ki so se njenega pomena zavedali, se je z odprtjem Slamnikarskega muzeja v središču Domžal uresničila dolgoletna lokalna pobuda o predstavitvi delčka te dediščine našega kraja in okolice.

Del zbirk predmetov, ki so jih posamezniki, ker so prepoznavali kot narodovo vrednoto, zbirali in ohranjali, je že našlo svoje mesto v našem muzeju, nekateri so na dobri poti, da postanejo naša skupna last in jih predstavimo kot del naše, za nas bogate zgodovine, ki so jo ustvarjali naši predniki.

Vonj dediščine pa ne veje le iz predmetov, ki jih hranimo v muzejih, knjižnicah in galerijah, pač pa tudi iz tradicionalnih veščin, obrti, šeg in navad, iz tradicionalnih jedi, vtkan je v zgodbe in pesmi naših dedkov in babic.

Če je cilj Evropskega leta kulturne dediščine povečati zanimanje za kulturno dediščino, je tudi cilj domžalskih prizadevanj povečati zavedanje o pozitivnih učinkih, ki jih ima kulturna dediščina na družbo, njeno kulturno

“ Kulturna dediščina je del nas, del okolja in družbe, v kateri živimo. V zadnjem desetletju ali malo dlje, se je zanimanje zanjo in njeno negovanje povečalo tudi v naši občini.

raznolikost in ne nazadnje na gospodarstvo, turizem in zaposlovanje.

Prizadevati si moramo, da bi zanimanje za kulturno dediščino v javnosti, še posebej pri otrocih in mladih, zbujalo ustvarjalnost in pripadnost domačemu okolju, učenje skozi dediščino pa razvijalo občutljiv odnos do prostora in ljudi. K sreči je takšno zavedanje močno prisotno v naših vrtcih in šolah, ki na izviren in učinkovit način naše najmlajše z ustvarjalnim pristopom do dediščine peljejo v svet, ki spoštuje preteklost, da ustvarja lepšo prihodnost.

SD / MARJAN RAVNIKAR, PODPREDSEDNIK OO

Preobremenjenost Kopališke ceste

V decembrski številki časopisa Delo smo lahko prebrali, da Dars po študijah, ki jih je opravil, ugotavlja preobremenjenost vpadnic in obvoznic. Med največje obremenitve Dars uvršča tudi Ljubljansko vpadnico ter obe obvoznici. Tako je bilo ugotovljeno, da je na ljubljanski štajerski vpadnici med Domžalami in Šentjakobom povprečni letni dnevni promet lani dosegel 55.000 vozil.

Podatki kažejo, da se tudi v občini Domžale izredno povečuje promet in s tem tudi zastoji na določenih odsekih cest, ki so posledica tega

prometa. Eden takšnih prometnih zastojev je Kopališka cesta, ki je ob prometnih konicah in tudi sicer preobremenjena v takšni meri, da je izvoz s stranskih cest Pot za Bistrico in Šumberške ceste skoraj nemogoč. Dnevno se dogaja, da vozniki, ki vozijo v smeri proti ljubljanski in mariborski vpadnici, tudi zaradi neusklajenega delovanja dveh semaforjev, ki sta pri križišču z ihansko cesto, in semafor, ki označuje prehod za pešce pred uvozom v ulico Pot za Bistrico in Šumberško cesto, popolnoma zaprejo uvoz v obe ulici,

tako v Šumberško kot Pot za Bistrico. Rešitev vidim v izgradnji krožnega prometa na tem odseku, saj vidimo, da je na območjih, kjer je krožni promet, pretočnost prometa bistveno boljša in z manjšimi zastoji.

Že v letu 2010 je bilo govora o AC priključku Študa-Trzin, kar bi zelo razbremenilo tudi omenjeni priključek na obvoznico proti Ljubljani ali Mariboru. Da pa to ni edini takšen problem prometa v občini Domžale, bom predstavil v eni od naslednjih števil glasila.

“ Rešitev vidim v izgradnji krožnega prometa na tem odseku, saj vidimo, da je na območjih, kjer je krožni promet, pretočnost prometa bistveno boljša in z manjšimi zastoji.

LISTA REZA / ROK GRAŠIČ, GENERALNI SEKRETAR

Štipendija – dohodek brez primere

Se iz mladih let spomnite česa lepšega od stanja na računu 10. v mesecu? To je namreč dan, ki ga vsi prejemniki štipendij zelo težko pričakamo. Nekateri celo navkljub dejstvu, da imajo že tako vse, česar si želijo, in tako štipendija ni ravno ključna zanje. Največ dijakov in študentov pa zato, ker vedo, da nikomur ne bodo dolžni pojasnjevati, zakaj bodo teh par evrov porabili. Tista številka na računu resda ne izgleda dosti, toda nam, štipendistom, pomeni teh nekaj fičnikov, ki nam jih nameni država, ogromno. Se sploh ne da opisati, koliko. To je namreč tisto, kar je zgolj tvoje in s čimer lahko počneš točno to, kar te je volja.

Na državni ravni je sicer s štipendijami urejeno zelo regulatorno. Točno se ve, kako se jo pridobi, koliko znaša, kdaj se jo nakazuje ... Potem pa so tu občinske štipendije. No, to pa je sistem, ki je nujno potreben reforme. Občina Domžale vsako leto objavi razpis za pridobitev štipendije. Sicer je ta kar zajetna, toda jo prejme zgolj peščica in še to se ne ve, zakaj je bilo izbranih točno teh par srečnejšev. Za nadarjene dijake in študente odlok o štipendiranju namreč nikjer ne določa, kdo natančno je lahko prejemnik, niti tega, kako in v kakšnem razmerju se vrednotijo dosežki in ocene. Tako res ne vem, po kakšnem ključu se izbere prejemnike. Ali pa štipendije za deficitarne poklice! Tu šele vlada kaos. Poklice, ki se uvrščajo med deficitarne, vsako leto predpiše župan s sklepom, brez da bi mu odlok naložil, kaj vse mora pri tem upoštevati.

“ Prve spremembe smo že dosegli – tako lahko štipendisti hkrati prejemajo več štipendij, ne zgolj ene, se bo pa naša svetniška skupina v nadaljnje zavzemala za več štipendij in ne nazadnje tudi za bolj regulatorno ureditev sistema štipendiranja.

Prve spremembe smo že dosegli – tako lahko štipendisti hkrati prejemajo več štipendij, ne zgolj ene, se bo pa naša svetniška skupina v nadaljnje zavzemala za več štipendij in ne nazadnje tudi za bolj regulatorno ureditev sistema štipendiranja.

Da zaključim: štipendije so instrument za pridobivanje samozavesti, malenkosti ega in kančka samostojnosti. Na mladega človeka, če potegnem črto, vplivajo zelo dobro. Če ne drugače, pa strogo s finančnega vidika. Ravno zato na tem področju ne smemo dopuščati napak.

Besedilo na željo avtorja ni jezikovno pregledano.

NSI / LJUDMILA NOVAK, PREDSEDNICA NSI IN POSLANKA

Kdaj se bo v procesu arbitraže končalo sprenevedanje Hrvaške?

V različnih medijih in v slovenski javnosti je že dalj časa aktualna tema izvrševanja arbitražne sodbe o meji med Slovenijo in Hrvaško. Čeprav smo v NSi že pred pol leta dejali, da nismo zadovoljni s samo razsodbo, menimo, da jo moramo vseeno spoštovati. Prav tako kot mora to storiti tudi naša sosedna Hrvaška, ki pa že od prisluškovalne afere naprej govori o tem, da je zanjo arbitraža mrtva točka na papirju in je zato ni potrebno spoštovati. Takšno stanje traja že 6 mesecev, zato je težko verjeti, da bo Hrvaška spremenila svoje stališče.

Menim, da je na težave treba odreagirati in zanje najti rešitev. Zato sem v Bruselj poslala pismo trem predsednikom, in sicer predsedniku Evropskega parlamenta Antoniu Tajaniju, predsedniku Evropske komisije Jean-Claudu Junckerju in predsedniku Evropske ljudske stranke Josephu Daulu. V njem sem opozorila, kako pomembno in ključno vlogo imajo institucije, ki jih zastopajo, pri implementaciji arbitražne razsodbe.

Spomnila sem jih na to, da je bil sporazum o začetku arbitražnega postopka podpisan pod patronatom Evropske komisije, kar pomeni, da je tudi Evropski uniji v interesu, da obe članici izvršujeta to sodbo. Izrazila sem pričakovanje Slovenije, da bodo evropske institucije od Hrvaške zahtevale spoštovanje prava, mednarodnih sodišč ter izpolnitev arbitražne odločbe. Od odločitve glavnih voditeljev Evropske unije je namreč odvisen ugled evropskih institucij v prihodnosti in verjetno tudi izid evropskih volitev v Sloveniji.

“ Od odločitve glavnih voditeljev Evropske unije je namreč odvisen ugled evropskih institucij v prihodnosti in verjetno tudi izid evropskih volitev v Sloveniji.

V pismu sem poudarila dobro sodelovanje Slovenije s Hrvaško na različnih področjih. Izpostavila pa sem tudi, da so le urejene meje pogoj za dobre medsosedske odnose, za mir na Balkanu in ustrezno varovanje šengenske meje. Prepričana pa sem, da mora biti spoštovanje mednarodnega prava pogoj za članstvo tudi v drugih evropskih povezavah, ki se jim želi Hrvaška priključiti. Zato od treh predsednikov pričakujem, da bodo na izpolnjevanje mednarodnega prava opozorili tudi Hrvaško in od nje nemudoma zahtevali implementacijo odločbe arbitražnega sodišča.

Akademija NK Domžale

Mladim nogometašem nudi najboljše pogoje, da lahko razvijajo svoje potenciale.

Miha Ulčar
Foto: NK Domžale

Novembra lani je svoja vrata uradno odprla Akademija Nogometnega kluba Domžale, ki bo dodala pomemben kamenček v celotni mozaik razvijanja novega rodu najboljših domžalskih in hkrati tudi slovenskih nogometašev. Največ zaslug za ustanovitev akademije in novo nadgradnjo dela z mladimi ima nedvomno predsednik Nogometnega kluba Domžale Stane Oražem, ki je prepričan, da bo nova pridobitev pomembno vplivala na nadaljnji razvoj kluba, ki slovi po najboljšem mladinskem nogometnem centru v Sloveniji, v katerem vadi več kot 280 mladih domžalskih nogometnih upov.

Domžalska nogometna šola najboljša v državi

Vizijo o Mladinskem nogometnem centru NK Domžale je pred petnajstimi leti začel uresničevati predsednik **Stane Oražem**. Ta se je pod strokovnim vodstvom **Mihe Kebeta** hitro razvijal in postal sinonim za načrtno in kakovostno delo z mladimi nogometaši. Za uradno potrditev tega dejstva je poskrbela Nogometna zveza Slovenije, ki je v zadnjih letih domžalsko nogometno šolo večkrat označila za najboljšo v državi. Trenutno v Mladinskem nogometnem centru vadi več kot 280 mladih domžalskih nogometnih upov, nad razvojem katerih vsakodnevno bdi kar 22 strokovno in pedagoško podkovanih trenerjev. Devet naslovov državnega prvaka v kategorijah do 15, 17 in 19 let govori o rezultatski uspešnosti mladinskega centra, ki je pomembna, a ne tudi najpomembnejša. »Osnovni cilj Mladinskega nogometnega centra NK Domžale je ustvariti osebnostno in nogometno zrele nogometaše, ki bodo po končanem mladinskem stažu dorašli poklicnemu igranju nogometa v prvi ekipi Domžal in pozneje tudi na višji ravni v tujini,« pravi športni direktor Matej Oražem.

Nova pridobitev bo pomembno vplivala na nadaljnji razvoj kluba

Vsi, ki so aktivno vpeti v delovanje kluba, se močno veselijo novih rodov nogometašev, s katerimi bodo v prihodnje delali in, ki bodo lahko del obstoja tega projekta. V mlade vlagajo ogromno energije in sredstev, prepričani pa so, da bodo na ta način v prihodnje le še boljši. Omeniti velja, da je na ustanovitev akademije vplivala tudi tragična nesreča mladih nogometašev v Mariboru, ki je pretresla vodstvo NK Domžale. Zaradi tega so po besedah Staneta Oražma takrat začeli intenzivno razmišljati o tem, kaj lahko naredijo, da zmanjšajo možnost, da bi se kdaj ponovilo še kaj tako tragičnega.

Projekt je večplasten in edinstven

V akademiji, ki je na Krakovski cesti v Domžalah, je osem sob, ki so posvečene ljudem, ki so zaznamovale zgodovino NK Domžale, funkcionalno opremljena kuhinja, skupni prostor za druženje in pripadajoče sanitarije. Pretežna večina stanovalcev v akademiji šolske obveznosti opravlja v Srednji šoli Domžale, s katero klub že več let zgledno sodeluje. Enako velja tudi za bližnjo restavracijo Park. »Vsa ideja zasnove akademije temelji na želji, da v čim večji meri pomagamo mladim nogometašem našega kluba. Ne le nogometno, temveč tudi osebnostno.

NK Domžale slovi po najboljšem mladinskem nogometnem centru v Sloveniji.

Akademija uporabnikom ponuja prostore in dejavnosti, kjer se lahko sproščajo, zabavajo in družijo.

Adam Gnezde Čerina: »Vesel sem, da sem del domžalskega kluba, saj sem prepričan, da je to najboljše mesto, kjer sem lahko v tej fazi svoje kariere.«

Odločitev, da uresničimo ta projekt, je večplastna, kakršno je tudi delovanje našega kluba. V tej nameri torej nismo le posnemali evropskih velikanov, ampak smo želeli dodati nekaj edinstvenega,« pravi Jernej Javornik, strokovni koordinator akademije, v kateri trenutno prebiva 17 mladih igralcev v starosti od 15 do 19 let, zmogljivost pa je za 25 uporabnikov.

Mladi nogometaši imajo na enem mestu priložnost razvijati svoj nogometni talent in svojo osebnost

Vsi fantje, ki prebivajo v akademiji, so člani NK Domžale, prihajajo pa iz različnih koncev Slovenije. Večina izmed njih obiskuje bližnjo Srednjo šolo Domžale, nekateri pa tudi v Ljubljani. Najbolj pomembno pa je, da imajo na enem mestu na voljo priložnost razvijati svoj nogometni talent in obenem še svojo osebnost. Oboje skupaj gre namreč z roko v roki. Zato so uporabniki akademije v prvi vrsti mladi nogometaši s talentom in primernim karakterjem oziroma osebnostjo. »Gre za mlade nogometaše, ki so največji talenti, akademija pa jim omogoča pogoje, da se lahko normalno razvijejo v odraslo osebnost. Se pravi, da sočasno s športno kariero razvijajo tudi drugo stran svojega življenja, ki pa je zelo

pomembna za celostno podobo osebnosti,« razloži Jernej Javornik.

Najbolj pomembno je, da so mladi nogometaši zadovoljni in da lahko razvijajo svoje potenciale

Poleg ustreznih bivalnih pogojev, ki jim jim nudi akademija, imajo fantje poleg treningov, ki potekajo na bližnjih igriščih, na voljo tudi druge aktivnosti, s katerimi preživljajo prosti čas. Na voljo imajo šolskega koordinatorja, ki jih nadzira in je z njimi v stalnem stiku: »Poanta vsega je, da imajo na voljo vse informacije in maksimalne pogoje, da se lahko razvijejo v dobre nogometaše. Se pravi, vse na enem mestu.« Na voljo imajo tudi psihologinjo, s katero imajo fantje enkrat tedensko individualne sestanke. Prav tako imajo fantje enkrat tedensko na voljo športnega pedagoga, kar je edinstven primer v Sloveniji. Psihologinja Meta Jerala nam je povedala, da je bistvo vsega v celostni organizaciji, od prehrane in oskrbe do različne pomoči, da lahko fantje delajo nemo-teno in v čim boljših pogojih: »Akademija jim ponuja prostore in dejavnosti, kjer se lahko sproščajo, zabavajo in družijo. Poleg tega imajo na voljo delavnice in aktivnosti, ki jim omogočajo pridobiti čim bolj splošne informacije za boljši napredek v športu in na splošno

za življenje. Predvsem pa je pomembno, da so mladi športniki zadovoljni in da lahko razvijajo svoje potenciale.« Se pravi, fantje imajo vse usluge dostopne v neposredni bližini, s čimer se lahko osnovni pogoji za razvoj nogometašev v Domžalah primerjajo s pogoji v naj-večjih evropskih klubih.

Mladi nogometaši imajo na voljo najboljše pogoje, na njih pa je, da jih dobro izkoristijo

Nad novo pridobitvijo pa niso navdušeni samo v vodstvu in strokovnem štabu kluba, temveč tudi mladi nogometaši, ki so uporabniki akademije. Anže Medle, ki prihaja z Brezovice pri Ljubljani, nam je zaupal, da v NK Domžale trenira že drugo sezono, sem pa je prišel na povabilo trenerja. Ve-

V akademiji je osem sob, ki so posvečene ljudem, ki so zaznamovale zgodovino NK Domžale.

liko pa je k temu, da se je pridružil rumeni družini, pripomoglo tudi to, da je že prej velikokrat slišal, da je v Domžalah odlična nogometna šola in da se dobro dela z mladimi. Preden je vstopil v akademijo, se je v Domžale vozil z avtobusom, zdaj pa sta mu ta pot in čas prihranjena, saj ga uporabi za trening in druge koristne stvari. »Malo časa sem sicer rabil, da sem se privadil na življenje v akademiji. To je zame namreč nekaj novega. Drugače pa je za nas, ki prebivamo v akademiji, super poskrbljeno, tako da se lahko normalno posvetimo treningom in šoli. S fanti, ki prebivamo tukaj, se med seboj zelo dobro razumemo, smo tudi soigralci in si pomagamo med seboj. Ne samo na igrišču temveč tudi na drugih področjih. Velikokrat gremo skupaj še na dodatne treninge ali pa skupaj preživljamo prosti čas v dnevni sobi,« nam ponosno pojasni Anže, katerega idol je Neymayer, sam pa si želi, da bi enkrat zaigral v enem izmed boljših evropskih klubov. Ob koncu pa nam še zaupa, da če bi moral, bi se še enkrat odločil, da se pridruži domžalski šoli nogometa in akademiji: »Na voljo imamo najboljše pogoje, na nas pa je samo, da jih dobro izkoristimo. Jaz se trudim po najboljših močeh.«

Anžetove besede je potrdil tudi Adam Gnezde Čerina: »Pogoji, ki jih imamo mladi nogometaši v Domžalah, so na zares izjemnem nivoju. Sploh ob ustanovitvi akademije, ki je edinstvena dodatna programska, urejena prehrana, dodatna svetovanja in izobraževanja ... Vesel sem, da sem del domžalskega kluba, saj sem prepričan, da je to najboljše mesto, kjer sem lahko v tej fazi svoje kariere.«

Nogometni klub Domžale ima na voljo dovolj kadra in potenciala, a premalo ustrezne infrastrukture

Čeprav ima NK Domžale najboljšo nogometno šolo v Sloveniji in zdaj po novem še akademijo, pa se vodstvo

kluba ubada s problemom, ki je zelo pomemben pri razvoju mladih nogometašev. Govorimo o infrastrukturi – igriščih, ki jih je v Športnem parku Domžale po besedah športnega direktorja Mateja Oražma premalo. »Prostor in kader, s katerim razpolagamo, nista problematična. Problem je v pomanjkljivi infrastrukturi, saj športni park razpolaga samo z enim igriščem z ume-tno travo, kar je za 20 selekcij premalo. Da bi se te stvari uredile, v bližini je namreč možno narediti še kakšno igrišče z naravno travo, smo se dogovarjali z Zavodom za šport in rekreacijo Domžale, žal pa do dogovora ni prišlo. Uradno stališče je, da imamo za svoje delo-va-nje dovolj igrišč. Po strokovnih kriteri-jih pa to ne drži,« nam težavo v zvezi s pomanjkljivo infrastrukturo pojasni

Anže Medle: »Na voljo imamo najboljše pogoje, na nas pa je samo, da jih dobro izkoristimo.«

Matej Oražem. Po njegovih besedah se bodo mogli znajti sami. Problem je v tem, da nimajo na voljo zemljišč, kot jih ima Občina Domžale. Če bi šel NK Domžale v ta projekt, to za njih pome-ni, da bi morali sami kupiti zemljišče in poskrbeti za celotno infrastrukturo: »Partnerstvo smo Občini Domžale že ponudili, pa žal ni bilo posluha. Za kvaliteten delovni proces fantje rabijo naravno travo, če dopuščajo vremen-ske razmere. Ker smo omejeni z igrišči, zaradi velikega števila selekcij, treni-ramo na manjših deležih posameznega igrišča. Za resen nogometni proces je to nesprejemljivo. In če ne bomo uspeli narediti korakov v to smer, ne bomo mogli loviti ostalih v Evropi, nas pa bodo dohajali domači klubi. Želi-mo si več razumevanja in več pomoči s strani lokalne skupnosti.« Športni direktor nam tudi pojasni, da je klub kadrovsko pripravljen na širitev in bi lahko imeli dvakrat toliko otrok v Mla-dinskem nogometnem centru, kot jih imajo danes. Motiva je namreč dovolj. Edini problem, kot smo že omenili, je v infrastrukturi, ki je pomembna za kva-litetno izvajanje programa.

Akademija bo mladim nogometašem, ki prebivajo v njej, prinesla veliko

Ja pa Matej Oražem na naše vprašanje, kako so se odzvali v Nogometni zvezi Slovenije in drugod po Sloveniji, ob odprtju akademije, dejal, da je bila ta njihova pridobitev, ki so jo financirali v celoti sami in s pomočjo donatorjev, izjemno pozitivno sprejeta na vseh koncih. Nogometna zveza Slovenije je pohvalila projekt, ki je lahko za slo-venski nogomet tudi vodilo za ostale. »Akademija bo veliko prinesla fantom, ki prebivajo v njej, saj jim nudi pomoč pri vseh aspektih njihovega življenja. Prav tako so vpeti tudi v lokalno okolje, saj v akademiji izvajamo nekatere sku-pne aktivnosti, kot so druženja in izo-braževanja. Skratka, poskušali bomo v čim večji meri vključiti vse vrste dogod-kov, ki bi mladim nogometašem poma-gale pri njihovi karieri. Nogomet je ena redkih panog, kjer se to splača,« nam ob koncu še razloži Matej Oražem. □

ŠPORT

Priprave na spomladanski del že v polnem teku

Zimske počitnice so za nogometaši Domžal, ki so se 10. januarja po mesecu dni premora znova zbrali in začeli z več kot 40 dni trajajočimi pripravami pred spomladanskim delom sezone.

NK DOMŽALE Domžalčani, ki so po 18 odigranih krogih točno na polovici prvenstva na tretjem mestu prvoligaške lestvice, so si po novoletnih praznikih že nadeli nogometne čevlje in začeli piliti formo, s katero se bodo tudi letos skušali zavihetati proti evropskim ciljem.

Petar Franjić (levo) in Shamar Nicholson (desno) sta se podpisala pod domžalske zadetke na prvih dveh prijateljskih tekmah.

Po uvodnih devetih treningih in dveh prijateljskih tekmah proti drugoligašema Iliriji in Zarici so se nogometaši pod vodstvom Simona Rožmana 22. januarja odpravili na priprave v Umag, kjer bodo imeli še boljše pogoje za delo kot doma na umetni travi. A še pred tem je Rožman na dveh tekmah dobil že prve informacije o pripravljenosti svojih varovancev. Na uvodni tekmi proti Iliriji je ob polčasu zamenjal

celotno ekipo, tako da je v igro vstopilo 22 nogometašev, z obema zadetkoma za končnih 2:2 pa se je izkazal Jamajčan Shamar Nicholson. Gostje so dvakrat vodili, a je mladi napadalec, ki je v Domžale prišel lani jeseni, z zadetkoma v 54. in 85. poskrbel, da se je prijatelj-

ska tekma končala tudi s prijateljskim rezultatom. Na drugem srečanju proti Zarici so rumeni vknjižili zmago, ki jo je z zadetkom v 24. minuti tlakoval s petimi doseženimi goli najboljši domžalski strelec jesenskega dela prvenstva Petar Franjić. Dobrih deset minut pozneje je bil postavljen končni izid tekme, potem ko je predložek iz kota Senijada Ibričića nesrečno v svoj gol porinil gostujoči igralec Uroš Parežanin.

Omenjena obračuna sta dva izmed desetih, ki Domžalčane čakajo v pripravljalnem obdobju vse do 24. februarja, ko je na sporedu prva tekma spomladanskega dela proti Rudarju. Med atraktivnejšimi nasprotniki izmed deseterice bodo zagotovo hrvaški prvoligaš Lokomotiva, druga ekipa zagrebškega Dinama in slovaški prvoligaš Ružomberog.

Vse zavoljo optimalne pripravljenosti, ki bo še kako pomembna konec februarja, ko se bodo Domžalčani pomerili s četrto ekipo na prvenstveni lestvici Rudarjem. Zmaga na medsebojnem obračunu za Evropo bi bila prava injekcija samozavesti pred nadaljevanjem pomladi. Tudi zato so nogometaši in trenerji tako zgodaj pošteno zavihali rokave. »Strokovno vodstvo je vse skupaj zastavilo še na višji ravni kot v preteklosti. Predvsem z vidika intenzivnosti in hitrosti, kar nam bo na tekmah zagotovo koristilo. V tej fazi je naporno, a se ne pritožujemo,« je trde treninge pokomentiral Zeni Husmani, ki se tako kot ostali zaveda, da je prav ta zimski, pripravljalni del še kako pomemben za celotni preostanek sezone, celotni poletni del: »Če si želimo napredovati, moramo biti boljši, hitrejši, vzdržljivejši. Poleti smo videli, kaj zahteva Evropa, zato moramo že zdaj postaviti dobre temelje.«

Na poti k uresničevanju novih ciljev pa ekipi ne bo več pomagal prvi podajalec ekipe v tej sezoni. Njegove nevarne predloške in strele z levico od januarja dalje lahko občudujejo navijači italijanskega drugoligaša Barija.

DOMEN JARC

FOTO: LADO VAVPETIČ/NKDOMZALE.SI

U9 Glaroi Cup 2017 in srečanje s Crveno zvezdo

Nogometaši naše otroške nogometne selekcije U9 NK Roltek Dob so uspešno nastopili na turnirju Glaroi Cup Beograd 2017, se srečali s Crveno zvezdo in obiskali slovito Marakano.

NK ROLTEK DOB Če se je še nedolgo nazaj zaključil jesenski del prvenstva za cicibane, se zagotovo niso zaključile njihove ostale aktivnosti. S treningi so naši nogometaši že začeli v dvorani, a zagotovo še vedno zbirajo vtise napornega nogometnega 'mednarodnega' vikenda.

Tu predvsem izpostavljamo **našo U9 nogometno selekcijo, ki jo vodi trener Denis Mešanovič**. Naši fanje so se namreč v soboto, 9. novembra 2017, v Beogradu zelo uspešno predstavili na mednarodnem turnirju **Glaroi Cup Beograd 2017**, ki je potekal v dvorani Coin v Novem Beogradu. Naši mali junaki so v prav vseh odigranih tekmah prikazali srčno borbo in napadalno igro, tekmovanje pa zaključili v skupinskem delu. Organizatorju, Mednarodni fudbalski turniri (Mednarodni nogometni turnirji, (op. p.) in **Draganu Pivljaninu**, ki je pripravil zahteven turnir z močnimi nasprotniki, smo v NK Roltek Dob seveda hvaležni za izjemno gostoljubje in dobro organizacijo.

Dan pozneje so se ob super prijateljskem vzdušju naši šampiončki v novem in modernem trening centru Kneževac Beograd pomerili z vrstniki iz slovitega beograjskega nogometnega kluba **FK Crvena zvezda**, katerih U9 nogometno selekcijo vodi trener **Srdjan Bugarski**.

Obe ekipi sta prikazali lepo nogometno predstavo, naši nogometaši pa so gostiteljem tudi športno čestitali za zaslužen zmago. Ekipi sta se razšli tako, kot sta začeli srečanje, s pozitivnimi občutki in v prijateljskem raz-

položenju ter z obljubo, da se zagotovo ponovno snidejo.

V slopu tridnevnega gostovanja v Beogradu so si naši nogometaši skupaj s starši ogledali tudi dobršen del Beograda, saj mesto ponuja številne zanimivosti iz današnjega časa in tudi iz zgodovine, kot so rečni otok Ada Ci-

ganlija, znamenito ulico Knez Mihajlova, sotočje Save in Donave, Terazije, Dedinje, Hišo cvetja, Vlado Republike Srbije in srbski Parlament, seveda niso izpustili slovite Marakane, stadiona FK Crvena zvezda, domovanja evropskih nogometnih klubskih prvakov iz leta 1991, ki se sicer od leta 2014 uradno imenuje **Stadion Rajko Mitić**. S tem imenovanjem so izkazali čast Rajku Mitiću, nekdanjemu nogometašu in klubski legendi Crvene zvezde, ki je preminil leta 2008.

Zahvala tudi našima sponzorjema, Gostinskemu podjetju Trojane – gostišču s tradicijo in podjetju Roltek, d. o. o. Posebna zahvala pa seveda tudi našemu vozniku avtobusa Mirku Jimiju Esonu Savelu (prevozi Gerčar) za varno vožnjo in potrpežljivost pri navijaško razporejenih potnikih.

Naše leto je bilo torej zmagovito, naj bo tudi vaše naslednje in vsa, ki si sledijo.

Vsi za šampiončke iz Doba! In srečno v 2018!

Informacije o tekmah, igralcih in ostalih dogodkih lahko spremljate tudi na klubski uradni spletni strani www.nkdob.si ter na naši facebook in twitter (@NkRoltekDob) strani.

GREGOR HORVATIČ

STIKI Z JAVNOSTJO NK ROLTEK DOB
NKROLTEKDOB@GMAIL.COM

Helios Suns med najboljših osem!

Košarkarji Helios Suns so, na vedno neugodnem gostovanju na Polzeli, v končnici tekme le uspeli nadigrati domače Hopse in se z zmago 84:79 uvrstiti v zgornji polovici lestvice.

Še več, z osmimi zmagami in šestimi porazi so trenutno na 3. mestu, z enakim razmerjem kot drugouvrščena Petrol Olimpija in četrtouvršče-

dvema podaljškoma in seveda zmago Domžalčanov. Tekma, ki je prinesla lepo vzdušje, hitro in atraktivno košarko, predvsem pa pravo dramo, ki se

na Rogaška. Kot je po eni pomembnejših tekem povedal trener Jovan Beader: »Čestitam košarkarjem za zaslužen zmago. Tekmo smo slabo odpri v napadu, a smo v sredini prve četrtine ujeli priključek z nasprotniki. V drugi četrtini smo naredili odločilno prednost, imeli smo dober pretok žoge v napadu in smo dobro kaznovali nasprotnikove napake. V zadnjih desetih minutah srečanja smo močno padli v igri, še posebej v napadu, a smo zaključek tekme odigrali zelo zrelo in tekmo pripeljali do srečnega konca.«

Sicer pa so košarkarji Helios Suns v preteklih tednih doživeli kar nekaj zanimivih trenutkov. Zagotovo je bil eden najbolj vročih srečanje proti novomeški Krki, ki se je končalo s kar

je ne bi sramovali niti največji filmski režiserji. Klop domžalskih košarkarjev je bila tokrat krajša; brez Jureta Močnika, ki je sicer po sili razmer na koncu celo moral v igro za nekaj sekund, brez mladih Nejca Klavžarja, Aljaža Bratca in Alexandra Shashkova ter tudi brez Jake Brodnika, ki ga, podobno kot Močnika, mučijo težave s prepono, so fantje vseeno uspeli zadržati zmago doma in na koncu slavili s 104:102.

Košarkarji Helios Suns so se v minulih tednih kalili tudi na mednarodnih parketih. Na Češkem so proti Sluneti izgubili s 112:83, prav tako pa so morali priznati premoč ekipi Levice, ki je bila boljša od Helios Sunsev z rezultatom 95:72.

MMK

Podelili nagrade za najboljše, mladi že podirajo rekord

Potem ko se je tekmovalna sezona za člane Atletskega kluba Domžale ravno dobro končala, že so zmagovito zakorakali v novo.

AK DOMŽALE Na uvodnem prvenstvu Slovenije v letošnji sezoni, za pionirje in pionirke letnika 2005 in 2006, je Maruška Vuk uspešno nadaljevala svoj zmagoviti pohod na najpomembnejših tekmah sezone. Domžalska atletinja, ki je lani osvojila štiri zlate medalje na državnih prvenstvih, je tudi 21. januarja na tekmi v Celju znova stopila na najvišjo stopničko. V teku na 60 metrov je bila najhitrejša že v kvalifikacijah, nato pa v finalu s časom 8,72 sekunde za desetinko ugnala najbližjo nasledovalko. Blizu medalje je bila med pionirkami letnika 2005 tudi Alja Gabrovec v skoku v višino. Z dosežkom 1,36 metra so ji do odličja zmanjkali le trije centimetri, saj sta druga in tretja skakalka preskočili mejo 1,39 metra.

Še pred vstopom v tekmovalno leto 2018 so v klubu na tradicionalni večerji ob zaključku leta priznanja podelili najuspešnejšim v sezoni 2017. Priznanja so v roke prejeli atleti, ki so na samem vrhu v svoji starostni kategoriji, ob tem pa so uspešno zastopali tudi barve Slovenije na tekmah v tujini. Član Luka Marolt, ki je priznanje prejel prvič, ima za seboj najuspešnejšo sezono. Osební rekordi v tekih na 60, 100, 200 in 300 metrov ter prvi reprezentančni nastop so ga ponesli med najhitrejše šprinterje Slovenije ta hip. Eden izmed vrhuncev sezone je bil za Kamničana tudi naslov članskega državnega prvaka v teku na 200 metrov z osebnim rekordom 21,37 sekunde.

Jakob Mali je v kategoriji mlajših mladincev izstopal v zahtevni disciplini 2000 metrov z zaprekami. S ča-

som 5:59,39 – z najboljšim dosežkom v kategoriji mlajših mladincev v Sloveniji v zadnjih desetih letih – se je prebil na svetovno prvenstvo v Keniji, kjer je bil na žalost diskvalificiran, potem ko je ob prehodu iz vodne ovire stopil na črto. Na dveh reprezentančnih tekmah je v disciplini 2000 metrov z zaprekami posegel po me-

nirk U16, je blestela v gorskem teku, kjer je v pokalu Slovenije v gorskih tekih slavila tretjič zapored, na stezi pa navduševala v teku na 2000 metrov z zaprekami. Bila je udeleženka Olimpijskega festivala evropske mladine, kamor je potovalo le enajst slovenskih atletov, ter na pionirskem reprezentančnem peterboju izboljšala osebni

Maja Per, Jan Emberšič, Luka Marolt in Jakob Mali: najuspešnejši domžalski atleti v letu 2017, ki imajo visoke cilje tudi v novi sezoni.

daljah, svojo raznovrstnost v teku na srednjih progah pa dokazal z zmago na državnem prvenstvu v krosu v svoji starostni kategoriji in v teku na 1500 metrov med starejšimi mladinci.

Priznanja sta za svoje uspehe prejela tudi pionirja Maja Per in Jan Emberšič. Prva, ki je bila drugo leto zapored nominirana med najboljšimi slovenskimi atletinjami v kategoriji pio-

in absolutni klubski rekord v teku na 2000 metrov (6:39,23). Jan je prav tako kot pionir v kategoriji U16 izstopal v metu kladiva in štirikrat letos izboljšal klubski rekord ter serijsko osvajal medalje na državnem prvenstvu. Kot novinec v reprezentančnem dresu je peterboj v hrvaškem Varaždinu končal na nevhvaležnem četrtem mestu.

DOMEN JARC

Osnovna šola Domžale osvojila občinsko košarkarsko tekmovanje

Na letošnjem zaključnem občinskem košarkarskem tekmovanju starejših učencev je sodelovalo devet domžalskih in okoliških osnovnih šol.

Do naslova so po razburlivem finalu in zmago nad OŠ Venclja Perka prišli učenci OŠ Domžale. Domžalska športna dvorana je gostila najboljše štiri ekipe občinskega tekmovanja starejših učencev, fantov letnika 2003 in mlajših, in sicer so se iz predtekmovalnih skupin v polfinalu uvrstile šole Domžale in Venclja Perka kot zma-

govalci skupin ter Dragomelj in Dob kot drugouvrščeni. Dragomljani so v polfinalu priznali premoč Domžalam, nato pa v boju za tretje mesto premagali ekipo iz Doba (48:29).

Izredno zanimiv je bil finalni dvoboj med ekipo OŠ Venclja Perka in OŠ Domžale. Otroci, ki so v večini soigralci pri Helios Sunsih, so tokrat glasno, pred-

vsem pa srčno zastopali svoje šole. Tekme se igrajo 3 krat 10 minut, v razburlivem finalu pa so na koncu slavili učenci OŠ Domžale z rezultatom 53:40.

Vse ekipe si za prikazano igro zaslužijo pohvale, učencem OŠ Domžale in OŠ Venclja Perka pa želimo uspešne igre tudi v nadaljevanju sezone.

(MKK)

Svetovni podprvakinji

Klara Senica in Lana Smolnikar iz PK Miki ponovno svetovni podprvakinji: »Želja po lastnem napredku je tista, ki naju motivira.«

PK MIKI V poljskem mestu Ossa je od 6. do 9. decembra potekalo svetovno prvenstvo v jazz baletu in modernu, ki so se ga udeležile tudi plesalke Plesnega kluba Miki. Zastopale so različne discipline in kategorije ter dosegle odlične rezultate.

Aktualni show dance evropski in svetovni prvakinji, Klara Senica in

svoje okrilje vzel Jan Ravnik in takrat sta se prvič predstavili kot par.

Usklajevanje obveznosti je, če se s plesom ukvarjaš tako resno, izredno zahtevno. Menita, da je pomembno, da si med tednom vzameš kakšno urico časa za sprostitev ali sprehod v naravi. Med tekmovalno sezono tudi šola malo trpi, zato je

Lana Smolnikar, sta ponovno dosegli izvrstno uvrstitev. Med jazz duo članicami sta osvojili 2. mesto in si priplesali naslov svetovnih podprvakinj. Lana si je naslov svetovne podprvakinje priplesala tudi med modern solo članicami, Klara se je v močni konkurenci jazz članskih solistk kot edina Slovenka uvrstila v finale in si priplesala enkratno 4. mesto. Njun koreograf in trener je Jan Ravnik.

Članski plesalki Sara Perko in Eva Gorjup sta tekmovali med modern članicami in s koreografijo Jana Ravnika dosegli odlično 20. mesto. S koreografijo Maje Vidonja nas je v pionirski kategoriji zastopala modern plesalka Izabela Sušnik, ki si je priplesala super 34. mesto.

Naši plesalci so ponovno dokazali, da spadajo v sam evropski in svetovni vrh. Takšna pot je izpopolnjujoča in hkrati težka, polna odrekanih. To dobro vesta tudi Lana in Klara, ki se s plesom ukvarjata že od malih nog. Treningi in tekme so jima predstavljali sprostitev in odklop od ostalih, vsakdanjih stvari, zato sta se jih vedno radi udeleževali, spremljali so ju tudi izjemni trenerji, ki so podkrepili njuno ljubezen do plesa. Pot je bila, kot pri vseh športih, polna vzponov in padcev, saj sta iz pionirske tekmovalne kategorije pri 12. letih prešli v mladinsko in že takrat plesu posvetiti več pozornosti. Pri 16. letih sta začeli tekmovali v najmočnejši, članski starostni kategoriji. Leta 2016 ju je pod

treba zamujeno nadoknaditi po koncu sezone.

Želja po lastnem napredku in razvoju je tista, ki ju motivira. Osrečuje ju osvajanje nove tehnike in odkrivanje plesnih gibov, ter prijatelji, ki jih srečujeta v plesalnicah. Svoje plesno znanje želita še bolj nadgraditi in izpopolniti, zato bosta tudi v prihodnje ostali povezani s plesom, prihodnosti pa pustili odprte roke.

Kot pravita, sta najbolj ponosni na rezultate te sezone, »še posebno na obe svetovni prvenstvi, saj je bilo v letošnjo sezono vloženega ogromno truda in številnih odrekanih. Nikoli si nisva predstavljali, da nama bo to uspelo doseči. Za konec bi se radi zahvalili najinemu izjemnemu trenerju in koreografu Janu Ravniku, ki je žrtvoval veliko svojega časa in v naju vložil ogromno truda in potrpljenja. Brez njega bi bila zgodba danes popolnoma drugačna, zato sva neizmerno hvaležni za sodelovanje. Seveda pa nama nikoli ne bi uspelo brez podpore staršev, ki so naju podpirali in nama stali ob strani že od samega začetka«.

Klara in Lana sta dve v vrsti izjemnih plesalk in plesalcev, ki vedno znova dokazujejo, da je s trdim delom in predanostjo mogoče priti do enkratnih rezultatov. Čestitamo vsem plesalcem in trenerjem. Hvala vsem za vaš trud, enkratno sezono in izjemne rezultate v letu 2017!

KARIN LISJAK

ŠPORT

Podelitev priznanj za pokal Cockta v smučarskih skokih za poletno sezono 2017

SSK Sam Ihan je 7. decembra ponovno uspešno organiziral podelitev priznanj in pokalov za poletni pokal Cockta za sezono 2017 za vse kategorije.

SSK SAM IHAN V dvorani kulturnega doma na Viru se je zbralo lepo število tekmovalk in tekmovalcev vseh starostnih skupin, trenerjev, predstavnikov klubov in navdušencev smučarskih skokov iz vse Slovenije. Na podelitvi je bilo podeljenih 169 medalj in pokalov v 58 kategorijah.

Podelitve so se udeležili predstavniki in člani klubov, predstavnik sponzorja Pokala Cockta, tekmovalne komisije in predstavniki Smučarske zveze Slovenije, odbora za smučar-

ske skoke in nordijsko kombinacijo. S svojo prisotnostjo so nas počastili Ljubo Jasnič, predsednik zbora za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo, Tomaž Verdnik, strokovni vodja za smučarske skoke in nordijsko kombinacijo, Anja Tepeš, Mitja Letnar, Janez Bukovnik, Borut Pogorelnik, Uroš Križanič, direktor Zavod za šport in rekreacijo Domžale, Peter Korošec, predsednik SSK Sam Ihan in predstavnica klubskega sponzorja Sam, d. o. o., Anita Osolin.

Uvodni nagovor vseh prisotnih je ponosno podal predsednik SSK Sam Ihan Peter Korošec. Nadaljeval je predsednik zbora za skoke in nordijsko kombinacijo Ljubo Jasnič. Zaključil je direktor Zavoda za šport in rekreacijo Domžale Uroš Križanič, ki je pre-

nesel tudi pozdrave s strani župana Tonija Dragarja.

Dvorano je polnilo zadovoljstvo mladih skalk in skakalcev, ki so spodbujali drug drugega z bučnim aplavzom, ne glede na to iz katerega kluba so bili prejemniki nagrad. Podelitev je spretno povezovala Špela Rojc. Med podelitvijo sta nastopila Živa in Anže Mihelčič, člana SSK Sam Ihan, ki sta s svojo karizmo in glasbeno dovršeno točko dodala podelitvi posebno praznično čarobnost. Ob zaključku smo lahko uživali tudi ob glasbeni točki Letečih muzikantov ter se okrepili z dobrotami gostilne Soklič in gostilne Pod hribom Senožeti.

Ihanske skalk in skakalci so bili zelo uspešni. Miha Kveder je prejel priznanje v Pokalu Cockta za 3. mesto med člani. Zala Mihelčič si je delila 3. mesto v regijskem Pokalu Cockta, lju-bljanska regija, v kategoriji deklice do 13 let. Samo Seljak je zmagal v Pokalu Cockta v kategoriji dečki do 13 let. Samo Seljak je v poletni sezoni smučarskih skokov 2017 postal tudi državni prvak v kategoriji dečki do 13 let.

Ob tej priložnosti je na mestu zahvala vsem staršem, trenerjem in simpatizerjem smučarskih skokov, ki so svojim prostovoljnim delom poskrbeli, da so tako tekme kot vsa vzporedna dogajanja uspela v športnem duhu, in so pripomogli, da mladi z zanosom in veseljem vztrajajo v športu in pridno trenirajo z ljubeznijo.

Vse nadobudneže, ki jih smučarski skoki zanimajo, vabimo, da se nam pridružijo na treningih. Več informacij na www.ssk-ihan.si. Ljubezen je v zraku – SSK Sam Ihan.

SSK SAM IHAN, ŠPELA ROJC
FOTO: DOMZALEC.SI

Pokal Slovenskih železnic 2017

Zmagovalec v pospešenem šahu Leon Mazi, Jure Plaskan na petem mestu

ŠAH V Ljubljani se je decembra končal cikel desetih turnirjev v pospešenem šahu Pokal Slovenskih železnic, ki ga je že enajstič organiziralo Šahovsko društvo Železničar. Tekmovanje je bilo mednarodno, saj so na njem sodelovali šahisti iz sedmih držav in spada med

turnirju pa je celo zmagal pred Rusom Timaginom in Kastelicem iz Novga mesta, Jože Skok pa je bil sedmi; nastopilo je 85 ljubiteljev šaha. V skupnem seštevku se je Virjan, član Komende, Boris Skok v močni zasedbi uvrstil na deveto mesto, na deseto

Zmagovita trojka decembrskega turnirja – z leve Kastelic, Plaskan in Timagin.

najbolj množična v Sloveniji. Vseh turnirjev se je udeležilo kar 172 ljubiteljev šaha, med njimi številni mladi. Sedem najboljših uvrstitev so šteli v končno razvrstitev, zmagal pa je mednarodni mojster Leon Mazi iz Kranja, drugi je bil ruski mojster Piotr Timagin, tretji pa Dušan Čepon z Brezovice, član Podpeč. Najboljša ženska je bila Hana Bajt. Trije najboljši Ljubljančani bodo prejeli tudi posebno priznanje mesta Ljubljane, to so mednarodni mojster Janez Barle, Matjaž Kodela in Stanislav Kalaš.

Član Domžal Jure Plaskan je v skupnem seštevku osvojil odlično peto mesto, na zadnjem decembrskem

pa brat Jože. Džemal Veskovič in Janez Hribar iz Črnega grabna sta bila na 17. in 22. mestu. Članica Domžal, neumorna veteranka in mojstrica Pavla Košir, je zasedla 49. mesto.

Predsednik Šahovskega društva Železničar Jožef Brežan, sicer Domžalčan, pravi, da je bilo tudi lani veliko zanimanja za turnirje, posebej med mladimi, kar je osnovni cilj tekmovanja, na katerem je sodelovalo tudi veliko upokojencev in zaposlenih v Slovenskih železnicah. Poudaril je tudi pomen številnih podpornikov, seveda v prvi vrsti Slovenskih železnic.

JOŽE SKOK

Kopica namiznoteniških tekmovanj in dogodkov

Pa začnimo z nekaterimi mednarodnimi.

NAMIZNI TENIS Na povabilo nemškega trenerja Christiana Kaufholda smo se udeležili mednarodnih priprav v Nemčiji. Devet naših mladih igralcev iz NTS Mengeš (pod vodstvom trenerja Davida Orešnika) je tako nabiralo dragocene izkušnje, poleg igranja namiznega tenisa so se med udeleženci spletle tudi prijateljske vezi, in sodelovanje bomo v bodoče vsekakor še ponovili. Vodja našega potovanja je bil Miha Markič, ob tem pa se mu tudi iskreno zahvaljujemo.

V začetku januarja smo spet sodelovali z močnim hrvaškim klubom STK Aquestil Duga Resa in priznanim mednarodnim trenerjem Nikico Vuke-ljo. Šest igralč, ki tvori jedro hrvaške mladinske reprezentance, ter 18 naših igralč in igralcev (kar 10 jih je v slo-

delovanje je v preteklosti že obrodilo vrhunske rezultate na domači in mednarodni sceni, priča pa smo jim tudi v zadnjih letih.

Potekalo je tudi veliko tekmovanj, zaradi pomanjkanja prostora lahko omenim samo nekatere. Končalo se je namiznoteniško pokalno tekmovanje, finale je potekalo na Ravnah na Koroškem. Naša ženska ekipa je osvojila drugo, moška pa tretje mesto – rezultata, ki sta vsekakor odlična in vredna spoštovanja. V Logatcu je potekal 2. odprti turnir RS za člane in članice. NTS Mengeš so zastopali Luka Trtnik, Nejc Erjavec, Rok Trtnik, Andraž Avbelj, Ana Tofant, Katarina Stražar ter Nika, Vita in Tara Kobetič. Ana Tofant je tudi tokrat dokazala, da je najboljša tudi v članski kategoriji. Manj raz-

Kobetič je premagala šest tekmovalk, v dvoboju za prvo mesto pa je izgubila z Nušo Kadiš (NTK Interdiskont) in posledično osvojila drugo mesto. Eva Šobar je v 2. skupini osvojila sedmo mesto. V 3. skupini je Živa Markič osvojila tretje, njena sestra Brina pa četrto mesto. Pri kadetih je Aljaž Goltnik osvojil četrto, Dejan Jokič pa peto mesto. Potekale so tudi mladinske kvalifikacije za ekipno državno prvenstvo. Vse naše tri ekipe, ki so nastopile (dve mladinski in ena mladink), so se uspešno kvalificirale v finale, ki bo potekalo na Ptuj. V finalu ima sicer pravico nastopa samo osem najboljših ekip v Sloveniji.

Nadaljujejo se tudi tekmovanja v slovenski namiznoteniški ligi. Naša ekipa, ki igra v 2. SNTL, se bo v doma-

Veseli po uspehu na finalu letošnjega pokalnega namiznoteniškega tekmovanja

venski reprezentanci) je pod sovodstvom g. Nikice ter domačega trenerja Davida Orešnika opravilo sedem izredno kvalitetnih treningov v dopoldanskem in popoldanskem času. Poudarek je bil na servisu, vračanju servisa in izvedbi prvega napada ter taktičnih rešitvah, ki izvirajo iz tega. Takšno so-

položena je bila Katarina Stražar, prijetno pa je presenetila Tara Kobetič, ki se je po odličnih igrah v predtekmovanju uvrstila v finalni del tekmovanja. Na Muti je potekal 1. TOP turnir RS za kadete in kadetince. Nastopilo je 24 najboljših kadetov in kadetinj, razvrščenih v tri skupine po osem. Gaja

či dvorani 3. februarja ob 10. uri pomerila z ekipo NTK Prebold, ob 14. uri pa še z ekipo NTK Ptuj, naša prva ekipa, ki igra v elitni 1. SNTL, pa se bo v domači dvorani 10. februarja ob 17. uri pomerila z ekipo NTK Savinja. Vabljeni k ogledu in navijanju!

BESIDILLO IN FOTO: JANEZ GIRANDON

Pridružite se nam v letu 2018

Balinarski športni klub Budničar v letu 2017

BŠK BUDNIČAR Leto 2016 se je za balinarje s Količevega končalo zelo uspešno, saj so ob 65-letnici uspešnega delovanja Balinarske zveze Slovenije na posebni slovesnosti za vse svoje uspehe prejeli najvišja priznanja BZS. V več kot štirih desetletjih so namreč nanizali velike uspehe tako na področju množičnosti, rekreativnega in veteranskega balinanja, veselili pa so se tudi vrste odlično organiziranih turnirjev pa tudi tekmovalnih uspehov. Zlati plaketi sta za dolgoletno uspešno in požrtvovalno delo dobila Stanislav Žavbi, st., in Stanislav Žavbi, ml, NŠK Budničar pa tudi Občina Domžale, ki balinarjem na vseh področjih rada pomaga.

Balinarski športni klub Budničar s Količevega je na poti do 50. rojstnega dne tudi v letu 2017 uspešno delal. Na pokritem balinišču je vsak dan vesel živ žav, saj ga poleg kluba uporablja jo tudi drugi ljubitelji balinanja, med njimi balinarji Medobčinskega društva invalidov Domžale, ki tod organizirajo tudi svoja tekmovanja, ter vsi, mlajši in starejši, ki balinajo v prostem času. Balinanje namreč postaja vse bolj popularen šport – tako za tekmovanja, rekreacijo kot tudi za družabna srečanja, ki so pomemben del različnih tekmovanj – tudi državnih in mednarodnih.

Stane Žavbi, ml., Darko Svetlin, Aleš Žavbi, Cveto Lanišek, Aleksander Joger, Uroš Fister, Roman Borec in Domen Grašič so sestavljali ekipo, ki igra v drugi državni ligi. Junija so odlično organizirali državno prvenstvo članov v natančnem zbijanju, kjer so se pomerili najboljši slovenski balinarji. Tudi lani so se na balinišču na Količevem med seboj pomerili veterani ter pokazali veliko spretnosti, zagnanosti in želje za uspešne mete. Zmagala je Loka Mengeš, drugo mesto je pripadlo Topolšici, tretje ekipi Rekord Sneberje.

Avgust je bil v znamenju tradicionalnega mednarodnega balinarskega turnirja za pokal Občine Domžale, ki v malce spremenjeni obliki klub spremlja že skoraj od začetka njihovega dela. Trinajst ekip iz Slovenije in Hrvaške se je pomerilo med seboj. Najzanimivejše so bile polfinalne in finalne borbe, v kateri so zmagali 'tujci', nekdanji tekmovalci BŠK Budničar, ki so premagali gostitelje. Za tujce so balinali Branko Magerl, Uroš Markič in Karl Kuzma, za domačo ekipo pa Stane Žavbi, ml., Cveto Lanišek in Domen Grašič. Tretje mesto je po dvoboju z balinarji iz Ihana osvojila ekipa Gališča, ihanski balinarji so bili četrti.

Blizu 200 tekmovalcev iz občin Domžale, Lukovica, Mengeš, Trzin, Kamnik, Komenda, Vodice, Cerklje in

Ljubljana je tudi letos z velikim veseljem prišlo na balinišče na Količevem in znova potrdilo, da je balinanje še kako pomembno za dobro zdravje.

Med 24 ekipami smo videli veliko natančnih metov, izbijanj, znanja in spretnosti ter veliko iskrenega veselja ob natančnih metih. Gostitelji so poskrbeli tudi za dobro počutje vseh tekmovalcev, ob zaključku pa podelili vrsto medalj, priznanj in pokalov.

V skupini A je zmagala ekipa Kamnik 1, pred BS Tehnik in DU Komenda 1; v skupini B so bili najboljši balinarji DU Vodice pred DU Kamnik 2 in DU Cerklje; v skupini C pa je zmagala ekipa Gostilna Gašper s Prevaj pred KUBU Vodice in MDI Domžale. Naj bližalka v krog je bila balinarka-veteranka iz BŠK Budničar Vera Lavrič, naj bližalec v krog pa Bogdan Barle iz ekipe Škarja. Se vidimo na 20. turnirju, so ob koncu prijetnega dne zatrdili prav vsi udeleženci.

Omenjam le najpomembnejše tekme, sicer se je na balinišču dogajalo marsikaj in tako bo tudi v prihodnje. Vabljeni, da se pridružite!

Vsem BŠK Budničar Količevo želi, da vam novo leto prinese veliko zdravja, sreče, veselja in uspehov ter prijetnih trenutkov – morda tudi na njihovem balinišču na Količevem, kjer ste vedno dobrodošli.

VERA VOJSKA

Uspešna sezona alpinističnega odseka Domžale

Ob zaključku sezone smo člani alpinističnega odseka Domžale potegnili črto čez minulo leto in ugotovili, da gre za eno izmed najuspešnejših sezon zadnjega desetletja.

Kot prvo in najpomembneje: leto je za naše člane minilo brez nesreč v gorah, kljub dejstvu, da so maloštevilni aktivni člani nanizali 538 alpinističnih vzponov. Od tega je 11 predstavnic ne-žnejšega spola preplezala približno četrtno vzponov, 25 moških članov pa je bilo uspešnih v preostalem, večjem deležu smeri. Z uspešno zaključenimi alpinističnimi šolami zadnjih let, ki so v društvo pripeljale nove nadobudne člane, se je močno povečala tudi kvaliteta vzponov, saj so naši člani tako v letnih kot tudi v zimskih razmerah uspešno borili tudi v najtežjih smereh.

Začetek leta 2017 je bil v barvi ledu, pomemben dejavnik je bila vsekakor uspešna skupna tura v švicarski Kandersteg. Kljub slabim razmeram na tem koncu so naši člani tam opravili nekaj pomembnih vzponov. Naveze Urban Bolta in Miha Vovk, Blaž Križnar in Matej Ogorevc ter Aleš Janžekovič in Blaž Kešnar so bile uspešne v edinem docela narejenem slapu Arbonium (WI5-, 180 m), navezi Jaka Hrast in Maja Šuštar ter ponovno Urban Bolta in Miha Vovk pa sta opravile težjo kombinacijo Arbonium/Pingu (WI5+, spodnji del slapu Pingu ni bil narejen). Izstopal pa je uspešno opravljen vzpon Urbana in Mihe v slapu Glückssritter (WI5, 230 m), ki je bil v času našega obiska tega območja docela rahitičen in zato tudi nevaren. Ledne razmere so bile dosti boljše v Sloveniji, kjer je po številu in težavnosti opravljenih lednih vzponov vsekakor izstopal Jaka Hrast, če naštejemo le najpomembnejše, je v navezi z Alešem Janžekovičem uspešno opravil s slapovoma Stiriobobijo (WI5+, 110 m) in Katarzo (WI5, 100 m), v navezi z Urbanom Bolto je bil uspešen v Sveči (WI5-, 100 m), v navezi z Majo Šuštar pa v Peričniku (WI5X, 90 m). Naveza Julija Pečjak, Nejc Šter in Andrej Pečjak je bila prav tako uspešna v Katarzi.

Leto se je s pomladjo prevesilo v kopne vzpone, kjer je bila daleč najbolj uspešna naveza dveh mlajših alpinističnih pripravnikov, Blaža Kešnarja in Maje Šuštar. Oba sta plezalca z dolgoletnim športnoplezalnim stažem, kvaliteta njihovih vzponov, kljub trenutnemu fokusu na alpske vzpone, ni niti malo

padla, oba sta bila letos v plezališčih uspešna v smereh do stopnje 8a+. Njun skupni in najtežji vzpon je vsekakor Bergantova smer (IX-, 350 m) v severni triglavski steni, s katero sta oba opravila prosto že ob prvem obisku smeri. Podobno sta oba že ob prvem obisku prosto prebila čez markantno 600-metrsko smer v drugem stebru dolomitske Tofane, Sognando l'aurora, 7b+. Gre sicer za opremljeno smer, vendar pa dejstvo, da se v lažjih (6a+) 50-metrskih raztežajih nahaja en sam svedrovec, v najtežjih pa maksimalno 7 svedrovcev, pove marsikaj o dejanski izpostavljenosti te smeri. Poleg naštetih dveh vzponov je treba omeniti še njun skupni uspešni napad na Belega pajka, gre za 250-metrsko Frančkovno mostrovino težavnosti VIII+ v Škarjah, oba sta s smerjo opravila prosto. Prosto in na pogled pa sta se prebila tudi čez Amonita (VIII-, 230) v Koglu. Tako Blaž kot tudi Maja sta serijo težjih alpskih vzponov začela pod mentorstvom izvrstne kranjske alpinistke Tjaše Jelovčan. Blaž je tako v navezi s Tjašo opravil prosto ponovitev Smeri Tine Jakofčič (VIII+, 220 m) v Koglu, in Posmeh sivini (7a+, 210 m) v Križevniku. Tjaša in Maja sta skupaj pokazali, kaj pomeni moč ubrane ženske naveze. S skupnimi močmi sta se prosto prebile čez 350-metrski Metropolis (VIII+/IX-) v severni triglavski steni. Za uspešen vzpon sta potrebovali dva obiska, ob prvem obisku ju je po najtežjem raztežaju iz smeri preginal dež. Še večji uspeh ženske naveze je prva prosta ponovitev Nebeške strehe (IX-, 205 m) v Velikem draškem vrhu. Prosto ponovitev najtežjega raztežaja je smer sicer doživela že leta 2016, vendar pa je takratna ponavljavca v zgornjem raztežaju preginal dež. Gre za skopo opremljeno smer (v smeri je le nekaj klinov na nekaterih sidriščih, ter eden pod in en v strehi), ki spremlja poč čez celoten spodnji del stene, preseka streho in se nadaljuje naprej do vrha. Plezalki sta največjo težavnost pripisali nameščanju varovanja v strehi, Maja je najtežji raztežaj opisala s sledečimi besedami: »Poka, ki preseka streho, tvori polmetrsko polico, frende je zato treba nameščati zelo globoko. Tega nevhvaležnega dela se je lotila Tjaša, ko pa sva imele enkrat

Jaka Hrast in Maja Šuštar v Peričniku (Foto: Lojzi Avsenik)

Blaž Kešnar in Maja Šuštar v Sognando l'aurora (Foto: Roberto Scili)

opremljeno, je bila izica, obe sva raztežaj splezale ob prvem poizkusu.« Ocenjujeta tudi, da bi bila ocean smeri lahko lažja, nekje okrog VIII do VIII+. Če pa se vrne- mo nazaj na ostale člane AO Domžale, je vsekakor treba izpostaviti uspeh Urbana Bolte, ki je v letošnji nanizal številno daleč najvišje število vzponov, čez

Jaka Hrast in Maja Šuštar v Peričniku (Foto: Lojzi Avsenik)

60, če omenimo pomembnejša njimi: v navezi z Andrejem Tomšetom Alvera (VI-, 400 m) v Col dei Bos, Dolomiti, ter v navezi s Tinom Pelcem in Nežo Justinek Agava (VI, 380 m) v severni steni Zidne stene. Pomemben kamenček domžalskemu alpinizmu je dodal tudi novopečeni mlajši pripravnik Andrej Tomše, ki je v navezi z Blažem Kešnarjem med drugim prosto preplezal Parižanko (VI, 600 m) v Debeli peči ter Direktno (VI, 600 m) v Štajerski Rinki. Med ženskimi predstavnicami ne smemo zanemariti Barbare Bajcer, ki je takoj za Majo nanizala največje število ženskih vzponov, med drugim v navezi z Matejem Ogorevcem smer Via Alinina (VI+, 75 m) v Visokih Tatrah in kombinacijo smeri Geršak-Grčar tik pred dvanajsto (VII, 390 m) v Vežici.

Poznojesenski del leta je bil namenjen pripravam na novo ledno-plezalsko tekmovalno sezono. Tega se je najresneje lotila Maja Šuštar, ki je v gorenjskih drytooling plezališčih uspešno opravila s smermi do stopnje D11, v slovitim italijanskem Tommorow's worldu pa je na pogled opravila s smerjo Fear index, ocenjeno z D12. To se ji je obrestovalo tudi ob začetku tekmovalne sezone, kjer je nanizala skupno zmago na tekmah odprtega slovensko-hrvaško-srbskega pokala v lednem plezanju. Še večji tekmovalni uspeh gre pripisati

Jaki Hrastu, ki je letos kot debitant na ledno-plezalskih tekmovanjih s tremi zmagami in enim drugim mestom prav tako osvojil skupno zmago v SHS pokalu. Uspeh na domačih tekmah sta Maja in Jaka potrdila tudi na tekmi evropskega pokala v Bratislavi, kjer je Maja osvojila drugo mesto, Jaka pa je z napako v finalu pristal na petem mestu.

Največji uspeh, povezan z ledno-plezalskimi tekmovanji, predstavlja uspešna organizacija uvodne tekme evropskega pokala v lednem plezanju v Domžalah. Tekma je potekala pod okriljem Mednarodnega združenja planinskih organizacij (UIAA) in pod pokroviteljstvom Občine Domžale, organiziralo sta jo Planinsko društvo Domžale in komisija za gorske športe Planinske zveze Slovenije (PZS), pri čemer pa smo bili glavni generator organizacije tekmovanja prav člani AO Domžale. Šlo je za skupinski projekt pod strokovnim vodstvom Andreja Pečjaka in delovno taktirko Mateja Ogorevca. Tekmovanja se je udeležilo 45 tekmovalcev iz Finske, Francije, Hrvaške, Italije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Rusije, Slovaške, Slovenije, Srbije in Švice, prav vsi tekmovalci pa so organizacijo tekmovanja zelo pohvalili in Domžale zapustili s prijetnimi vtisi. Vodja tekmovanja Matej Ogorevc je tekmovanje zaključil s temi besedami: »*Pomemben je bil prav vsak člen 48-članske ekipe. Ne glede na to, ali ste šraufali smeri, premikali šotore, pisali diplome ali se fotografirsko izražali, ste dodali pomemben člen v to našo ledeno verigo. Saj poznate tisto, da je veriga tako močna, kolikor je močen njen najšibkejši člen. In za vraga ... V naši verigi ni bilo šibkih členov! Vsi smo bili močni, zapriseženi le enemu cilju – organizirati najboljšo tekmo v lednem plezanju. In uspelo nam je!*«

V letu 2018 člani AO Domžale upamo na še več skupinskih in posamičnih uspehov, plani in projekti so se ob zaključku sezone na Veliki planini že začeli rojevati. Predvsem želimo, da bo tudi prihodnje leto minilo v znamenju zdravlja in varnosti v gorah, ne le za naše člane, temveč za vse sorodne duše v stenah!

AO DOMŽALE

Viceprvaki so postali Aljaž Resnik, Dominika Kodra in Timotej Romšak

Člani Plezalnega kluba Kamnik ponovno med najboljšimi državnega prvenstva v športnem plezanju

PLEZANJE Zadnji vikend v novembru je v dvorani Zlato polje v Kranju v okviru prireditve Plezalni dnevi Kranja potekalo že tradicionalno zaključno tekmovalanje državnega prvenstva v športnem plezanju. Na tekmovanju, ki je potekalo od petka do nedelje, so se tekmovalci potegovali za zadnje točke v skupnem seštevku državnega prvenstva. Tekmovanje je potekalo v dveh disciplinah, v težavnostnem in balvanskem plezanju.

Člani Plezalnega kluba Kamnik so na sklepnih tekmah kar šestkrat stopili na stopničke za najboljše ter v skupnem seštevku državnega prvenstva zaslužen domov odnesti kar štiri naslove viceprvakov.

Dominika Kodra (st. deklice) je s suverenim nastopom in brez napak na zadnji tekmi letošnje sezone premagala vse tekmovalke ter na koncu zasluženostno stopila na zmagovalni oder in postala viceprvakinja. Odličan nastop je pri starejših dečkih pokazal tudi Aljaž Resnik, ki je na koncu zaradi enega poizkusa osvojil srebno medaljo, in v skupnem seštevku balvanskega plezanja za zmagovalcem zaostal le za pet točk ter na koncu osvojil drugo mesto. Resnik, ki si je v letošnji sezoni na vseh tekmah

Timotej Romšak 2. mesto v skupnem seštevku DP v balvanih, na 4. mestu Luka Jerman

državnega prvenstva priplezal medaljo, je na zmagovalni oder stopil še v težavnosti in tako postal viceprvak tudi v težavnosti. Tako Resnik kot tudi Kodra sta z odličnimi nastopi samo še potrdila članstvo v slovenski mladinski reprezentanci. Timotej Romšak (ml. dečki), ki je v letošnji sezoni zmagal na prvi tekmi

v balvanih in na najvišjo stopničko stopil še dvakrat v težavnosti, je skupnem seštevku državnega prvenstva v balvanih osvojil drugo mesto, v težavnosti pa je bil tretji. Luka Jerman (ml. dečki), balvanski državni prvak v letu 2016 in 2015, si je v Kranju v obeh disciplinah priplezal srebrno medaljo, v skupnem seštev-

ku pa žal ostal tik za najboljšimi in tako v obeh disciplinah osvojil četrto mesto.

Lanskoletna državna prvakinja v težavnosti in članica slovenske mladinske reprezentance Betka Debevec (st. deklice) je letošnjo sezono v težavnosti zaključila na skupnem šestem mestu, v balvanskem plezanju pa zaostala tik za najboljšimi ter osvojila skupno četrto mesto. Nejc Sitar (kadeti) je na zadnji tekmi v težavnosti osvojil četrto mesto, v skupnem seštevku pa je bil šesti. Najboljši v kategoriji članov je bil Peter Jereb, ki je državno prvenstvo v balvanskem plezanju končal na skupno 12. mestu.

V letošnji sezoni se je državnega prvenstva udeležilo 12 članov Plezalnega kluba Kamnik. Skupno so domov odnesli kar 21 medalj, od tega so posamično osvojili 5 zlatih, 11 srebrnih in 5 bronastih medalj ter v klubskem pokalu 2017 med 36 plezalnimi klubi v Sloveniji ponovno osvojili odlično 4. mesto.

Tekmovalce čaka kratek odmor, takoj po novoletnih praznikih pa so pod vodstvom trenerja Romana Krajnika, Gregorja Vezonika in Milana Preskarja začeli s pripravami na novo tekmovalno sezono.

STANE ŽIDAN

Mladi spet na Otočcu

Domžalčani solidni na šestem mestu

V priljubljenem letovišču Otočec je ob organizaciji Šahovskega društva Krka iz Novega mesta v začetku decembra lani potekala vrsta prvenstev mladih in kadetov, na katerem so sodelovali tudi domžalski šahisti. Na ekipnem državnem pospešenem prvenstvu mladink in kadetinj je nastopalo 12 ekip, zmagal je Triglav Krško pred Krko Novo mesto in Novo Gorico. Mlade Domžalčanke so dosegle solidno šesto mesto, za ekipo sta nastopali sestre Kaja in Jerneja Grošelj. Na državnem posamičnem hitropoteznem prvenstvu kadetov je v zelo močni konkurenci desetletni Rudi Olenik Čampa dosegel 18. mesto, sodelovalo je 28 mladih. V ostalih kategorijah Domžalčani niso nastopili.

JOŽE SKOK

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

ŠPORT

Novo: dopoldanski trening Sankukai karateja

Naredite prvi korak

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE Naredite prvi korak, čeprav niste prepričani, da vam bo kdaj uspelo priti tja, kamor ste namenjeni. Tudi če ne boste prišli tja, boste zagotovo prišli nekam. Borite se za uspešen napad, obrambo, za uspešen poraz.

V klubu smo se odločili približati treninge tudi članom, ki bi radi trenirali v dopoldanskem času, zato vas vabimo, da se nam v torek, 6. februarja 2018, pridružite na poskusnem treningu v klubskih prostorih Ljubljanskega doma, od 9.00 do 10.30.

In še nekaj novic iz delovanja kluba. V decembru je Sankukai karateiste prevzelo prednovoletno vzdušje. Zato smo trenerji, z Božičkovo pomočjo, otrokom pripravili prav posebno zabavo. Zbralo se je ogromno karatei-

stov tako iz Karate kluba Domžale kot tudi iz Ljubljane, Komende, Cerklj, Kamnika in Grosupljega. Skupaj smo se igrali, plesali in drug drugemu pokazali tudi nekaj karate tehnik. Tokrat je po telovadnici poleg karatejskih izdihov in kijajev odzvanjal še otroški smeh – vsi smo se imeli odlično. Na koncu zabave nas je obiskal tudi prav

poseben gost – Božiček! Pridnim karateistom je prinesel darila ter nam vsem zaželel srečno in uspešno leto 2018.

Skupaj z novim letom prihajajo tudi novi izzivi. Od 23. januarja 2018 dalje boste imeli možnost poskusnega treninga na vseh lokacijah Karate kluba Domžale. Otroci od 5. leta naprej ste vabljeni na trening v Domžale, Trzin, Dragomelj, Lukovico in na Krtino, pa tudi v Mengeš, Radomlje in na Rodico. Dijaki, študentje in odrasli lahko poskusno trenirate v Domžalah. Lokacije in urniki treningov so objavljeni na naši spletni strani www.sankukai.org. Za več informacij pa lahko pošljete e-sporočilo na info@sankukai.org ali pokličete na telefonsko številko: 031 231 440.

Se vidimo!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Domžalski triatlonci odlično zaključili sezono

Več kot mesec je že od podelitve priznanj Alpe Adria pokala v triatlonu, v katerem tekmujejo tekmovalci Slovenije, Hrvaške, Italije in Avstrije. Od domžalskih predstavnikov triatlonskega kluba Trisport Eksoterm je Vita Piliž zasedla 1. mesto med kadetinjami in Arne Piliž 3. mesto med mlajšimi dečki.

Temu je v polni dvorani v Hotelu Four Point by Sheraton na Brdu v Ljubljani 8. decembra 2017 sledila glavna prirediteljska, kjer je Triatlonska zveza Slovenije podelila priznanja za najboljše triatlonke in triatlonce leta 2017 v triatlonskem, duatlonskem, akvatlonskem in cici pokalu za sezono 2016/2017.

»Ljubljana se je odela v prednovoletno vzdušje. Odštevati smo minute do prižiga luči. A v dvorani je vršalo od pri-

jetnih pomenkovanj, stiskov rok in napovedi za prihajajoče leto. Prisotne je pozdravil predsednik Triatlonske zveze Slovenije Mitja Tašler, povzel delo v preteklem letu in predstavil zastavljeno delo za prihodnja leta v prepričanju, da bo sezona 2018 organizacijsko in tekmovalno uspešna,« se podelitve spominjajo domžalski triatlonci.

Tako kot pretekla leta so tudi letos domžalski triatlonci triatlonske-

ga kluba Trisport Eksoterm postregli z odličnimi rezultati. Trud je bil poplavljen in nasmejan obrazov so prejeli priznanja drug za drugim:

Pokal TZS 2017 Triatlon - mlajši dečki - Arne Piliž, 3. mesto
– Pokal TZS 2017 Duatlon - kadetinja - Vita Piliž - 3. mesto
– Pokal TZS 2017 Duatlon - člani I - Žiga Podbevšek - 3. mesto
– Pokal TZS 2017 Duatlon - veterani I - Gregor Sušnik - 2. mesto
– Pokal TZS 2017 Triatlon - kadetinja - Vita Piliž - 2. mesto
– Pokal TZS 2017 Triatlon - veteranke I - Mateja Mencin - 3. mesto
– Pokal TZS 2017 Triatlon - starejši dečki - Matic Mežnar - 3. mesto
– Pokal TZS 2017 Triatlon - člani I - Žiga Podbevšek - 2. mesto
– Pokal TZS 2017 Triatlon - veterani I - Miha Pančur - 3. mesto
Triatloncem želimo še eno uspešno triatlonsko leto!

MKK

FOTO: TOMAŽ VRTAČIČ

Dve Gaji s kopico medalj

Zadnji pogled v leto 2017 pokaže, da se je za Klub borilnih veščin Domžale uspešno zaključilo.

KLUB BORILNIH VEŠČIN DOMŽALE Tako sta na tradicionalnem mednarodnem tekmovalnem v Zagorju ob Savi med 477 tekmovalci iz 60 klubov in šestih držav članici Kluba borilnih veščin Domžale Gaja Šalamun in Gaja Hribar s srčnostjo in borbenostjo osvojili: prva Gaja dve medalji, druga eno. Obema dekletoma čestitamo in želimo uspešno športno pot tudi v prihodnje. Na omenjenem turnirju je posebno priznanje za dolgoletno uspešno udeležbo dobil tudi Klub borilnih veščin Domžale.

Obe Gaji sta bili uspešni tudi na tradicionalnem turnirju v Sevnici, med 109 tekmovalci iz 19 klubov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Avstrije sta osvojili vsaka še po dve medalji: Gaja Šalamun je osvojila slovenski pokal v dveh disciplinah za dve prvi mesti kickboxing športa, Gaja Hribar pa je slovenski pokal v eni od disciplin prvo, v drugi disciplini pa drugo mesto.

Čestitamo Tamarji Švajter, najboljši tekmovalki v zgodovini Kluba borilnih veščin Domžale, saj je postala Naj športnica Slovenske vojske za leto 2017. Tamara je nadesetnica in članica športne enote SV. Čestitke pa tudi

Gaja Šalamun in Gaja Hribar

ni slovenski tekmovalac udeležil Arnold Sports Festivala v Avstraliji, katerega organizator je znani ameriški igralec Arnold Schwarzenegger. Športni festival Arnold je največji tovrstni festival v Avstraliji, ki postreže z več kot 40 različnimi športnimi dogodki in aktivnostmi ter z več kot 10.000 profesionalnimi in amaterskimi tekmovalci različnih športnih disciplin, in z obiskom velikega števila obiskovalcev. Na tem festivalu bo potekalo tudi tekmovalstvo Svestovne organizacije kickboxinga WAKO (World Association of Kickboxing Organizations).

Organizatorji so Marjana Bolharja povabili, ker je do zdaj osvojil dva šampionska pasova wako v kickboxingu na Torontoprosupershowu v Kanadi leta 2014 in 2015, tretje mesto pa na ameriškem odprtem kickboxing prvenstvu v Las Vegasu leta 2016. O tem, kako cenijo hrabrost, borbenost, tehniko in vse, kar odlikuje Marjana Bolharja, kaže tudi promocijski plakat, na katerem je njegova fotografija.

Srečno, Marjan!

VERA VOJSKA

FOTO: KBV DOMŽALE

Domžale Tigers brez predaje do zmage

Tigri so se v soboto, 16. decembra 2017, pomerili z ekipo Maribor Generals v napeti prijateljski tekmi, saj so fantje na obeh straneh prikazali izjemen nogomet za vso publiko v Športnem parku Domžale.

Tekma se je začela udarno, Luka Kotnik je z vračanjem žoge že ob prvi akciji dosegel touchdown, tribune so norele. A tekma se igra 60 minut, zmage še ni bilo na vidiku. Tako je obramba ustavila prvi napad Maribora, a se zaradi napak napada in ekipe za vračanje žoge nikakor ni mogla spočiti. Tako je Generalsom uspelo doseči tri zaporedne touchdowne. Proti koncu prvega polčasa pa so Tigri pokazali zobe, Luka Kotnik je s podajo na Luko Kruljca znižal razliko. Prvi polčas se je zaključil z rezultatom 14:21.

V drugem polčasu pa se je vse postavilo. Domača obramba je začela

ustavljati napad za napadom, napadu so stekle akcije v teku in s podajami. Tako sta Luka Kotnik in Klemen Svetlin po tleh dosegla še tri touchdowne. Rezultat je bil kar naenkrat izenačen, 28:28.

Domači so bili lačni zmage, obramba je neusmiljeno ustavila Mariborčane, žogo dobijo domači. V zadnjih minutah tekme Tigri zadajo še zadnji udarec s podajo Luke Kotnika na Devina Leeja in pridejo v vodstvo.

Domžalski Tigri so tako zasluženo zmagali s končnim rezultatom 34:28, nad aktualnim prvakom v avstrijski ligi, druge divizije.

Odprava Modrega leva III

Že nekaj let zapored v decembru se nogometaši Quercus Dob F. C. skupaj s svojimi prijatelji iz kluba Antimon F. C. ŠD Trojane potujejo po Sloveniji in se udeležujejo turnirjev v malem nogometu.

QUERCUS DOB F. C. Žal nam je zaradi datumske stiske tokrat spet "ušel" turnir v Voličini in Lenartu, zato je bila tokratna destinacija Koroška in mesto Dravograd, kjer so se Modri levi udeležili turnirja Futsal Dravograd 2017. V skupinskem delu se je ekipa Quercusa pomerila z ekipama KMN Bosa Dama in KMN Alu ograje Guardii.

Ekipe Antimon I in Antimon II iz ŠD Trojane, ki sta nastopili v skipinah G in H, sta podobno kot Quercus, ki je nastopil v skupini F, končali tekmovalno po skupinskem delu. Na turnirju je zmagala ekipa Manar GT iz Celja.

Organizator turnirja in osebje športnega centra Špic Dravograd so vse tri ekipe izredno lepo sprejeli, zato je na mestu zahvala vodji ŠC Dravograd

Darku Žizku ter sodelavcem Futsala Dravograd. Zahvala tudi obema sponzorjema, Gostinskemu podjetju Trojane in bistroju Žeja Servis iz Doba.

Kot zanimivost velja izpostaviti, da smo na svoji zanimivi odpravi imeli čast spoznati in seči v roke starostama slovenskega športa, kot sta Anton Djuričič z Mojstrane, ki je davnega leta 1980 nastopil na olimpijskih igrah v Lake Placidu in v teku na smučeh (15 km in 30 km) zasedel 46. mesto, ter Danilo Navodnik, ki je z igral nogomet že davnega leta 1965 v Dravogradu.

Čestitke zmagovalcu turnirja za lovoriko, vsem sodelujočim ekipam pa za fair-play.

G. H., QFC PRESS
FOTO: BLISK, QFC PRESS

Lokalni energetski koncept občine Domžale – analiza stanja

Občina Domžale je Lokalni energetski koncept (LEK) sprejela leta 2011, v sklopu katerega je bil zastavljen Akcijski načrt in določenih trinajst prioritarnih ukrepov.

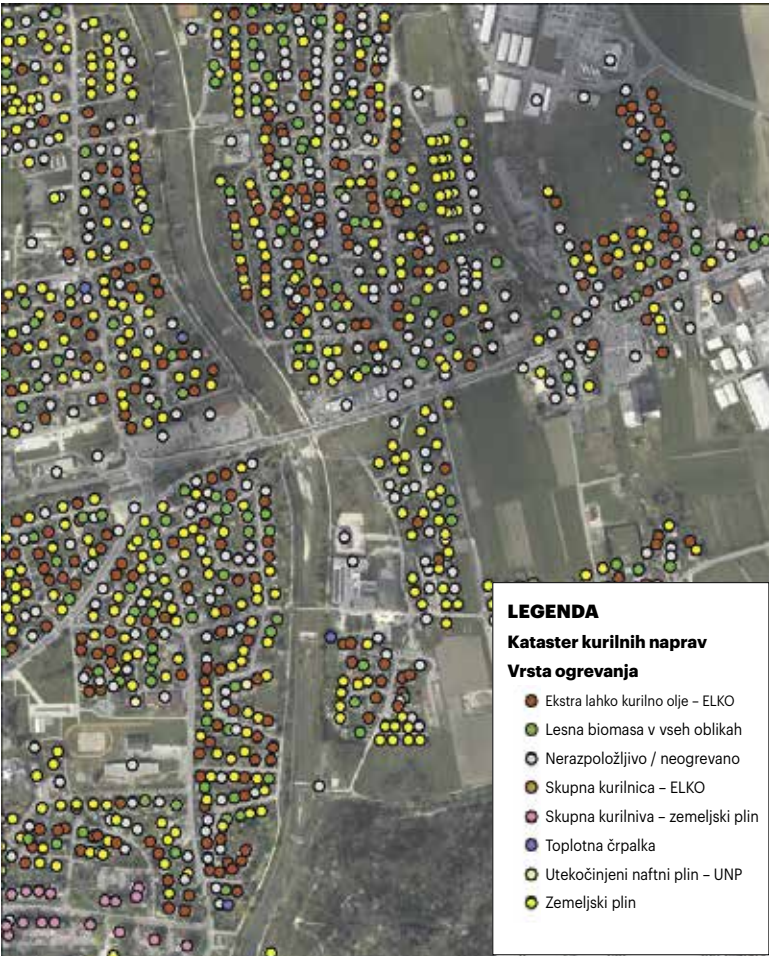
Občina se je po sprejetju aktivno lotila izvajanja Akcijskega načrta, tako da so bili do leta 2018 izvedeni vsi prioritarni ukrepi ali so ti v izvajanju (kontinuirani ukrepi). Zaradi navedenega in na podlagi novega stanja v okolju ter spremembe zakonskih izhodišč je Občina Domžale v letu 2017 pristopila k prenovi LEK. V prvem članku so predstavljeni rezultati analize stanja, v naslednjem Slamniku pa bodo podrobneje predstavljeni cilji in ukrepi oziroma prenovljeni Akcijski načrt. Z zastavljenimi ukrepi želi Občina Domžale postati napredna občina na področju trajnostne energije. Seveda pa bo za uresničitev vseh ukrepov potrebno sodelovanje čim večjega števila tako občanov in občank kot tudi podjetij na območju občine. LEK Domžale je bil predstavljen na 24. seji Občinskega sveta, kjer je bil sprejet s potrditvijo vseh prisotnih svetnikov in svetnic.

V sklopu analize stanja je bilo povzeto spremljanje in dokumentiranje porabe energije in posledično sprememb energetskega in okoljskega stanja. Analiza za občino Domžale je bila razdeljena na štiri skupine porabnikov, in sicer stanovanjski sektor oziroma gospodinjstva, javni sektor oziroma javne objekte, podjetja in promet. Analiza po skupinah porabnikov je naprej razdeljena na porabo po energentih in še ločeno je bila analizirana poraba električne energije. Namen analize stanja je ugotavljanje in prikaz strukture količin energentov in porabe energije za samopopravno lokalno skupnost.

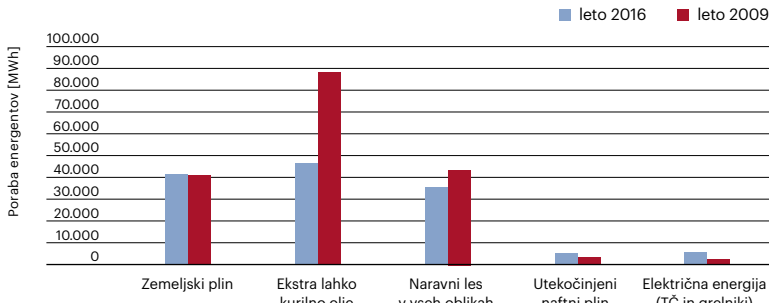
V občini Domžale je 12.304 stanovanj in v enem stanovanju povprečno živi 2,86 prebivalca ali 33,4 m² ogrevane površine na prebivalca. V primerjavi z letom 2010 se je povečalo število priključkov na plinovodno omrežje. Zdaj se na zemeljski plin ogreva kar 5147 stanovanj, to je 41,8 %. Kljub večjemu številu uporabnikov, pa se je sama poraba zemeljskega plina zmanjšala za 10,5 % oziroma za 506.000 Sm³. Razlogi za zmanjšanje so v izvedenih energetskih sanacijah stanovanjskih stavb in priključku novogradenj na plinovodno omrežje. Na račun povečanja števila plinskih priključkov je najbolj upadla raba ekstra lahkega kurilnega olja, vendar pa je njegova uporaba še vedno največja. To je povezano predvsem s tem, da se zemeljski plin bolj pogosto uporablja v energetske saniranih in novejših objektih. Končna raba energije za ogrevanje se je v primerjavi z letom 2009 zmanjšala za približno 21,4 % (po upoštevanju temperaturnega primanjkljaja), kljub povečanju ogrevanih površin in številu prebivalcev.

V sklopu javnih objektov je bilo od leta 2010 precej investicij v energetske sanacije in zamenjavo kurilnih naprav. Zdaj večina objektov za ogrevanje uporablja zemeljski plin, raba ekstra lahkega kurilnega olja pa se je skoraj v celoti opustila. Kljub povečanju površin javnih objektov se je poraba energije za ogrevanje v večini javnih objektov zmanjšala, predvsem na račun energetskih prenov objektov. Tako so pretežno v vseh javnih stavbah specifične rabe manjše kot v obdobju 2009–2011. V številnih javnih stavbah so se te celo prepolovile. Navedeno poleg izboljšanja bivalnih pogojev posledično predstavlja tudi zmanjšanje stroškov za ogrevanje.

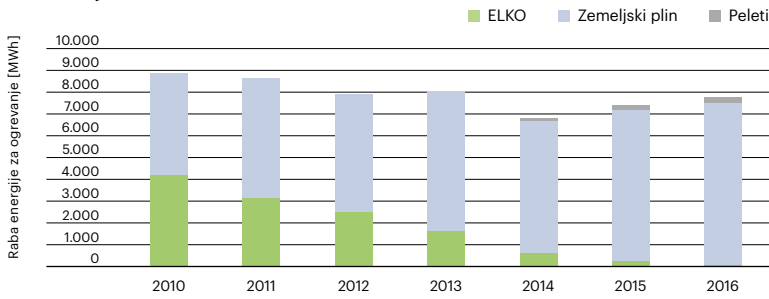
Javno komunalno podjetje Prodnik, d.o.o., je leta 2015 v okviru projekta Oskrba s pitno vodo na območju Domžale - Kamnik, zgradil in posodobil

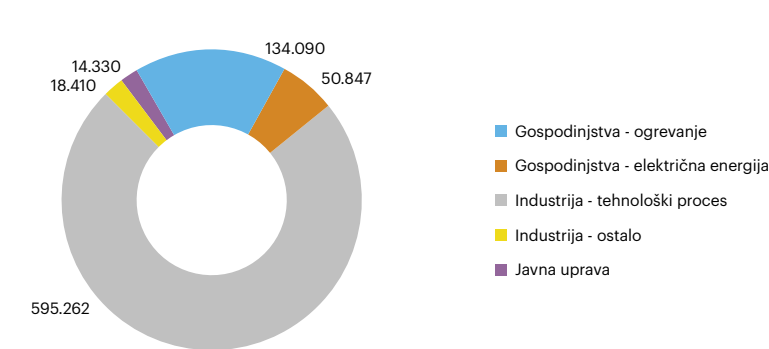
Raba energije za ogrevanje stanovanj glede na vrsto energenta

Prikaz rabe energije za ogrevanje v vseh javnih objektih v obdobju 2010–2016

Raba končne energije po skupinah porabnikov in namenu porabe v letu 2016

vodovodni sistem in vključil dodatne vodne vire. S tem se je povečalo število oskrbovanih prebivalcev in zmanjšale priključne moči (posledično pa se je zmanjšala poraba energije). Ocenjene izgube v vodovodnem omrežju so leta 2016 20-odstotne, leta 2000 pa so bile 50-odstotne. Poseben primer je tudi javno podjetje Centralna čistilna naprava Domžale - Kamnik, d. o. o., kjer so zaradi nove zakonodaje leta 2016 nadgradili čistilno napravo. Zdaj s kogeneracijskima enotama pokrivajo svoje potrebe po toplotni energiji in večinski del lastne potrebe po električni energiji. Tako je CCN skoraj v celoti samozadostna že nekaj let in kot taka je po energetski samooskrbi v evropskem vrhu.

Daleč največji porabniki v gospodarstvu so predelovalne dejavnosti. V letu 2016 je bilo 75,5 % končne energije porabljene v gospodarstvu predvsem v predelovalnih dejavnostih. Stanje v letu 2015 kaže, da se je v primerjavi z letom 2013 raba električne energije povečala za 5,4 %. To pa vključuje tudi lastno proizvodnjo električne energije v sklopu predelovalnih dejavnosti. V splošnem prevladuje poraba zemeljskega plina, poraba ekstra lahkega kurilnega olja pa se je zmanjšala za 69 %. Energija se porablja predvsem v tehnoloških procesih.

Pri analizi prometa ugotovitve kažejo, da je bilo v občini Domžale leta 2014 približno 0,5 osebnega vozila na prebivalca. Število vozil, predvsem osebnih vozil in motornih koles, se je glede na leto 2009 povečalo za 4,1 %, zmanjšalo pa se je število avtobusov. Sicer ima občina Domžale kar nekaj rekreacijsko-povezovalnih poti, namenjenih pešcem in kolesarjem. Trenutno je najbolj pomembna Zelena os ob Kamniški Bistrici, ki povezuje občino Domžale in Kamnik, za prihodnost pa je v načrtu več povezovalnih poti, tudi v smeri Ljubljane, ki

bodo bolj sistematično urejene.

V LEK-u je bila določena količina emisij, ki nastanejo zaradi zgorevanja energentov in proizvodnje električne energije na podlagi skupne rabe končne energije. Posebna pozornost je bila namenjena emisijam toplogrednih plinov in emisijam delcev, ker so te najbolj problematične. V letu 2016 so emisije CO₂ znašale 6,61 ton na prebivalca, z upoštevanjem proizvodnje električne energije izven območja občine. Povprečna količina emisij v obdobju 2014–2016 se je glede na obdobje 2011–2013, zmanjšala za približno 4 %. Glavni vir toplogrednih plinov na območju občine je industrija, ki predstavlja kar 77,7 % vseh emisij CO₂ v letu 2016, sledi stanovanjski sektor, javni sektor pa predstavlja najmanjši vir toplogrednih virov.

V letu 2016 je zaradi zgorevanja energentov na območju občine Domžale nastalo 6803 kg emisij delcev, brez upoštevanja proizvodnje električne energije izven občine Domžale. Glavni vir emisij delcev so gospodinjstva, in to kar 80,3 % v letu 2016. Sledi gospodarstvo z 18,9 % in javna uprava z 0,8 %. V primerjavi z letom 2011 so se emisije delcev bistveno zmanjšale. Razlogi za to so predvsem v opuščanju ekstra lahkega kurilnega olja in energetskim prenovam. V primerjavi z obdobjem 2011–2013 so se skupne povprečne emisije delcev PM₁₀ v obdobju 2014–2016 zmanjšale za 27,8 %. Iz primerjave je razvidno, da energetske sanacije objektov in peči ter menjava energentov pozitivno vplivajo na kakovost zraka. V sklopu analize rabe energije v stanovanjskem sektorju je bila izdelana tudi evidenca kurilnih naprav na podlagi EVDIM in drugih pridobljenih podatkov. S tem je bilo pridobljeno natančno poznavanje kurilnih naprav in posledično seznam tistih, ki z vidika onesnaževanja zraka neustrezne. □

Šola?

Ni panike!

DELAVNICE O TEHNIKAH UČINKOVITEGA UČENJA

Vodi: Tjaša Šlevec, absol. soc. ped.

Spoznal boš:

- lasten stil učenja,
- metode učinkovitega učenja,
- načine, kako se čim hitreje naučiti čim več in se ob tem zabavati,
- dejavnike, ki vplivajo na učenje,
- kako si organizirati učenja
- kako pripraviti učinkovite zapiske ter
- kako se spopadati s strahom pred testi.

Delavnice bodo potekale ob ponedeljkih, 16:00–17:15, skupno 5 srečanj. Začnemo 5. 2. 2018.

OBVEZNE PREDHODNE PRIJAVE!

Prijave sprejemamo do 29.1.2018 na 040 255 566 ali info@czm-domzale.si.

CZM Center za mlade Domžale, 040 255 566, 01 722 66 00, www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

Izvajanje programa nam omogočajo občina Domžale, Urad RS za mladino in Zavod RS za zaposlovanje.

ZA OSNOVNOŠOLCE 6. – 9. RAZRED

OBJAVE

Ne jokajte ob mojem grobu,
privoščite mi večni mir,
izčrpal sem svoje moči,
zaprl sem trudne oči.

ZAHVALA

V 83. letu starosti se je od nas poslovil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek in brat

Vinko Kokalj

z Vira, Bukovčeva 20, Domžale

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in podjetju Količevo Karton, d. o. o., za vso pomoč, izrečeno sožalje, besede tolažbe, darovane sveče, cvetje in za vse lepe misli, ki ste nam jih v teh dneh namenili. Iskrena hvala pogrebni službi, virskemu župniku, pevcem, govornici in preostalim, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki vas nismo posebej imenovali, a ste ga imeli v srcu in lepem spominu ter ste ga v velikem številu pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki se ga boste radi spominjali.

Vsi njegovi

Srce je omagalo,
dih je zastal,
a na njo spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

29. decembra 2017 je v 94. letu tiho in za vedno zaspala naša mami, babica, prababica, tašča, svakinja in teta

Marija Kovač

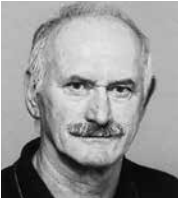
rojena Žurbi
iz Domžal, Slamnikarska 16

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvala osebju Doma upokojencev Domžale za vso nego in skrb v času njenega bivanja v domu. Hvala g. župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem kvarteta Krt in Pogrebni službi Vrbančič.

Hvala vsem, ki ste se poslovili od naše mami in jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: sin Janez z ženo Marijo, vnuki Uroš z družino, Marko z družino in Luka s Tino, snaha Tončka in drugo sorodstvo

Srce je onemoglo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je v 72. letu starosti zapustil naš dragi

Jože Narobe

iz Sr. Jarš

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za vse darovano cvetje in številne sveče ter za izrečena sožalja.

Ni besed, s katerimi bi izrazili hvaležnost vsakemu posebej, med drugim gasilcem PGD Jarše - Rodica, še posebej g. Jožetu Ručigaju za ganljive besede slovesa. Zahvale tudi Urgentni službi ZD Domžale in patronažni sestri Tanji Kralj.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti in ga boste ohranjali v lepem spominu.

*Zelo boli, ker te več ni,
a odšlo je le telo,
tvoje bistvo vedno z nami bo.*

Pogrešamo te – vsi tvoji najdražji

Ti v kraje romaš nam neznane,
od koder več vrnitve ni,
slovo nam bridko seka rane,
solze rosijo nam oči.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 76. letu sklenil naš dragi mož, oči, dedi, pradedi, tast, brat in stric

Jože Kavka

z Vira

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in za cerkev.

Hvala župnikoma g. Ureku in g. Križnarju, Pogrebni službi Vrbančič in pevcem za lep obred.

Še enkrat hvala vsem, da ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Le delo in skrb,
ljubezen, trpljenje,
pa pošle so ti moči
in zaprl trudne si oči
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

28. novembra 2017 nas je v 65. letu zapustil naš dragi mož, ati in tast

Janez Lončar

Senčarjev Janez iz Prevalj 13

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, sodelavcem Tosame in vsem znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali in darovali ter se od njega poslovili. Posebna zahvala dr. Lobodi in patronažni sestri Irmi, Pogrebni službi Vrbančič, pevcem, trobentaču, župnikoma g. Juretu Ferležu in g. Rudiju Konciliji ter fotografu Radu. Prav iskrena zahvala vsem gasilcem PGD Studenec za organizacijo žalnega spreveda ter praporščakom in ostalim gasilcem sosodnjih gasilskih društev ter g. Miru Kovaču za lepe poslovilne besede.

Vsem iskrena hvala.

Vsi njegovi

Bolečino se da skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame
nihče nam ne more več vrniti.

ZAHVALA

28. decembra 2017 se je v 81. letu starosti od nas poslovila draga žena, mami, tašča, teta in babica

Vladimira Gorjup

rojena Kralj iz Srednjih Jarš
upokojenka Induplati Jarše

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter svete maše. Hvala Pogrebni službi Vrbančič, pevcem, cvetličarni Nuša, Društvu upokojencev Vir in PGD Jarše - Rodica. Posebna zahvala tudi g. župniku župnije Jarše - Rodica.

Žalujoči: vsi njeni

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal ...

V SPOMIN

12. februarja lani je svojo življenjsko pot v 76. letu starosti sklenila naša draga mama, babica, sestra, teta in svakinja

Marija Lenček

upokojena slaščičarska mojstrica iz Komende

Hvala vsem, ki se ustavljate ob njenem grobu, puščate cvetje, prižigate sveče in s tem ohranjate lep spomin nanjo!

Vsi njeni

Samo dve stvari
lahko zares zapustimo svojim otrokom:
korenine in krila. (W. H. Carter II)

V SPOMIN

Draga mama, ti si to odlično naredila.

V SPOMIN

16. januarja je minilo deseto leto, odkar nas je zapustila

Danica Pavlin

roj. Cerar

Hvala vsem, ki se je spominjate in postojite ob njenem grobu.

Vsi njeni

V SPOMIN

Mihael Meglič, puškar

1928–2016

Hvala vsem, ki se ga spominjate in ga v mislih ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Ko pošle so ti moči,
zaprl trudne si oči,
čeprav zdaj spokojno spiš,
v naših srcih še živiš.

V SPOMIN

7. januarja 2018 so minila žalostna štiri leta, odkar se je poslovil naš dragi mož, oče, tast in dedi

Stanislav Martin Tomažič

iz Domžal

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu, obiskujete njegov grob in mu prižigate sveče. Pogrešamo te!

Vsi tvoji

Vsak človek je zase svet,
čuden, svetel in lep
kot zvezda na nebu.
(Tone Pavček)

V SPOMIN

4. februarja bo minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi oče, brat, dedi in stric

Andrej Gregorin

z Goričice pri Ihanu

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče in ga imate v lepem spominu.

Pogrešamo ga vsi, ki smo ga imeli radi!

Kakor valovi in galebi
se srečujemo in približujemo;
galebi odlete, valovi odplavajo
in mi odhajamo. (Rabindranath Tagore)

ZAHVALA

Za vedno je odšel naš dragi

Ivo Jarc

iz Domžal

Vsem, ki ste se mu poklonili ob njegovem slovesu, se iskreno zahvaljujemo.

Posebej smo hvaležni taborniškim in jadralskim tovarišem Franciju Gerbcu, Nataši Belle in Roku Smrketu za tople besede slovesa.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 88. letu starosti sklenila naša draga mami, teta, babica in prababica

Cirila Ketiš

Ljubljanska cesta 65, Domžale

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, sveče in spremstvo k večnemu počitku. Zahvala g. župniku Klemenu Svetelju za lep pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 83. letu starosti sklenil naš dragi

Stane Ulčar

upokojeni kleparski mojster iz Nožic

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, sveče in spremstvo k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Spomini so kot iskre,
ki pod pepelom tlijo,
a ko jih razgrneš,
vedno znova zažarijo. (J. W. Goethe)

V SPOMIN

16. januarja so minila tri leta, odkar nas je zapustila naša draga žena, mami, babica, prababica, sestra in teta

Alenka Vovk

rojena Drovenik
z Vira pri Domžalah, Šubičeva ulica 7 b

Hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu in jo skupaj z nami nosite v svojih srcih.

Vsi njeni

Zahvale in v spomin sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo pa tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti slamnik@kd-domzale.si.

MALI OGLASI

Brezplačen odvoz vseh kovinskih predmetov, pralnih strojev, odsluženih koles, plinskih jeklenk in akumulatorjev.
t: 040 78 00 78

Odkup vozil od letnik 1998 naprej, cela, lepa, karambolirana ali v okvari.
t: 041 774 816

Najboljše inštrukcije vseh predmetov v Domžalah. Jaka – Zoisov štipendist.
t: 070 725 776

Šivalni stroji – servis in prodaja šivalnih strojev (gospodinskih in industrijskih). Marko Pratkaner, s. p., Slamnikarska 3 b, Domžale.
t: 041 920 149

Zaposlimo prodajalca novih in rabljenih vozil. Pričakujemo komunikativnost in veselje do dela s strankami, poznavanje računalniških orodij, pasivno znanje angleškega jezika. Prijave na elektronski naslov
@: milan.krulc@nissan-krulc.si

Male oglase sprejemamo vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi med 15. in 17. uro osebno v uredništvu (Kulturni dom Franca Bernika Domžale) ali pisno v nabiralnik pri vходу z zadnje strani oziroma po e-pošti: slamnik@kd-domzale.si

SIMAX

Domžale Masljeva 11, 1230 Domžale Kamnik Ljubljanska c. 21A (Duplica)
tel 01 724 16 56 tel 01 831 17 96

PRENOVLJENA SPLETNA TRGOVINA: www.simax-slo.com

AVTODELI - AVTOMEHANIKA - VULKANIZERSTVO

V SPOMIN

Ivo Jarc

(1. 12. 1941–26. 12. 2017)

Zadnjo decembrsko soboto smo se na domžalskem pokopališču poslovili od našega prijatelja, sosesa in tovariša Iva Jarca. Dotrpel je po hudi in dolgotrajni bolezni, ki se mu je večkrat ponovila v zadnjih tridesetih letih. Vsa ta leta je pogumno prenašal ne samo bolezni, temveč tudi druge udarce, ki ga niso obšli na njegovi življenjski poti.

Rodil se je 1. decembra 1941 v Grobljah na Rodici mami Ivanki in očetu Ivanu v delavski družini v tistem težkem vojnem času začetka okupacije, ki je hudo zaznamovala številne družine tudi na Rodici in v Jaršah s 83 žrtvami okupatorjevega nasilja in domačega izdajstva. Bil je prvi od šestih otrok, pozneje so se mu pridružili še brat Jože in sestre Majda, Ivanka, Fani in Vera. Sestri Majda in Ivanka sta že umrli.

Povojna leta je Ivo preživel skupaj z nami, njegovimi vrstniki na Rodici in v Jaršah, ko smo kot otroci pomagali pri obnovi požganega kulturnega doma v Grobljah, osnovne šole v Jaršah in pozneje v petdesetih letih tudi železniške postaje Rodica. Z Ivom sva si na lojtri podajala strešne opeke, ko so vaščani obnavljali kulturni – takrat združni dom. V nižji gimnaziji Domžale sva se oba vključila tudi v taborniško organizacijo Roda skalnih taborov, v kateri je bil Ivo vodnik in mentor prvim ženskim ekipam za taborniški mnogoboj ter njen vodilni član dolga desetletja vse do zadnjega dne. Letos bodo domžalski taborniki počastili 65 let njegovega taborniškega delovanja – žal brez njega.

Naš sovaščan Mile Juhant ga je navdušil, da se je Ivo vpisal na Industrijsko kovinarsko šolo Litostroj (IKŠ), ki je bila v tistih časih pojem in vzor moderne poklicne šole, saj so se njeni učenci sproti tudi praktično usposabljali na za tiste čase najbolj sodobnih strojih za obdelavo kovin. Ivo se je izučil za strugarja, potem pa ob delu končal višjo šolo za socialne delavce. Dolga leta je potem vodil kadrovsko službo v Litostroju. Tako kot številni njegovi sodelavci je bil Ivo z dušo in telesom ponosni Litostrojec vso delovno dobo in tudi do konca svojega življenja.

Litostrojci so imeli tovarno za svojo, pomenila jim je več kot samo delovno mesto in zaslužek. Počutili so se kot njeni gospodarji in upravljavci. Toda v drugi polovici 80. let je v Litostroju začelo vreti, ustanovili so prvi neodvisni sindikat, ki je organiziral znani štrajk in zborovanje delavcev Litostroja leta 1987 v Cankarjevem domu. Ivo je bil v delovnem predsedstvu tega zborovanja, toda v začetku 90. let ob prihodu novega vodstva z dr. Jožetom Duhovnikom na čelu to Iva ni rešilo pred tem, da se je začela njegova kalvarija, ki se je končala tri leta pred upokojitvijo s tem, da je končal kot t. i. ‘tehnološki višek’ na Zavodu za zaposlovanje.

Te travme je Ivo sicer hrabro prenašal, toda znotraj njega je tlelo in ga zaznamovalo tudi s hudimi udarci na njegovem zdravju. Zadnjih 20 let je doma v družini skrbel za taščo Ivico in tasta Jožeta Pogačnika ter ob ženi Andreji vztrajno prenašal vzpone in padce svojega zdravja.

V tem obdobju se je zaljubil tudi v jadrnanje in več kot 15 let z največjim veseljem užival na tradicionalnih septembrskih regatah domžalskega Yacht kluba v Dalmaciji. Morda mu je tudi ta ljubezen pomagala premagovati težke življenjske preizkušnje tega obdobja.

Z ženo Andrejo sta se spoznala pri tabornikih in se leta 1971 poročila po taborniško. Ob sinovih Primožu in Andreju sta zadnja leta skupaj uživala ob petih vnukinjah in enem vnuku.

Ivo je dolga leta tudi aktivno deloval v naši krajevni organizaciji Združenja borcev za vrednote NOB Venclja Perka Domžale v prepričanju, da moramo vsi skupaj skrbeti za ohranitev spomina in vrednot iz let najhujših preizkušenj slovenskega naroda.

Z njim odhaja še eden tistih, ki so verjeli v cilje in ideale družbe, ki je temeljila predvsem na dostojanstvu delavcev in njihovega dela, ne pa samo ali predvsem kapitala. Verjel je v vrednote večje medsebojne solidarnosti in večje družbene enakosti ter te vrednote prenašal tudi na svoje ožje in širše okolje.

Veliko število žalujočih nekdanih sodelavcev, prijateljev in tovarišev se je ob slovesu poklonilo Ivu za njegovo vsestransko delovanje za naše skupno dobro. Ostaja v našem spominu kot zgled dobrega sodelavca, tovariša in prijatelja, ki se je vedno nesebično razdal za druge, ne da bi pri tem mislil ali skrbel predvsem nase.

FRANCI GERBEC

JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC URŠA IN JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC DOMŽALE

na podlagi 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09-ZI-UZGK, 36/10, 62/10-ZUPJS, 94/10-ZIU, 40/12-ZUJF, 14/15-ZUUJFO in 55/17) in 2. člena Odloka o pogojih in kriterijih ter postopku sprejema otrok v vrtec (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 3/11-uradno prečiščeno besedilo, 12/12, 10/13, v nadaljevanju Odlok) objavljata

SKUPNI JAVNI VPIS NOVINECV V JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC URŠA IN JAVNI VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD VRTEC DOMŽALE ZA ŠOLSKO LETO 2018/2019

1. Predmet skupnega javnega vpisa je vpis novincev v Javni vzgojno varstveni zavod Vrtec Urša in Javni vzgojno varstveni zavod Vrtec Domžale (v nadaljevanju: vrtec) za šolsko leto 2018/2019 s sprejemom na dan 1. 9. 2018.

Predvideno število prostih mest je objavljeno na spletnih straneh Vrtca Urša in Vrtca Domžale.

2. Starši oziroma skrbniki otroka (v nadaljevanju: starši) oddajo vlogo za sprejem otroka v vrtec na predpisanem obrazcu. Obrazec Vlogo za sprejem otroka v vrtec dobijo starši na upravi vrtca, v enotah vrtca in na spletnih straneh vrtca. Vloge morajo biti oddane osebno na upravi vrtca ali priporočeno po pošti na naslov: Vrtec Urša, Murnova ulica 14, 1230 Domžale ali Vrtec Domžale, Ljubljanska cesta 70, 1230 Domžale. Ne glede na število oddanih vlog v vrtec za šolsko leto 2018/2019 se šteje, da so starši oddali eno vlogo.

3. Rok za oddajo vlog je 15. februar 2018.

V primeru osebnega vpisa bo vpis potekal:

- 3.1. V Vrtcu Urša, enoti Češmin, Murnova ulica 14, Domžale (tel. 01 729 86 16):
- Vsak delovni dan od 29. januarja do vključno 15. februarja 2018 od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00.
 - V torek, 30. 1. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
 - V torek, 6. 2. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
 - V torek, 13. 2. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
- 3.2. V Vrtcu Domžale, Ljubljanska cesta 70, Domžale (tel. 01 724 82 94):
- Vsak delovni dan od 29. januarja do vključno 15. februarja 2018 od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 15.00.
 - V sredo, 31. 1. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
 - V sredo, 7. 2. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.
 - V sredo, 14. 2. 2018, od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 17.00.

4. V času javnega vpisa lahko starši že vključenih otrok zaprosijo za premestitev iz enega javnega vrtca v drug javni vrtec v okviru Občine Domžale oziroma iz enote v enoto v okviru posameznega vrtca. O premestitvah odloča Komisija za sprejem otrok v vrtec.

5. Komisija za sprejem otrok v vrtec pri odločitvi o sprejemu otroka v vrtec upošteva pogoje in kriterije odloka. Vrtec pošlje staršem v roku 8 dni po seji komisije obvestilo z izpisom podatkov s seznama sprejetih otrok ali čakalnega seznama za njihovega otroka z navadno pošto pošiljko in podatke objavi na spletnih straneh vrtca ter po potrebi ali na željo staršev pošlje po elektronski pošti.

Ko je v vrtcu odločeno o vseh ugovorih staršev zoper obvestilo o prednostnem vrstnem redu otrok, vrtec staršem otrok, ki so sprejeti v vrtec, pošlje poziv k sklenitvi pogodbe z vrtcem. Če starši odklonijo sprejem otroka oziroma ne podpisajo pogodbe v roku 15 dni od vročitve poziva, vrtec pozove k sklenitvi pogodbe starše naslednjega otroka po vrstnem redu s čakalnega seznama.

6. O rezultatih javnega vpisa in premestitvah bo odločeno najpozneje do 30. aprila 2018.

MARTINA PANČUR JANA JULIJANA PIRMAN
RAVNATELJICA VRTCA URŠA RAVNATELJICA VRTCA DOMŽALE

OBJAVE

Vpis v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 2018/2019

OSNOVNA ŠOLA DOB IN PODRUŽNIČNA ŠOLA KRTINA

Vabilo na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2017/2018

Starše obveščamo, da bo Osnovna šola Dob iz svojega šolskega okoliša vpisovala v 1. razred OŠ šolske novince za šolsko leto 2018/2019.

V skladu z Zakonom o osnovni šoli morate starši **obvezno** vpisati vse otroke, **rojene od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012.**

Vpis bo potekal v OSNOVNI ŠOLI DOB, Šolska ulica 7, v pi-sarni šolske svetovalne službe v:
– četrtek, 15. februarja 2018, od 9. do 17. ure in
– petek, 16. februarja 2018, od 8. do 14. ure.

Starši otrok s stalnim prebivališčem v našem šolskem okolišu boste prejeli pisno vabilo. Vljudno vas vabimo k ogledu spletne strani naše šole, kjer si lahko vse o šoli in njenih dejavnostih pogledate v besedi in sliki. Natančneje se lahko seznanimate tudi s postopkom vpisa v prvi razred.

www.os-dob.si

Veselimo se srečanja z vami in vašim otrokom!

OSNOVNA ŠOLA VENCLJA PERKA

Ljubljanska 58 a, 1230 Domžale
(01) 729 83 00
os.vp-domzale@guest.arnes.si

Dragi starši in otroci, **vljudno vabljeni na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2018/19**

Vpisujemo otroke, rojene v letu 2012 in sicer:
– v **torek, 6. februarja 2018**, dopoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure in
– v **sredo, 7. februarja 2018**, dopoldne od 8. do 12. ure.

Vpis bo potekal v projekcijski dvorani šole.

Otroka pripeljete s seboj, radi bi ga spoznali! S seboj prinesite otrokov osebni dokument, da skupaj preverimo pravilnost podatkov o otroku.

Starši ste po zakonu dolžni vpisati otroka v svojem šolskem okolišu.

Šolski okoliš: Aškerčeva ulica, Brejčeva ulica, Brezova ulica, Cankarjeva ulica, Hrastova ulica, Javorjeva ulica, Jesenova ulica, Kajuhova ulica, Karlovškova ulica, Kasalova cesta, Kersnikova cesta, Kolodvorska cesta, Kosovelova ulica, Krakovska cesta, Krožna ulica, Ljubljanska cesta do številke 72, 72 a, številke 74, 76, 76 a, 78, 80, 80 a ter od št. 82 do vključno številke 95, Mačkovci, Masljeva cesta, Masarykova ulica 1–4, 8, 9, 11-17, 24–26, Na Zavrteh, Nova ulica, Obrtniška ulica, Partizanska ulica, Poljska pot, Pot na Pridavko, Prečna ulica, Prešernova cesta, Radio cesta, Roška ulica, Ravnikarjeva ulica, Savska cesta, Slomškova ulica, Stobovska cesta, Stranska ulica, Študljanska cesta, Tabor, Taborska cesta, Trubarjeva ulica, Trzinska ulica, Ulica Antona Skoka, Ulica Simona Jenka, Ulica Urha Stenovca, Ušnjarska ulica, Varškova ulica, Vodnikova ulica, Vodovodna cesta, Železniška cesta, Depala vas.

Prisrčno vabljeni v **ponedeljek, 29. januarja 2018, ob 18. uri na informativno srečanje** za starše bodočih novincev in delavnice za otroke.

OSNOVNA ŠOLA DOMŽALE

Bistriška 19, 1230 Domžale
(01) 724 00 81
os-domzale@guest.arnes.si
www.os-domzale.si

Vljudno vabljeni na VPIS OTROK V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2018/2019

Za otroke, rojene v letu 2012, bo vpis potekal na:

OŠ Domžale
– v **torek, 6. 2. 2018**, od 8. do 12. in od 15. do 18. ure.
– v **sredo, 7. 2. 2018**, od 8. do 12. ure.

PŠ Ihan
– v **sredo, 7. 2. 2018**, od 8. do 10. ure in od 15. do 16. ure.

S seboj prinesite tudi otrokov identifikacijski dokument (pregled podatkov: EMŠO ...).

OSNOVNA ŠOLA RODICA

www.sola-rodica.si
os-rodica@guest.arnes.si

Spoštovani starši! VPIS PRVOŠOLCEV ZA ŠOLSKO LETO 2018/2019

bo na OŠ Rodica potekal
– v **ponedeljek, 12. 2. 2018**, in **torek, 13. 2. 2018, popoldne** (15.00–18.00) ter
– v **ponedeljek, 12. 2. 2018**, in **četrtek, 15. 2. 2018, dopoldne** (7.30–10.00).

Še pred vpisom vas vabimo na **informativni roditeljski sestanek** za starše bodočih prvošolcev, ki bo organiziran v **ponedeljek, 5. 2. 2018, ob 17.30** v večnamenskem prostoru šole.

Vpisujemo otroke, ki so rojeni v letu 2012.

Starši otrok s stalnim prebivališčem v našem šolskem okolišu boste po pošti prejeli še pisno vabilo, za dodatne informacije pa nas lahko pokličete na šolski telefon 01 721 95 30.

OSNOVNA ŠOLA PRESERJE PRI RADOMLJAH

GLASSERJEVA KAKOVOSTNA ŠOLA
Pelechova c. 83
1235 Radomlje

Vabilo za VPIS V 1. RAZRED ZA ŠOLSKO LETO 2018/2019

Osnovna šola Preserje pri Radomljah bo vpisovala v 1. razred osnovne šole za šolsko leto 2018/2019.

Otroke našega šolskega okoliša prijavite v prostorih šolske svetovalne delavke, in sicer:
– v ponedeljek, 12. 2. 2018, od 8. do 18. ure,
– v torek, 13. 2. 2018, od 8. do 17. ure.

V skladu z Zakonom o osnovni šoli morate starši: **obvezno** prijaviti vse otroke, **rojene od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012.**

Starši, ki nimate slovenskega državljanstva, prinesite s seboj delovno vizo.

Veseli bomo, če boste lahko s seboj pripeljali otroka.

ŠOLSKA SVETOVALNA SLUŽBA
METKA ČIŽMEK, PROF.

Protestna izjava vodstva, zaposlenih in sodelavcev Kulturnega doma Franca Bernika Domžale ob stavki v delu javnega sektorja, tudi na področju kulture

V Kulturnem domu Franca Bernika Domžale smo se 24. januarja 2018 odločili, da ne bomo stavkali z odpovedjo dogodkov, pač pa ob dogodkih, tako da smo na njih širšo javnost seznanili s protestno izjavo. Ob tem smo želeli opozoriti na položaj zaposlenih v kulturi in na splošno stanje v njej, ter izraziti solidarnost in podporo vsem, ki so ta dan stavkali.

Želimo poudariti, da po našem mnenju ni problem le v plačah javnih uslužbencev v kulturi. Te so resnici na ljubo že vse od sprejetja Virantove plačne reforme v povprečju **še za 20 % nižje od plač drugih kolegov v javnem sektorju**, in so odraz mnenja, da si v kulturnih ustanovah ne zaslužimo enakega plačila kot v drugih javnih ustanovah. Ker je težko primerjati ceno in vrednost dela na tako različnih področjih in ker je pač kultura razglašena za odvečno in nepotrebno razkošje. In pri tem ne bomo in ne želimo pristati na to, da bi nas tisti, ki odločajo, sprli med seboj, niti z delavci v realnem, gospodarskem sektorju, niti delavcev v javnem sektorju med seboj in nenazadnje niti kulturnikov, ki imamo zaposlitev v javnih zavodih, s tistimi, ki delujejo samostojno in v nevladnem sektorju. Preveč preprosto bi bilo!

Kultura v tako majhni sredini, kot je Slovenija, ne more preživeti in živeti brez državne in lokalne pomoči ter sofinanciranja. Žal pa so se tisti, ki so si prisvojili možnost odločanja v našem imenu, odločili, da kultura že dolgo ni več pomemben in relevanten del družbe, da nima vpliva na naše nacionalno, ekonomsko in duhovno blagostanje, da je njena vloga postranska, namenjena zgolj še zabavnjaštvu in kot taka lahko **životari ne-kje na družbenem obrobju**. Pri tem opozarjamo, da po vse-spolšni razprodaji nacionalnih in tudi lokalnih finančnih in gospodarskih subjektov, na sponzorje in donatorje s tega področja že dolgo več ne moremo računati.

Kultura je zares v izjemno težki in nezavidljivi situaciji. Kulturno ministrstvo je izgubljeno in brez vizije ter prave energije tava in blodi, ne zna stopiti v bran svojim ljudem in se argumentirano postaviti z vsem bogastvom in širino naše ustvarjalnosti. Tisti pa, ki imajo moč in denar, diktirajo in poneumljajo s plehkostjo in banalnostjo. Celo nacionalna televizija kulturne vsebine brez sramu umešča v pozne nočne ure, namesto kvalitetnih dramskih serij in izvirnih slovenskih filmov pa podpira parade slabega okusa in behavosti v obliki Eminih izborov. Pri svojem delu spremljamo in se vsakodnevno srečujemo s kulturniki in umetniki ter jim po najboljših močeh omogočamo, da pri nas pokažejo svoje najboljše dosežke. Opažamo, kako težko se preživljajo, mnogi kot prekarni sužnji novega veka, drugi s skoki v komercialne vode, ki jim dajejo nekaj dodatnega zaslužka. Stanje je še posebej alarmantno na področju likovne umetnosti, založništva in literarne ustvarjalnosti, neodvisne produkcije za otroke in mladino, filmske produkcije ...

Zato sporočamo: samo družba in narod, ki bosta dala možnost in vrednost ustvarjalnosti, kreativnosti in umetniškemu iskanju, bo preživela. Zato **v kulturi ne potrebujemo nobene milosti**, saj si s svojim delom in poslanstvom zaslužimo pravo in spoštljivo mesto v družbi, tudi takrat, ko se štejejo in premetavajo po mizah finančnih odločevalcev naši skupni novci in denarci.

VRTEC DOMINIK SAVIO

VABILO K VPISU

Vse starše, ki bi v šolskem letu 2018/19 želeli svojega otroka vpisati v Vrtec Dominik Savio Karitas Domžale, vabimo k vpisu od 1. do 23. februarja 2018. Obrazec Vloga za vpis otroka dobite v vrtcu ali na spletni strani vrtca.

Vloge naj bodo oddane osebno v vrtcu ali priporočeno po pošti na naslov: Vrtec Dominik Savio Karitas Domžale, Krakovska 18 b, 1230 Domžale.

Zadnji rok za oddajo vlog je 23. februar 2018.

VESNA STANEK, RAVNATELJICA

OBČINA DOMŽALE

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE ZA LETO 2018

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja projektov ohranjanja kulturne dediščine na območju občine domžale za leto 2018.**

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **28. februarja 2018.**

Številka: 620-1/2018
Datum: 26. 1. 2018

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA ZA SOFINANCIRANJE INFRASTRUKTURE IN OPREME ZA KULTURNE DOMOVE V OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2018

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja infrastrukture in opreme za kulturne domove v občini domžale za leto 2018.**

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **28. februarja 2018.**

Številka: 610-1/2018
Datum: 26. 1. 2018

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA ZA SOFINANCIRANJE PROJEKTOV ZALOŽNIŠTVA ZA LETO 2018

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja projektov založništva za leto 2018.**

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave tega obvestila do **28. februarja 2018.**

Številka: 613-1/2018
Datum: 26. 1. 2018

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

PISMA BRALCEV

Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljajanja nenaročenih prispevkov, v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Prispevki za rubriko Pisma bralcev morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter kontakt, na katerem je mogoče preveriti avtentičnost avtorja.

In vendar ... plus

Običajno znamo v kritiziranju oblasti in njenih predstavnikov (utemeljeno ali neutemeljeno) biti dokaj glasni, dokazujoč pač svoj prav. Precej bolj pa se zavijemo (ovijemo) v molk, ko je treba zares izreči pohvalo **upravi, uradu županstva občine Domžale**, da je na križišču Perkova-Miševa-Dragarjeva končno vendarle zarisana oznaka (zebra) za prehod pešcev. Kot je znano, so se ob tej zares pomembni prometni označbi že pred leti kresala različna mnenja (KS ni kazala svoje odgovornosti, se ni odzivala na pozive, itd.), in v bližini živeči krajani (občani) kljub obljubam niso bili uslišani. Zdaj pa se je to vendarle zgodilo. To realizacijo je zahtevalo že samo križišče, saj velja za eno nevarnejših (ograje, žive meje, nepreglednost ...), pa tudi sama uporaba tega križišča in gostota prometa vseh udeležencev je zahtevala to oznako prehoda. **No, in zdaj lahko v imenu sokrajanov in tistih uporabnikov od drugod izrečem pohvalo v uvodu že omenjenim.**

Sicer pa je znano, da občina Domžale dosledno skrbi za urejenost cest in prometa ter ostalih udeležencev. Še dobro se spominjam npr. (neutemeljenih) očitanj nekdanji županji Cvetki Oražem, ko se je lotila urejanja goščave in smetišča pred SPB in železniško progo, češ da se 'jemlje' železnica, igrišče otrokom, ipd. V resnici pa se je tam in tedaj bohotila zaraslost in v njej zbirajoča se mrgolazen vseh vrst in oblik. A danes je to okoliš, ki nam vzbuja prijetno ugodje, počutje.

Prav tako se je nadvse odgovorno izkazalo vodstvo nekdanje občine pod g. Leničem, ko je brez omahovanja takoj odobrilo finančna sredstva KS Češnjice nad Blagovico za sanacijo povsem uničene cestne infrastrukture. Namreč, kaj se je zgodilo? Po treh dneh popolne obnovitve tedaj še makadamskih cest in s prostovoljnim delom naših krajanov (sam sem bil tedaj tajnik vseh organov KS in predstavnik SZDL) se je čez noč razdijalo neurje in popolnoma razdejalost cestišče. Ostali smo dejansko brez prometne povezave. Sklep IS občine je bila takojšnja sanacija, ki se je pod tedanjim predsednikom Antonom Preskarjem, SIS komunalnih izvajalcev nemudoma v že nekaj dneh realizira-

la. In da zaključim o prometni dejavnosti občinske uprave, je tudi zelo razveseljujoča uvedba tako imenovanih 30 omejujočih conskih talnih oznak in novih svetlobno-prepoznavnih prometnih znakov v križiščih z neprednostno in s prednostno cesto.

Seveda pa je treba poudariti, da je občinska uprava že lani in posebej letos sanirala mnogo cest v okolici izven mesta Domžale kot tudi pločnike, in obnovila ali na novo položila komunalno infrastrukturo vseh vrst v mnogih naseljih v okolici Domžal.

V nadaljevanju pa še pohvala in zadovoljstvo stanovalcev na Perkovi 2, Rodica, Domžale, saj je občinska uprava (katerikoli organ je za to že pristojen) s koncem oktobra lani izpolnila svojo obljubo o prenovi stavbne fasade in v zvezi z njo drugih dopolnilnih gradbenih del (toplotna izolacija sten, strehe, namestitev kovinskega nadstreška nad vhodnimi vrati stavbe, izboljšanje žlebnih in odvodnih tokov in drugih manjših gradbenih dodelav). Stavba je dejansko ‚zasijala‘ v prednovoletni podobi bolj kot sama novoletna jelka s 101 lučko. Pravzaprav bi ta pohvala morala biti izrečena že pred nekaj leti, ko so stavbo v celoti adaptirali (v popolnem pomenu te besede – tako slikopleskarsko, talnih obnov stanovanj, toaletno-sanitarnih obnov, namestitve novih oken in vrat, obnova vseh inštalacijskih napeljav itd.). Kajti stavba je bila resnično v ‚hiračjem‘ stanju. Danes pa tu ‚kraljuje‘ nova hiša zidana. Da se ob njej nahajajo lep sadovnjak in travnik s hkratnim parkiriščem, je samo še dodaten plus, seveda pa je zelo pomembno tudi to, da tod mimo potekajo ugodne prometne povezave (vlak, avtobus) in da je okoličanom na dosegu roke v bližini tudi druga za življenje potrebna infrastruktura (trgovine, pošta, ipd.). In to samo kakšnih dobrih 800 metrov iz centra Domžal.

Morda bo bralec pomislil, da sem bil naročen (najet) za tale ‚hvalospjev‘, a je daleč od tega. Sem pač tak, eden tistih, ki kaj pokritiziram, dajem pobude, a hkrati rad in upam izreči pohvalo za to, kar je bilo posamezniku ali v skupno dobrobit storjeno. In tega je dandanes resnično premalo.

Ob koncu pisanja pa moram izreči tudi iskreno pohvalo izvajalcu, družinskemu gradbenemu podjetju Korošec - zaključna dela. Svoje obveznosti je izvedlo zagotovo strokovno (o tem sam ne sodim, nisem strokovno usposobljen), a za nas stanovalce ob njihovi komajda opazni delovni prisotnosti in z zglednim obojestranskim komuniciranjem. Malo je takih družinskih podjetij, zavedajoč se odgovornosti. In tu je investitor z izbiro – najemom tega izvajalca zadel v polno.

Dokaz je tudi v tem, da je izvajalec za sabo znal počistiti vse ostanke po zaključku gradbenih del in opravil. Marsikatero javno ali zasebno podjetje te lastnosti ne poseduje – jo prezre, nanjo pozabi. Vsem stanovalcem je investitor tudi dal namestiti nove poštna nabiralnike na enem skupnem mestu. Zares zgledno!

In še kot zanimivost: v sadovnjaku raste okrog 100 let stara slovenska jablana - skoriš, ki zacveti in bogato obrodi vsako drugo leto, a doslej ni bila nikoli špricana.

LEON SENGER

Zahvala Prevozu Slapar

December ni samo čas praznovanj, temveč tudi čas za dobrodelnost. Na našo prošnjo se je v decembru prijazno odzval avtobusni prevoznik Prevozi Slapar iz Mengša, ki je za bivše uporabnice materinskih domov in varnih hiš ter njihove otroke brezplačno nudil prevoz v Božičkovo deželo v Bohinj.

Smo Baza prostovoljcev – skupina na facebooku, ki jo je ustanovila Špela Šega, in obstaja že več kot leto dni. Skupino smo odprli z namenom pomoči bivšim uporabnicam materinskih domov in varnih hiš, saj je zanje življenje zunaj teh ustanov bistveno težje. V več kot letu dni obstoja je v skupini že 4700 članov. Do zdaj smo skupaj pomagali že več kot 300 družinam. Vseskozi zbiramo tudi zamaške za fanta, ki ima hudo obliko cerebralne paralize. Decembra lani smo skupaj s skritimi Božički poskrbeli za obdarovanje štiridesetih otrok, ki so skupaj z mamicami živeli v materinskih domovih oziroma varnih hišah. S pomočjo avtobusnega prevoznika Prevozi Slapar iz Mengša, ki nam je brezplačno nudil prevoz v Božičkovo deželo v Bohinj, smo polepšali praznične dni petindvajsetim otrokom in petnajstim mamicam.

Prostovoljci in vsi udeleženci izleta avtobusnemu prevozniku Prevozi Slapar izrekamo iskreno zahvalo za prijazno gesto!

Občina presežkov

Naša občina ni kar tako. Ima najdražjo in najmanj izkoriščeno parkirno hišo, največji stanovanjski blok, ki bo zahteval najdražjo energetske sanacije, največjo razdaljo med dvema varnima prehodoma čez železniško progo v strnjenem naselju in najmanj varno kolesarsko pot skozi Stob.

Občina Domžale je v preteklosti sprejela nekaj najbolj nerazumnih odločitev. Edino krožišče v tistem času je v centru mesta preuredila v semaforizirano križišče. Porušila je za mestno identiteto značilne stavbe; hišo, v kateri je fotostudio Majhenič, poslopja Polakove usnarne z elementi secesijske arhitekture in odstranila otroško banko, mali biserček novejšje arhitekture.

Okoljevarstvena ozaveščenost občinske uprave je na najnižji stopnji, saj v prostorskih dokumentih namenja pozidavam največ kmetijske obdelovalne zemlje, za nejasno razvojno strategijo pa bo žrtvovala najvrednejši nižinski gozd z mokriščem v Želodniku.

Občanom najmanj prijazne pa so datjave v občinski proračun. Imamo eno najvišjih nadomestil v državi za uporabo stavbnega zemljišča in med vsemi občinami najdražje komunalne storitve.

Imamo pa le eno najbolj urejenih in priljubljenih sprehajalnih poti ob Kamniški Bistrici. Tudi to nekaj šteje. Naj nam novo leto 2018 nakloni še kak dober presežek.

JOŽE NEMEC

NAGRADNA KRIŽANKA 12

Nagrajenci, ki so pravilno rešili križanko v glasilu Slamnik št. 12-2017:

Patrik Berlec iz Lukovice (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2017/2018)

Breda Martinčič iz Mengša (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2017/2018)

Helena Juvan iz Domžal (2 vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika za sezono 2017/2018)

Nagrade podarja: Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale

Rešitev križanke je: SILVESTRSKI VEČER SI POPESTRITE V DRUŽBI NAJVEČJEGA ŠOVMENA

NAGRADNA KRIŽANKA 1 Nagrajuje Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Nagrade:

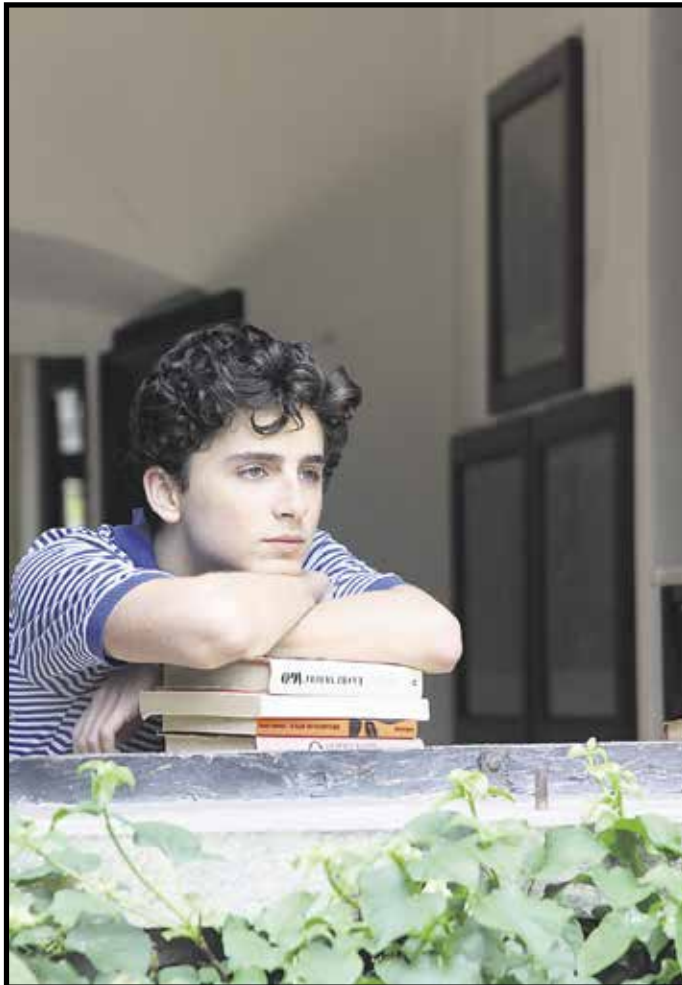
Trikrat po dve vstopnici za ogled filma v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale za sezono 2017/2018

Pravilno geslo križanke nam lahko pošljete do ponedeljka, 12. 2. 2018, na naslov: Uredništvo Slamnika, Ljubljanska c. 61, 1230 Domžale. Imena izžrebanih dobitnikov nagrad bodo objavljena v naslednji številki.

NAGRADNA KRIŽANKA

1

Kulturni dom Franca Bernika, p. p. 2 1230 Domžale

ZMES ZRAKA IN BENCINSKIH HLAPOV KOT POGONSKO SREDSTVO, PLIN	RIBONU-KLEINSKA KISLINA	ETILNI ALKOHOL, VINSKI CVET	GRIGORIJ RASPUTIN	PREČNO REBRASTA POL-SVILENA TKANINA	KRATICA ZA CENTRALNI PROCESOR	ZAČETEK NAGRAD-NEGA GESLA KRIŽANKE	GLAVNI ŠTEVNIK	JEZERO V SREDNJEM DELU KAMBODŽE	NEKDANJA PEVKA PRODNIK	MORSKA RIBA, ZLATA SKUSA	REKA, KI TEČE SKOZI MÜNCHEN	NIKOLA TESLA	KULTURNA RASTLINA Z VJOLJI-CASTIMI CVETOV	DELAVEC V EKO-NOMATU	PTIČ IZ DRUŽINE FILMSKA PAPIG
POVEST FRANCETA BEVKA															
JEZIKOSL. VEDA O LASTNIH IMENIH LJUDI															
MODEREN PLES Z JAMAJKE			ZDRAVILO ANTON JANSKA				VELEBLA-GOVNICA V LJUBLJANI ERNESTO MASERATI					HLOD. PANJ MAJHEN GRM IZ RODU BROŠČEVK			
NAUK SHOLASTIČNEGA FILOZOFA NOMINALISTA DUNSA SCOTUSA	KITAJSKI ESEJIST (YAO) RAZŠIRJE-NOST VEN				PASTIR IZ SNegu-ROČKE PEVKA ŽNIDARIČ				ANTIČNO MESTO V JONIJI SIMBOL ZA NIKELJ						
KONEC NAGRAD-NEGA GESLA KRIŽANKE											VRELA VODA				
KLICA, POGANJEK			POPOLNA PRAZNIINA				FILMSKI IGRALEC RUMAN NEKD. JAP. PROVINCA				PISEC MATAVULJ MENI V GOSTILNI				
ORANJE		OTOK V EGEJSKEM MORJU	NAIVNOST AVSTRJSKI SMUČARSKI SKAKALEC (STEFAN)						MALAJSKA BOLEZEN NEUBRAN-JEN SERVIS PRI TENISU					NEKDANJE SLOVESNO PAPEŽEVO POKRIVALO	AMERIŠKA FILMSKA NAGRADA
GIBLJIVI DELI PRI NEKATERIH INSTRU-MENTH					OVITEK ZA SPISE NAD-NARAVNO BITJE					GRŠKA MUZA POEZIJE KRMILNA RASTLINA					
GRŠKI BAJE-SLOVNI LETALEC				OBRAMBNI IGRALEC (ZARGON.) IND. PIŠEC (RADŽA)				PLANA GOZ-DNA ŽIVAL NORDJUSKI IZRAZ ZA SMUČI					IVO SLAVEC DEL OBLAČILA		
NAŠA OPERNA PEVKA (1893-1976)									SIMBOL ZA EVROPIJ OSKAR DEV			SRB. KOME-DIOGRAFI KONFINO VERONIKA ŠAREC			
ENDOSKOP ZA PREGLED POZIRAL-NIKA											RELIGIJA				
FRAN-COSKI FOTOGRAF HEUER					OPERA GIUSEPPEJA VERDIJA, NAPISANA LETA 1871 ZA KAIRSKO GLEDALIŠČE						MANJŠA MORSKA RIBA				

POMOČ: EOLIENNE-prečno rebrasta polsvilena tkanina, IKSORA-grm iz rodu broščevk, KANAP0-ptič iz poddružine sovjih papig, KROP-vrela voda, MAST0-francoski fotograf Heuer, NAI-kitajski esejist (Yao), PRIENA-antično mesto v Joniji

OKOLJE

Vreme v letu 2017

Po pestrem letu 2016 smo lani dobili podobno zanimivo leto.

Aprila je Slovenijo že drugič zaporedoma prizadela pozeba, a lani vsaj ni snežilo (kot konec aprila 2016). Dobili smo eno najtoplejših poletij z ogromno vročih dni. Poletje 2017 je bilo na večini merilnih mest drugo ali tretje, ponekod tudi četrto najtoplejše doslej (vir: ARSO). V Ljubljani je bilo kar 42 dni nad 30 °C, dolgoletno povprečje pa znaša komaj 19. Imeli smo več vročinskih valov; pri nas velja definicija ko temperatura v vsaj treh zaporednih dneh preseže 30 °C.

V Ljubljani (in večini nižin) so bili vsi meseci nadpovprečno topli – z izjemo zelo mrzlega januarja in septembra, medtem ko je ostalih deset mesecev bilo nadpovprečno toplih (od 0,7 do 3,7 °C). Pri tem je mišljeno povprečje 1981–2010. Če bi primerjali s povprečji iz 1961–1990, bi bila odstopanja še večja. Podnebje se nam počasi, a zanesljivo segreva. Seveda je veliko skeptikov, ki to zanikajo, a če bi sami vsaj 50 let skrbno beležili temperature kjerkoli v državi, bi prišli do istega zaključka. Dejstvo je, da je to dolgotrajen proces. Soditi podnebje po enem mesecu je kot bi analiziral nogometno tekmo po odigranih treh minutah. Rabiš vsaj deset, dvajset let (ali vsaj en nogometnih polčas), da prideš do kakšnih resnih zaključkov.

Padavin je bilo lani zadosti in celo malenkost nad povprečjem, saj smo v Domžalah pridelali 1388 mm (oziroma litrov) na kvadratni meter, v bližnji Ljubljani pa kar 1531 mm. Za primerja-

vo: Murska Sobota samo 895, Portorož 1148, Kredarica pod Triglavom pa 2230 mm. Sneg je pri nas ležal 30 dni (v glavnem januarja) in seveda smo spet imeli zelen božič.

Kaj vse smo doživeli v letu 2017 pa bolj podrobno v nadaljevanju.

Januar
45,7 mm (po dekadah: 0,1+ 45,2 + 0,4) Ljubljana 56,3 mm.
Št. dni s snežno odejo: 18 (max. višina 8 cm)

Mrzel januar z enim večjim padavinskim dogodkom, ki je za seboj pustil nekaj snega. Zaradi mrzlega vremena se je sneg obdržal vse do konca meseca, ko smo le dobili odjugo in sprva nekaj poledice.

Februar
96,0 mm (po dekadah: 62,9 + 3,8 + 29,3) Ljubljana 114,0 mm.
Št. dni s snežno odejo: 3 (max. višina: 3 cm)

Prva polovica precej turobna in hladna, druga polovica precej lepša in toplejša. Končno smo se znebili inverzije in slabega zraka.

Marec
33,0 mm (po dekadah: 33,0 + 0,0 + 0,0) Ljubljana 33,8 mm.

Sušec je res upravičil svoje ime. Sprva nekaj dežja (prvega je zjutraj tudi kratek čas snežilo), od 8. 3. dalje pa večinoma sončno in podnevi toplo vreme, popolnoma brez padavin. Vegetacija se je spet prebudila malo prezgodaj ...

April
161,5 mm (po dekadah: 6,8 + 42,7 + 112,0) Ljubljana 153,2 mm.

Prva polovica meseca je bila občutno toplejša od druge, ko je udarila še pozeba. Sprva smo celo imeli veliko požarno ogroženost, sredi meseca pa nas je končno zalilo. Na koncu meseca pa še preveč. Neverjetno obilne padavine za april ter ponekod manjše poplave in plazovi. Torej v roku desetih dni pozeba in poplave.

Maj
46,9 mm (po dekadah: 22,6 + 10,0 + 14,3) Ljubljana 71,6 mm.

Čeprav je sprva skoraj vsak dan deževalo, je padla manj kot polovica običajnih majskih padavin. Količine so bile skromne, večinoma je deževalo v obliki manjših ploh in rahlega do zmernega dežja. Na koncu meseca je že pritisnila vročina s poletnimi temperaturami.

Junij
131,4 mm (po dekadah: 33,8 + 0,7 + 96,9) Ljubljana 149,5 mm.
Max. dnevne padavine: 66,5 mm (29. 6.)

Kar lep junij z veliko sonca in malo padavinskimi dnevi. Suša je proti koncu meseca že kazala zobe, a nas je na koncu meseca pošteno zalilo. Vmes je bilo tudi nekaj močnejših nalinov in 28. 6. tudi neurje z viharним vetrom.

Julij
119,0 mm (po dekadah: 34,1 + 52,5 + 32,4) Ljubljana 73,0 mm

Max. dnevne padavine: 34,8 mm (12. 7.)
Sončen in zelo topel julij z le nekaj vmesnimi osvežitvami in dežjem. V Domžalah smo imeli srečo, da je približno vsak teden zalilo z močnimi nalivi (in dvema neurjema z viharним

vetrom, 11. in 25.). Predvsem na Dolenjskem jih je pestila že huda suša.

Avgust
38,4 mm (po dekadah: 21,3 + 15,4 + 1,7) Ljubljana 60,3 mm.

Sončen in vroč avgust, le 21. 8. se je občutno ohladilo, a spet hitro nazaj ogrelo. Padavinskih dni je bilo zelo malo in še takrat je večinoma padlo bolj malo – vse skupaj le 30 % avgustovskega povprečja. Suša je medtem na JV še bila izjemna, nas so nekoliko reševali julijske padavine.

September
290,3 mm (po dekadah: 65,4 + 221,0 + 3,9) Ljubljana 343,6 mm.
Št. dni nad 20 mm: 8 (absolutni rekord, do zdaj največ 5 takih dni v mesecu).

Spet zelo moker september, drugi najbolj namočen od začetka meritev. Sprva še nekaj toplih dni, nato pa vse hladneje in deževje za deževjem. Vmes tudi nekaj zelo hladnih juter, podnevi pa s težavo do 20 °C. V Ljubljani so zabeležili najmanj sončnih ur od začetka meritev, to je dejansko bil najbolj temačen september zadnjih 100 let. Kurilna sezona se je zato začela precej zgodaj. Kdo bi si mislil, saj smo še pred dobrimi tremi tedni šteli vroče dneve!

Oktober
48,4 mm (po dekadah: 11,2 + 0,1 + 37,1) Ljubljana 53,8 mm.

Zelo sončen in lep oktober se je oddolžil za grozen september. Le eno večje poslabšanje smo imeli (ko je padla večina dežja), sicer pa malo padavinskih dni in le 40 % oktobrskega povprečja padavin. Veliko toplih po-

poldnevov, prva slana je prišla šele povsem na koncu meseca.

November
188,1 mm (po dekadah: 49,8 + 46,8 + 91,5) Ljubljana 203,9 mm.
Št. dni s snežno odejo: 3 (13., 26., 30.).
Max. višina snega: 3 cm (26. 11.)

November je prinesel vsega po malem, nekaj konkretnih poslabšanj vremena in več padavin kot običajno. Na koncu meseca smo dobili tudi dolgotrajno mejno situacijo, ko je pošteno zasnežilo kraje nad 600 metri.

December
189,7 mm (po dekadah: 63,3 + 72,5 + 53,9) Ljubljana 218,1 mm.
Št. dni s snežno odejo: 6
Max. višina snega: 12 cm (9. 12.)

Lanski december je bil popolno nasprotje prejšnjih dveh (ko je padlo rekordnih 0,4 oziroma 1,2 mm padavin). Mnogo poslabšanj vremena in mejnih situacij s sneženjem, ki je včasih prišlo tudi do nižin. Gore nad 1800 m je medtem zatrpalo s snegom, na Kredarici so v novo leto šli s 326 cm snega. V drugi polovici je bilo tudi precej meglenih in mrzlih dni, a že pred novim letom smo spet dobili odjugo.

Mnogi v državi si bodo ta december zapomnili po odjugi z orkanskimi sunki J do JZ vetra 11. in 12. decembra, ki je ponekod povzročila epski vetrolom. Izmerjeni sunki po hribih so dosegali 130 km/h, v Ljubljani je bilo izmerjeno 85 km/h, na Trojanah pa 108 km/h. V naši kotlini smo jo kar dobro odnesli, večje škode ni bilo (kolikor jaz vem).

MATJAŽ ČERNEVEŠEK

ANTON KOMAT

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

DRŽAVA, DRUŽBA, ČLOVEK

Vse, kar ljudje storimo, lahko tudi spremenimo. Ni dovolj želeti, moramo delovati. Najprej pa moramo spremeniti svoje navade. Sprememba družbe zahteva spremembo človeka.

Bili smo trije in sedeli smo v vaški krčmi. Skozi majhna okna so prameni svetlobe osvetljevali nekaj miz, pregrnjenih z vezenimi platnenimi prtji. Izza od starosti potemnelega točilnega pulta je stala brhka krčmarica v snežno beli bluzi in brisala oprane kozarce. Vsakič, ko sem prestregel njen radovedni pogled, se je prijazno nasmehnila. Vstopila sta dva kmeta, oblečena v delovne kombinezone, naročila pivo in se zapletla v živahen pogovor z dekletom. Prav posebno vzdušje je velo v tej stari krčmi, zdelo se mi je, da bo vsak hip vstopil Jurčičev Krjavelj in naročil polič vina. Nekaj povsem drugega kot v novodobnih kafičih, kjer strežejo točajke, ki jim je v breme vsak gost, odveč vsak korak in v katerih hrupna glasba onemogoča normalen pogovor. Tu v tej starosvetni krčmi smo se lahko nemoteno pogovarjali in oba znanca sta me prebudila v neprijazno politično sedanjost.

»Vse politične obljube so lažnivi horoskop, predstavljen kot resničnostni šov,« je rohnel prvi.

»Jaz sploh ne poslušam teh obljub o lepši prihodnosti: le še malce zategnite pas, pa bo konec krize; samo še malo potrpite, pa bo bolje! Bla, bla, bla! Nekoč so nam politiki obljubljali raj na zemlji. Pa se dejstva niso skladala s teorijo in raj se je spremenil v pekel. Po osamosvojitvi so zapriseženi ateisti čez noč postali nadvse pobožni. Prej so govorili o raju na tem svetu, potem so govorili, da njihovo kraljestvo ni od tega sveta. Na tem svetu pa za vsak primer k sebi grabijo vse, kar morejo. Tako ateisti kot verniki živijo v skladu s sedmimi smr-

tnimi greh, pohlep, požrešnost, zavist, napuh, lenoba«

»Nič se ni spremenilo, le ideologija se je zamenjala,« ga je prekinil prvi. »Tudi danes je denar opij ljudstva, politika pa najhitrejši način, kako priti s čim manj dela do bogastva. Kljub napredku, o katerem nenehno govorijo politiki, se večina stvari obrača na slabše. Hudo na slabše!« je nadaljeval prvi.

»No, no, ni vse tako slabo, nekaj napredka pa le je. Saj imamo strokovnjake. Oni že vedo, kako peljati stvari, zato so šolani in plačani!« je govoril drugi.

»Kaaaj? Strokovnjak je človek, ki iz male napake naredi problem, iz problema pa neresljive polomije. Z reševanjem enega problema naredi tri nove. Pa še podkupljivi so. Bolj ko smo razviti, večje in več problemov imamo! Tonemo v kaos, ni nam več rešitve.«

»Kaj pa, če bi namesto zblojenih politikov imeli vsaj dobre državne institucije in odgovorne uradnike, potem ...« je še enkrat poskusil prvi.

»Daj, zresni se! Če le obstoji način, kako zakomplicirati in zavleči pomembno odločitev, ga vsaka birokracija hitro najde. Vsaka, saj zato tudi obstaja! Obstaja, odkar obstajajo države in obstaja zato, da greni življenje ljudem. Ni rešitev, niti v politiki niti v stroki niti v institucijah. Ljudje začnemo ravnat razumno šele, ko so izčrpane vse druge možnosti!« je glasno pribil drugi in mirneje nadaljeval: »Če bi se ukvarjali s tem, kar je resnično pomembno, bi bil svet drugačen! Tako pa imamo karneval neumnosti in festival norosti.«

Poslušal sem oba zagreta govorca in dodal: »Vse, kar ljudje storimo, lahko tudi spremenimo. Ni dovolj želeti,

moramo delovati. Najprej pa moramo spremeniti svoje navade. Sprememba družbe zahteva spremembo človeka.« Ko smo zapuščali krčmo, je kmet rekel: »Sem slišal, lepo ste povedali,« brhka krčmarica pa nam je pomahala v pozdrav: »Še kaj pridite!«

V stabilni družbi je človek v svoji evoluciji in kulturni vzgoji določen za izpolnjevanje funkcij v družini, ki bodo zagotavljale njeno stabilnost in preživetje. Izpolnjuje jih spontano, kajti tako najbolj zadovoljuje tudi svoje potrebe. Sodobna enostarševska družina je ranljiva, ker ne ponuja celovitega podpornega okolja za otroke. V tradicionalni družbi z družino razširjenega tipa v takem primeru vskočijo njeni člani, da nadomestijo odsotnost očeta ali matere, pa tudi posamezniki znotraj ožje skupnosti. V sodobni družbi ni tako, ker je razširjena družina razpadla in so se skupnosti razkrojile. Nastalo družbeno luknjo poskuša krpiti država z institucijami, ki naj bi izpolnjevale funkcije, ki so se prej razvijale spontano na domoroden način. Prav to pa vodi v nadaljnji razkroj domorodne samopomoči, kar v nadaljevanju pripelje revščino in razpad družbenega tkiva. Tako lahko otroke, na katere ne morejo več paziti njihove matere, ker morajo iti na delo, niti starejši sorodniki, ki so v domu za ostarele, pustijo ves dan v otroških jaslih ali vrtcu. Ko se v družini zalomi, pride sociala. Če ji ne uspe, nasilno premesti otroke v posebne ustanove. Sledi šola, ki je trdno v pesti države. Skratka, otroke vedno bolj vzgajajo institucije, ki ne morejo zadovoljiti naravnih otrokovih potreb, ki bi jih v veliki meri zadovoljevali raz-

“Otroke vedno bolj vzgajajo institucije, ki ne morejo zadovoljiti naravnih otrokovih potreb, ki bi jih v veliki meri zadovoljevali razširjena družina in bližnja skupnost. Posledice so dramatične. Namesto da bi postali polnovredni člani skupnosti in družbe, tvorijo razkropljeno množico odtujenih ljudi standardiziranega vedenja.

širjena družina in bližnja skupnost. Posledice so dramatične. Namesto da bi postali polnovredni člani skupnosti in družbe, tvorijo razkropljeno množico odtujenih ljudi standardiziranega vedenja. Na udaru so tudi starejše generacije, ki pridobivajo značilnosti kapitalskega odpadka in državnega stroška, namesto da bi svojo modrost prenašale na mlade. Zato sodobni svet ne premore več niti kančka modrosti.

Ljudje se v svojih čedalje večjih stiskah vse bolj ozirajo proti državi. Hudo narobe, ker v resnici ne obstoji izbira med državo in posameznikom, ampak med državo in družbo. Država je namreč zgodovinska pridobitev, ne pa evolucijska pridobitev človeške vrste. Država je za družbo vedno zunanja institucija tako kot njene institucije. Družba in skupnosti, ki jo sestavljajo, pa so spontane, domorodne in samouravnavajoče. Medtem ko obstaja nenehen konflikt interesov med državo

in posameznikom, vlada med družbo, skupnostmi in posamezniki simbioza. Naravni odnos med njimi ureja načelo vzajemnosti. To pomeni, da če je vedenje posameznikov takšno, da zadovoljuje potrebe celote, mora biti tudi vedenje celote zadovoljevati potrebe posameznikov. Stabilna struktura naravnega sistema temelji na vzajemnosti. Ta čas se s pravno prisilo sistematično ruši vzajemnost (sosedska pomoč!), zato ljudje postajajo vse bolj odvisni od storitev, ki jih ponujajo državne institucije. Hkrati vse bolj razpadajo naravni tradicionalni sistemi, ki zagotavljajo stabilnost družbe. Obupno zastarele institucije, ki niso avtohtone niti motivirajoče, zdaj prevzemajo novo dodeljeno vlogo državnega nadzora. S tem pa vdirajo med štiri stene zasebnosti. Poleg tega je treba zaposlene v institucijah in vse potrebne materialne vire plačevati. Ti procesi vodijo k še večji ranljivosti ljudi, naraščanju družbene nestabilnosti in grozijo, da bodo razsuli zahodno civilizacijo. Tudi to je ekologija. Če merimo stopnjo napredka zgolj z materialnimi metri, pozabljamo, da stabilnosti civilizacije lahko merimo le s stopnjo humanosti, ki jo je dosegla, ne pa z močjo, ki jo je razvila. Kdaj neki bomo odpravili človeško neumnost, ki se trudi, da zavoženo zadevo izboljša na način, ki je tako stanje povzročil? Z vsakim poskusom izboljšanja namreč samo poslabšujemo stanje. Ne država in politika niti strokovnjaki in birokrati ne morejo nadomestiti naravnega sobivanja skupnosti, ki temelji na vzajemnosti. Na potezi smo ljudje, da obnovimo skupnost kot naravni temelj obstoja in preživetja! □